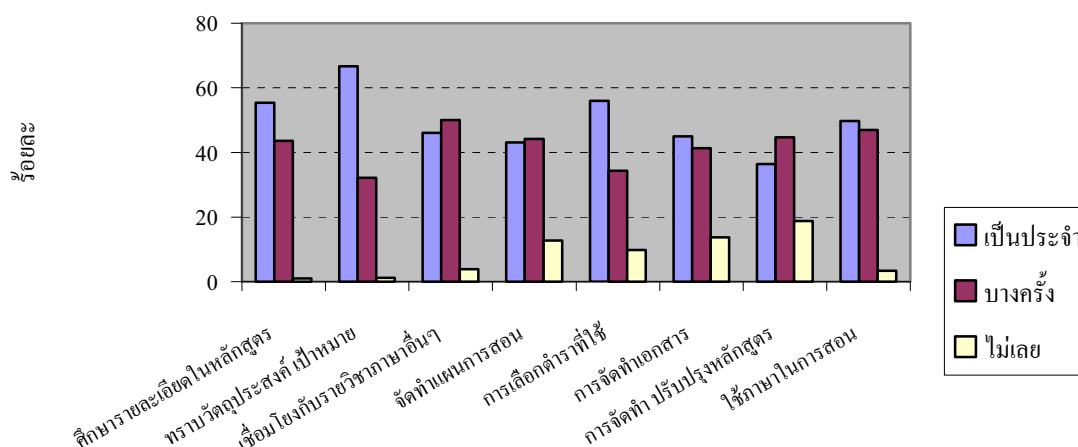

3.2.1.4 บทบาท ประสบการณ์การเป็นผู้สอนภาษาและประสบการณ์ ความคิดเห็นในใช้ภาษาต่างประเทศ

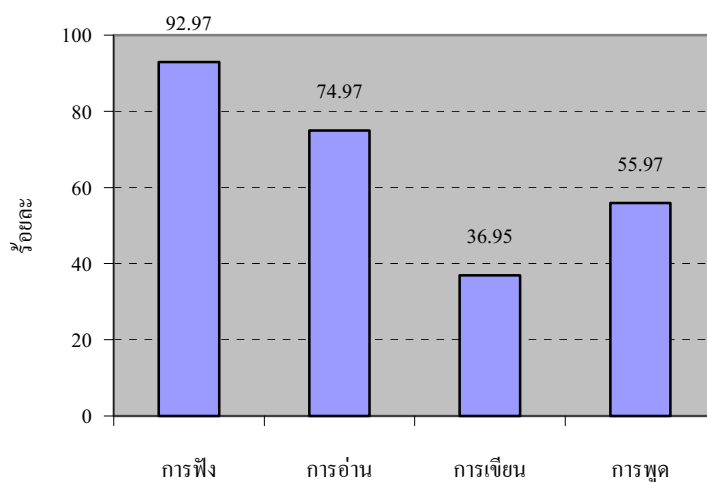
บทบาทการเป็นผู้สอนภาษานั้นมีมากมายโดยรวมแล้วผู้สอนส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในบทบาทต่างๆเหล่านี้ในบางครั้ง และเป็นประจำในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันแตกต่างกันไปในแต่ละบทบาท และผู้สอนที่ไม่เคยมีส่วนร่วมในแต่ละบทบาทเลยจำนวนน้อยมาก อันดับแรกผู้สอนส่วนใหญ่ได้ทำการศึกษารายละเอียดในหลักสูตรภาษาที่ตนสอนอย่างเป็นประจำ (ร้อยละ 55.42) และอีกส่วนหนึ่งศึกษาเป็นบางครั้ง (ร้อยละ 43.58) มีเพียงส่วนน้อยมากที่ไม่เคยศึกษาเลย (ร้อยละ 1) และส่วนใหญ่อีกจะทราบถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมายของวิชาภาษาต่างประเทศที่ตนสอน (ร้อยละ 66.70) มีเพียงร้อยละ 1.15 ที่ไม่เคยทราบวัตถุประสงค์เลย ตลอดจนผู้สอนสามารถเชื่อมโยงภาษาต่างประเทศที่สอนกับภาษาต่างประเทศอื่นๆได้อย่างดี ร้อยละ 46.07 เชื่อมโยงได้บ้างในบางครั้งร้อยละ 50.04 และมีส่วนน้อยที่ไม่สามารถเชื่อมโยงได้เลย (ร้อยละ 3.89) และการจัดทำแผนการสอนนั้นผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในบางครั้ง (ร้อยละ 44.17) ใกล้เคียงกับผู้สอนที่มีส่วนร่วมเป็นประจำ (ร้อยละ 43.11) มีส่วนน้อยที่ไม่เคยมีส่วนร่วมเลย (ร้อยละ 12.72) และผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเลือกตำราเรียนอย่างเป็นประจำ (ร้อยละ 55.95) มีเพียงส่วนน้อยที่ไม่เคยมีส่วนร่วมในการเลือกตำราที่ใช้เลย (ร้อยละ 9.74) และมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารคำสอนด้วย (ถ้ามี) อย่างเป็นประจำและในบางครั้งใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 44.97 และ 41.33 ตามลำดับ) และผู้สอนที่ไม่เคยมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารเลยร้อยละ 13.70 และในส่วนของการทำงาน ปรับปรุงหลักสูตรภาษาต่างประเทศนั้นผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในบางครั้ง (ร้อยละ 44.74) บางส่วนมีส่วนร่วมอย่างเป็นประจำ (ร้อยละ 36.44) และไม่เคยมีส่วนร่วมเลยถึงร้อยละ 18.82 และบทบาทสุดท้ายในเรื่องของการใช้ภาษาต่างประเทศในการสอนแต่ละคาบเรียนนั้นส่วนใหญ่ผู้สอนใช้อย่างเป็นประจำ (ร้อยละ 49.70) ในสัดส่วนใกล้เคียงกับผู้สอนที่ใช้ในบางครั้ง (ร้อยละ 46.94) และมีเพียงส่วนน้อยที่ไม่เคยใช้ภาษาในการสอนเลย (ร้อยละ 3.36) (แผนภูมิที่ 5)

แผนภูมิที่ 5 ร้อยละของผู้สอนที่มีส่วนร่วมในบทบาทต่างๆของผู้สอน

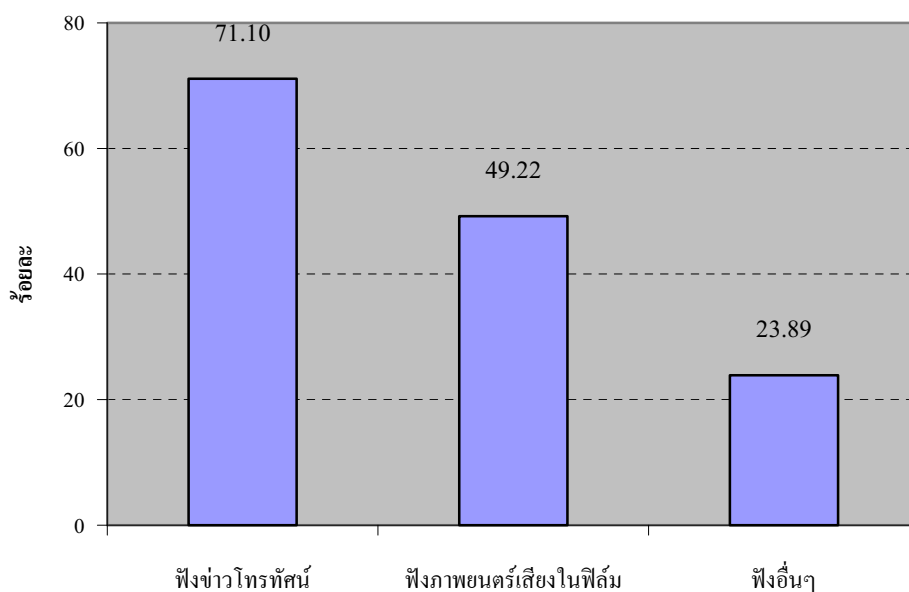
ในชีวิตประจำวันผู้สอนส่วนใหญ่ได้ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอน(ร้อยละ 77.05) ทักษะที่ใช้มากที่สุดคือทักษะการฟัง (ร้อยละ 92.97) รองมาเป็น ทักษะการอ่าน (ร้อยละ 74.97) ทักษะการพูด (ร้อยละ 55.97) ตามลำดับ และทักษะที่ใช้น้อยที่สุดคือทักษะการเขียน (ร้อยละ 36.95) (แผนภูมิที่ 6)

แผนภูมิที่ 6 ร้อยละของผู้สอนที่ใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันนอกเหนือการสอนในทักษะต่างๆ

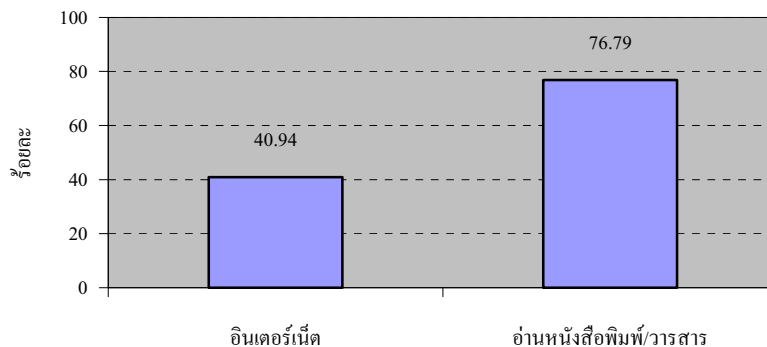
การใช้ทักษะการฟังนั้นผู้สอนได้ใช้ในการฟังข่าวโทรทัศน์มากที่สุด (ร้อยละ 71.10) รองมาคือ การฟังภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม (ร้อยละ 49.22) และการฟังอื่นๆ (ร้อยละ 23.89) ได้แก่ ฟังเพลง รายการทางโทรทัศน์ วิทยูที่เป็นภาษาอังกฤษ ฟังประชุมและฟังเพื่อนชาวต่างชาติ (แผนภูมิที่ 7)

แผนภูมิที่ 7 ร้อยละของผู้สอนที่ใช้ทักษะการฟังภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันนอกเหนือจากการสอน

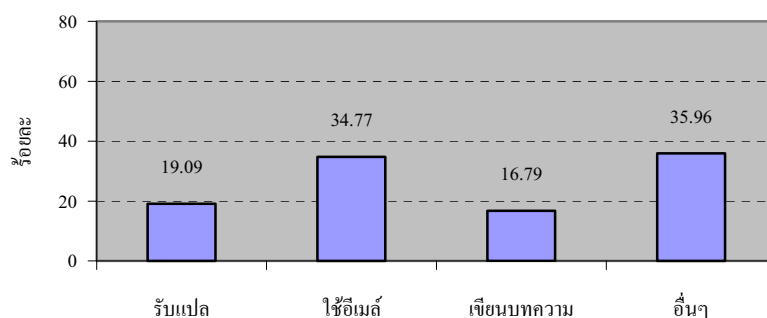
ส่วนการใช้ทักษะการอ่านผู้สอนใช้ในการอ่านหนังสือพิมพ์/วารสารภาษาต่างประเทศมากที่สุด(ร้อยละ 76.79) รองลงมาคือ การอ่านอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 40.94)(แผนภูมิที่ 8)

แผนภูมิที่ 8 ร้อยละของผู้สอนที่ใช้ทักษะการอ่านภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันนอกเหนือการสอน

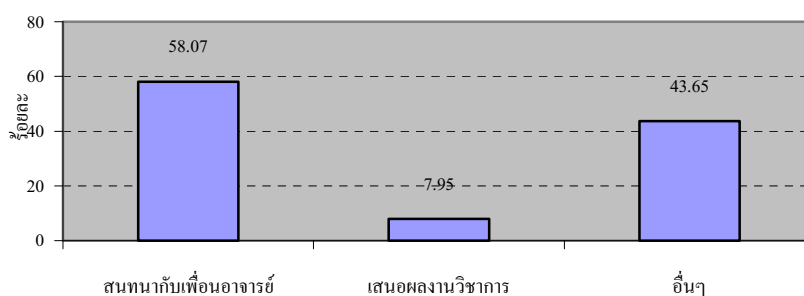
ในการใช้ทักษะการเขียนผู้สอนใช้อีเมลมากที่สุด (ร้อยละ 34.77) รองลงมาคือการรับแปล (ร้อยละ 19.09) การเขียนบทความ (ร้อยละ 16.79) ตามลำดับ และการเขียนอื่นๆ ได้แก่การเขียนบันทึกประจำวัน จดหมาย รายงานต่างๆ การส่งข้อความผ่านมือถือ และการกรอกแบบฟอร์มต่างๆ (แผนภูมิที่ 9)

แผนภูมิที่ 9 ร้อยละของผู้สอนที่ใช้ทักษะการเขียนภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันนอกเหนือการสอน

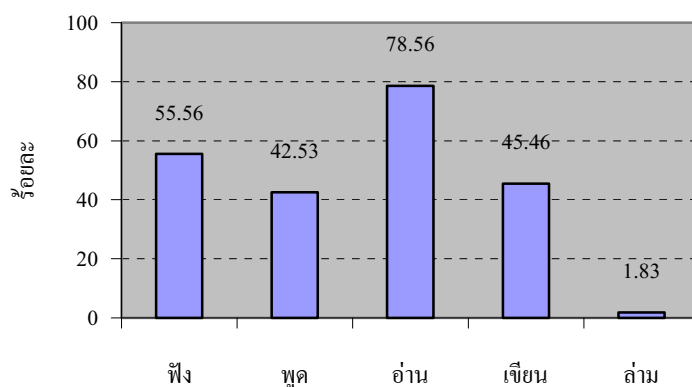
ทักษะสุดท้ายคือการพูดผู้สอนส่วนใหญ่ใช้ในการสนทนากับเพื่อนอาจารย์ด้วยกันเอง (ร้อยละ 58.07) รองลงมาคือสนทนากับชาวต่างชาติ (ร้อยละ 30.11) การเสนอผลงานทางวิชาการ (ร้อยละ 9.68) ตามลำดับ และการพูดอื่นๆ ได้แก่ การสนทนากับนักเรียน สนทนากับครอบครัว และในการอบรม (แผนภูมิที่ 10)

แผนภูมิที่ 10 ร้อยละของผู้สอนที่ใช้ทักษะการพูดภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันนอกเหนือการสอน

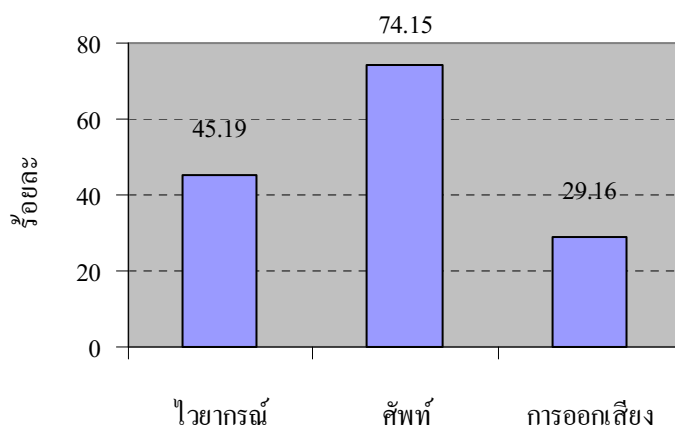
ทักษะทางภาษาต่างประเทศที่สอนอันได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการเป็นล่าม นั้นผู้สอนอันดับทักษะการอ่านมากที่สุด (ร้อยละ 78.56) รองลงมาคือ ทักษะการฟัง (ร้อยละ 55.56) ทักษะการเขียน (ร้อยละ 45.46) ทักษะการพูด (ร้อยละ 42.53) และทักษะที่ผู้สอนอันดับน้อยที่สุด คือการเป็นล่าม (แผนภูมิที่ 11)

แผนภูมิที่ 11 ร้อยละของผู้สอนจำแนกตามทักษะที่ผู้สอนอันดับในภาษาต่างประเทศที่สอน

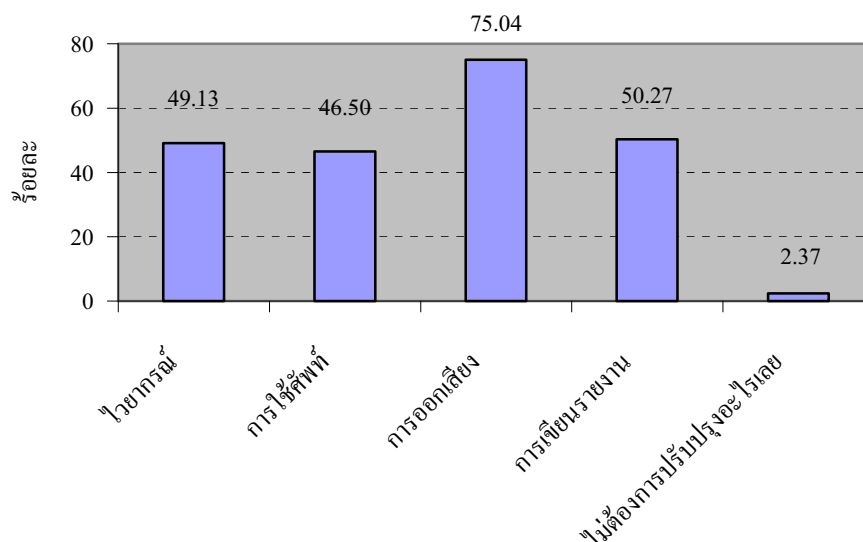
ส่วนในด้านเนื้อหาที่สอนอันแบ่งเป็นไวยากรณ์ ศัพท์ และการออกเสียง ที่ผู้สอนอันดับมากที่สุดคือการสอนศัพท์ (ร้อยละ 74.15) รองมาคือ การสอนไวยากรณ์ (ร้อยละ 45.19) และผู้สอนอันดับการสอนการออกเสียงน้อยที่สุด (ร้อยละ 29.16) (แผนภูมิที่ 12)

แผนภูมิที่ 12 ร้อยละของผู้สอนจำแนกตามลักษณะที่ผู้สอนอันดับในการสอนภาษาต่างประเทศ

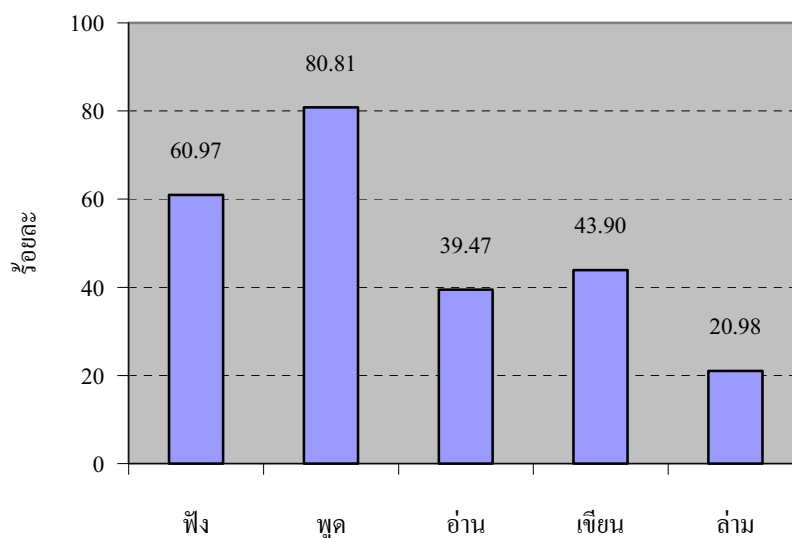
สำหรับการปรับปรุงเนื้อหาภาษาต่างประเทศนั้นผู้สอนเพียงส่วนน้อยมากที่เห็นว่าไม่ต้องปรับปรุงอะไรเลย (ร้อยละ 2.37) นอกนั้นส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการปรับปรุง โดยเห็นว่าควรปรับปรุงในเรื่องการออกเสียงเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.04) รองมาเป็น การเขียนรายงาน (ร้อยละ 50.27) ไวยากรณ์ (ร้อยละ 49.13) และการใช้ศัพท์ (ร้อยละ 46.50) ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 13)

แผนภูมิที่ 13 ร้อยละของผู้สอนที่เห็นว่าเนื้อหาภาษาต่างประเทศต่าง ๆ นั้นต้องการการปรับปรุงหรือไม่และปรับปรุงด้านใด

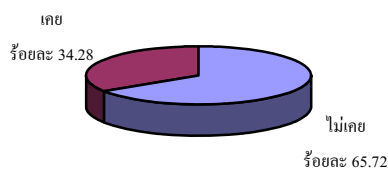
ในเรื่องการพัฒนาทักษะของตนเองนั้นผู้สอนมีความต้องการในการพัฒนาการพูดมากที่สุด (ร้อยละ 80.81) ซึ่งสอดคล้องกับทักษะที่ผู้สอนถนัดน้อยที่สุด 2 อันดับแรกคืออ่านและการพูด และสอดคล้องกับการสอนการออกเสียงที่ผู้สอนถนัดน้อยที่สุด รองมาผู้สอนต้องการพัฒนาการฟัง (ร้อยละ 60.97) การเขียน (ร้อยละ 43.90) และการอ่าน (ร้อยละ 39.47) ตามลำดับ ส่วนทักษะการเป็นล่ามผู้สอนต้องการพัฒนาน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 20.98 (แผนภูมิที่ 14)

แผนภูมิที่ 14 ร้อยละของทักษะที่ผู้สอนต้องการพัฒนาในการสอนภาษาต่างประเทศ

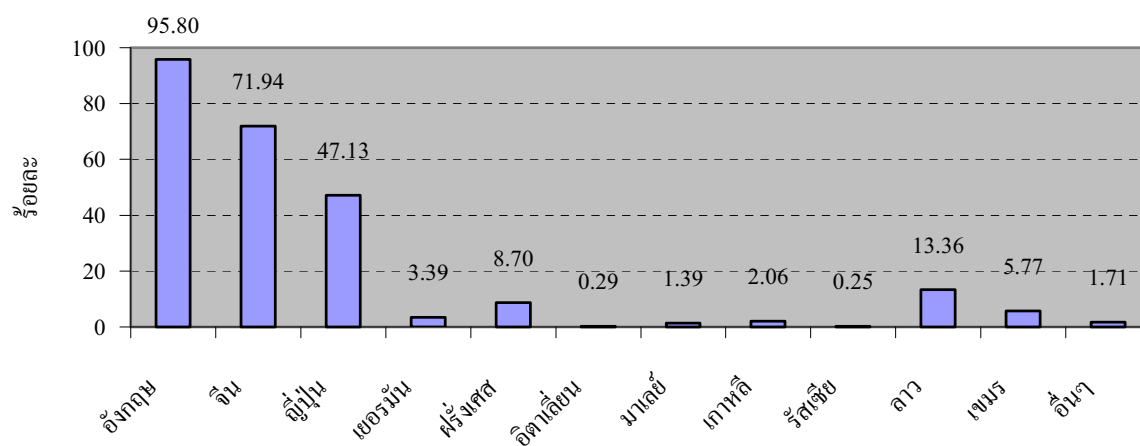
ในเรื่องการเข้ารับการทดสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถทางภาษานั้นผู้สอนร้อยละ 65.72 ไม่เคยเข้ารับการทดสอบ ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้สอนที่เคยเข้ารับการทดสอบ (ร้อยละ 34.28) (แผนภูมิที่ 15)

แผนภูมิที่ 15 ร้อยละของผู้สอนที่เคยรับการทดสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถในภาษาต่างประเทศที่สอน

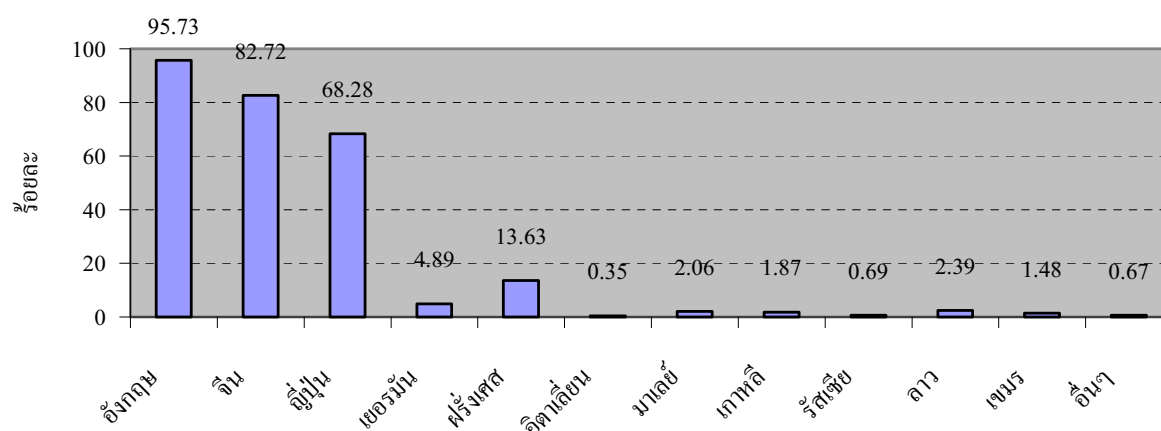

จากความคิดเห็นของผู้สอนเกี่ยวกับภาษาที่จำเป็นกับท้องถิ่นของตนเอง (แผนภูมิที่ 16) และที่จำเป็นกับประเทศไทย (แผนภูมิที่ 17) นั้นผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่าภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษา 3 อันดับแรกที่จำเป็นกับท้องถิ่นของผู้สอนและกับประเทศไทย

แผนภูมิที่ 16 ร้อยละของผู้สอนที่เห็นว่าภาษาต่างประเทศมีความจำเป็นกับท้องถิ่นของตนจำแนกตามภาษาต่างประเทศ

แผนภูมิที่ 17 ร้อยละของผู้สอนที่เห็นว่าภาษาต่างประเทศมีความจำเป็นกับประเทศไทยจำแนกตามภาษาต่างประเทศ

3.2.1.5 กิจกรรมในการสอนภาษาต่างประเทศ

กิจกรรมในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายได้แก่ การฝึกอ่านออกเสียง อ่านเอาเรื่อง เขียนตามคำบอก เขียนข้อความสั้นๆ ไวยากรณ์ พุดหน้าชั้นเรียน และตอบคำถามครู กิจกรรมที่ผู้สอนใช้ในการสอนหลักสูตรศึกษามากที่สุดคือการฝึกอ่านออกเสียง (ร้อยละ 94.50) รองมาคือ ตอบคำถามครู (ร้อยละ 69.25) เขียนตามคำบอก (ร้อยละ 65.65) ไวยากรณ์ (ร้อยละ 65.22) เขียนข้อความสั้นๆ (ร้อยละ 55.78) พุดหน้าชั้นเรียน (ร้อยละ 54) อ่านเอาเรื่อง (ร้อยละ 53.01) และอื่นๆ (ร้อยละ 11.78) ตามลำดับ กิจกรรมอื่นๆ ดังกล่าวได้แก่ การคัดลายมือ เกม บทบาทสมมติ ร้องเพลง ฟังเทป การสนทนาโต้ตอบ และการคัดลายมือ เป็นต้น

ส่วนของกิจกรรมในการสอนภาษาอังกฤษหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น กิจกรรมที่ทำมากที่สุดคือการฝึกอ่านออกเสียง (ร้อยละ 93.82) กิจกรรมรองมาเป็น ไวยากรณ์ (ร้อยละ 90.78) อ่านเอาเรื่อง (ร้อยละ 82.32) ตอบคำถามครู (ร้อยละ 80.37) เขียนข้อความสั้นๆ (ร้อยละ 78.31) พุดหน้าชั้นเรียน (ร้อยละ 71.80) เขียนตามคำบอก (ร้อยละ 68.33) และอื่นๆ (ร้อยละ 12.91) ตามลำดับ ซึ่งกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ เกม เพลง การแสดงบทบาทสมมติ การศึกษานอกสถานที่ การเรียนกับเจ้าของภาษา การบรรยายภาพ เป็นต้น และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นผู้สอนทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมใกล้เคียงกัน ยกเว้นกิจกรรมเขียนตามคำบอกผู้สอนทำน้อยกว่ากิจกรรมอื่นๆ อันดับแรกคือการอ่านเอาเรื่อง (ร้อยละ 89.43) ฝึกอ่านออกเสียง (ร้อยละ 87.82) ไวยากรณ์ (ร้อยละ 87.13) ตอบคำถามครู (ร้อยละ 83.91) เขียนข้อความสั้นๆ (ร้อยละ 80.23) พุดหน้าชั้นเรียน (ร้อยละ 76.32) เขียนตามคำบอก (ร้อยละ 56.32) และอื่นๆ (ร้อยละ 14.02) ตามลำดับ ซึ่งกิจกรรมอื่นๆ มีเกม การชมภาพยนตร์ เพลง การศึกษานอกสถานที่ การสนทนา การค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง เป็นต้น

ผู้สอนใช้เวลาแตกต่างกันไปในแต่ละกิจกรรมในแต่ละหลักสูตร ในหลักสูตรประถมศึกษาแต่ละกิจกรรมใช้เวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ กิจกรรมที่ใช้เวลามากที่สุดคือการฝึกอ่านออกเสียงใช้เวลาโดยเฉลี่ย 1.38 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองมาใช้เวลาใกล้เคียงกันคือการเรียนไวยากรณ์ใช้เวลา 1.33 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นนั้นใช้เวลาในการสอนไวยากรณ์มากที่สุดเฉลี่ย 2.82 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งโดยรวมในแต่ละ กิจกรรมใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ซึ่งใช้เวลามากกว่าในระดับประถมศึกษา และในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นกิจกรรมที่ใช้เวลามากที่สุดคือการอ่านเอาเรื่องเฉลี่ย 3.34 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และโดยรวมแล้วในระดับนี้จะใช้เวลาในแต่ละกิจกรรมประมาณ 2-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และมากกว่าในระดับประถมและมัธยมศึกษา รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5

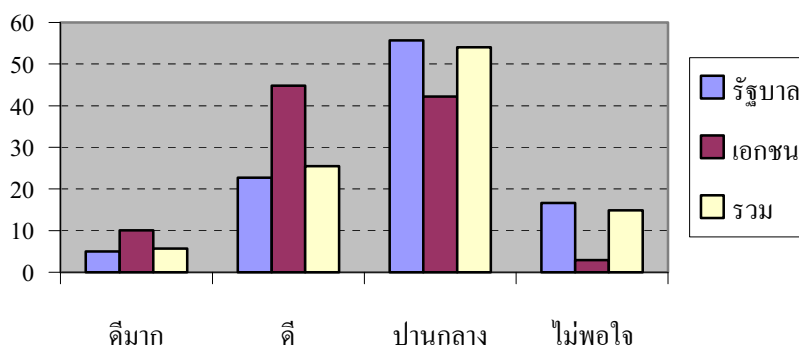
ตารางที่ 5 เวลาที่ทำกิจกรรมต่างๆโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ในการสอนภาษาอังกฤษแต่ละหลักสูตร

กิจกรรมในการเรียนการสอน	รัฐบาล			เอกชน			รวม		
	ผู้สอน (คน)	จำนวน ชั่วโมง เฉลี่ยต่อ สัปดาห์	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ผู้สอน (คน)	จำนวน ชั่วโมง เฉลี่ยต่อ สัปดาห์	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ผู้สอน (คน)	จำนวน ชั่วโมง เฉลี่ยต่อ สัปดาห์	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน
หลักสูตรประถมศึกษา									
ฝึกอ่านออกเสียง	2,481	1.32	1.23	329	1.82	1.42	2,810	1.38	1.26
อ่านเอาเรื่อง	1,371	1.18	1.04	226	1.43	1.03	1,597	1.22	1.05
เขียนตามคำบอก	1,668	1.09	1.06	277	1.39	1.15	1,945	1.13	1.08
เขียนข้อความสั้นๆ	1,414	1.12	1.10	215	1.49	1.18	1,629	1.17	1.12
ไวยากรณ์	1,640	1.25	1.22	298	1.75	1.22	1,938	1.33	1.24
พูดหน้าชั้นเรียน	1,347	1.12	1.27	222	1.38	1.07	1,569	1.15	1.25
ตอบคำถามครู	1,729	1.24	1.44	279	1.69	1.36	2,008	1.30	1.44
อื่นๆ	317	1.73	2.24	22	1.68	1.42	339	1.72	2.19
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น									
ฝึกอ่านออกเสียง	673	2.41	4.78	120	2.93	5.86	793	2.49	4.96
อ่านเอาเรื่อง	592	2.18	3.63	96	2.39	3.04	688	2.21	3.55
เขียนตามคำบอก	482	2.05	3.09	90	2.21	2.97	572	2.07	3.07
เขียนข้อความสั้นๆ	562	2.08	3.43	92	2.06	2.83	654	2.08	3.35
ไวยากรณ์	643	2.67	5.49	114	3.69	5.89	757	2.82	5.56
พูดหน้าชั้นเรียน	506	1.97	3.10	88	2.04	3.02	594	1.98	3.09
ตอบคำถามครู	584	2.45	4.29	86	2.42	2.94	670	2.45	4.14
อื่นๆ	121	4.90	5.26	13	3.32	5.39	134	4.75	5.27
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย									
ฝึกอ่านออกเสียง	317	2.69	4.78	20	1.75	1.28	337	2.64	4.65
อ่านเอาเรื่อง	324	3.43	5.99	20	1.85	1.52	344	3.34	5.84
เขียนตามคำบอก	198	2.38	2.79	15	1.63	1.35	213	2.33	2.72
เขียนข้อความสั้นๆ	288	2.77	4.50	17	1.65	1.26	305	2.71	4.39
ไวยากรณ์	316	3.31	4.68	16	2.02	1.18	332	3.25	4.58
พูดหน้าชั้นเรียน	270	2.66	4.21	17	1.72	1.18	287	2.60	4.10
ตอบคำถามครู	298	3.20	6.04	15	1.82	1.28	313	3.13	5.90
อื่นๆ	75	5.39	4.61	5	1.60	0.89	80	5.15	4.56

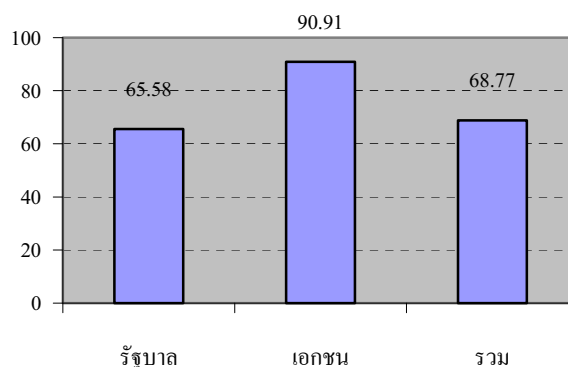
3.1.2.6 ทักษะต่อการสอนภาษาต่างประเทศ

ในเรื่องทักษะต่อการสอนภาษาต่างประเทศในฐานะเป็นผู้สอนนั้น ผู้สอนในโรงเรียนรัฐบาลส่วนใหญ่มีความพอใจสภาพการสอนภาษาของตนเพียงระดับปานกลาง (ร้อยละ 55.69) ส่วนผู้สอนในโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่มีความพอใจถึงระดับดี (ร้อยละ 44.79) โดยรวมมีผู้สอนที่ไม่พอใจสภาพการสอนของตนถึงร้อยละ 14.90 (รูปที่ 18) และถ้าผู้สอนเลือกได้มีผู้สอน (ร้อยละ 68.77) ที่เลือกจะเป็นผู้สอนภาษาต่างประเทศต่อมากกว่าผู้ที่ไม่เลือก (ร้อยละ 31.23) (แผนภูมิที่ 19)

แผนภูมิที่ 18 ร้อยละของทัศนคติของผู้สอนต่อสภาพการสอนของตนเอง

แผนภูมิที่ 19 ร้อยละของการตัดสินใจจะเป็นผู้สอนภาษาต่างประเทศต่อ

ผู้สอนที่เลือกจะเป็นผู้สอนต่อด้วยหลายสาเหตุ ได้แก่

- มีความชอบ ความถนัด ใจรัก สอนแล้วสนุก
- เห็นความสำคัญของภาษา ได้ประสบการณ์และได้พัฒนาตนเอง
- จบสาขาที่สอนโดยตรง มีประสบการณ์ในการสอนมานาน
- ต้องการพัฒนาผู้เรียน
- เป็นหน้าที่ จำเป็นต้องสอนเพราะขาดผู้สอน

ส่วนสาเหตุที่ผู้สอนไม่เลือกจะเป็นผู้สอนต่อ ได้แก่

- ไม่ถนัด ไม่ชำนาญ ไม่ชอบภาษาที่สอน
- ไม่ได้จบสาขาที่สอนมาโดยตรง
- มีความรู้ไม่เพียงพอ
- ไม่มีความสามารถ พื้นฐานไม่ดี

- นักเรียนไม่มีความพร้อม
- ภาระงานมาก
- ไม่ประสบความสำเร็จในการสอนภาษาเท่าที่ควร

3.1.2.7 ปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาของผู้สอน

ในการสอนภาษาต่างประเทศนั้นผู้สอนระดับประถมและมัธยมศึกษาพบปัญหาแตกต่างกันไป ปัญหาที่เป็นปัญหามากที่สุดคือผู้เรียนไม่มีความพร้อม รองลงมาเป็นภาระงานโดยรวมของผู้สอนที่มากเกินไป และขาดสื่อ/อุปกรณ์การสอน (ตารางที่ 6) นอกจากนี้ผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัญหาที่ควรแก้ไขเป็นอันดับแรก คือเรื่องขีดจำกัดความรู้ด้านภาษาของผู้สอน (ร้อยละ 21.57) อันดับต่อมาเป็นเรื่องผู้เรียนไม่มีความพร้อม (ร้อยละ 18.69) และในเรื่องภาระงานโดยรวมของผู้สอนมากเกินไป (ร้อยละ 17.53) ตามลำดับ หากพิจารณาถึงโรงเรียนที่ผู้สอนกำลังสอนอยู่นั้นพบว่าถ้าเป็นโรงเรียนในสังกัดเอกชนปัญหาที่ควรแก้ไขเป็นอันดับแรกไม่ใช่ในเรื่องขีดจำกัดความรู้ของผู้สอนแต่เป็นเรื่องผู้เรียนไม่มีความพร้อมมากกว่า (ร้อยละ 23.44) รองมาเป็นเรื่องจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมากเกินไป (ร้อยละ 18.18) และถ้าเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนมากกว่า 500 คน ผู้สอนเห็นว่าปัญหาเรื่องจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมากเกินไปและผู้เรียนไม่มีความพร้อมเป็นปัญหาอันดับแรกที่ต้องแก้ไขด้วยสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 25.26 และ ร้อยละ 25.19 ตามลำดับ) ถ้าพิจารณาในเรื่องพื้นที่ตั้งของโรงเรียนพบว่าถ้าเป็นโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครนั้นผู้สอนมีความเห็นว่าปัญหาเรื่องจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมากเกินไปมากกว่าโรงเรียนในต่างจังหวัด (ร้อยละ 29.03 และ ร้อยละ 15.07 ตามลำดับ)

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ย**ของปัญหาหรืออุปสรรคในการสอน

ปัญหาในการสอน	สังกัด		
	รัฐบาล	เอกชน	รวม
เวลาสำหรับการเรียนการสอนน้อยเกินไป	2.12	1.57	2.05
ภาระงานโดยรวมของผู้สอนมากเกินไป	2.79	2.02	2.69
ขีดจำกัดความรู้ด้านภาษาเป้าหมายของผู้สอน	2.52	1.79	2.43
ขาดความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับวิธีการสอน	2.55	1.98	2.48
ขาดการสนับสนุนจากสถาบัน	2.18	1.70	2.12
ขาดสื่อ/อุปกรณ์การสอน	2.56	1.99	2.49
จำนวนผู้เรียนในชั้นมากเกินไป	1.96	2.16	1.99
ผู้เรียนไม่มีความพร้อม	2.96	2.61	2.91
สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสม	1.87	1.65	1.84
อื่นๆ *	3.47	3.62	3.49

หมายเหตุ * อื่นๆ คือ นักเรียนไม่เห็นความสำคัญ ไม่ชอบ ไม่ตั้งใจเรียน, ขาดบุคลากรที่เป็นเจ้าของภาษา, พื้นฐานของผู้เรียนไม่ดี, ผู้ปกครองไม่สนับสนุน ไม่เห็นความสำคัญ ไม่มีความรู้เพียงพอที่จะให้คำปรึกษาได้

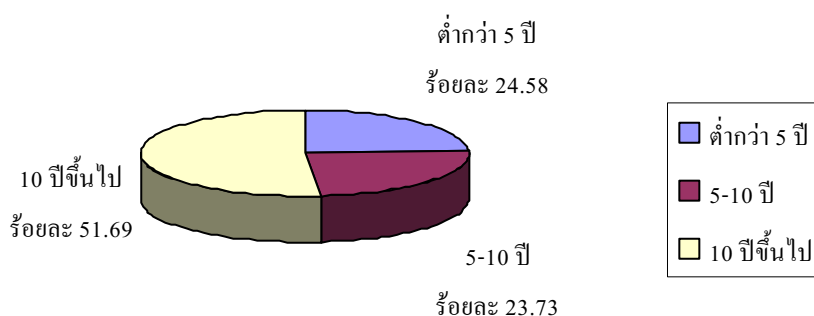
** ระดับคะแนนเฉลี่ยมาก หมายถึงเป็นปัญหาในการสอนมาก

3.2.2 ระดับอาชีวศึกษา

3.2.2.1 ข้อมูลทั่วไป

จากจำนวนผู้สอนที่ตอบแบบสอบถาม 118 คนนั้นอยู่ในสังกัดรัฐบาล 75 คน (ร้อยละ 63.56) มากกว่าผู้สอนในสังกัดเอกชนซึ่งมีจำนวน 43 คน (ร้อยละ 36.44) เป็นเพศหญิง 93 คน (ร้อยละ 80.87) มากกว่าชายซึ่งมีจำนวน 22 คน (ร้อยละ 19.13) ส่วนมากผู้สอนมีอายุระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 33.33) และระหว่าง 21-30 ปี (ร้อยละ 31.58) ผู้สอนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 77.59 และจบระดับปริญญาโทมีเพียงร้อยละ 22.41 ไม่มีผู้สอนที่จบต่ำกว่าปริญญาตรี ในระดับปริญญาตรีของผู้สอนนั้นส่วนใหญ่จบจากคณะครุศาสตร์ (ร้อยละ 35.06) และคณะศิลปศาสตร์ (ร้อยละ 29.87) โดยวิชาเอกที่จบมากที่สุดคือเอกภาษาอังกฤษถึงร้อยละ 70.59 และวิชาโทมากที่สุดคือภาษาอังกฤษร้อยละ 13.04 ซึ่งเท่ากับวิชาโทภาษาฝรั่งเศส ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นผู้สอนในวิชาภาษาอังกฤษถึงร้อยละ 93.22 สอนภาษาจีนร้อยละ 5.93 และสอนภาษาญี่ปุ่นเพียงร้อยละ 0.85 และส่วนใหญ่สอนในระดับชั้น ปวช. และ ปวส. มีประสบการณ์ในการสอนภาษามานานมากกว่า 10 ปีถึงร้อยละ 51.69 (แผนภูมิที่ 20)

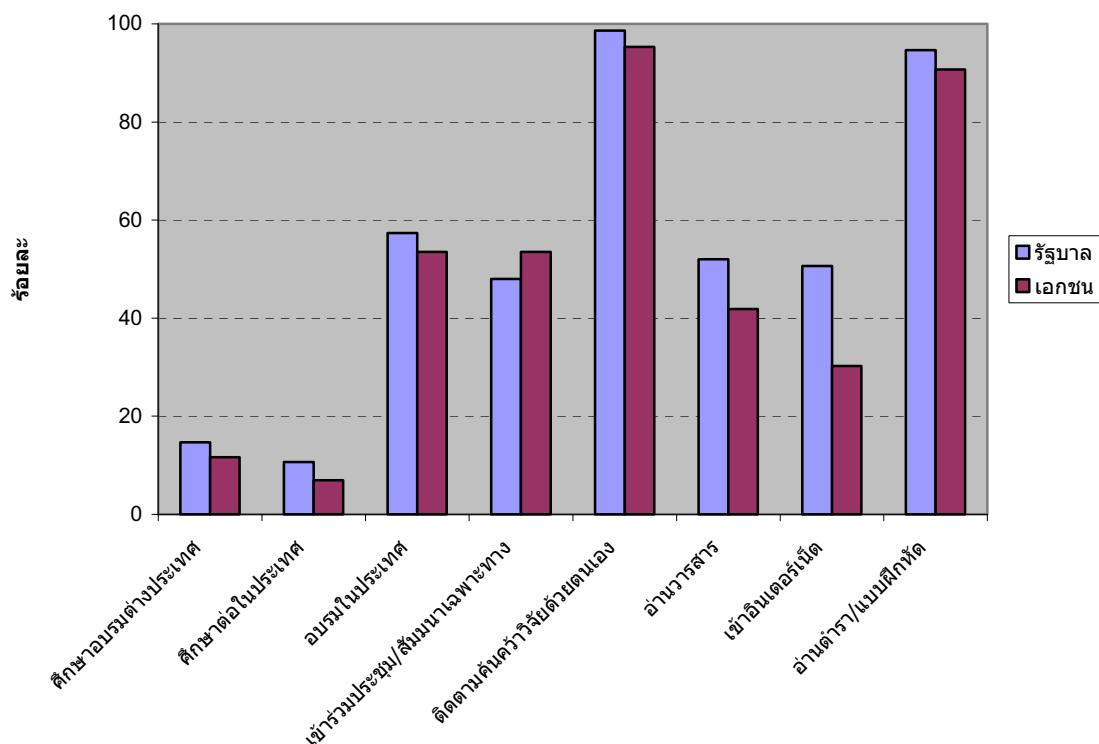
แผนภูมิที่ 20 ประสบการณ์ในการสอนภาษาของผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษา

3.2.2.2 การเพิ่มพูนความรู้ในภาษาต่างประเทศ

ในเรื่องการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาของผู้สอนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาวิธีการแรกที่ใช้ได้แก่การค้นคว้าวิจัยด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 97.46 ด้วยการอ่านตำรา/แบบฝึกหัดที่เกี่ยวกับภาษาที่ตนสอนเกือบทุกคน (ร้อยละ 93.22) และประมาณครึ่งหนึ่งของผู้สอนได้ใช้วิธีอ่านวารสารเป็นประจำ (ร้อยละ 48.31) และใช้อินเตอร์เน็ตในการหาความรู้ทางภาษาที่ตนสอน (ร้อยละ 43.22) วิธีการเพิ่มพูนความรู้รองมาคือเข้ารับการอบรมภายในประเทศ (ร้อยละ 55.93) และการเข้าร่วมประชุม/สัมมนาเฉพาะทาง (ร้อยละ 50) ส่วนการศึกษาดูงานต่างประเทศและศึกษาต่อในประเทศมีเพียงส่วนน้อยคือมีเพียงร้อยละ 13.56 และร้อยละ 9.32 ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 21) ซึ่งในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาผู้สอนเข้ารับการอบรมในประเทศโดยเฉลี่ย 3.15 ครั้ง เข้าร่วมประชุม/สัมมนาเฉพาะทางโดยเฉลี่ย 2.60 ครั้ง ศึกษาดูงานต่างประเทศเฉลี่ย 1.53 ครั้ง และลำดับสุดท้ายศึกษาต่อในประเทศเฉลี่ย 1.18 ครั้ง ในการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาของผู้สอนในโรงเรียนเอกชนนั้นจำนวนครั้งเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาสูงกว่าในโรงเรียนรัฐบาล (ตารางที่ 7)

แผนภูมิที่ 21 ลักษณะการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาของผู้สอนโรงเรียนอาชีวศึกษา จำแนกตามลักษณะการเพิ่มพูนความรู้ และสังกัดของโรงเรียนที่สอน

ตารางที่ 7 จำนวนครั้งโดยเฉลี่ยที่ผู้สอนได้เพิ่มพูนความรู้ทางภาษาในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา จำแนกตามลักษณะการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษา และสังกัด

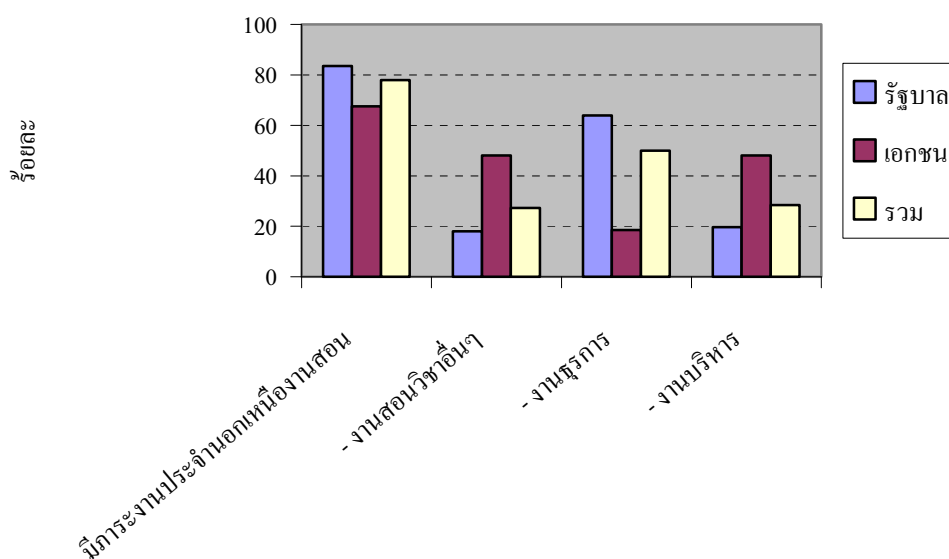
การเพิ่มพูนความรู้ทางภาษา	รัฐบาล			เอกชน			รวม		
	จำนวนผู้สอน	จำนวนครั้งโดยเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวนผู้สอน	จำนวนครั้งโดยเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวนผู้สอน	จำนวนครั้งโดยเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ศึกษาอบรมต่างประเทศ	11	1.27	0.47	4	2.25	0.96	15	1.53	0.74
ศึกษาต่อในประเทศ	8	1.13	0.35	3	1.33	0.58	11	1.18	0.40
อบรมในประเทศ	39	2.77	2.26	20	3.90	3.45	59	3.15	2.75
เข้าร่วมประชุม/สัมมนาเฉพาะทาง	31	2.35	1.96	17	3.06	2.05	48	2.60	2.00

3.2.2.3 ภาระงานของผู้สอน

ผู้สอนแต่ละคนรับภาระงานสอนภาษาต่างประเทศเฉลี่ย 24 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และผู้สอนที่ต้องรับภาระงานอื่นนอกเหนือจากงานสอนด้วยถึงร้อยละ 77.88 โดยแบ่งเป็นงานสอนวิชาอื่นๆ งานธุรการ และงานบริหาร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานธุรการ (ร้อยละ 50) โดยเฉลี่ย 7.64 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองมาเป็นงานบริหาร (ร้อยละ 28.41) และงานสอนวิชาอื่นๆ (ร้อยละ 27.27) โดยเฉลี่ย 11.10 และ 6.58 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้สอนในโรงเรียนสังกัดรัฐบาลส่วนใหญ่จะรับภาระงานทางธุรการ (ร้อยละ 63.93) ในขณะที่ในสังกัดเอกชนส่วนใหญ่จะรับภาระงานสอนวิชาอื่นๆ และงานบริหาร

(ร้อยละ 48.15) ครูแผนภูมิที่ 22 และโดยรวมแล้วผู้สอนต้องรับภาระงานโดยรวมเฉลี่ย 31 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ตารางที่ 8) ซึ่งภาระงานดังกล่าวนี้ผู้สอนคิดว่าเป็นอุปสรรคต่อการสัมฤทธิ์ผลทางการสอนถึงร้อยละ 55.77 ด้วยสาเหตุต่างๆ ได้แก่ ภาระงานมากเกินไป เป็นผลให้การเตรียมการสอนไม่มีประสิทธิภาพ ครูและเด็กนักเรียนไม่ทั่วถึง ไม่มีเวลาในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนได้ ส่วนผู้สอนที่คิดว่าภาระงานดังกล่าวไม่เป็นอุปสรรค (ร้อยละ 44.23) ให้เหตุผลว่าสามารถจัดสรรเวลาได้ เพราะงานสอนเป็นหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ ซึ่งผู้สอนบางคนก็ไม่ต้องรับผิดชอบภาระงานอื่นเลยนอกจากงานสอน

แผนภูมิที่ 22 ร้อยละของผู้สอนที่รับภาระงานอื่นนอกเหนือจากงานสอน จำแนกตามสังกัดโรงเรียนของผู้สอน

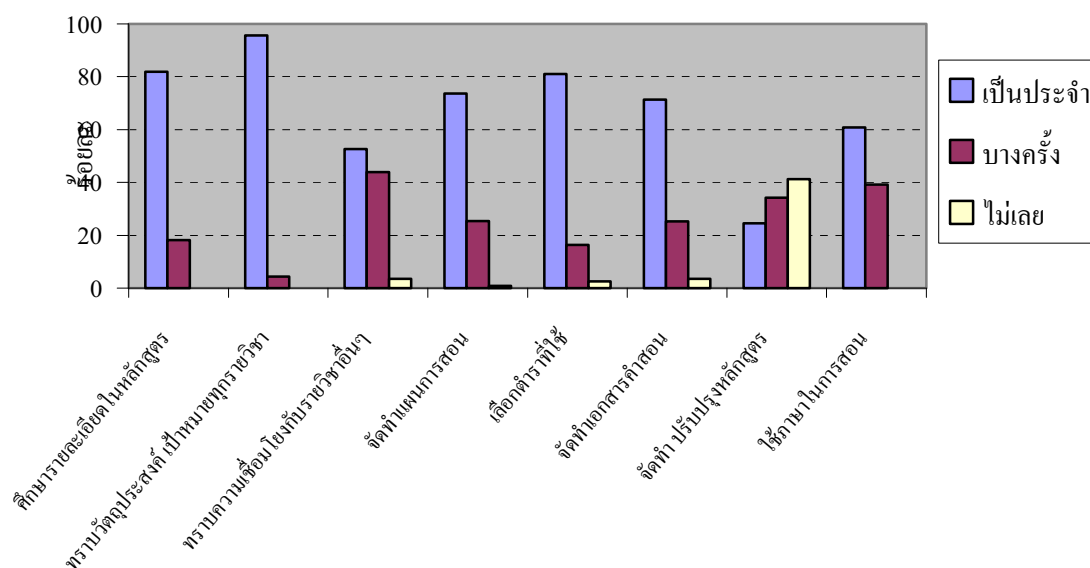
ตารางที่ 8 จำนวนเวลาโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ที่ผู้สอนต้องรับภาระงานต่างๆ

ภาระงานของผู้สอน	รัฐบาล			เอกชน			รวม		
	จำนวนผู้สอน	จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยต่อสัปดาห์	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวนผู้สอน	จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยต่อสัปดาห์	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวนผู้สอน	จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยต่อสัปดาห์	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
งานสอนภาษา	74	26.80	7.39	42	19.07	8.38	116	24.00	8.58
งานประจำนอกเหนือจากงานสอน									
- งานสอนวิชาอื่นๆ	11	5.36	7.21	13	7.62	8.11	24	6.58	7.63
- งานธุรการ	35	7.54	5.05	4	8.50	6.45	39	7.64	5.12
- งานบริหาร	11	14.36	10.71	13	8.35	6.34	24	11.10	8.96
งานโดยรวม	52	32.67	6.80	24	27.58	7.32	76	31.07	7.32

3.2.2.4 บทบาท ประสิทธิภาพการเป็นผู้สอนภาษาและประสิทธิภาพ ความคิดเห็นในใช้ภาษาต่างประเทศ

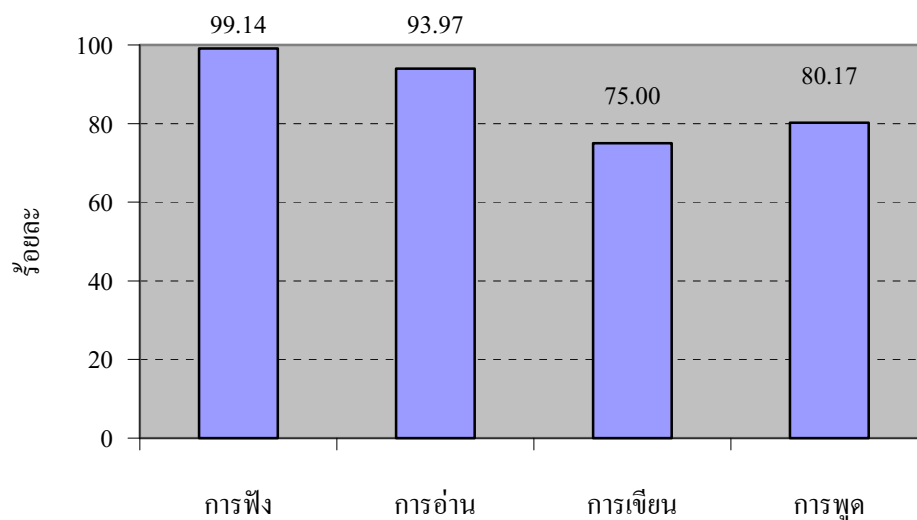
บทบาทการเป็นผู้สอนภาษานั้นมีมากมาย อันดับแรกผู้สอนทุกคนได้ทำการศึกษารายละเอียดในหลักสูตรภาษาที่ตนสอน อย่างเป็นประจำร้อยละ 81.90 มีเพียงร้อยละ 18.10 ที่ศึกษาในบางครั้ง และส่วนใหญ่ก็จะทราบถึงวัตถุประสงค์เป้าหมายของวิชาภาษาต่างประเทศที่ตนสอน (ร้อยละ 95.69) ตลอดจนผู้สอนสามารถเชื่อมโยงภาษาต่างประเทศที่สอนกับภาษาต่างประเทศอื่นๆ ได้อย่างดีร้อยละ 52.63 เชื่อมโยงได้บ้างในบางครั้งร้อยละ 43.86 และมีส่วนน้อยที่ไม่สามารถเชื่อมโยงได้เลย(ร้อยละ 3.51) และการจัดทำแผนการสอนนั้นผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเป็นประจำ(ร้อยละ 73.68) มีส่วนน้อยที่ไม่เคยมีส่วนร่วมเลย (ร้อยละ 0.88) และผู้สอนมีส่วนร่วมในการเลือกตำราเรียนเป็นประจำร้อยละ 81.03 มีส่วนร่วมในบางครั้งร้อยละ 16.38 และไม่เคยมีส่วนร่วมในการเลือกตำราที่ใช้เลยร้อยละ 2.59 และมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารคำสอนด้วย (ถ้ามี) อย่างเป็นประจำร้อยละ 71.30 เป็นบางครั้งร้อยละ 25.22 และไม่เคยมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารเลยร้อยละ 3.48 และส่วนใหญ่ผู้สอนใช้ภาษาต่างประเทศที่สอนอย่างเป็นประจำในการสอนแต่ละคาบเรียน(ร้อยละ 60.87) ไม่มีผู้สอนคนใดที่ไม่เคยใช้ภาษาในการสอนเลย แต่ในส่วนของการทำงาน ปรับปรุงหลักสูตรภาษาต่างประเทศนั้นผู้สอนส่วนใหญ่ไม่เคยมีส่วนร่วมเลยถึงร้อยละ 41.23 และผู้สอนที่มีส่วนร่วมเป็นประจำนั้นมีเพียงร้อยละ 24.56(แผนภูมิที่ 23)

แผนภูมิที่ 23 ร้อยละของผู้สอนจำแนกตามระดับการมีส่วนร่วมในบทบาทการเป็นผู้สอนภาษาต่างประเทศในเรื่องต่างๆ

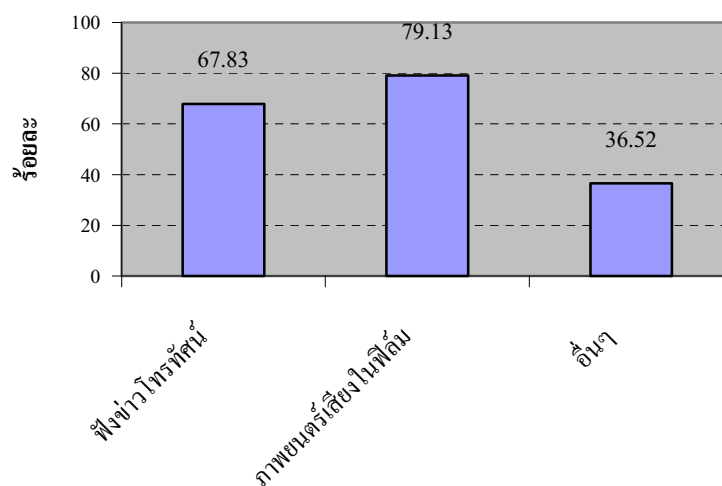
ผู้สอนเกือบทุกคน(ร้อยละ 98.31) ได้ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอนในชีวิตประจำวัน โดยทักษะที่ใช้มากที่สุดคือ ทักษะการฟัง (ร้อยละ 99.14 ในกลุ่มผู้สอนที่ได้ใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวัน) รองมาเป็น ทักษะการอ่าน (ร้อยละ 93.97) ทักษะการพูด (ร้อยละ 80.17) และ ทักษะการเขียน (ร้อยละ 75) ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 24)

แผนภูมิที่ 24 ร้อยละของผู้สอนที่ใช้ภาษาต่างประเทศที่สอนในชีวิตประจำวันตามทักษะต่างๆ

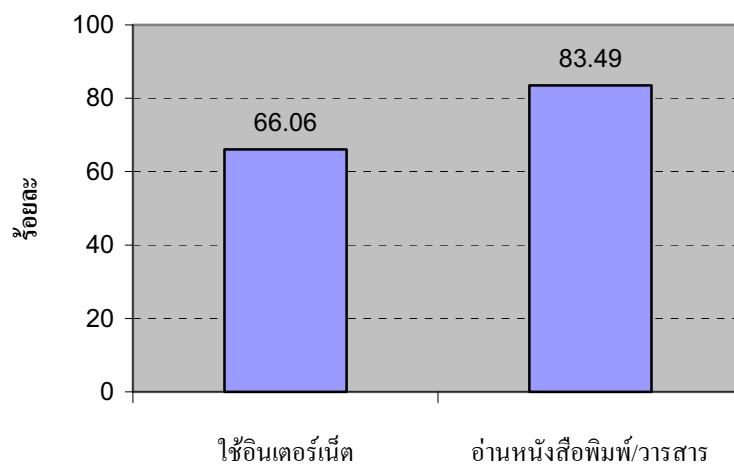
การใช้ทักษะการฟังนั้นผู้สอนได้ใช้ในการฟังภาพยนตร์เสียงในฟิล์มมากที่สุด (ร้อยละ 79.13) รองมาคือ การฟังข่าวโทรทัศน์ (ร้อยละ 67.83) และการฟังอื่นๆ (ร้อยละ 36.52) ได้แก่ ฟังเพลง รายการทางโทรทัศน์ วิทยุที่เป็นภาษาอังกฤษ และฟังเพื่อนชาวต่างชาติ (แผนภูมิที่ 25)

แผนภูมิที่ 25 ร้อยละของผู้สอนที่ใช้ทักษะการฟังภาษาต่างประเทศในเรื่องต่างๆ

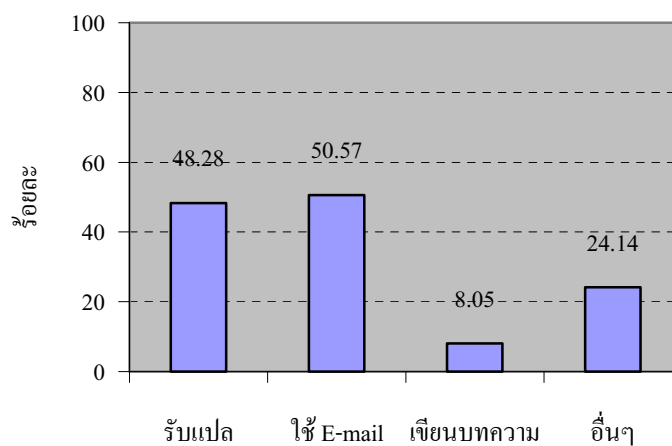
ส่วนการใช้ทักษะการอ่านผู้สอนใช้ในการอ่านหนังสือพิมพ์/วารสารภาษาต่างประเทศมากที่สุด(ร้อยละ83.49) รองลงมาคือ การอ่านอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 66.06) (แผนภูมิที่ 26)

แผนภูมิที่ 26 ร้อยละของผู้สอนที่ใช้ทักษะการอ่านภาษาต่างประเทศในเรื่องต่างๆ

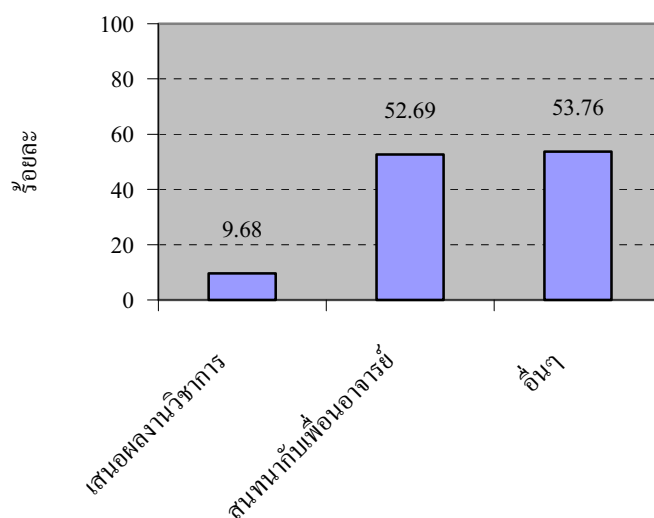
ส่วนการใช้ทักษะการเขียนผู้สอนใช้เิ่มมากที่สุด (ร้อยละ 50.57) รองลงมาคือการรับแปล (ร้อยละ 48.28) การเขียนบทความ (ร้อยละ 8.05) ตามลำดับ และการเขียนอื่นๆ ได้แก่การเขียนบันทึกประจำวัน จดหมาย รายงานต่างๆ (แผนภูมิที่ 27)

แผนภูมิที่ 27 ร้อยละของผู้สอนที่ใช้ทักษะการเขียนภาษาต่างประเทศในเรื่องต่างๆ

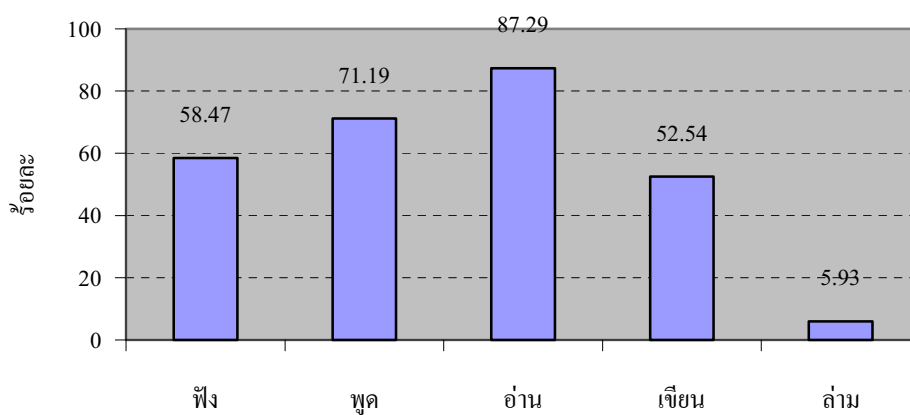
ทักษะสุดท้ายคือการพูด ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้ในการสนทนากับเพื่อนอาจารย์ด้วยกันเอง (ร้อยละ 52.69) รองลงมาคือสนทนากับชาวต่างชาติ (ร้อยละ 30.11) การเสนอผลงานทางวิชาการ (ร้อยละ 9.68) ตามลำดับ และการพูดอื่นๆ ได้แก่การร้องเพลงภาษาอังกฤษ การสนทนากับนักเรียน (แผนภูมิที่ 28)

แผนภูมิที่ 28 ร้อยละของผู้สอนที่ใช้ทักษะการพูดภาษาต่างประเทศในเรื่องต่างๆ

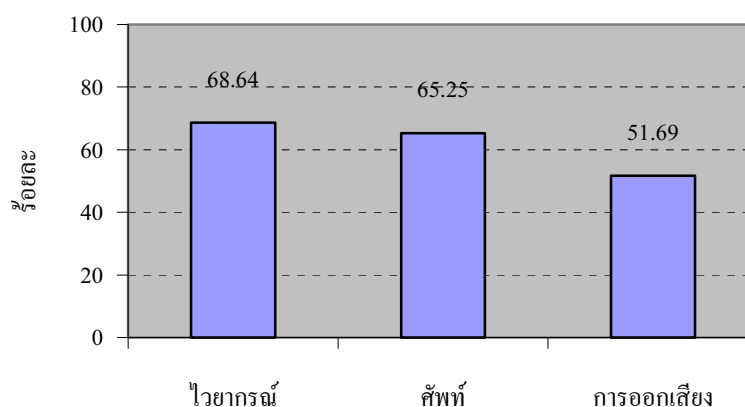
จากแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับทักษะที่ผู้สอนถนัดในการสอนภาษาต่างประเทศ อันได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการเป็นล่าม ผู้สอนตอบว่า ทักษะที่ผู้สอนถนัดมากที่สุดคือการอ่าน (ร้อยละ 87.29) รองลงมาคือ ทักษะการพูด (ร้อยละ 71.19) ทักษะการฟัง (ร้อยละ 58.47) การเขียน (ร้อยละ 52.54) และทักษะที่ผู้สอนถนัดน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 5.93 คือการเป็นล่าม (แผนภูมิที่ 29)

แผนภูมิที่ 29 ร้อยละของผู้สอนจำแนกตามทักษะที่ผู้สอนถนัดในภาษาต่างประเทศที่สอน

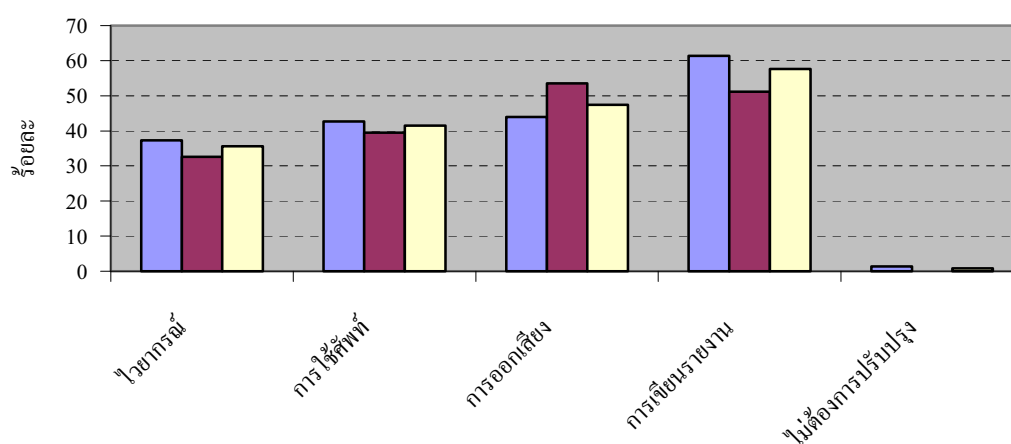
ส่วนในด้านเนื้อหาที่สอนอันแบ่งเป็น ด้านไวยากรณ์ ศัพท์ และการออกเสียง ที่ผู้สอนถนัดมากที่สุดคือการสอนไวยากรณ์ (ร้อยละ 68.64) รองมาคือ การสอนศัพท์ (ร้อยละ 65.25) และผู้สอนถนัดการสอนการออกเสียงน้อยที่สุด (ร้อยละ 51.69) (แผนภูมิที่ 30)

แผนภูมิที่ 30 ร้อยละของผู้สอนจำแนกตามลักษณะที่ผู้สอนถนัดในการสอนภาษาต่างประเทศ

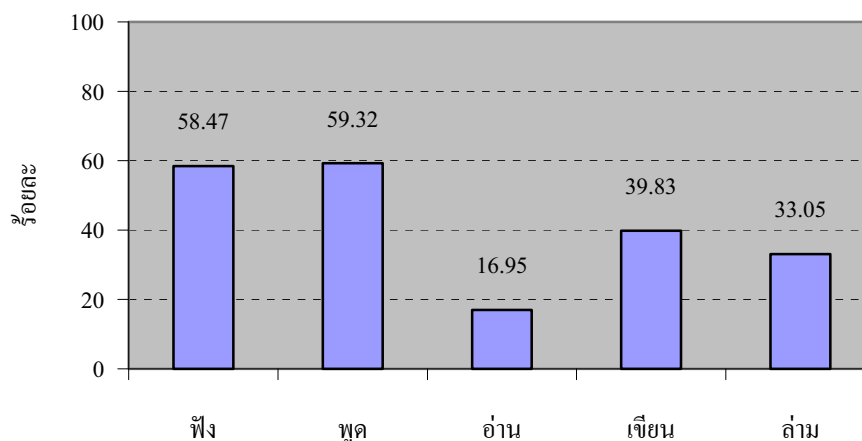
ส่วนในการที่ผู้สอนต้องการปรับปรุงเนื้อหาภาษาต่างประเทศหรือไม่ ผู้สอนที่เห็นว่าไม่ต้องปรับปรุงอะไรเลยมีเพียงร้อยละ 0.85 นอกนั้นส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการปรับปรุง (ร้อยละ 99.15) โดยเห็นว่าควรปรับปรุงในเรื่องการเขียนรายงานเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.63) การออกเสียง (ร้อยละ 47.46) การใช้ศัพท์ (ร้อยละ 41.53) และ ไวยากรณ์ (ร้อยละ 35.59) ตามลำดับ ถ้าพิจารณาจากสังกัดโรงเรียนของผู้สอนนั้นพบว่าผู้สอนในโรงเรียนรัฐบาลต้องการปรับปรุงในเรื่องการเขียนรายงานมากที่สุด (ร้อยละ 61.33) ส่วนในโรงเรียนสังกัดเอกชนผู้สอนต้องการปรับปรุงมากที่สุดในเรื่องการออกเสียง (ร้อยละ 53.49) (แผนภูมิที่ 31)

แผนภูมิที่ 31 ร้อยละของผู้สอนที่เห็นว่าต้องการปรับปรุงเนื้อหาภาษาต่างประเทศในส่วนต่างๆ

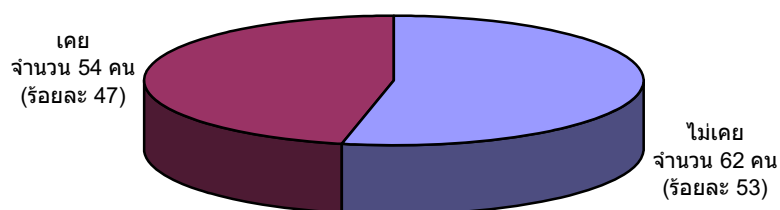
ในเรื่องการพัฒนาทักษะนั้นผู้สอนมีความต้องการในการพัฒนาการพูดมากที่สุด (ร้อยละ 59.32) ใกล้เคียงกับการพัฒนาการฟัง (ร้อยละ 58.47) รองลงมา คือ การเขียน (ร้อยละ 39.83) และการเป็นล่าม (ร้อยละ 33.05) ส่วนทักษะการอ่าน ผู้สอนต้องการพัฒนาน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 16.95 (แผนภูมิที่ 32)

แผนภูมิที่ 32 ร้อยละของทักษะที่ผู้สอนต้องการพัฒนาในการสอนภาษาต่างประเทศ

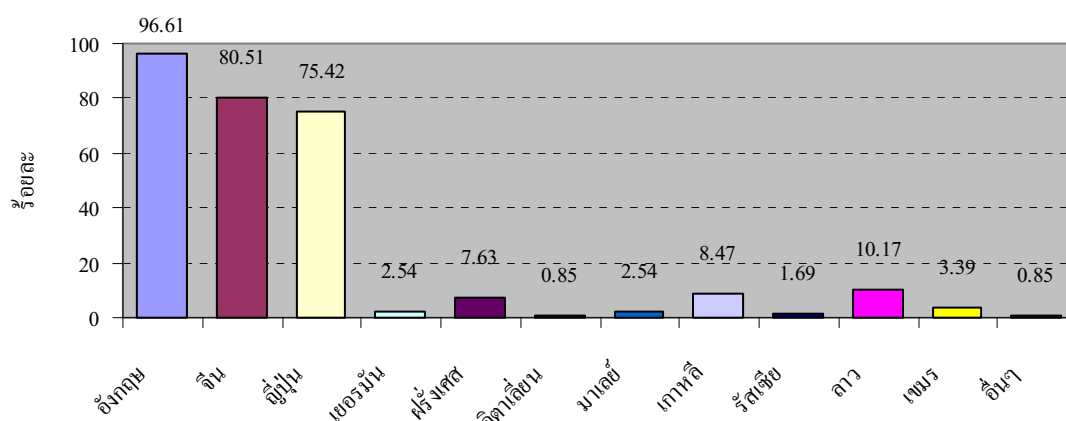
ในเรื่องการเข้ารับการทดสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถทางภาษานั้นผู้สอนที่ไม่เคยเข้ารับการทดสอบ (ร้อยละ 53.45) มีจำนวนมากกว่าผู้สอนที่เคยเข้ารับการทดสอบ (ร้อยละ 46.55) (แผนภูมิที่ 33) ผู้สอนที่เคยเข้ารับการทดสอบนั้นเคยสอบ TOEFL ร้อยละ 20.37 สอบ IELTS ร้อยละ 5.56 และเคยรับการทดสอบอื่นๆ ร้อยละ 66.67 ได้แก่ การสอบ TOEIC การสอบกรมวิเทศสัมพันธ์ การสอบ CU-TEP การสอบ TU-GET การทดสอบในการอบรมต่างๆ

แผนภูมิที่ 33 ร้อยละของผู้สอนที่เคยเข้ารับการทดสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถ

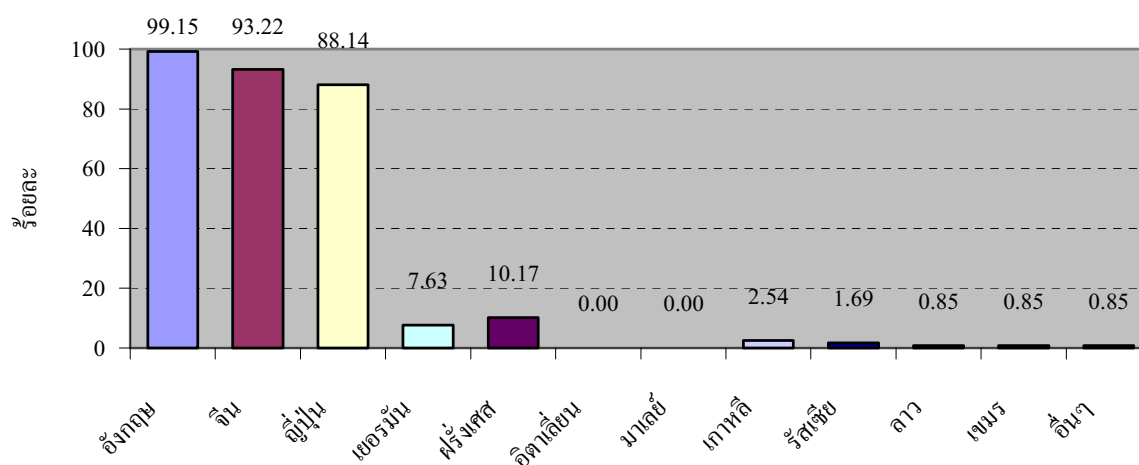

จากความคิดเห็นของผู้สอนเกี่ยวกับภาษาที่จำเป็นกับท้องถิ่นของตนเอง (แผนภูมิที่ 34) และที่จำเป็นกับประเทศไทย (แผนภูมิที่ 35) นั้นมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น เป็นภาษาต่างประเทศ 3 อันดับแรกที่จำเป็นกับท้องถิ่นของตนและกับประเทศไทย

แผนภูมิที่ 34 ร้อยละของผู้สอนที่เห็นว่าภาษาต่างประเทศมีความจำเป็นกับท้องถิ่นของตนจำแนกตามภาษาต่างประเทศ

แผนภูมิที่ 35 ร้อยละของผู้สอนที่เห็นว่าภาษาต่างประเทศมีความจำเป็นกับประเทศไทยจำแนกตามภาษาต่างประเทศ

3.2.2.5 กิจกรรมในการสอนภาษาเป้าหมาย

กิจกรรมในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตร ปวช. และ ปวส. ได้แก่ การฝึกอ่านออกเสียง อ่านเอาเรื่อง เขียนตามคำบอก เขียนข้อความสั้นๆ ไวยากรณ์ พุดหน้าชั้นเรียน และตอบคำถามครู กิจกรรมที่ผู้สอนใช้ในการสอนหลักสูตรปวช.มากที่สุดคือการฝึกอ่านออกเสียง (ร้อยละ 81.37) รองมาคือไวยากรณ์ (ร้อยละ 72.55) ตอบคำถามครู (ร้อยละ 68.63) อ่านเอาเรื่อง (ร้อยละ 60.78) เขียนข้อความสั้นๆ (ร้อยละ 55.88) พุดหน้าชั้นเรียน (ร้อยละ 51.96) เขียนตามคำบอก (ร้อยละ 33.33) และอื่นๆ (ร้อยละ 14.71) ตามลำดับ กิจกรรมอื่นๆมีการให้ฟังเพลง การเล่นเกม และการสนทนา ซึ่งใช้เวลาในแต่ละกิจกรรมแตกต่างกันออกไปโดยเฉลี่ยแล้วกิจกรรมที่ใช้เวลามากที่สุดคือการฝึกอ่านออกเสียงใช้เวลาเฉลี่ย 1.12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งโดยรวมแล้วใช้เวลาในแต่ละกิจกรรมประมาณ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ในส่วนของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษหลักสูตรปวส. นั้นกิจกรรมที่ทำมากที่สุดไม่แตกต่างกับหลักสูตรปวช. คือการฝึกอ่านออกเสียง (ร้อยละ 72.46) รองลงมาคือไวยากรณ์ (ร้อยละ 71.01) ตอบคำถามครู (ร้อยละ 68.12) พุดหน้าชั้นเรียน (ร้อยละ 63.77) อ่านเอาเรื่อง (ร้อยละ 63.77) เขียนข้อความสั้นๆ (ร้อยละ 60.87) เขียนตามคำบอก (ร้อยละ 28.99) และอื่นๆ (ร้อยละ 17.39) ตามลำดับ ซึ่งกิจกรรมอื่นๆ มีการเล่นเกม ดูวิดีโอ การฟังเพลง และการสนทนา (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 จำนวนเวลาที่ทำกิจกรรมต่างๆในการสอนภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ในหลักสูตรปวช. และปวส.

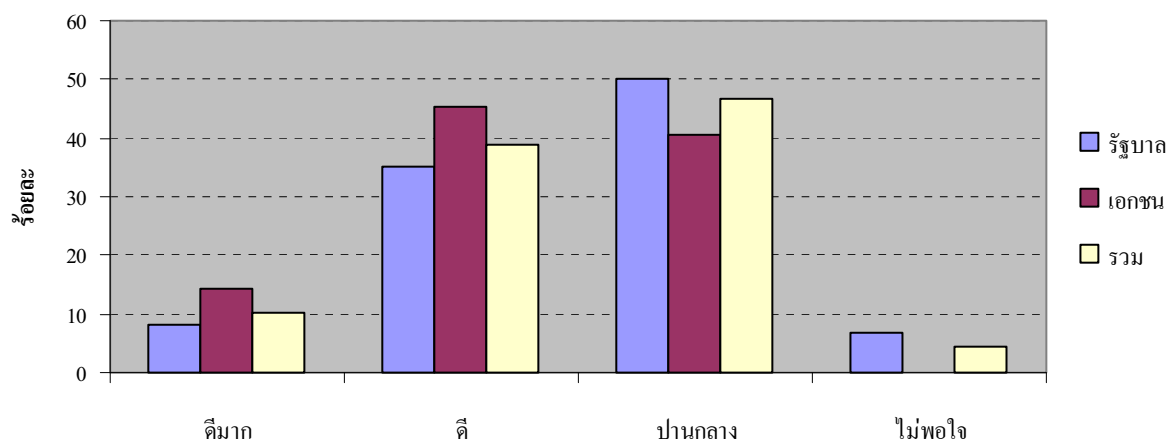
กิจกรรมในหลักสูตร	สังกัด		
	รัฐบาล	เอกชน	รวม*
ภาษาอังกฤษหลักสูตรปวช.			
ฝึกอ่านออกเสียง	86.57	71.43	81.37
อ่านเอาเรื่อง	65.67	51.43	60.78
เขียนตามคำบอก	34.33	31.43	33.33
เขียนข้อความสั้นๆ	53.73	60.00	55.88
ไวยากรณ์	73.13	71.43	72.55
พูดหน้าชั้นเรียน	61.19	34.29	51.96
ตอบคำถามครู	71.64	62.86	68.63
อื่นๆ(มีฟังเพลง,เล่นเกม,สนทนา)	14.93	14.29	14.71
ภาษาอังกฤษหลักสูตรปวส.			
ฝึกอ่านออกเสียง	74.00	68.42	72.46
อ่านเอาเรื่อง	64.00	63.16	63.77
เขียนตามคำบอก	24.00	42.11	28.99
เขียนข้อความสั้นๆ	62.00	57.89	60.87
ไวยากรณ์	72.00	68.42	71.01
พูดหน้าชั้นเรียน	66.00	57.89	63.77
ตอบคำถามครู	70.00	63.16	68.12
อื่นๆ(เกมส,วิดีโอ,ฟังเพลง,สนทนา)	20.00	-	14.49

หมายเหตุ *จำนวนเฉลี่ยของผลรวมไม่เท่ากับจำนวนโดยเฉลี่ยของโรงเรียนแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

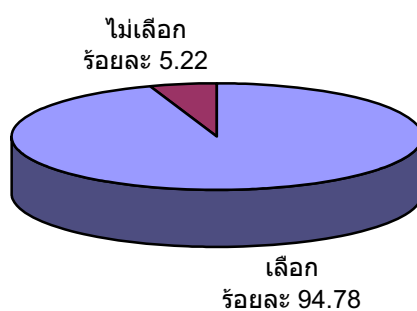
3.1.2.6 ทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ

ส่วนเรื่องทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศในฐานะเป็นผู้สอนนั้น ผู้สอนส่วนใหญ่มีความพอใจสภาพการสอนภาษาของตนในระดับปานกลาง (ร้อยละ 46.55) ถึงระดับดี (ร้อยละ 38.79) และมีผู้สอนที่ไม่พอใจสภาพการสอนของตนเพียงร้อยละ 4.31 โดยรวมผู้สอนในโรงเรียนเอกชนมีความพอใจต่อสภาพการสอนตนเองมากกว่าโรงเรียนรัฐบาล และผู้สอนในโรงเรียนเอกชนไม่มีผู้ใดที่ไม่พอใจสภาพการสอนของตนเองเลย (แผนภูมิที่ 36) และถ้าผู้สอนเลือกได้มีผู้สอนถึงร้อยละ 94.78 ที่เลือกจะเป็นผู้สอนภาษาต่างประเทศต่อ (แผนภูมิที่ 37) ด้วยเหตุผลส่วนใหญ่ว่ามีใจรักและชอบในภาษาที่สอน (ร้อยละ 37.37) รองลงมาคือได้ประสบการณ์พัฒนาความรู้ของตนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 19.19) มีความถนัด เห็นความสำคัญของภาษา ต้องการพัฒนาผู้เรียน (ร้อยละ 16.16) จบมาตรงสาขา และสอนแล้วสนุก มีความสุข (ร้อยละ 9.09) และเข้าใจปัญหาในการสอน มีประสบการณ์การสอน และเป็นหน้าที่ที่ต้องสอน (ร้อยละ 2.02) และมีผู้สอนเพียงร้อยละ 5.22 ที่ไม่เลือกจะเป็นผู้สอนต่อด้วยเหตุผลที่ว่ามีความรู้ไม่เพียงพอ และสอนแล้วท้อเนื่องจากตัวนักเรียน

แผนภูมิที่ 36 ร้อยละของผู้สอนในเรื่องทัศนคติต่อการสอนภาษาต่างประเทศ จำแนกตามสังกัดโรงเรียนของผู้สอน

แผนภูมิที่ 37 ร้อยละของผู้สอนในการตัดสินใจเป็นผู้สอนภาษาต่างประเทศต่อ

3.2.2.7 ปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาต่างประเทศ

ในการสอนภาษาต่างประเทศนั้นผู้สอนพบปัญหาแตกต่างกันไป แต่ปัญหาที่พบมากที่สุดคือผู้เรียนไม่มีความพร้อม รองมาเป็นภาระงานโดยรวมของผู้สอนมากเกินไป และจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมากเกินไป ตามลำดับ แต่ในโรงเรียนเอกชนนั้นเห็นว่าเรื่องเวลาสำหรับการเรียนการสอนน้อยเกินไป เป็นปัญหามากกว่าจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมากเกินไป และโดยรวมผู้สอนในโรงเรียนเอกชนมองว่าแต่ละอุปสรรคนั้นเป็นปัญหาน้อยกว่าผู้สอนในโรงเรียนรัฐบาลยกเว้นในเรื่องเวลาสำหรับการเรียนการสอนน้อยเกินไป ถ้าพิจารณาปัญหาตามขนาดของโรงเรียนพบว่าผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนไม่มากกว่า 500 คนนั้นมีปัญหาในเรื่องการขาดสื่อ/อุปกรณ์การสอน และการขาดความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับวิธีการสอนด้วย (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 คะแนนเฉลี่ยของแต่ละปัญหาในการสอนภาษาต่างประเทศของผู้สอน

ปัญหาและอุปสรรคในการสอน	สังกัด			ขนาดโรงเรียน		
	รัฐบาล	เอกชน	รวม*	น้อยกว่าเท่ากับ 500 คน	มากกว่า 500 คน	รวม*
1.เวลาสำหรับการเรียนการสอนน้อยเกินไป	2.09	2.19	2.13	1.08	2.26	2.13
2.ภาระงานโดยรวมของผู้สอนมากเกินไป	2.63	2.46	2.57	2.46	2.58	2.57
3.ขีดจำกัดความรู้ด้านภาษาเป้าหมายของผู้สอน	1.80	1.55	1.71	1.54	1.73	1.71
4.ขาดความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับวิธีการสอน	2.16	1.71	2.00	2.46	1.94	2.00
5.ขาดการสนับสนุนจากสถาบัน	2.49	1.90	2.28	2.15	2.30	2.28
6.ขาดสื่อ/อุปกรณ์การสอน	2.47	1.83	2.24	2.54	2.20	2.24
7.จำนวนผู้เรียนในชั้นมากเกินไป	2.59	1.93	2.35	2.00	2.40	2.35
8.ผู้เรียนไม่มีความพร้อม	3.41	3.14	3.31	2.85	3.37	3.31
9.สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสม	2.35	1.59	2.08	2.00	2.09	2.08
10.อื่นๆ โปรดระบุ**	2.92	3.13	3.00	3.50	2.94	3.00

หมายเหตุ * คะแนนเฉลี่ยของผลรวมไม่เท่ากับคะแนนโดยเฉลี่ยของโรงเรียนแต่ละสังกัดและขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

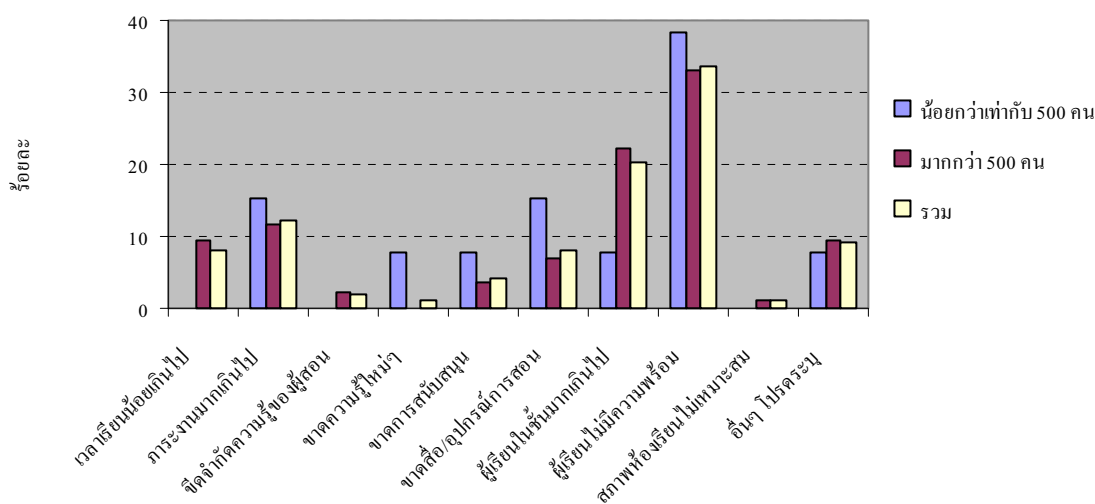
** ปัญหาอื่นๆ คือ ไม่มีโอกาสฝึกปฏิบัติจริง ระบบจัดการเรียนการสอน ไม่มีอาจารย์เจ้าของภาษา ดำเนินการมีราคาค่อนข้างแพง

ผู้สอน ขาดขวัญกำลังใจ และการขาดสวัสดิการในการสอน

- ระดับคะแนนเฉลี่ยมาก หมายถึงเป็นปัญหาในการสอนมาก

ผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาต่างประเทศที่ควรแก้ไขเป็นอันดับแรกคือเรื่องผู้เรียนไม่มีความพร้อม (ร้อยละ 33.67) ซึ่งสอดคล้องกับที่ผู้สอนเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีปัญหามากที่สุด อันดับต่อมาเป็นเรื่องจำนวนผู้เรียนในชั้นมากเกินไป (ร้อยละ 20.41) และภาระงานโดยรวมของผู้สอนมากเกินไป (ร้อยละ 12.24) ตามลำดับ ส่วนในโรงเรียนขนาดเล็กนั้นผู้สอนเห็นว่าปัญหาที่ควรแก้ไขเป็นอันดับแรกรองจากเรื่องผู้เรียนไม่มีความพร้อม (ร้อยละ 38.46) คือเรื่องภาระงานของผู้สอนมากเกินไป (ร้อยละ 15.38) และเรื่องการขาดสื่อ/อุปกรณ์การสอน (ร้อยละ 15.38) (แผนภูมิที่ 38)

แผนภูมิที่ 38 ร้อยละของผู้สอนที่เห็นว่าปัญหาในการสอนต่างๆควรแก้ไขเป็นอันดับแรก จำแนกตามขนาดโรงเรียน

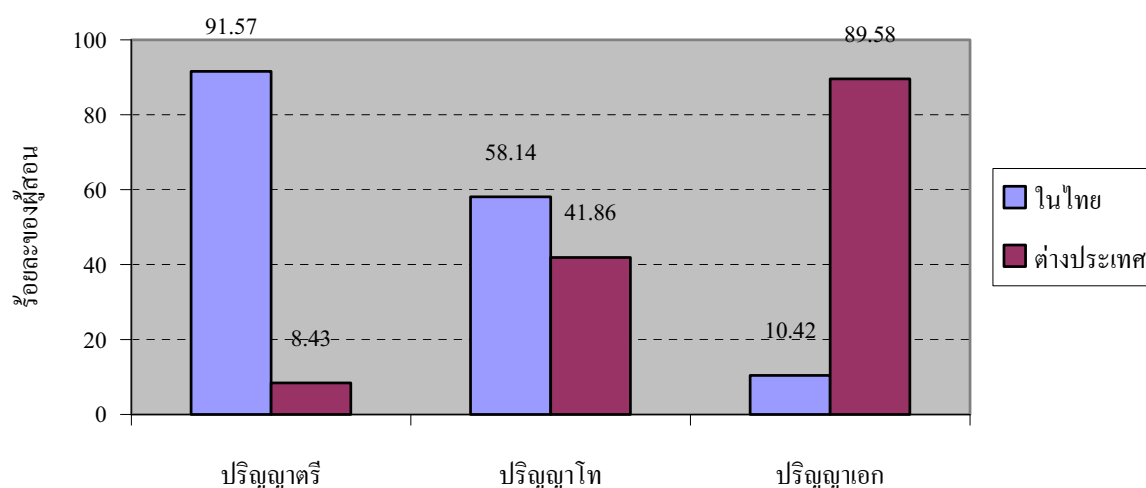
3.2.3 ระดับอุดมศึกษา

3.2.3.1 ข้อมูลทั่วไป

จากจำนวนผู้สอนที่ตอบแบบสอบถาม 203 คนนั้นเป็นผู้สอนในมหาวิทยาลัย/สถาบันสังกัดรัฐบาล 163 คน (ร้อยละ 80.30) และสังกัดเอกชน 40 คน (ร้อยละ 19.70) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 77.95) มากกว่าชาย (ร้อยละ 22.05) ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 45 ปี (ร้อยละ 40.30) รองมาอายุระหว่าง 25-30 ปี (ร้อยละ 22.39) เป็นผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ถึงร้อยละ 56.5 รองมาเป็นวิชาภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นแต่ละภาษาร้อยละ 11.5 ภาษาฝรั่งเศสร้อยละ 7 ภาษาเยอรมันร้อยละ 6 และ ภาษาเกาหลี ภาษาสเปนและภาษาอื่นๆ รวมกันร้อยละ 7.5

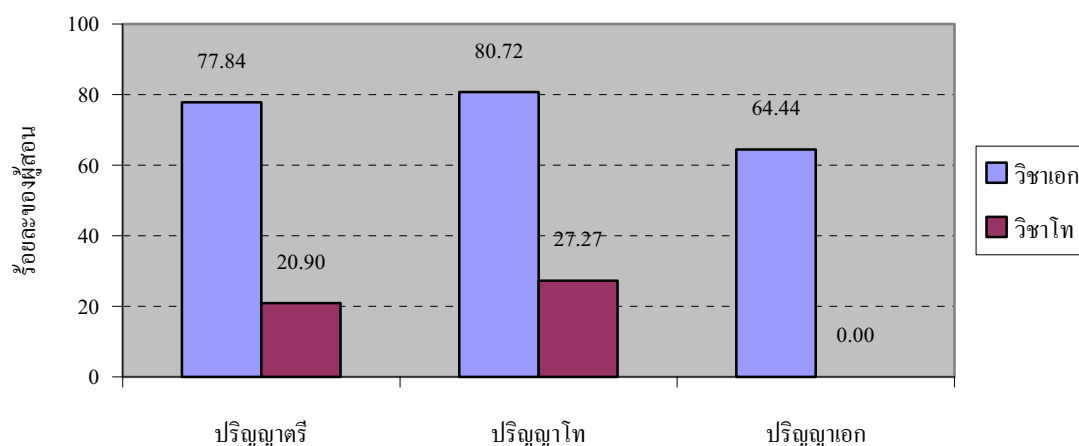
ผู้สอนส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยในไทยถึงร้อยละ 91.57 ส่วนที่เหลือจบจากต่างประเทศ ได้แก่ประเทศจีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส อังกฤษ และรัสเซีย ส่วนในระดับปริญญาโทนั้นจบในประเทศ ร้อยละ 58.14 และจบจากต่างประเทศ ร้อยละ 41.86 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเทศสหรัฐอเมริกา ร้อยละ 13.37 และประเทศอื่นๆ ได้แก่ญี่ปุ่น จีน สเปน ฝรั่งเศส อังกฤษ เยอรมัน เกาหลี รัสเซีย และในระดับปริญญาเอกนั้นส่วนใหญ่ผู้สอนจบจากต่างประเทศ ถึงร้อยละ 89.58 โดยจบจากประเทศสหรัฐอเมริกามากกว่าประเทศอื่น (ร้อยละ 29.79) รองลงมาคือ จบจากประเทศฝรั่งเศส (ร้อยละ) 17.02 มีผู้สอนที่จบระดับปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยในประเทศเพียงร้อยละ 10.42 (แผนภูมิที่ 39)

แผนภูมิที่ 39 ร้อยละของผู้สอนที่จบการศึกษาในแต่ละระดับจากที่ใด

ส่วนการศึกษาระดับอื่นๆที่ผู้สอนศึกษา ได้แก่ ประกาศนียบัตร ซึ่งในแต่ละระดับการศึกษานั้นผู้สอนเรียนวิชาเอก-โทที่แตกต่างกันไปในระดับปริญญาตรี ผู้สอนส่วนใหญ่เรียนวิชาเอกตรงกับวิชาที่สอน (ร้อยละ 77.84) มีผู้สอนส่วนน้อยที่เลือกเรียนวิชาโทตรงกับที่สอน (ร้อยละ 20.90) ในระดับปริญญาโทผู้สอนส่วนใหญ่เลือกวิชาเอกตรงกับที่สอน (ร้อยละ 80.72) มีส่วนน้อยที่เลือกวิชาโทตรงกับที่สอน (ร้อยละ 27.27) อย่างไรก็ตามข้อมูลแสดงว่าในระดับปริญญาเอกนั้นซึ่งไม่มีการระบุเรื่องวิชาโทผู้สอนกลับเลือกเรียนวิชาที่ตรงกับที่ตนเองสอนลดลงเพียงร้อยละ 64.44 (แผนภูมิที่ 40)

แผนภูมิที่ 40 ร้อยละของผู้สอนที่เรียนวิชาเอก/โทได้ตรงกับวิชาที่สอน จำแนกตามระดับการศึกษาที่เรียน

ในเรื่องระยะเวลาที่ผู้สอนภาษาต่างประเทศนั้น ปรากฏว่าผู้สอนในระดับอุดมศึกษามีประสบการณ์การสอนภาษาในระดับปริญญาตรีมาแล้วโดยเฉลี่ย 12.02 ปี โดยที่ผู้สอนในมหาวิทยาลัย/สถาบันสังกัดรัฐบาลมีประสบการณ์โดยเฉลี่ย 12.79 ปี นานกว่าผู้สอนในสังกัดเอกชนที่มีประสบการณ์การสอนโดยเฉลี่ย 8.93 ปี ส่วนผู้สอนในระดับปริญญาโทนั้นมีประสบการณ์การสอนโดยเฉลี่ย 8.33 ปี (ตารางที่ 11) และการสอนภาษาต่างประเทศในระดับปริญญาตรี-โทนั้น ได้สอนเป็นวิชาเอก/โทมากกว่าที่สอนเป็นวิชาพื้นฐานและเป็นวิชาเลือกเสรี (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 11 ระยะเวลาที่ผู้สอนได้สอนภาษาต่างประเทศมาโดยเฉลี่ย(ปี) จำแนกตามระดับที่สอนและสังกัด

ระดับการศึกษาที่สอน	รัฐบาล			เอกชน			รวม		
	จำนวนผู้สอน	ประสบการณ์การสอนโดยเฉลี่ย (ปี)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวนผู้สอน	ประสบการณ์การสอนโดยเฉลี่ย (ปี)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวนผู้สอน	ประสบการณ์การสอนโดยเฉลี่ย (ปี)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ปริญญาตรี	159	12.79	10.69	40	8.93	6.57	199	12.02	10.10
ปริญญาโท	39	8.49	8.31	1	2.00	-	40	8.33	8.27

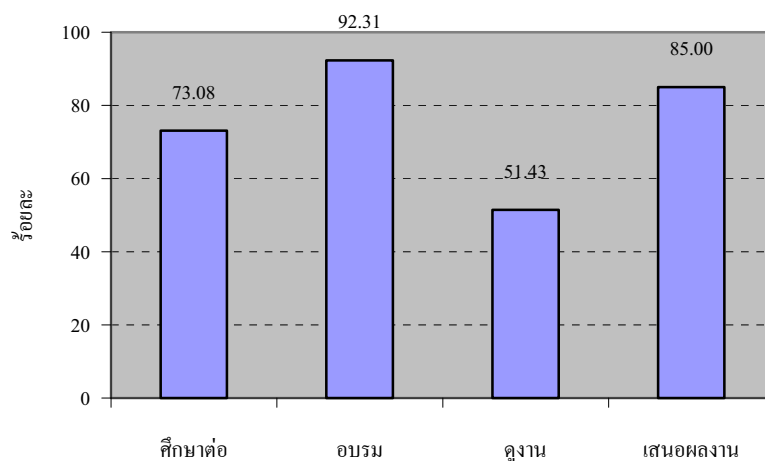
ตารางที่ 12 จำนวนรายวิชาโดยเฉลี่ยที่ผู้สอนสอนโดยเฉลี่ยในภาคการศึกษา

รายวิชาที่สอน	รัฐบาล			เอกชน			รวม		
	จำนวน ผู้สอน	จำนวน รายวิชาที่ สอนโดย เฉลี่ย (รายวิชา)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	จำนวน ผู้สอน	จำนวน รายวิชาที่ สอนโดย เฉลี่ย (รายวิชา)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	จำนวน ผู้สอน	จำนวน รายวิชาที่ สอนโดย เฉลี่ย (รายวิชา)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน
ปริญญาตรี									
วิชาเอก/โท	89	3.43	3.06	20	3.95	2.50	109	3.52	2.96
วิชาพื้นฐาน	81	2.40	2.15	24	3.42	1.69	105	2.63	2.09
วิชาเลือกเสรี	47	2.40	3.02	13	1.69	1.18	60	2.25	2.73
ปริญญาโท									
วิชาเอก/โท	18	1.67	0.77	1	2.00	-	19	1.68	0.75
วิชาพื้นฐาน	7	1.43	1.13	-	-	-	7	1.43	1.13
วิชาเลือกเสรี	5	1.00	0.00	-	-	-	5	1.00	0.00

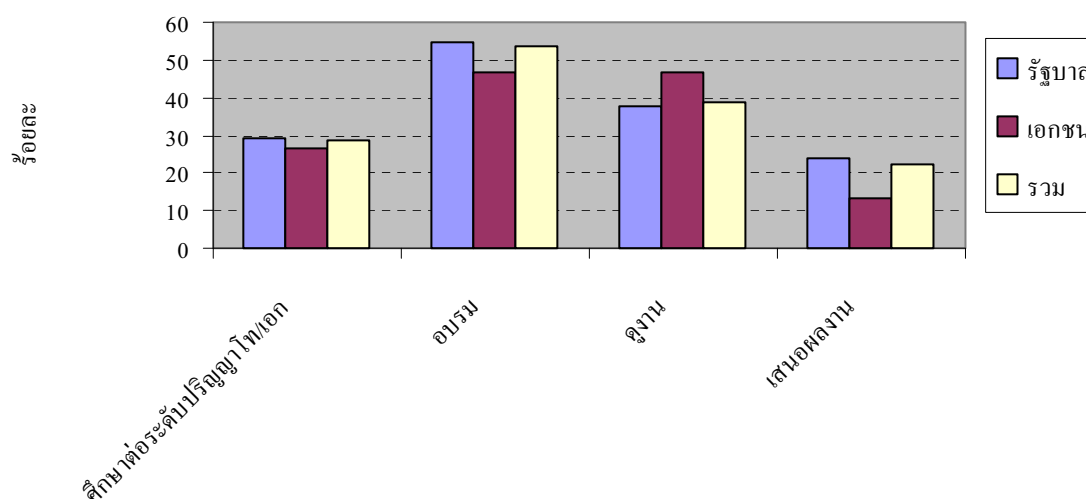
3.2.3.2 การเพิ่มพูนความรู้ในภาษาต่างประเทศ

ในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมาผู้สอนมากกว่าครึ่งหนึ่งมีการพัฒนาศักยภาพในความรู้ภาษาต่างประเทศของตนเองโดย การทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งต่างประเทศและในประเทศ อันได้แก่ การศึกษาต่อต่างประเทศ การอบรมทั้งในและต่างประเทศ การดูงานทั้งในและต่างประเทศ การเสนอผลงานทั้งในและต่างประเทศ และการสัมมนาในประเทศ (แผนภูมิที่ 41) อย่างไรก็ตามการทำกิจกรรมดังกล่าวในต่างประเทศดังกล่าวมานี้ มีผู้สอนเกือบครึ่งหนึ่งที่ไม่เคยทำเลย (ร้อยละ 46.80) หากพิจารณาในกลุ่มผู้สอนที่ได้ทำกิจกรรมส่วนใหญ่ของกิจกรรมคือการไปอบรม (ร้อยละ 53.70) รองมาเป็นการไปดูงาน (ร้อยละ 38.89) การศึกษาต่อต่างประเทศ (ร้อยละ 28.70) และการเสนอผลงาน (ร้อยละ 22.22)ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 42) ส่วนประเทศ ที่ได้รับความนิยมแตกต่างกันไปตามกิจกรรม ได้แก่ การศึกษาต่อจะมีความนิยมไปที่ประเทศญี่ปุ่น อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา การไปอบรมที่ประเทศจีน เยอรมัน และญี่ปุ่น การไปดูงานที่ประเทศเยอรมัน ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา และการเสนอผลงาน ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา

แผนภูมิที่ 41 ร้อยละของผู้สอนที่ได้ทำกิจกรรมต่างๆเกี่ยวกับการสอนภาษาในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา

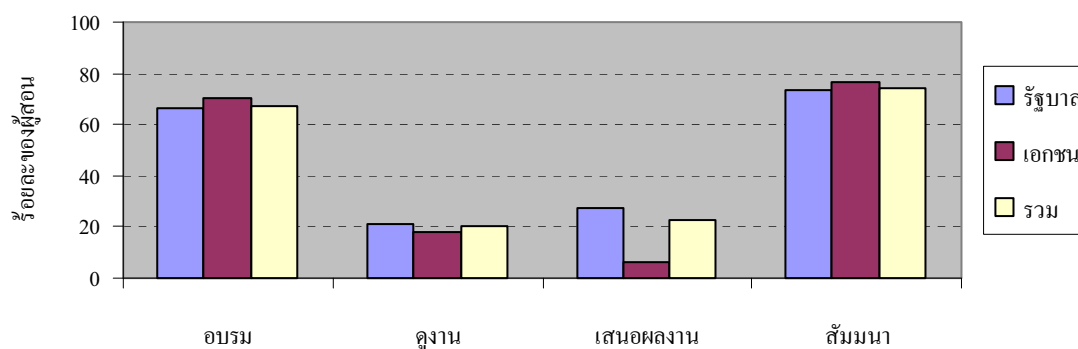

แผนภูมิที่ 42 ร้อยละของผู้สอนที่ได้ทำกิจกรรมต่างๆ ในช่วงระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา จำแนกตามสังกัด

ส่วนผู้สอนที่ทำกิจกรรมดังกล่าวในประเทศนั้นผู้สอนส่วนใหญ่เคยทำกิจกรรมมาแล้ว (ร้อยละ 79.80) มีส่วนน้อยที่ไม่เคยทำกิจกรรมใดเลย กิจกรรมที่ผู้สอนเคยทำมานั้นส่วนใหญ่เป็นการสัมมนา (ร้อยละ 74.07) และการอบรม (ร้อยละ 67.28) ตามด้วยเป็นการเสนอผลงาน (ร้อยละ 22.84) และการดูงาน (ร้อยละ 20.37) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำน้อยกว่า 2 แบบแรกเป็นอย่างมาก (แผนภูมิที่ 43) ในการทำกิจกรรมต่างๆในประเทศนี้ส่วนมากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับภาษาและ/หรือการสอนภาษาทั้งสิ้น ส่วนน้อยที่เป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยว โดยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาผู้สอนได้อบรมและสัมมนาน้อยกว่าการไปดูงานและเสนอผลงาน โดยในการไปทำกิจกรรมแต่ละครั้งนั้นเฉลี่ยแล้วการไปอบรมใช้เวลาประมาณ 4-5 วัน ดูงาน 3-5 วัน การเสนอผลงาน 1-2 วัน และการสัมมนา 3-4 วัน (ตารางที่ 13)

แผนภูมิที่ 43 ร้อยละของผู้สอนที่ได้ทำกิจกรรมต่างๆ ในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมาในประเทศไทย เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาษาหรือการสอนภาษาหรือไม่ จำแนกตามกิจกรรม

ตารางที่ 13 จำนวนครั้งและจำนวนวัน โดยเฉลี่ยที่ผู้สอนได้ทำกิจกรรมต่างๆ ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

กิจกรรมที่ผู้สอน ทำในประเทศ*	เกี่ยวกับภาษาและ/หรือการสอนภาษา			ไม่เกี่ยวกับภาษาและ/หรือการสอนภาษา		
	ร้อยละ	จำนวนครั้งเฉลี่ย (ครั้ง)	จำนวนวันโดย เฉลี่ยต่อครั้ง	ร้อยละ	จำนวนครั้งเฉลี่ย (ครั้ง)	จำนวนวันโดย เฉลี่ยต่อครั้ง
การอบรม	85.32	3.33	4.08	33.03	3.23	4.90
คูงาน	72.73	1.71	4.26	27.27	1.70	3.00
เสนอผลงาน	89.19	1.90	1.75	10.81	2.50	1.00
สัมมนา	90.00	3.75	2.24	25.00	3.24	1.82

หมายเหตุ *ตัวเลขที่ปรากฏในตารางนั้นเป็นร้อยละของผู้ที่ตอบเฉพาะคำถามนี้ซึ่งผู้ตอบอาจจะตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ในการพัฒนาความรู้และทักษะนั้นผู้สอนใช้หลายวิธี ผู้สอนเกือบทั้งหมดใช้วิธีการอ่านหนังสือพิมพ์/สิ่งพิมพ์ ภาษาอังกฤษต่างประเทศ (ร้อยละ 99.50) และการอ่านตำราฟ้งข่าวภาษาต่างประเทศ (ร้อยละ 98.99) วิธีการเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง และการเขียน e-mail ติดต่อกับชาวต่างประเทศเป็น 2 วิธีที่ผู้สอนทำน้อยกว่าวิธีอื่นๆ (ดูระดับการใช้วิธีการต่างๆ ได้ในตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ระดับคะแนนเฉลี่ยของการใช้วิธีการต่างๆในการพัฒนาความรู้และทักษะภาษาต่างประเทศของผู้สอน

วิธีการในการพัฒนา	ผู้สอนที่ได้พัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของตน						ระดับการใช้ของผู้สอน		
	รัฐบาล		เอกชน		รวม		รัฐบาล	เอกชน	รวม**
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนเฉลี่ย
การเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง เช่น เทป	133	86.93	35	87.50	168	87.05	2.10	2.03	2.08
อ่านตำราฟังข่าวภาษาต่างประเทศ	158	100.00	38	95.00	196	98.99	2.47	2.39	2.46
อ่านหนังสือพิมพ์/สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศ	158	99.37	40	100.00	198	99.50	2.40	2.23	2.36
เขียน e-mail ติดต่อกับชาวต่างประเทศ	135	87.10	36	90.00	171	87.69	2.19	1.67	2.08
สนทนากับชาวต่างประเทศ	155	98.10	39	97.50	194	97.98	2.45	2.62	2.48
ฟังเพลง/ดูภาพยนตร์เสียงภาษาต่างประเทศ	152	98.06	39	97.50	191	97.95	2.35	2.38	2.36
สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต	148	95.48	39	97.50	187	95.90	2.49	2.46	2.49

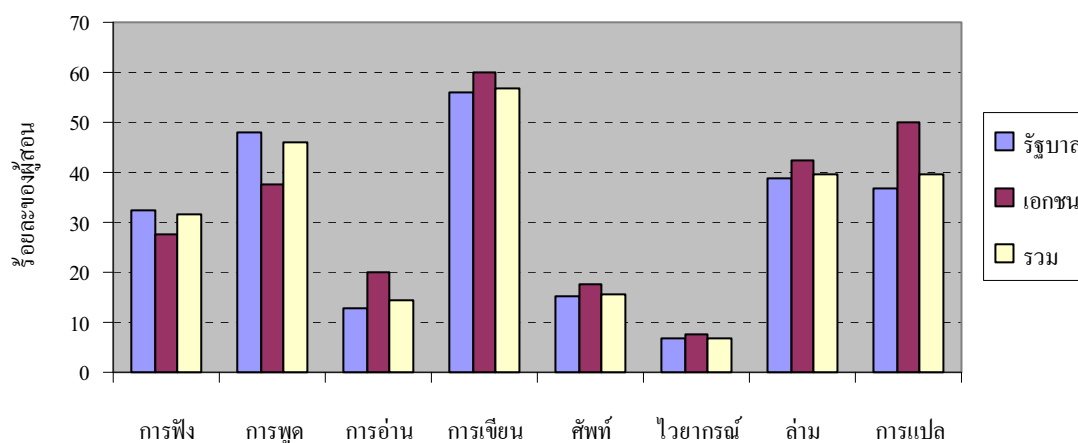
หมายเหตุ * ตัวเลขที่ปรากฏในตารางนั้นเป็นร้อยละของผู้ที่ตอบเฉพาะคำถามนี้ซึ่งผู้ตอบอาจจะตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

** คะแนนเฉลี่ยของผลรวมไม่เท่ากับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนแต่ละสังกัด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

- ระดับคะแนนเฉลี่ยมาก หมายถึง มีการใช้มาก

จากการสอบถามผู้สอนที่ต้องการพัฒนาทักษะทางภาษานั้น เกินครึ่งหนึ่งต้องการพัฒนาทักษะการเขียน (ร้อยละ 56.65) รองมาเป็นการพัฒนาทักษะการพูด และการแปลและล่าม ตามลำดับ ส่วนทักษะที่ต้องการพัฒนาน้อยที่สุดคือ เรื่องไวยากรณ์ และการอ่าน (แผนภูมิที่ 44) ซึ่งสอดคล้องกับทักษะที่ผู้สอนถนัด (แผนภูมิที่ 44) ถ้านักน้อย ก็ต้องการที่จะพัฒนามาก ส่วนทักษะที่ผู้สอนถนัดอยู่แล้วจะไม่ต้องการพัฒนา ยกเว้นในเรื่องศัพท์ที่ผู้สอนเพียงส่วนน้อยที่ถนัด (ร้อยละ 10.34) และก็มีเพียงร้อยละ 15.76 ที่ต้องการพัฒนาในเรื่องศัพท์

แผนภูมิที่ 44 ร้อยละของผู้สอนที่ต้องการพัฒนาตนเองในแต่ละทักษะ

3.2.3.3 ภาระงานของผู้สอน

จากข้อมูลในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2547 ที่ผ่านมานั้นผู้สอนต้องรับภาระงานสอนวิชาภาษาต่างประเทศ เป็นวิชาเอก/โทมากที่สุดโดยเฉลี่ย 2.01 รายวิชา เฉลี่ย 6.75 ชั่วโมง/สัปดาห์ รองมาเป็นการสอนเป็นวิชาพื้นฐาน 1.56 รายวิชา เฉลี่ย 7.49 ชั่วโมง/สัปดาห์ และสอนเป็นวิชาเลือกเสรี 1.28 รายวิชา เฉลี่ย 3.84 ชั่วโมง/สัปดาห์ (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 จำนวนรายวิชาและจำนวนชั่วโมง/สัปดาห์โดยเฉลี่ยที่ผู้สอนสอนในระดับปริญญาตรีในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2547

ภาษาต่างประเทศที่สอน/วิชาที่สอน		จำนวนรายวิชา			จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์		
		จำนวนผู้สอน	จำนวนรายวิชาโดยเฉลี่ย(วิชา)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวนผู้สอน	จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ระดับปริญญาตรี							
อังกฤษ	วิชาเอก/โท	62	1.89	0.98	65	6.86	6.39
	วิชาพื้นฐาน	77	1.57	0.73	79	8.59	5.17
	วิชาเลือกเสรี	19	1.21	0.42	22	3.27	1.75
ฝรั่งเศส	วิชาเอก/โท	8	1.88	1.13	8	5.50	2.27
	วิชาพื้นฐาน	9	1.67	1.66	8	6.13	3.04
	วิชาเลือกเสรี	8	1.50	0.53	8	4.50	2.33
เยอรมัน	วิชาเอก/โท	9	2.56	1.13	9	5.33	2.00
	วิชาพื้นฐาน	4	1.25	0.50	4	4.50	3.11
	วิชาเลือกเสรี	3	1.33	0.58	3	4.33	3.21
สเปน	วิชาเอก/โท	2	3.50	3.54	2	4.50	3.54
	วิชาพื้นฐาน	1	1.00	-	1	2.00	-
	วิชาเลือกเสรี	1	1.00	-	1	2.00	-
จีน	วิชาเอก/โท	18	1.94	0.94	18	6.44	3.52
	วิชาพื้นฐาน	13	1.38	0.65	13	4.69	2.21
	วิชาเลือกเสรี	7	1.00	0.00	8	4.13	2.30
ญี่ปุ่น	วิชาเอก/โท	21	2.14	1.24	20	7.30	3.05
	วิชาพื้นฐาน	5	1.00	0.00	4	4.13	0.85
	วิชาเลือกเสรี	9	1.22	0.44	8	4.50	2.20
เกาหลี	วิชาเอก/โท	5	1.80	1.10	5	7.20	2.17
	วิชาพื้นฐาน	-	-	-	-	-	-
	วิชาเลือกเสรี	2	2.00	0.00	2	5.00	1.41
อื่นๆ	วิชาเอก/โท	3	2.67	0.58	3	5.33	3.21
	วิชาพื้นฐาน	2	1.50	0.71	2	7.00	7.07
	วิชาเลือกเสรี	3	1.33	0.58	3	3.67	0.58

ตารางที่ 15 (ต่อ) จำนวนรายวิชาและจำนวนชั่วโมง/สัปดาห์โดยเฉลี่ยที่ผู้สอนสอนในระดับปริญญาตรีในภาคการศึกษา
ปลาย ปีการศึกษา 2547

ภาษาต่างประเทศที่สอน/วิชาที่สอน		จำนวนรายวิชา			จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์		
		จำนวน ผู้สอน	จำนวน รายวิชา โดยเฉลี่ย (วิชา)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	จำนวน ผู้สอน	จำนวน ชั่วโมง/ สัปดาห์	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน
ระดับปริญญาโท							
อังกฤษ	Consolidating Skills for science	1	1	-	1	3	-
	Course & Materials design	1	1	-	1	4	-
	English Comprehension for	1	1	-	1	2	-
	In Sectional Eng.	1	1	-	1	4	-
	Language Learning	1	1	-	1	4	-
	Linguistics for English as a f	1	1	-	1	6	-
	LNG 550	1	1	-	1	3	-
	Pronunciation Issue	1	1	-	1	3	-
	Research	1	1	-	1	3	-
	Seminar in English	1	1	-	1	3	-
	พื้นฐาน	1	1	-	1	3	-
	ภาษาอังกฤษสำหรับบัณฑิตศึกษา	-	-	-	1	4	-
	English for Academic Purpose	1	1	-	1	3	-
	Individualization	1	1	-	1	4	-
	Special Study in ELT	1	1	-	1	1	-
	Teaching Techniques	1	1	-	1	4	-
	ภาษาอังกฤษเพื่อการค้นคว้า	-	-	-	1	3	-
	Classroom-Based Research	1	1	-	1	6	-
	Quantitative and Qualitative R	1	1	-	1	3	-
	Remedial English	1	1	-	1	4	-
ฝรั่งเศส	แปลฝรั่งเศส-ไทย	1	2	-	1	6	-
ญี่ปุ่น	ภาษา กับ สังคม และ วัฒนธรรม ญี่ปุ่น	1	1	-	1	3	-
	วรรณคดีญี่ปุ่น	1	1	-	1	3	-
เยอรมัน	Communicative writing & reading	1	1	-	1	3	-
	Ger FGN LANG 1	1	1	-	1	3	-
	GL 783 Project in TGFL2	1	1	-	1	3	-
	GL761	1	1	-	1	2	-
	Non-Literary translation	1	1	-	1	3	-
	GL602	1	1	-	1	3	-
	GL771 Practicum 2	1	1	-	1	2	-
	Tran Stud	1	1	-	1	12	-
	สอบประมวลความรู้	1	1	-	-	-	-

ตารางที่ 15 (ต่อ) จำนวนรายวิชาและจำนวนชั่วโมง/สัปดาห์โดยเฉลี่ยที่ผู้สอนสอนในระดับปริญญาตรีในภาคการศึกษา
ปลาย ปีการศึกษา 2547

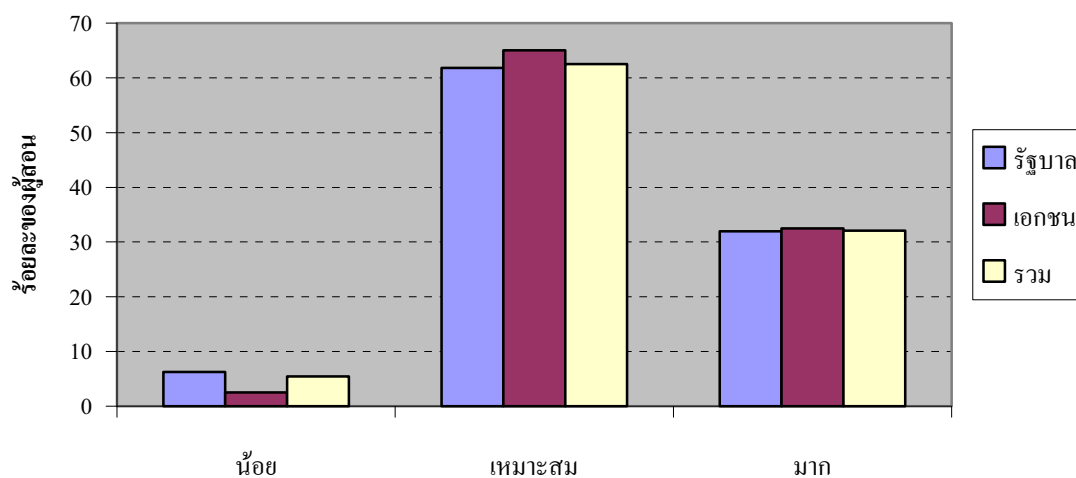
ภาษาต่างประเทศที่สอน/วิชาที่สอน		จำนวนรายวิชา			จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์		
		จำนวน ผู้สอน	จำนวน รายวิชาโดย เฉลี่ย(วิชา)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	จำนวน ผู้สอน	จำนวน ชั่วโมง/ สัปดาห์	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน
ระดับปริญญาเอก							
อังกฤษ	Research Methods	1	1	-	1	3	-
ระดับสูงกว่าปริญญาตรี เช่น ประกาศนียบัตร							
ภาษาอังกฤษ	การท่องเที่ยว	1	1	-	1	3	-
	ภาษาอังกฤษท่องเที่ยว	1	3	-	-	-	-

นอกจากงานสอนแล้วผู้สอนต้องรับภาระงานอื่นๆนอกเหนือจากงานสอนอีก โดยภาระงานส่วนใหญ่ที่ผู้สอนต้องรับผิดชอบคือ การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา โดยเฉลี่ยแล้วในสัปดาห์หนึ่งผู้สอนต้องรับผิดชอบงานนี้ประมาณ 3.97 ชั่วโมง ภาระงานที่ต้องรับผิดชอบรองมาเป็นผู้ประสานงานรายวิชา และงานบริหาร ซึ่งโดยเฉลี่ยผู้สอนต้องรับภาระงานเป็นผู้ประสานงานรายวิชาประมาณ 3.61 ชั่วโมง/สัปดาห์ และงานบริหารที่ผู้สอนใช้เวลานานที่สุดสำหรับภาระงานนี้โดยเฉลี่ย 7.62 ชั่วโมง/สัปดาห์ โดยรวมแล้วในหนึ่งสัปดาห์ผู้สอนต้องรับผิดชอบภาระงานเฉลี่ย 13.87 ชั่วโมง (ตารางที่ 16) ซึ่งผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าภาระงานดังกล่าวนี้เหมาะสมดี (ร้อยละ 62.50) (แผนภูมิที่ 45)

ตารางที่ 16 จำนวนเวลาโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ที่ผู้สอนต้องรับภาระงานต่างๆ

ภาระงาน	รัฐบาล			เอกชน			รวม		
	จำนวน ผู้สอน	จำนวน ชั่วโมง เฉลี่ย/ สัปดาห์	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	จำนวน ผู้สอน	จำนวน ชั่วโมง เฉลี่ย/ สัปดาห์	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	จำนวน ผู้สอน	จำนวน ชั่วโมง เฉลี่ย/ สัปดาห์	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน
งานบริหาร	49	7.37	5.18	12	8.67	7.70	61	7.62	5.71
กรรมการวิชาการ	25	3.24	2.18	16	2.44	2.31	41	2.93	2.24
คณะกรรมการหลักสูตร	33	2.52	1.46	7	4.86	6.91	40	2.93	3.15
ผู้ประสานงานรายวิชา	49	4.04	4.77	15	2.20	1.52	64	3.61	4.29
อาจารย์ที่ปรึกษา	91	3.76	3.08	29	4.62	4.59	120	3.97	3.50
ภาระงานอื่นๆ	35	5.71	4.79	12	5.33	7.49	47	5.62	5.51
รวมภาระงานที่ต้อง รับผิดชอบ	88	13.17	9.70	25	16.32	15.39	113	13.87	11.21

แผนภูมิที่ 45 ร้อยละของผู้สอนในเรื่องความคิดเห็นต่อภาระงานที่ต้องรับผิดชอบของตนเอง

ในชั้นเรียนภาษาต่างประเทศนั้นมีจำนวนนักศึกษาแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา ในระดับปริญญาตรีนั้นถ้าเป็นการสอนภาษาต่างประเทศเป็นวิชาเอก/โท ส่วนใหญ่ชั้นเรียนเป็นขนาดกลางมีจำนวนนักศึกษาประมาณ 16-30 คน ถ้าเป็นวิชาพื้นฐานชั้นเรียนจะมีขนาดใหญ่จำนวนนักศึกษามากขึ้นประมาณมากกว่า 30 คน และถ้าเป็นวิชาเลือกเสรีนั้นส่วนใหญ่มักจะมีนักศึกษาประมาณมากกว่า 30 คน ยกเว้นการสอนวิชาเลือกเสรีที่เป็นการสอนการอ่านนั้นชั้นเรียนจะมีนักศึกษาน้อยกว่า 15 คน ส่วนในชั้นเรียนระดับปริญญาโทนั้นจะเป็นชั้นเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 15 คน (ตารางที่ 17) นอกจากนี้ในระดับปริญญาโทจะเป็นการสอนที่ใช้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการสอนเป็นส่วนใหญ่

ตารางที่ 17 ร้อยละของผู้สอนที่สอนนักเรียนชั้นเรียนแต่ละขนาด จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับ/วิชาที่สอน	จำนวนผู้สอน	จำนวนนักศึกษา		
		น้อยกว่า 15 คน	16-30 คน	มากกว่า 30 คน
ปริญญาตรี				
วิชาเอก/โท				
สอนวิชาพูด	35	17.14	40.00	42.86
สอนวิชาฟัง	32	21.88	43.75	34.38
สอนวิชาอ่าน	65	13.85	56.92	29.23
สอนวิชาเขียน	51	15.69	49.02	35.29
สอนบูรณาการ(ไม่แยกทักษะ)	76	14.47	44.74	40.79
อื่นๆ	25	12.00	56.00	32.00
วิชาพื้นฐาน				
สอนวิชาพูด	26	19.23	19.23	61.54
สอนวิชาฟัง	30	13.33	20.00	66.67
สอนวิชาอ่าน	38	10.53	18.42	71.05
สอนวิชาเขียน	22	18.18	22.73	59.09
สอนบูรณาการ(ไม่แยกทักษะ)	92	2.17	20.65	77.17
อื่นๆ	3	0.00	66.67	33.33
วิชาเลือกเสรี				
สอนวิชาพูด	21	23.81	38.10	38.10
สอนวิชาฟัง	13	30.77	23.08	46.15
สอนวิชาอ่าน	20	40.00	30.00	30.00
สอนวิชาเขียน	17	29.41	29.41	41.18
สอนบูรณาการ(ไม่แยกทักษะ)	50	16.00	20.00	64.00
อื่นๆ	2	50.00	50.00	0.00
ปริญญาโท	45	66.67	26.67	6.67
ปริญญาเอก	2	100.00	0.00	0.00
อื่นๆ	3	33.33	0.00	66.67

3.2.3.4 บทบาท ประสบการณ์การเป็นผู้สอนภาษาและประสบการณ์ ความคิดเห็นในใช้ภาษาต่างประเทศ

ผู้สอนใช้ภาษาต่างประเทศที่สอนในหลายกิจกรรมแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ใช้ในงานอื่นๆนอกเหนือจากงานสอน และใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้สอนใช้ภาษาต่างประเทศค่อนข้างมากในชีวิตประจำวันมากกว่าในงาน โดยที่ใช้มากในชีวิตประจำวันนั้นคือการอ่านหนังสือ รองมาเป็นการสนทนา และความบันเทิง (ดูหนัง/ฟังเพลง) ตามลำดับ ส่วนในการใช้ภาษาในงานอื่นๆนอกเหนือจากงานสอนนั้นใช้มากในงานแปลมากที่สุด รองมาเป็นงานเขียนบทความ/สารคดี และงานล่าม

ตามลำดับ และยังมีผู้สอนที่ไม่เคยใช้ภาษาในงานอื่นๆนอกเหนือจากงานสอนเลยสัดส่วนมากกว่าผู้สอนที่ไม่เคยใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 ระดับคะแนนเฉลี่ยในการใช้ภาษาต่างประเทศในกิจกรรมต่างๆของผู้สอนว่ามากน้อยเพียงใด

กิจกรรมการใช้ภาษาต่างประเทศ	สังกัด		
	รัฐบาล	เอกชน	รวม*
งานอื่นๆนอกเหนือจากงานสอน			
งานเขียนบทความ/สารคดี	2.07	2.00	2.06
งานแปล	2.18	2.00	2.14
งานล่าม	1.77	1.86	1.78
กิจกรรมในชีวิตประจำวัน			
ความบันเทิง (ดูหนัง/ฟังเพลง)	2.15	2.14	2.15
อ่านหนังสือ	2.55	2.39	2.52
สนทนา	2.18	2.36	2.21

หมายเหตุ * คะแนนเฉลี่ยของผลรวมไม่เท่ากับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนแต่ละสังกัด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

-ระดับคะแนนเฉลี่ยมากนั้นหมายถึงมีการใช้ภาษาในกิจกรรมนั้นๆ มาก

ผู้สอนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเตรียมการสอนต่างๆมากน้อยแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษาที่สอน กิจกรรมต่างๆได้แก่การกำหนดเนื้อหาวิชา การจัดทำประมวลการสอน สื่อการสอน การมีส่วนร่วมในการเขียนและการพัฒนาหลักสูตร การมีส่วนร่วมในการออกข้อสอบรายวิชาอื่นๆ และการมีส่วนร่วมในการตัดสินผลการเรียนรายวิชาอื่นๆ ในระดับปริญญาตรีซึ่งแบ่งการสอนภาษาต่างประเทศเป็นวิชาเอก/โท, วิชาพื้นฐาน และวิชาเลือกเสรี ปรากฏว่าผู้สอนมีส่วนร่วมมากที่สุดในเรื่องการจัดทำประมวลการสอน และมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร ในระดับปริญญาโท นั้นผู้สอนมีส่วนร่วมมากที่สุดในเรื่องการกำหนดเนื้อหาวิชา และมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร รายวิชาอื่นๆ และในระดับปริญญาเอกนั้นผู้สอนมีส่วนร่วมมากที่สุดในเรื่องการจัดทำประมวลการสอน และมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรและตัดสินผลการเรียนรายวิชาอื่นๆ (ตารางที่ 19)

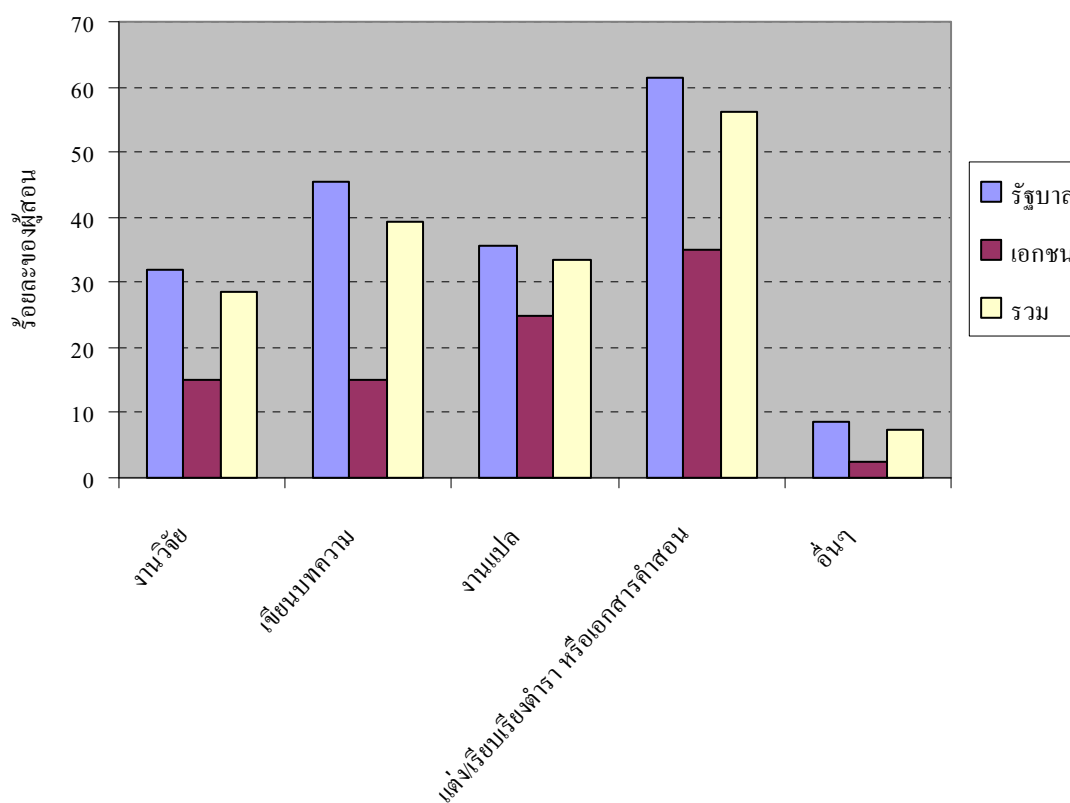
ตารางที่ 19 คะแนนเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเตรียมการสอนในแต่ละระดับการศึกษาของผู้สอน

กิจกรรม	ปริญญาตรี			ปริญญาโท	ปริญญาเอก
	วิชาเอก/โท	วิชาพื้นฐาน	วิชาเลือกเสรี		
กำหนดเนื้อหาวิชา	2.67	2.30	2.49	2.63	2.67
จัดทำประมวลการสอน	2.72	2.43	2.62	2.61	3.00
จัดทำสื่อการสอนทั้งสื่อโสตและสื่อสิ่งพิมพ์	2.47	2.27	2.43	2.41	2.50
มีส่วนร่วมในการเขียนและการพัฒนาหลักสูตร	2.17	1.98	2.18	2.57	2.67
มีส่วนร่วมในการออกข้อสอบรายวิชาอื่นๆ	2.37	2.43	2.40	2.26	2.33
มีส่วนร่วมในการตัดสินผลการเรียนรายวิชาอื่นๆ	2.19	2.23	2.33	2.24	2.33

หมายเหตุ ระดับคะแนนเฉลี่ยมากหมายถึงมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆมาก

ในการผลิตผลงานวิชาการประเภทต่างๆ อันได้แก่ งานวิจัย เขียนบทความ งานแปล แต่ง/เรียบเรียงตำรา หรือเอกสารคำสอน และอื่นๆ อันได้แก่ บทวิทยุ วิทยาศาสตร์ เข้าร่วมประกวดสุนทรพจน์นั้น ข้อมูลแสดงว่าผู้สอนแต่ง/เรียบเรียงตำรา หรือเอกสารคำสอนมากที่สุด และพบว่าผู้สอนในมหาวิทยาลัย/สถาบันในสังกัดรัฐบาลจะผลิตผลงานวิชาการต่างๆ แม้ว่าจะเป็นงานวิจัย เขียนบทความ งานแปล แต่งตำราหรืออื่นๆ มากกว่าผู้สอนในสังกัดเอกชน (แผนภูมิที่ 46)

แผนภูมิที่ 46 ร้อยละของผู้สอนที่เคยผลิตผลงานวิชาการประเภทต่างๆ จำแนกตามสังกัดของมหาวิทยาลัย/สถาบัน

ในเรื่องการนำเสนอผลงานวิจัย/ค้นคว้าทั้งในและต่างประเทศนั้น ผู้สอนเกินครึ่งหนึ่งไม่เคยนำเสนอผลงานของตนเองเลย โดยเฉพาะผู้สอนในมหาวิทยาลัย/สถาบันสังกัดเอกชนนั้น มีผู้สอนถึง 3 ใน 4 คนที่ไม่เคยนำเสนอผลงานของตนเองเลย (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 ร้อยละของผู้สอนที่เคยนำเสนอผลงานวิจัย/ค้นคว้าในรูปแบบต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ

รูปแบบในการนำเสนอผลงาน	รัฐบาล		เอกชน		รวม*	
	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย
ในการประชุมวิชาการ	56.20	43.80	72.41	27.59	59.33	40.67
ในวารสาร	54.17	45.83	82.76	17.24	59.73	40.27
อื่นๆ**	84.21	15.79	100.00	0.00	88.00	12.00

หมายเหตุ *ร้อยละของผลรวมไม่เท่ากับร้อยละโดยเฉลี่ยของโรงเรียนแต่ละสังกัด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

**อื่นๆ ได้แก่ การอบรม, การขออนุญาตทำวิจัย, ในตำรา, บทความในหนังสือเรียน, รายการวิทยุ

ส่วนผู้สอนที่เคยนำเสนอชิ้นส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอในประเทศมากกว่าต่างประเทศ และการนำเสนอในประเทศนั้นส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอในวารสาร ซึ่งโดยเฉลี่ย 2.93 ครั้ง ส่วนการนำเสนอในต่างประเทศนั้นส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอในการประชุมวิชาการ โดยเฉลี่ย 1.65 ครั้ง (ตารางที่ 21)

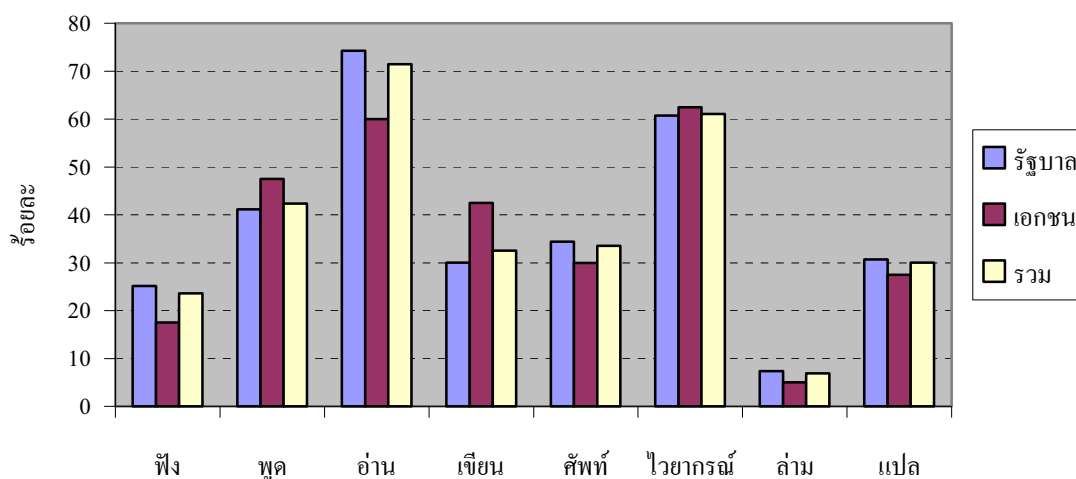
ตารางที่ 21 จำนวนครั้ง โดยเฉลี่ยที่ผู้สอนได้เคยนำเสนอผลงานวิจัย/ค้นคว้าทั้งในและต่างประเทศ

รูปแบบในการนำเสนอผลงาน	ในประเทศ			ต่างประเทศ		
	จำนวนผู้สอน	จำนวนครั้งโดยเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวนผู้สอน	จำนวนครั้งโดยเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ในการประชุมวิชาการ	51	2.39	2.65	34	1.65	1.25
ในวารสาร	55	2.93	3.19	18	1.94	2.18
อื่นๆ*	6	4.33	3.56	2	2.00	1.41

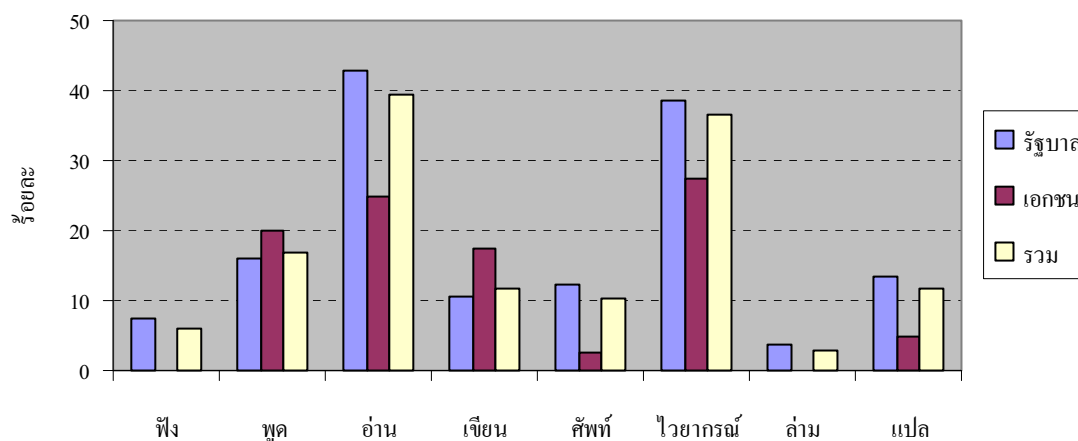
หมายเหตุ * อื่นๆ ได้แก่ การอบรม, การขอทุนทำวิจัย, ในตำรา, บทความในหนังสือเวียน, รายการวิทยุ

ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการสอนทักษะแตกต่างกันไป จากการสอบถามพบว่า 3 ทักษะแรกของผู้สอนอันดับมากที่สุด คือ ทักษะการอ่าน (ร้อยละ 71.43) ไวยากรณ์ (ร้อยละ 61.08) และทักษะการพูด (ร้อยละ 42.36) ส่วนทักษะที่อันดับมากที่สุดเพียงทักษะเดียวคือทักษะการอ่าน (ร้อยละ 39.41) ใกล้เคียงกับทักษะไวยากรณ์ (ร้อยละ 36.45) ทักษะที่ผู้สอนอันดับน้อยที่สุดคือการเป็นล่าม (แผนภูมิที่ 47-48)

แผนภูมิที่ 47 ร้อยละของผู้สอนที่เห็นว่าตนเองถนัดการสอนทักษะภาษาต่างประเทศนั้นๆมากที่สุด 3 ทักษะ

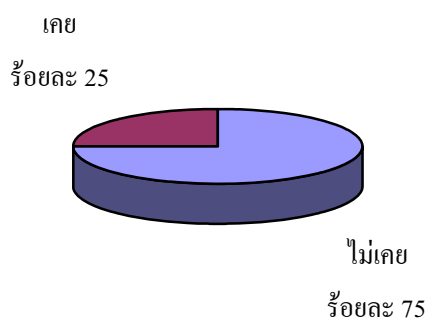

แผนภูมิที่ 48 ร้อยละของผู้สอนที่เห็นว่าตนเองถนัดการสอนทักษะภาษาต่างประเทศนั้นๆมากที่สุด

ในเรื่องการรับการทดสอบความรู้ความสามารถทางภาษาปรากฏว่า ผู้สอนเพียง 1 ใน 4 เคยได้รับการทดสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถทางทักษะภาษาต่างประเทศที่สอนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (แผนภูมิที่ 49) ส่วนใหญ่ ส่วนใหญ่เป็นการทดสอบภาษาอังกฤษและเป็นการทดสอบของสถาบันอื่น ได้แก่ IELTS TOEFL CU-TEP TOEIC HSK KPT GRE และอื่นๆ โดยรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 22

แผนภูมิที่ 49 ร้อยละของผู้สอนที่เคยเข้ารับการทดสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถทางทักษะภาษาต่างประเทศที่สอนในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา

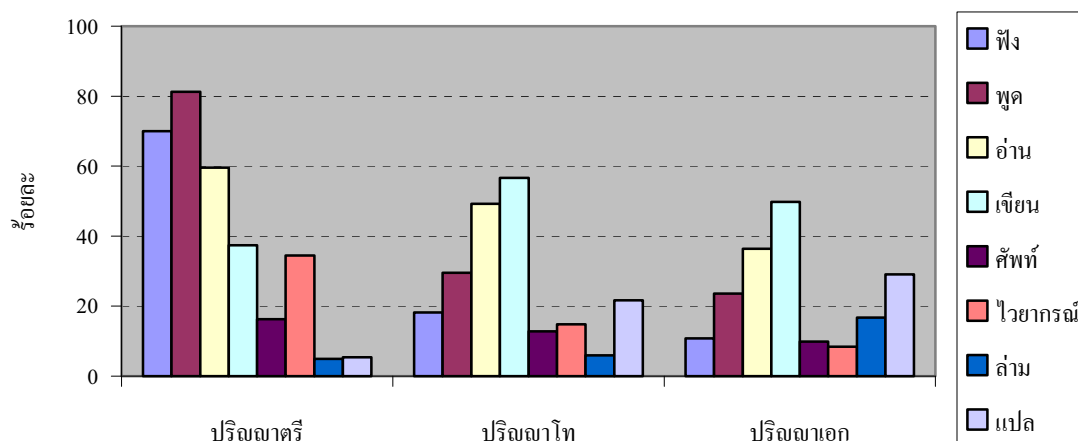
ตารางที่ 22 รายละเอียดการทดสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถทางทักษะภาษาต่างประเทศของผู้สอนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

การทดสอบ	รัฐบาล			เอกชน			รวม		
	จำนวนผู้สอน	จำนวนครั้งเฉลี่ยในช่วง 5 ปี (ปี)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวนผู้สอน	จำนวนครั้งเฉลี่ยในช่วง 5 ปี (ปี)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวนผู้สอน	จำนวนครั้งเฉลี่ยในช่วง 5 ปี (ปี)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
IELTS	10	1.10	0.32	1	1	-	11	1.09	0.30
TOEFL	12	1.83	0.72	7	1.43	0.53	19	1.68	0.67
CU-TEP	3	1.33	0.58	0	-	-	3	1.33	0.58
TOEIC	3	1.67	1.15	2	2	0	5	1.80	0.84
HSK	2	1	0	-	-	-	2	1.00	0.00
KPT	2	1	0	-	-	-	2	1.00	0.00
GRE	1	1	-	-	-	-	1	1.00	-
สอบประมวลความรู้	1	2	-	-	-	-	1	2.00	-
การทดสอบวัดการสอนภาษาจีน	1	1	-	1	3	-	2	2.00	1.41
การทดสอบวัดการสอนภาษาญี่ปุ่น	2	2	1.41	1	1	-	3	1.67	1.15
การทดสอบวัดระดับความรู้ทางภาษาเกาหลี	1	1	-	-	-	-	1	1.00	-
การทดสอบวัดระดับการสอนภาษาอังกฤษ	1	2	-	-	-	-	1	2.00	-
DELF	1	1	-	-	-	-	1	1.00	-

3.2.3.5 ทักษะดีต่อการสอนภาษาต่างประเทศ

ผู้สอนมีความคิดเห็นว่า ภาษาต่างประเทศที่จำเป็นต่อนักศึกษามากที่สุดอันดับแรกคือ ภาษาอังกฤษ รองมาเป็นภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นตามลำดับ โดยที่ผู้สอนในแต่ละระดับการศึกษานั้นทักษะภาษาต่างประเทศที่ควรเรียนจะแตกต่างกันไป ในระดับปริญญาตรีควรเรียนทักษะการพูดมากที่สุด (ร้อยละ 81.28) รองมาเป็นทักษะการฟัง (ร้อยละ 69.95) และทักษะการอ่าน (ร้อยละ 59.61) ในระดับปริญญาโทนั้นควรเรียนทักษะการเขียนมากที่สุด (ร้อยละ 56.65) รองมาเป็นทักษะการอ่าน (ร้อยละ 49.26) และทักษะการพูด (ร้อยละ 29.56) ตามลำดับ และในระดับปริญญาเอกนั้นควรเรียนทักษะการเขียน (ร้อยละ 49.75) มากที่สุด รองมาเป็นทักษะการอ่าน (ร้อยละ 36.45) และทักษะการแปล (ร้อยละ 29.06) ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 50)

แผนภูมิที่ 50 ร้อยละของผู้สอนที่เห็นว่าควรเรียนทักษะต่างๆในการเรียนภาษาต่างประเทศ จำแนกตามระดับการศึกษา

ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองในมหาวิทยาลัย/สถาบันนั้น มีผู้สอนส่วนน้อยที่เห็นว่าไม่ได้ช่วยส่งเสริมในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศทั้งในวิชาพื้นฐาน (ร้อยละ 3.16) และวิชาเอก/โท (ร้อยละ 4.28) และส่วนน้อยเหมือนกันที่เห็นว่าศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองไม่ได้ช่วยส่งเสริมในการสร้างทักษะการฟัง (ร้อยละ 2.56) และการอ่าน (ร้อยละ 3.63) แต่มีถึงร้อยละ 11.52 ที่เห็นว่าไม่ส่งเสริมในการสร้างทักษะการเขียน และร้อยละ 13.68 ที่เห็นว่าไม่ส่งเสริมในการสร้างทักษะการพูด และผู้สอนที่เห็นว่าศูนย์ดังกล่าวช่วยส่งเสริมในเรื่องการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและการสร้างทักษะนั้น เห็นว่าช่วยส่งเสริมในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ค่อนข้างมากทั้งในฐานะเป็นวิชาพื้นฐานและวิชาเอก/โท ส่วนในเรื่องทักษะนั้นผู้สอนเห็นว่าส่งเสริมในการสร้างทักษะการฟังและการอ่าน ได้ดีกว่าทักษะการพูดและการเขียน (ตารางที่ 23) อีกทั้งผู้สอนได้จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศสัมฤทธิ์ผล โดยผู้สอนเห็นว่ากิจกรรมทั้งในรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเอกนั้นเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นส่วนใหญ่ ดูได้จากตารางที่ 24

ตารางที่ 23 คะแนนเฉลี่ยที่ผู้สอนเชื่อว่าการใช้ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองส่งเสริมในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

รายละเอียด	สังกัด		
	รัฐบาล	เอกชน	รวม*
ส่งเสริมในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในฐานะ			
1. วิชาพื้นฐาน	2.32	2.42	2.34
2. วิชาเอก/โท	2.47	2.49	2.47
ส่งเสริมในการสร้างทักษะ			
1. ทักษะฟัง	2.61	2.76	2.64
2. ทักษะอ่าน	2.47	2.47	2.47
3. ทักษะเขียน	1.88	1.91	1.88
4. ทักษะพูด	2.00	1.91	1.98

หมายเหตุ *คะแนนเฉลี่ยของผลรวมไม่เท่ากับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนแต่ละสังกัด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

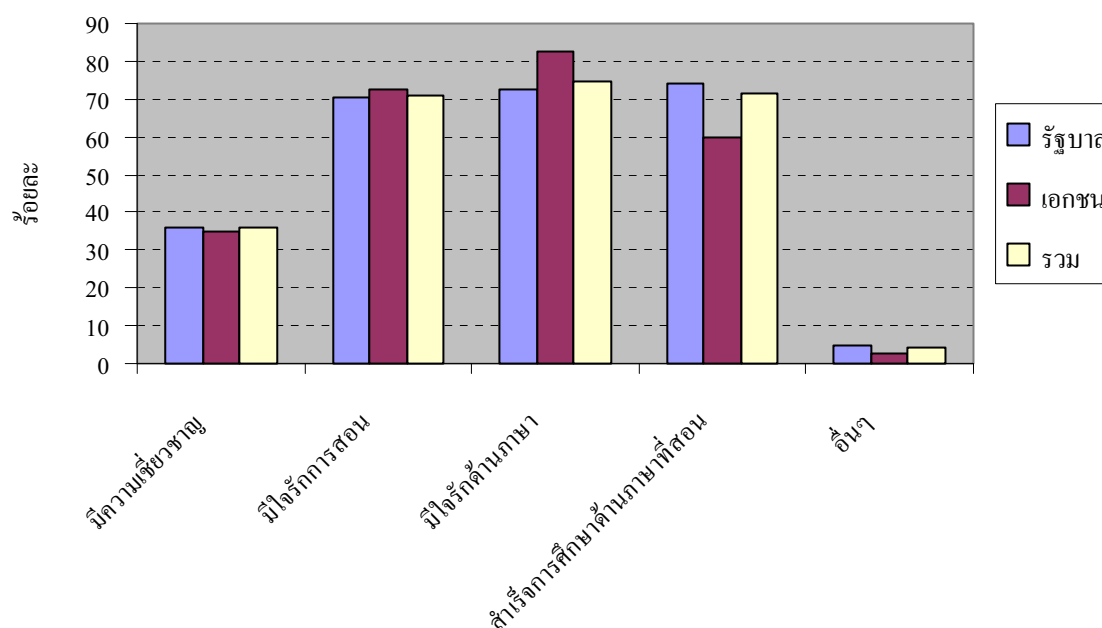
-ระดับคะแนนเฉลี่ยมาก หมายถึงมีส่วนส่งเสริมการเรียนรู้มาก

ตารางที่ 24 ร้อยละของผู้สอนต่อการทำกิจกรรมต่างๆในการสอนภาษาต่างประเทศว่าสัมฤทธิ์ผลหรือไม่

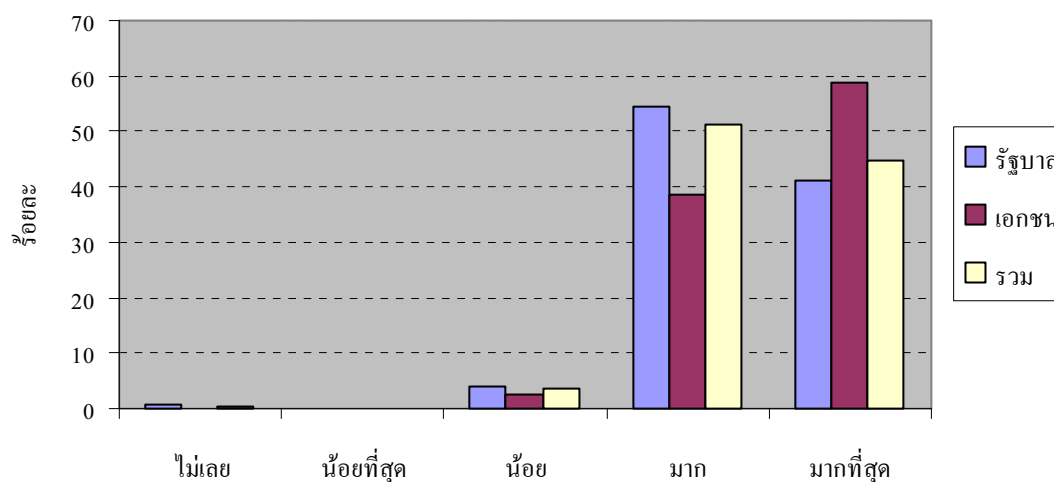
กิจกรรมในการเรียน ภาษาต่างประเทศ	วิชาพื้นฐาน		วิชาเอก	
	ไม่เกิดสัมฤทธิ์ผล	เกิดสัมฤทธิ์ผล	ไม่เกิดสัมฤทธิ์ผล	เกิดสัมฤทธิ์ผล
1.ร้องเพลง	28.89	71.11	35.80	64.20
2.เล่าเรื่อง	28.09	71.91	31.49	68.51
3.เล่นละคร	34.34	65.66	33.53	66.47
4.เล่นเกมทางภาษา	23.33	76.67	31.84	68.16
5.พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	27.62	72.38	26.74	73.26
6.โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต	25.00	75.00	34.66	65.34
7.เขียนบันทึกประจำวัน	32.93	67.07	34.30	65.70
8.แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม	31.40	68.60	28.81	71.19
9.จัด camping ในระยะเวลา 30 วัน	37.18	62.82	40.76	59.24
10.อื่นๆ	96.08	3.92	93.58	6.42

อาจารย์สอนได้เลือกสอนภาษาต่างประเทศด้วยเหตุผลต่างๆ กัน เหตุผลหลักส่วนใหญ่เพราะใจรักภาษา รักการสอน และสำเร็จการศึกษาด้านภาษาที่สอน มีผู้สอนเพียง 1 ใน 3 คนที่ให้เหตุผลว่าเชี่ยวชาญในการสอนภาษาต่างประเทศนั้นๆ (แผนภูมิที่ 51) และเหตุผลอื่นๆอีกเช่น มีประสบการณ์ รักนักศึกษา ต้องการพัฒนาภาษาต่างประเทศ ต้องการพัฒนานักศึกษา และเห็นประโยชน์ของภาษา และจากประสบการณ์การสอนภาษาต่างประเทศที่ผ่านมาผู้สอนมีความพึงพอใจค่อนข้างมาก-มากที่สุด มีผู้สอนน้อยมากที่ไม่พอใจการเป็นอาจารย์สอนภาษาเพียงร้อยละ 0.51 (แผนภูมิที่ 52)

แผนภูมิที่ 51 ร้อยละของผู้สอนที่เลือกสอนภาษาต่างประเทศด้วยเหตุผลต่างๆ จำแนกตามสังกัด

แผนภูมิที่ 52 ร้อยละของผู้สอนที่มีความพึงพอใจในการเป็นอาจารย์สอนภาษาต่างประเทศในระดับต่างๆ จำแนกตามสังกัด

3.2.3. 6 ปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาต่างประเทศ

ในการเป็นผู้สอนภาษาต่างประเทศนั้นพบว่าปัญหาและอุปสรรคต่างๆมาก แต่ปัญหานั้นเป็นปัญหากลางถึงเป็นปัญหามาก และปัญหาที่ผู้สอนเห็นว่าเป็นปัญหามากในการสอนภาษานั้นได้แก่ จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมากเกินไป ผู้เรียนไม่มีความพร้อม และ ภาระงานโดยรวมของผู้สอนมากเกินไป ส่วนในเรื่องเวลาสำหรับการเรียนและเรื่องสภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมนั้นผู้สอนประมาณ 1 ใน 5 เห็นว่าไม่เป็นปัญหาเลย ระดับของปัญหาต่างๆ ที่ผู้สอนแสดงไว้ในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ระดับคะแนนเฉลี่ยว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาต่างประเทศมากน้อยเพียงใด

ปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาต่างประเทศ	สังกัด		
	รัฐบาล	เอกชน	รวม*
เวลาสำหรับการเรียนการสอนในวิชาพื้นฐานน้อยเกินไป	2.19	2.00	2.15
เวลาสำหรับการเรียนในวิชาระดับเอก/โทในแต่ละรายวิชา	1.95	2.03	1.96
ภาระงานโดยรวมของผู้สอนมากเกินไป	2.48	2.63	2.51
ขีดจำกัดความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของผู้สอน	2.09	2.03	2.08
ขาดความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับวิธีการสอน	2.14	2.06	2.13
ขาดการสนับสนุนจากสถาบัน	2.18	2.28	2.20
ขาดสื่อ/อุปกรณ์การสอน	2.13	2.10	2.13
จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมากเกินไป	2.54	2.73	2.58
ผู้เรียนไม่มีความพร้อม	2.56	2.58	2.57
สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสม	2.06	2.00	2.05
อื่นๆ	3.00	2.50	2.83

หมายเหตุ *คะแนนเฉลี่ยของผลรวมไม่เท่ากับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนแต่ละสังกัด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

- ระดับคะแนนเฉลี่ยมาก หมายถึง เป็นปัญหาในการสอนมาก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา

4.1. ข้อมูลทั่วไป

นักเรียน นิสิต นักศึกษาที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ รวมจำนวน 11,609 ราย อยู่ในระดับมัธยมศึกษา 6,225 ราย อยู่ในระดับอาชีวศึกษา 1,130 รายและระดับอุดมศึกษา 4,254 ราย นักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่มาจากภาครัฐเป็นจำนวนถึง 9,196 คน และมาจากภาคเอกชนจำนวนเพียง 2,406 คน ดังในตารางที่ 1 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาและสังกัด

ระดับ	รัฐบาล			เอกชน			รวม		
	โรงเรียนที่มี นักเรียนน้อยกว่า หรือเท่ากับ 500 คน	โรงเรียนที่มี นักเรียน มากกว่า 500 คน	รวม	โรงเรียนที่มี นักเรียนน้อยกว่า หรือ เท่ากับ 500 คน	โรงเรียนที่มี นักเรียน มากกว่า 500 คน	รวม	โรงเรียนที่มี นักเรียนน้อยกว่า หรือ เท่ากับ 500 คน	โรงเรียนที่มี นักเรียน มากกว่า 500 คน	รวม
มัธยมศึกษา	3,035	2,609	5,644	0	581	581	3,035	3,190	6,225
อาชีวศึกษา	133	666	799	39	292	331	172	958	1,130
อุดมศึกษา			2,753			1,494			4,254
รวม			9,196			2,406			11,609

เมื่อพิจารณาปัจจัยทางด้านเพศ พบว่า จำนวนนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจำแนกเพศ ตามระดับ และสังกัดของโรงเรียน วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยนั้น เพศหญิงตอบแบบสอบถามมากกว่าเพศชายประมาณ สองเท่า ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และสังกัด

ระดับ	รัฐบาล			เอกชน			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
มัธยมศึกษา	1,839	3,805	5,644	200	381	581	2,039	4,186	6,225
อาชีวศึกษา	438	361	799	173	158	331	611	519	1,130
อุดมศึกษา	715	2,038	2,753	427	1,067	1,494	1,142	3,105	4,247
รวม	2,992	6,204	9,196	800	1,606	2,406	3,792	7,810	11,602

ส่วนปัจจัยทางด้านอายุพบว่า อายุเฉลี่ยของนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 3 ข้างล่างนี้นั้น นักเรียนมัธยมศึกษาที่ตอบแบบสอบถามมีอายุเฉลี่ย 14.69 ปี นักเรียนอาชีวศึกษาที่ตอบแบบสอบถามมีอายุเฉลี่ย 18.49 ปี และนิสิต นักศึกษา ที่ตอบแบบสอบถามมีอายุเฉลี่ย 20.11 ปี

ตารางที่ 3 อายุเฉลี่ยเป็นปีของนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาและสังกัด

ระดับ	รัฐบาล	เอกชน	รวม*
มัธยมศึกษา	14.71	14.53	14.69
อาชีวศึกษา	18.63	18.16	18.49
อุดมศึกษา	19.98	20.34	20.11

หมายเหตุ *อายุเฉลี่ยของผลรวมไม่เท่ากับอายุเฉลี่ยของโรงเรียนแต่ละสังกัด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

4.2 ผลการวิเคราะห์

4.2.1 ระดับมัธยมศึกษา

4.2.1.1 ข้อมูลทั่วไป

จากจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามปรากฏว่าเป็นนักเรียนหญิง 4,186 คน มากกว่าชายซึ่งมีจำนวน 2,039 คน นักเรียนเหล่านี้เรียนในระดับระดับมัธยมต้น 4,320 คน (ร้อยละ 77.10) และมัธยมปลาย 1,283 คน (ร้อยละ 22.90)

4.2.1.2 ข้อมูลภาษาต่างประเทศที่ศึกษา

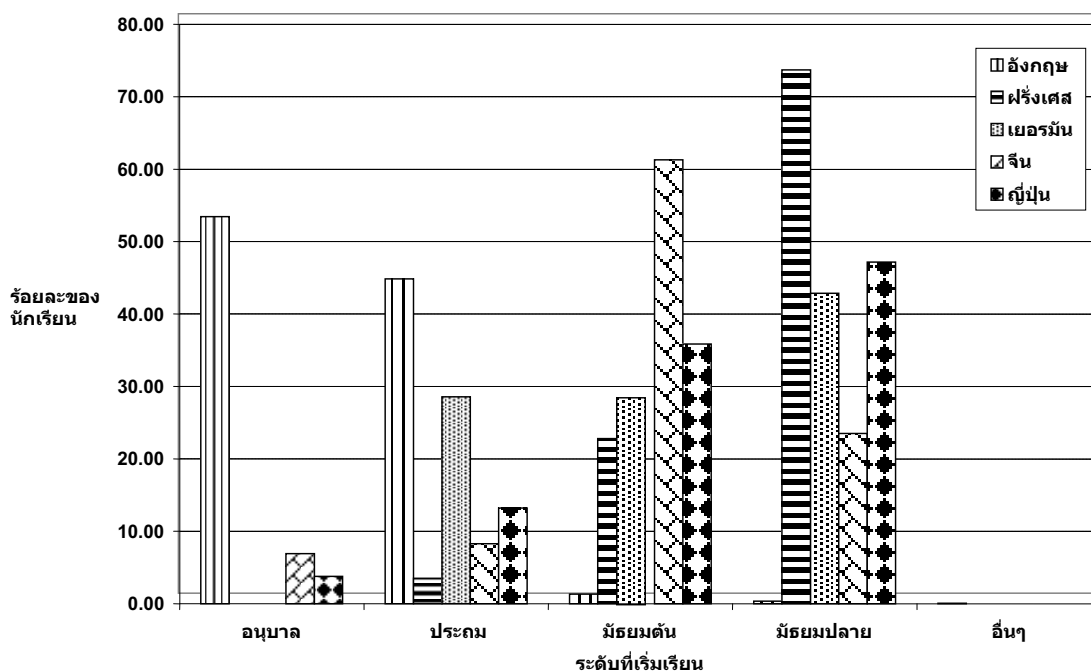
ในชั้นเรียนปกติ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาเกือบทั้งหมดหรือร้อยละ 99.04 เรียนภาษาอังกฤษ รองลงมาคือภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 2.96, ภาษาญี่ปุ่น คิดเป็นร้อยละ 1.70 และภาษาฝรั่งเศส ร้อยละ 1.46 เหตุผลที่ผู้เรียนเรียนภาษาอังกฤษนั้นส่วนใหญ่ระบุว่าเพราะเป็นวิชาบังคับในหลักสูตร รองลงมาคือสนใจเรียนเองและเลือกเป็นวิชาเลือก ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น(ยกเว้นภาษาจีน) ผู้เรียนส่วนใหญ่ระบุเหตุผลที่เรียนภาษาต่างประเทศนั้นๆ ว่าเป็นเพราะสนใจเรียนเอง สำหรับภาษาจีนนั้นเช่นเดียวกับภาษาอังกฤษผู้เรียนส่วนใหญ่ระบุสาเหตุที่เรียนว่าเพราะเป็นวิชาบังคับในหลักสูตร รองมาคือสนใจเรียนเอง

ในการเรียนพิเศษ นักเรียนร้อยละ 13.63 ตอบว่าเรียนพิเศษภาษาต่างประเทศ และภาษาที่เรียนพิเศษมากที่สุดคือภาษาอังกฤษ รองมาคือ จีน ญี่ปุ่น และฝรั่งเศส ซึ่งสอดคล้องกับภาษาต่างประเทศที่เรียนอยู่ในชั้นเรียนปกติ เมื่อพิจารณาตามสถานที่ตั้งของโรงเรียนพบว่านักเรียนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครมีอัตราการเรียนพิเศษสูงกว่านักเรียนนอกเขตกรุงเทพมหานคร คือ ร้อยละ 31.07 และ ร้อยละ 12.61 ตามลำดับ ส่วนเหตุผลในการต้องเรียนพิเศษนั้น ในส่วนของภาษาอังกฤษนักเรียนที่เรียนพิเศษส่วนมากระบุว่าเป็นเพราะสนใจหาความรู้เพิ่มเติม รองลงมาคือเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย เรียนไม่ทันในห้องเรียน และผู้ปกครองให้เรียน ตามลำดับ สำหรับวิชาภาษาต่างประเทศอื่นนั้นผู้เรียนส่วนใหญ่ระบุเหตุผลในการเรียนพิเศษว่าเป็นเพราะสนใจหาความรู้เพิ่มเติม ยกเว้นนักเรียนในโรงเรียนเอกชนซึ่งส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าเป็นเพราะผู้ปกครองให้เรียน

ในการเริ่มเรียนภาษาต่างประเทศนั้นนักเรียนส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 53.44 เริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่อ่อนวัย และร้อยละ 44.85 มาเริ่มเรียนในระดับประถมศึกษา สรุปได้ว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา เมื่อขึ้นเรียนระดับมัธยม ทุกคนในกลุ่มตัวอย่างเรียนภาษาอังกฤษมาแล้ว ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นที่เริ่มเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลก็มีภาษาจีนและญี่ปุ่น ซึ่งมี

นักเรียนจำนวนหนึ่งเท่านั้นที่เรียน ส่วนใหญ่แล้วภาษาต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นภาษาจีน ญี่ปุ่น หรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน นักเรียนมาเริ่มเรียนมากในระดับมัธยมต้น โดยเฉพาะภาษาจีนซึ่งมีการเริ่มเรียนในระดับนี้ ส่วนมาก ส่วนภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน และญี่ปุ่นนั้นนักเรียนส่วนใหญ่มาเริ่มเรียนในระดับมัธยมปลาย (ดูแผนภูมิที่ 1)

แผนภูมิที่ 1 การเริ่มเรียนภาษาต่างประเทศของนักเรียนมัธยมศึกษา

4.2.1.3 สภาพการเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาทั้งในโรงเรียนรัฐบาลและของเอกชนรวมกันใช้เวลาเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียน โดยเฉลี่ย 3.56 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นอกห้องเรียน 3.02 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในรายละเอียด นักเรียนในโรงเรียนเอกชนใช้เวลาเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนโดยเฉลี่ย 4.31 ชั่วโมงต่อสัปดาห์สูงกว่านักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลที่ใช้เวลาในห้องเรียนเพียง 3.46 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แต่เมื่อพิจารณาการใช้เวลาเรียนภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนพบว่านักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลได้ใช้เวลานอกห้องเรียนซึ่งแม้ว่าเป็นไปตามที่อาจารย์สั่งถึง 3.15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สูงกว่านักเรียนในโรงเรียนของเอกชนที่ใช้เวลาเพียง 2.17 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ส่วนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศภาษาอื่นๆ นั้นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาใช้เวลาเรียนในห้องเรียนโดยเฉลี่ยแตกต่างกันไป โดยผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสใช้เวลาเฉลี่ยในห้องเรียนสูงที่สุดถึง 5.61 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนนักเรียนที่เรียนภาษาจีนใช้เวลาทำกิจกรรมนอกห้องเรียนสูงที่สุดถึง 5.60 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รายละเอียดดูตารางที่ 4

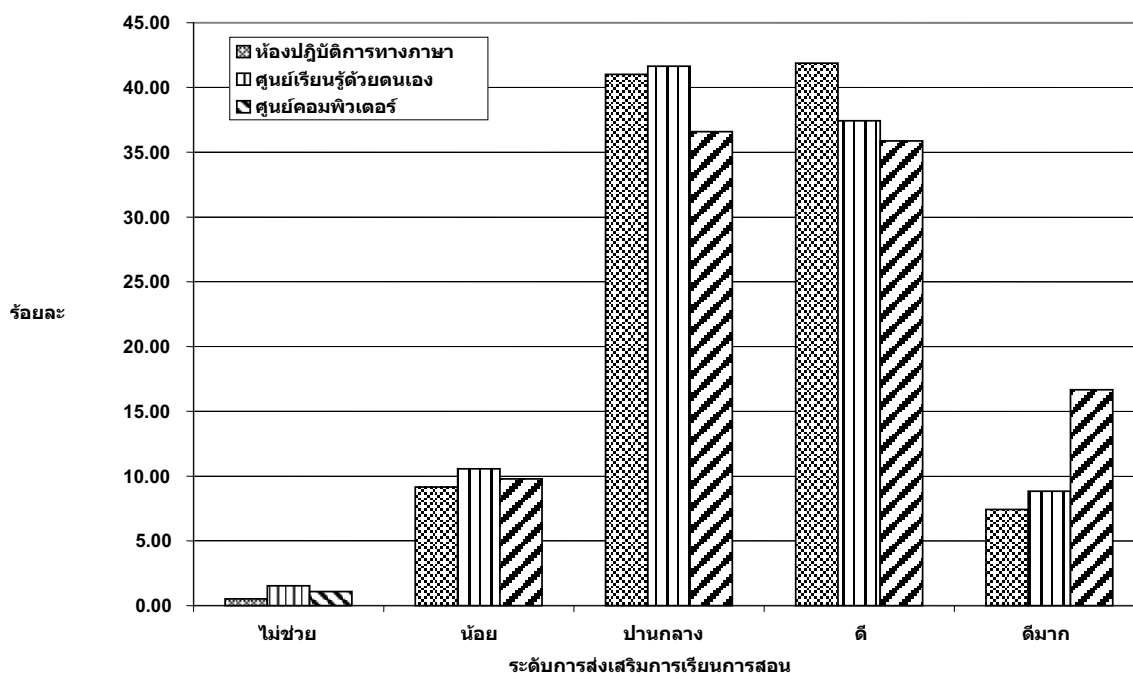
ตารางที่ 4 จำนวนเวลาเฉลี่ยที่นักเรียนใช้ในห้องเรียนภาษาต่างประเทศและนอกห้องเรียน

รายการ	รัฐบาล			เอกชน			รวม		
	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยต่อสัปดาห์	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยต่อสัปดาห์	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยต่อสัปดาห์	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
อังกฤษ									
-ในห้องเรียน	5,222	3.46	1.15	666	4.31	1.64	5,888	3.56	1.25
-นอกห้องเรียน	1,892	3.15	3.01	282	2.17	2.14	2,174	3.02	2.93
ฝรั่งเศส									
-ในห้องเรียน	43	5.86	2.11	6	3.83	3.18	49	5.61	2.32
-นอกห้องเรียน	25	4.68	3.74	4	2.75	3.50	29	4.41	3.71
เยอรมัน									
-ในห้องเรียน	3	4.00	1.73	1	8.00	-	4	5.00	2.45
-นอกห้องเรียน	1	3.00	-	3	3.67	3.78	4	3.50	3.11
จีน									
-ในห้องเรียน	95	2.30	1.75	60	1.73	1.12	153	2.08	1.55
-นอกห้องเรียน	69	6.33	3.49	17	2.64	1.66	86	5.60	3.53
ญี่ปุ่น									
-ในห้องเรียน	54	3.31	2.40	16	3.87	1.41	70	3.44	2.22
-นอกห้องเรียน	35	3.68	3.04	13	2.54	1.76	48	3.37	2.78

4.2.1.4 แหล่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ในเรื่องแหล่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ นักเรียนมัธยมมีความเห็นว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษา ศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเองและศูนย์คอมพิวเตอร์มีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยนักเรียนให้ความสำคัญกับศูนย์คอมพิวเตอร์เป็นอันดับแรกว่ามีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด รองมาคือห้องปฏิบัติการทางภาษา และศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม เมื่อถูกถามเรื่องการใช้แหล่งเสริมในการฝึกฝนภาษา กลับปรากฏว่านักเรียนใช้เวลาในการฝึกฝนในศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง และ ห้องปฏิบัติการทางภาษามากที่สุดเฉลี่ย 2.55 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และ 2.25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ในขณะที่ใช้เวลาในการฝึกฝนในศูนย์คอมพิวเตอร์เพียง 2.18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เท่านั้น ดังแสดงในแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 แสดงการใช้แหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจำแนกตามประเภทของแหล่งส่งเสริม 3 แบบ

4.2.1.5 ประเภทของกิจกรรมที่ทำในห้องเรียนภาษาต่างประเทศ

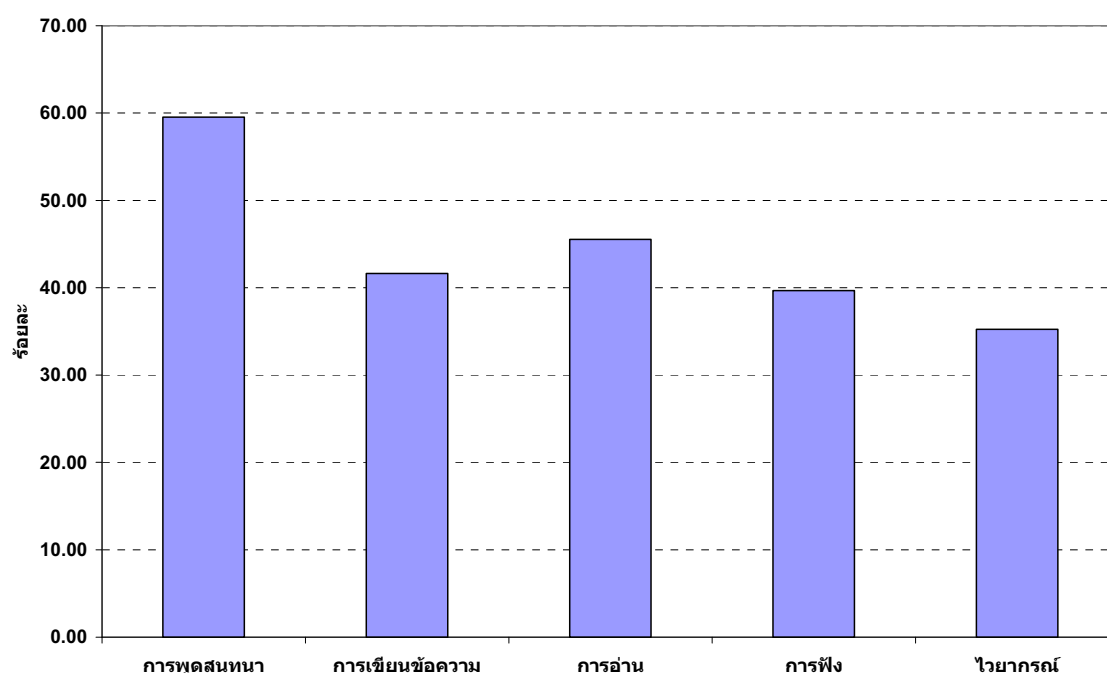
กิจกรรมที่นักเรียนทำมากที่สุดในห้องเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ คือ การฝึกอ่านออกเสียง คิดเป็นร้อยละ 74.15 ใช้เวลา 1.41 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ กิจกรรมรองลงมาคือการตอบคำถามครู คิดเป็นร้อยละ 55.73 ซึ่งเฉลี่ยใช้เวลา 1.41 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เช่นกัน ในขณะที่การฝึกพูดหน้าชั้นเรียนนั้นให้เวลาฝึกน้อยที่สุดคือ 1.14 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ กิจกรรมอื่นๆ ที่ทำคือ ทบทวน/ทำการบ้าน เขียนเรียงความ/เขียนจดหมาย/หัดเขียนตัวอักษร ทำแบบฝึกหัด แพล เล่นเกม ฟังเพลง ดูหนัง ดูวิดีโอ อ่านหนังสือพิมพ์ ถาม-ตอบ/แข่งตอบปัญหา ฟังแล้ววาดรูป ดูรายการภาษาอังกฤษ วาดการ์ตูน (รายละเอียดดูในตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละและจำนวนชั่วโมงเฉลี่ยต่อสัปดาห์ที่นักเรียนใช้ในการทำกิจกรรมในห้องเรียนภาษาอังกฤษ

กิจกรรมที่ทำในห้องเรียนภาษาอังกฤษ	จำนวนที่ตอบ	ร้อยละ	เวลาที่ใช้ในหนึ่งสัปดาห์ (ชั่วโมง)
จำนวนนักเรียนทั้งหมด	6,225		
ฝึกอ่านออกเสียง	4,616	74.15	1.41
เขียนข้อความสั้น	2,962	47.58	1.19
ตอบคำถามครู	3,469	55.73	1.41
อ่านเอาเรื่อง	2,436	39.13	1.24
ไวยากรณ์	2,587	41.56	1.39
เขียนตามคำบอก	2,000	32.13	1.18
พูดหน้าห้องเรียน	2,129	34.20	1.14
อื่นๆ	269	4.32	1.56

ส่วนเรื่องทักษะที่นักเรียนต้องการพัฒนาฝึกฝน (รายละเอียดแสดงในแผนภูมิที่ 3) พบว่านักเรียนเห็นว่าการพูดสนทนาเป็นสิ่งที่ต้องพัฒนาเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 59.53) รองมาคือการอ่าน (ร้อยละ 45.54) การเขียน การฟัง และ ไวยากรณ์ ตามลำดับ หากพิจารณาตารางที่ 5 ข้างต้นที่แสดงว่า กิจกรรมที่นักเรียนทำในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษมากที่สุด คือ การฝึกอ่านออกเสียงแล้ว การที่นักเรียนระบุว่า ทักษะที่ต้องการให้ปรับปรุงคือการสนทนา ก็น่าจะชี้ให้เห็นว่า กิจกรรมในห้องเรียนระดับมัธยมศึกษายังขาดความเชื่อมโยงที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะ และน่าจะพิจารณาการปรับปรุงจาก กิจกรรมการออกเสียงคำ วลีหรือประโยคเป็นการออกเสียงในในบทโต้ตอบสนทนา

แผนภูมิที่ 3 ร้อยละของนักเรียนที่ระบุรูปแบบทักษะของการฝึกฝนในห้องเรียนที่ควรปรับปรุง

ในภาคการศึกษาต้น 2548 นี้ นักเรียนได้เรียนภาษาอังกฤษกับอาจารย์เฉลี่ย 1.23 คน นักเรียนร้อยละ 91.81 เรียนกับอาจารย์คนไทยเฉลี่ย 1.21 คน นักเรียนร้อยละ 17.46 เรียนกับชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา เฉลี่ย 1.23 คน และร้อยละ 6.89 เรียนกับชาวต่างชาติที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา เฉลี่ย 1.41 คน เป็นที่น่าสังเกตว่าร้อยละของจำนวนนักเรียนในโรงเรียนเอกชนนั้นได้เรียนภาษาอังกฤษกับอาจารย์ชาวต่างชาติและเป็นเจ้าของภาษามากกว่านักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลมากกว่าสองเท่า

ส่วนจำนวนนักเรียนเฉลี่ยในห้องเรียนภาษาอังกฤษมี 30.79 คน โดยในโรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 500 คน) นั้นมีจำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้องเรียนภาษาอังกฤษน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียนมากกว่า 500 คน) คือ 23.32 คน และ 37.92 คน ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ นั้นจำนวนนักเรียนเฉลี่ยในห้องเรียนภาษาอังกฤษมีสูงถึง 38.37 คน ซึ่งสูงกว่าจำนวนนักเรียนเฉลี่ยในห้องเรียนภาษาอังกฤษในโรงเรียนรัฐบาลขนาดเดียวกัน (37.83 คน) นอกจากนี้ โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครมีจำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้องเรียนภาษาอังกฤษมากกว่าโรงเรียนนอกเขตกรุงเทพมหานคร (38.63 คน และ 30.36 คน) (ดูตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 จำนวนนักเรียนเฉลี่ยในห้องเรียนภาษาอังกฤษจำแนกตามในเขต/นอกเขตกรุงเทพมหานคร

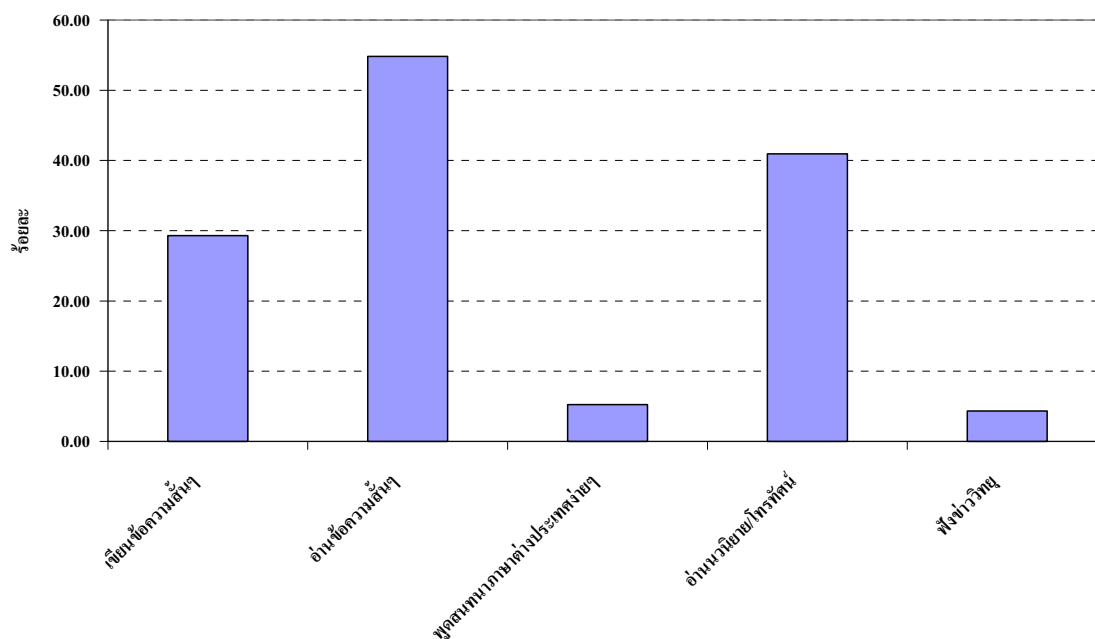
จำนวนนักเรียนเฉลี่ยในห้องเรียนภาษาอังกฤษ	สังกัด / ขนาดโรงเรียน								
	รัฐบาล			เอกชน			รวม*		
	น้อยกว่า เท่ากับ 500 คน	มากกว่า 500 คน	รวม*	น้อยกว่า เท่ากับ 500 คน	มากกว่า 500 คน	รวม*	น้อยกว่า เท่ากับ 500 คน	มากกว่า 500 คน	รวม*
ในเขตกรุงเทพมหานคร									
จำนวน	27.81	38.90	36.42	-	41.04	41.04	27.81	40.06	38.63
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	16.32	10.02	12.55	-	8.88	8.88	16.32	9.46	11.17
นอกเขตกรุงเทพมหานคร									
จำนวน	23.26	37.77	29.83	-	37.36	37.36	23.26	37.71	30.36
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	10.19	82.20	56.25	-	9.74	9.74	10.19	76.18	54.34
รวม									
จำนวน	23.32	37.83	30.02	-	38.37	38.37	23.32	37.92	30.79
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	10.30	80.13	55.46	-	9.65	9.65	10.30	72.71	52.99

หมายเหตุ *จำนวนนักเรียนเฉลี่ยของผลรวมไม่เท่ากับจำนวนนักเรียนเฉลี่ยของโรงเรียนแต่ละขนาดและสังกัด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

4.2.1.6 ความสามารถทางภาษาต่างประเทศ

นักเรียนส่วนใหญ่ระบุว่าตนเองมีความสามารถทางภาษาอังกฤษมากที่สุดถึงร้อยละ 97.78 รองลงมาคือความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น (ร้อยละ 0.48) ภาษาจีน (ร้อยละ 0.40) และภาษาฝรั่งเศส (ร้อยละ 0.09) ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นๆ นั้นมีการระบุเล็กน้อย (1-2) ความสามารถที่มีนั้นคือความสามารถในการอ่านข้อความสั้นๆ (ร้อยละ 54.83) รองลงมาคือการอ่านนวนิยาย/โทรทัศน์ การเขียนข้อความสั้นๆ ส่วนความสามารถในการพูดและการฟังนั้นมีความสามารถน้อยสุด รายละเอียดแสดงในแผนภูมิที่ 4

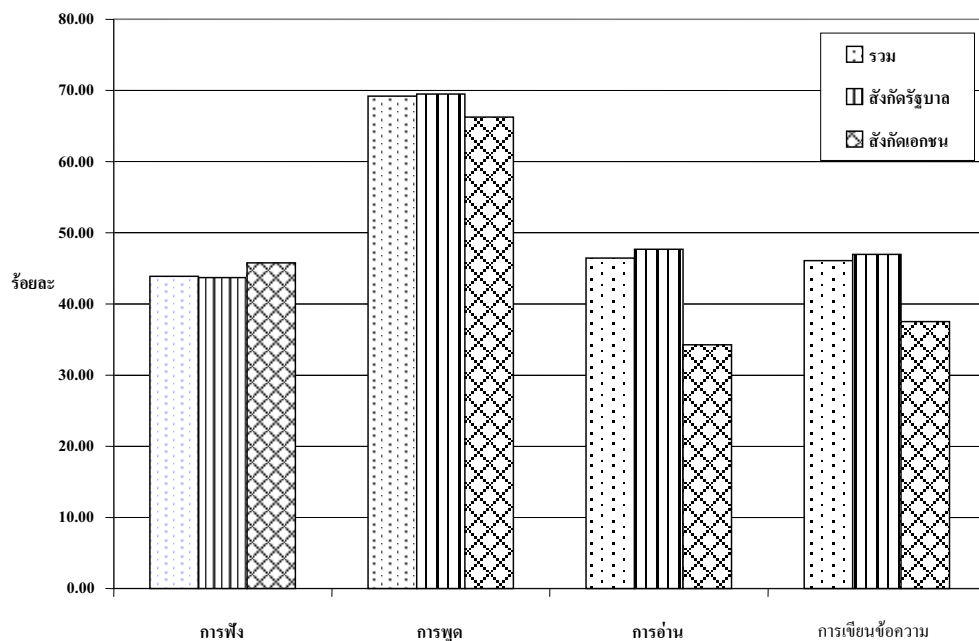
แผนภูมิที่ 4 ร้อยละของนักเรียนที่ระบุถึงลักษณะของความสามารถทางภาษาอังกฤษที่มี

นอกจากนี้นักเรียนได้ระบุถึงทักษะที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ การพูด (ร้อยละ 69.20) รองมาคือการอ่าน (ร้อยละ 46.44) การเขียน (ร้อยละ 46.44) และการฟัง (ร้อยละ 43.87) ดังแสดงในแผนภูมิที่ 5 เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนในโรงเรียนเอกชนนั้นได้ ระบุถึงทักษะที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ การพูด เช่นเดียวกัน แต่ทักษะที่ต้องการพัฒนารองลงมาคือ การฟัง การเขียน และการอ่าน แตกต่างจากนักเรียนในโรงเรียนของรัฐบาล แต่สอดคล้องกับนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนมากกว่า 500 คน

จากข้อมูลในตารางที่ 5 ตารางแสดงจำนวนร้อยละและจำนวนชั่วโมงเฉลี่ยต่อสัปดาห์ที่นักเรียนใช้ในการทำกิจกรรมในห้องเรียนภาษาอังกฤษ ข้อมูลในแผนภูมิที่ 3 แสดงร้อยละของนักเรียนที่ระบุรูปแบบทักษะของการฝึกฝนในห้องเรียนที่ควรปรับปรุง และข้อมูลในแผนภูมิที่ 4 แสดงร้อยละของนักเรียนที่ระบุลักษณะของความสามารถทางภาษาต่างประเทศที่สามารถสรุปได้ว่า ทักษะและรูปแบบทักษะที่นักเรียนต้องการพัฒนามากที่สุดคือ การพูด รองลงมาคือ การอ่าน การฟัง การเขียน และไวยากรณ์ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้และแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 5

แผนภูมิที่ 5 ร้อยละของนักเรียนที่ระบุถึงประเภทของความสามารถทางภาษาต่างประเทศที่ต้องการพัฒนา

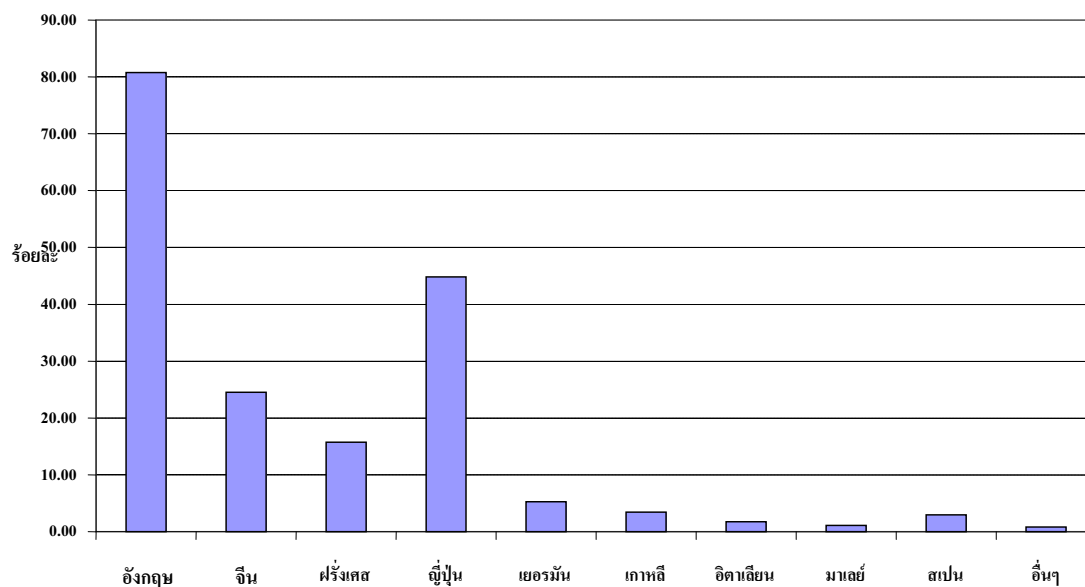
ส่วนในเรื่องของความสามารถทางภาษา ในแผนภูมิที่ 6 แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่อยากมีความสามารถทางภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 80.77) รองลงมาคือภาษาญี่ปุ่น (ร้อยละ 44.79) ภาษาจีน (ร้อยละ 24.51) และภาษาฝรั่งเศส (ร้อยละ 15.71) ตามลำดับ นอกจากนี้นักเรียนให้ความเห็นว่า ยินดีที่จะเป็นอาสาสมัครพาชาวต่างประเทศมาเที่ยวโรงเรียนของตนเอง (ร้อยละ 75.03) โดยให้เหตุผลดังนี้คือ

- อยากสนทนากับชาวต่างประเทศเพื่อหาประสบการณ์/เป็น โอกาสที่ดีในการฝึกทักษะการพูด/การสนทนา
- อยากทำหน้าที่เป็นตัวแทนของสถาบันเพื่อแนะนำและเผยแพร่ชื่อเสียงโรงเรียน
- เป็นสิ่งที่ถนัด ชอบ/สนุก/อยากทำ
- ต้องการพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ให้ดีขึ้น และพัฒนาตนเอง

ส่วนนักเรียนที่ไม่ยินดีเป็นอาสาสมัครนั้นมีเหตุผลดังนี้

- พูดไม่เก่ง/ไม่คล่อง/ไม่มีความถนัดด้านภาษา/ไม่มีทักษะที่ดีพอ
- ไม่มีความมั่นใจในตัวเอง

แผนภูมิที่ 6 ร้อยละของนักเรียนที่ระบุภาษาต่างประเทศที่ตนต้องการมีความสามารถ

ภาษาอื่นๆ หมายถึง ภาษาอินเดีย ภาษาเขมร ภาษาลาว ภาษามอญ ภาษาพม่า ภาษาโปรตุเกส และภาษารัสเซีย

4.2.2 ระดับอาชีวศึกษา

4.2.2.1 ข้อมูลทั่วไป

จำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนหญิง 519 คน น้อยกว่าชายซึ่งมีจำนวน 611 คน ศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น (ปวช.) 666 คน (ร้อยละ 58.94) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) 370 คน (ร้อยละ 32.74) นักเรียนส่วนมากเรียนวิชาเอกบัญชี รองมาคือเอกคอมพิวเตอร์ ช่างยนต์ ไฟฟ้า และ อิเล็กทรอนิกส์ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชาเอกอื่นๆ เช่น การตลาด การท่องเที่ยว มีจำนวนไม่มากนัก

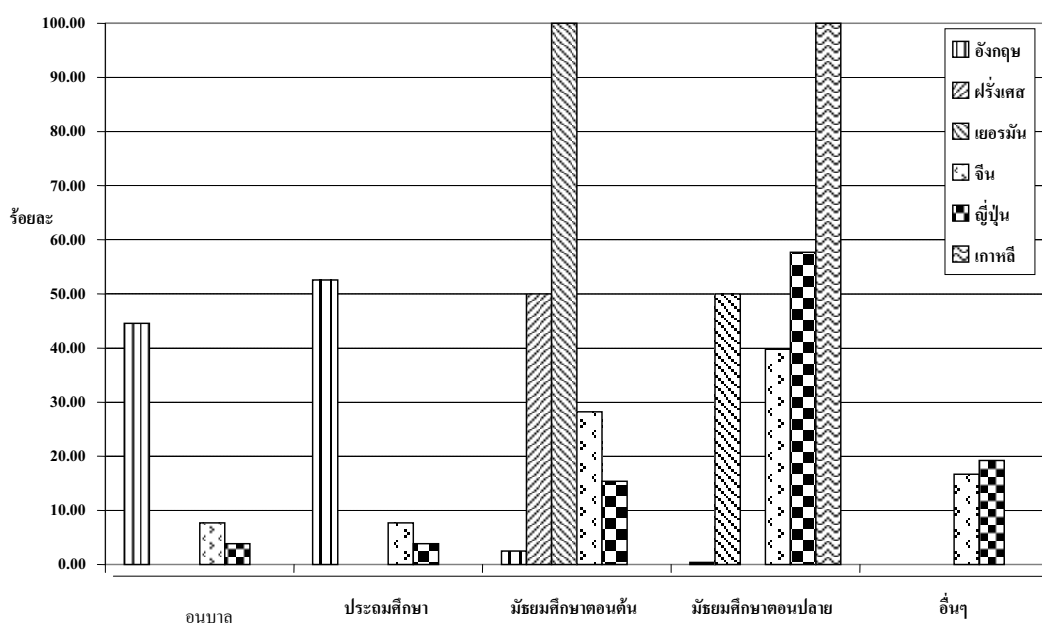
4.2.2.2 ข้อมูลภาษาต่างประเทศที่ศึกษา

นักเรียนร้อยละ 98.67 เรียนภาษาอังกฤษ รองลงมา ร้อยละ 6.90 เรียนภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น (ร้อยละ 5.40) และภาษาฝรั่งเศส (ร้อยละ 0.71) เหตุผลที่ผู้เรียนเรียนภาษาอังกฤษนั้นส่วนใหญ่ระบุว่าเพราะเป็นวิชาบังคับในหลักสูตร รองลงมาคือสนใจเรียนเองและเลือกเป็นวิชาเลือก ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ผู้เรียนส่วนใหญ่ระบุสาเหตุที่เรียนว่าเพราะเป็นวิชาบังคับในหลักสูตร รองมาคือสนใจเรียนเอง ยกเว้นภาษาฝรั่งเศส และเยอรมันที่ผู้เรียนระบุเหตุผลว่าผู้ปกครองให้เรียน

สำหรับการเรียนพิเศษนี้นักเรียนร้อยละ 8.75 ตอบว่าเรียนพิเศษ โดยภาษาที่เรียนมากที่สุดคือภาษาอังกฤษ รองลงมาคือ จีน ญี่ปุ่น และฝรั่งเศส ซึ่งสอดคล้องกับภาษาต่างประเทศที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นเรียนปกติในปัจจุบัน นอกจากนี้มีการสังเกตว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนเอกชนนั้นมีอัตราการเรียนพิเศษสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนรัฐบาล (ร้อยละ 15.64 และ 5.92) ส่วนเหตุผลที่นักเรียนต้องเรียนพิเศษภาษาอังกฤษนั้นส่วนมากระบุว่าเป็นเพราะเตรียมตัวสอบเข้า รองลงมาคือ สนใจหาความรู้เพิ่มเติม ผู้ปกครองให้เรียน และเรียนไม่ทันในห้องเรียน สำหรับวิชาภาษาต่างประเทศอื่นนั้น ผู้เรียนส่วนใหญ่ระบุเหตุผลในการเรียนพิเศษว่าเกิดจากสนใจหาความรู้เพิ่มเติม

ในการเริ่มเรียนภาษาต่างประเทศนั้นนักเรียนส่วนใหญ่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่อนุบาล (ร้อยละ 44.56) และ ประถมศึกษา (ร้อยละ 52.58) ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นๆ ยกเว้นภาษาเยอรมันนั้นส่วนใหญ่เริ่มเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับภาษาเยอรมันนั้นส่วนใหญ่เริ่มเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ดูแผนภูมิที่ 7)

แผนภูมิที่ 7 การเริ่มเรียนภาษาต่างประเทศของนักเรียนอาชีวศึกษา

4.2.2.3 สภาพการเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

นักเรียนในระดับอาชีวศึกษาใช้เวลาในการเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนโดยเฉลี่ย 3.14 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นอกห้องเรียน 2.83 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยที่นักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลนั้นใช้เวลาในการเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนโดยเฉลี่ย 3.27 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนเอกชนที่ใช้เวลาในห้องเรียนภาษาอังกฤษเพียง 2.80 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวมทั้งนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลได้ใช้เวลานอกห้องเรียนตามอาจารย์สั่งถึง 3.29 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนของเอกชน (2.25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์)

ส่วนการเรียนภาษาต่างประเทศภาษาอื่นนักเรียนในระดับอาชีวศึกษาใช้เวลาในการเรียนภาษาต่างประเทศในห้องเรียนโดยเฉลี่ยแตกต่างกันไป โดยผู้เรียนภาษาจีนใช้เวลาเฉลี่ยในห้องเรียนสูงที่สุดถึง 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสใช้เวลาทำกิจกรรมนอกห้องเรียนสูงสุดถึง 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รายละเอียดดูตารางที่ 7

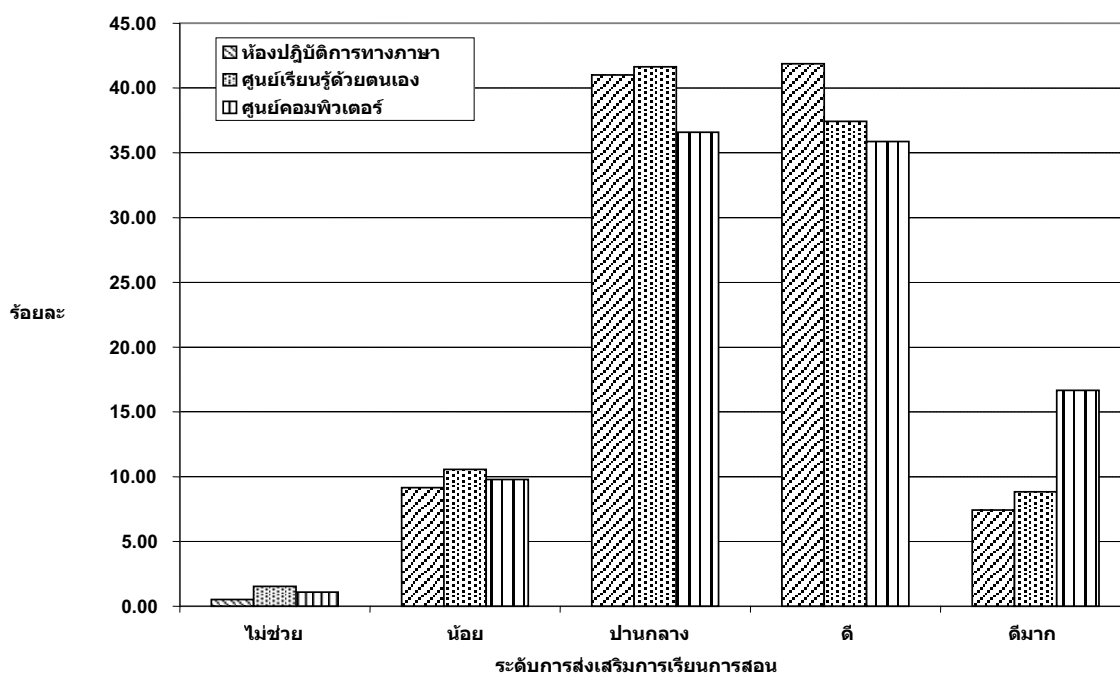
ตารางที่ 7 จำนวนเวลาเฉลี่ยที่นักเรียนใช้ในห้องเรียนภาษาต่างประเทศและนอกห้องเรียน

รายการ	รัฐบาล			เอกชน			รวม		
	จำนวน นักเรียน (คน)	จำนวน ชั่วโมง เฉลี่ยต่อ สัปดาห์	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	จำนวน นักเรียน (คน)	จำนวน ชั่วโมง เฉลี่ยต่อ สัปดาห์	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	จำนวน นักเรียน (คน)	จำนวน ชั่วโมง เฉลี่ยต่อ สัปดาห์	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน
อังกฤษ									
-ในห้องเรียน	766	3.27	3.39	307	2.80	2.36	1,073	3.14	3.14
-นอกห้องเรียน	147	3.29	12.33	100	2.15	1.27	247	2.83	9.55
ฝรั่งเศส									
-ในห้องเรียน	0	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0	-	-
-นอกห้องเรียน	2	2.50	0.71	2	3.50	0.71	4	3.00	0.82
เยอรมัน									
-ในห้องเรียน	1	2.00	-	0	0.00	0.00	1	2.00	-
-นอกห้องเรียน	1	1.00	-	1	4.00	-	2	2.50	2.12
จีน									
-ในห้องเรียน	4	1.63	0.75	59	3.09	3.94	63	3.00	3.83
-นอกห้องเรียน	1	5.00	-	5	1.40	0.55	6	2.00	1.55
ญี่ปุ่น									
-ในห้องเรียน	4	2.00	0.82	55	1.11	0.31	59	1.17	0.42
-นอกห้องเรียน	5	2.20	1.64	5	2.80	1.92	10	2.50	1.71

4.2.2.4 แหล่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา ห้องปฏิบัติการทางภาษา ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองและศูนย์คอมพิวเตอร์นั้นมีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ดังรายละเอียดในแผนภูมิที่ 8) โดยนักเรียนให้ความสำคัญกับห้องปฏิบัติการทางภาษา เป็นอันดับแรกกว่ามีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รองมาคือศูนย์คอมพิวเตอร์และศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนใช้เวลาในการฝึกฝนในห้องปฏิบัติการทางภาษา และศูนย์คอมพิวเตอร์เฉลี่ย 2.38 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และ 2.93 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ ในขณะที่ใช้เวลาในการฝึกฝนในศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเองเพียง 2.15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เท่านั้น

แผนภูมิที่ 8 แสดงการใช้แหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจำแนกตามประเภทของห้อง/สถานที่

4.2.2.5 ประเภทกิจกรรมที่ทำในห้องเรียนภาษาต่างประเทศ

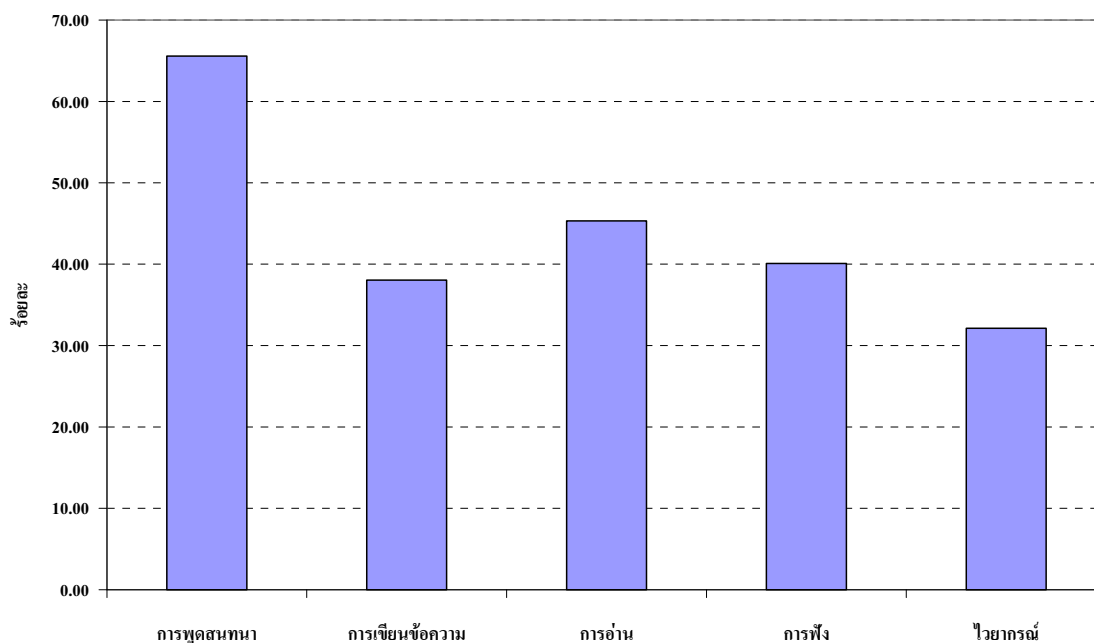
กิจกรรมที่นักเรียนทำในห้องเรียนในวิชาภาษาอังกฤษคือการฝึกอ่านออกเสียง (ร้อยละ 56.64) โดยใช้เวลา 1.33 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองลงมาคือการตอบคำถามครู (ร้อยละ 30.09) โดยใช้เวลา 1.22 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในขณะที่การพูดหน้าชั้นเรียนนั้นใช้เวลาทำน้อยที่สุดคือ 1.15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (รายละเอียดดูในตารางที่ 8) จากกิจกรรมที่นักเรียนได้ทำในชั้นเรียนนั้นสอดคล้องกับคำตอบของรูปแบบทักษะของการฝึกฝนที่นักเรียนต้องการปรับปรุง ดังแสดงในแผนภูมิที่ 9 ที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนเห็นว่าการพูดสนทนาเป็นสิ่งที่ต้องปรับปรุงเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 65.58) รองมาคือการอ่าน (ร้อยละ 45.31) การฟัง การเขียน และไวยากรณ์ซึ่งสอดคล้องกับทักษะที่ต้องการพัฒนา

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละและจำนวนชั่วโมงเฉลี่ยต่อสัปดาห์ที่นักเรียนใช้ในการทำกิจกรรมในห้องเรียนภาษาอังกฤษ

กิจกรรมที่ทำในห้องเรียนภาษาอังกฤษ	จำนวนที่ตอบ	ร้อยละ	เวลาที่ใช้ในหนึ่งสัปดาห์ (ชั่วโมง)
จำนวนนักเรียนทั้งหมด	1,130		
ฝึกอ่านออกเสียง	640	56.64	1.33
เขียนข้อความสั้น	308	27.26	1.33
ตอบคำถามครู	340	30.09	1.22
อ่านเอาเรื่อง	205	18.14	1.26
ไวยากรณ์	219	19.38	1.19
เขียนตามคำบอก	129	11.42	1.27
พูดหน้าห้องเรียน	205	18.14	1.15
อื่นๆ*	20	1.77	1.67

หมายเหตุ *อื่นๆ คือ ทำแบบทดสอบ สนทนา ฟังเพลง ร้องเพลง ศึกษาด้วยตนเอง

แผนภูมิที่ 9 ร้อยละของนักเรียนที่ระบุถึงรูปแบบทักษะของการฝึกฝนในห้องเรียนที่ควรปรับปรุง

ในภาคการศึกษาต้น 2548 นี้ นักเรียนได้เรียนภาษาอังกฤษกับอาจารย์เฉลี่ย 1.21 คน นักเรียนร้อยละ 90.53 นั้นเรียนกับอาจารย์คนไทยเฉลี่ย 1.22 คน รองลงมาคือเรียนกับชาวต่างชาติและเป็นเจ้าของภาษา (ร้อยละ 8.94) เฉลี่ย 1.21 คน และเรียนกับชาวต่างชาติแต่ไม่ใช่เจ้าของภาษา (ร้อยละ 6.73) เฉลี่ย 1.17 คน เป็นที่น่าสังเกตว่าร้อยละของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนนั้นได้เรียนภาษาอังกฤษกับอาจารย์ชาวต่างชาติและเป็นเจ้าของภาษามากกว่านักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลมากว่าถึงสิบเท่า ดังแสดงในตารางที่ 9 ต่อไปนี้

ตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละของนักเรียนที่ตอบว่าได้เรียนกับอาจารย์สอนภาษาอังกฤษจำแนกตามประเภทของอาจารย์

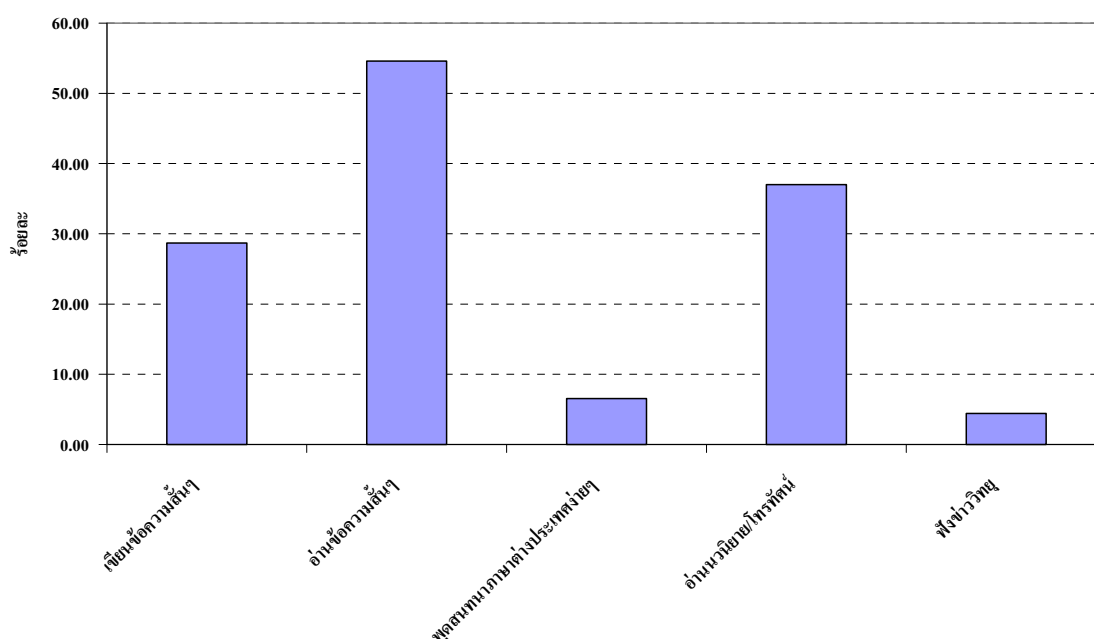
อาจารย์สอนภาษาอังกฤษ	รัฐบาล			เอกชน			รวม		
	จำนวนนักเรียนที่ตอบ	ร้อยละ	จำนวนครูโดยเฉลี่ยที่น.ร.เรียนด้วย	จำนวนนักเรียนที่ตอบ	ร้อยละ	จำนวนครูโดยเฉลี่ยที่น.ร.เรียนด้วย	จำนวนนักเรียนที่ตอบ	ร้อยละ	จำนวนครูโดยเฉลี่ยที่น.ร.เรียนด้วย
จำนวนนักเรียนทั้งหมด	799			331			1130		
อาจารย์คนไทย	744	93.12	1.24	279	84.29	1.16	1023	90.53	1.22
อาจารย์ชาวต่างชาติและเป็นเจ้าของภาษา	17	2.13	1.29	84	25.38	1.19	101	8.94	1.21
อาจารย์ชาวต่างชาติแต่ไม่ใช่เจ้าของภาษา	16	2.00	1.00	60	18.13	1.22	76	6.73	1.17
รวม			1.24			1.17			1.21

ส่วนจำนวนนักเรียนในห้องเรียนภาษาอังกฤษเฉลี่ยห้องละ 27.61 คน โดยในโรงเรียนขนาดเล็ก(นักเรียนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 500 คน) นั้นมีจำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้องเรียนภาษาอังกฤษน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียนมากกว่า 500 คน) คือ 25.51 คน และ 28.18 คน ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ นั้นจำนวนนักเรียนเฉลี่ยในห้องเรียนภาษาอังกฤษมีสูงถึง 33 คน ซึ่งสูงกว่าจำนวนนักเรียนเฉลี่ยในห้องเรียนภาษาอังกฤษในโรงเรียนรัฐบาลขนาดเดียวกัน (26.17 คน)

4.2.2.6 ความสามารถทางภาษาต่างประเทศ

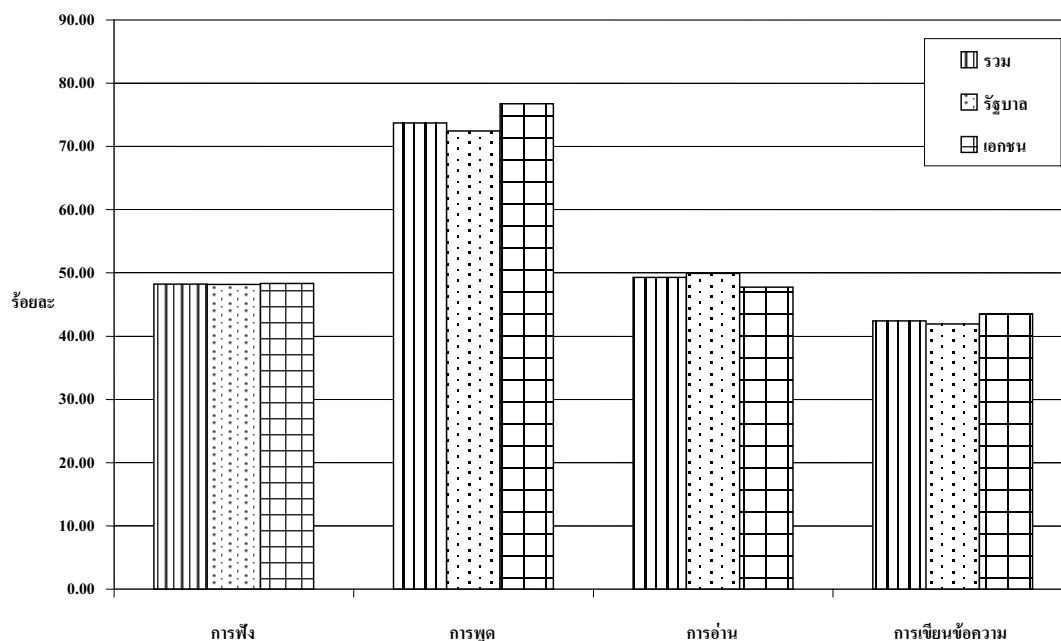
นักเรียนส่วนใหญ่ระบุว่าตนเองมีความสามารถทางภาษาอังกฤษมากที่สุดถึงร้อยละ 96.04 รองลงมาคือภาษาญี่ปุ่น (ร้อยละ 1.19) ภาษาเกาหลี (ร้อยละ 1.19) และภาษาจีน (ร้อยละ 0.89) ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นๆ นั้นมีจำนวนเล็กน้อย (1-2) ที่ระบุว่ามีความสามารถทางภาษานั้นๆ สำหรับความสามารถที่มีนั้นคือความสามารถในการอ่านข้อความสั้นๆ (ร้อยละ 54.60) รองลงมาคือการอ่านนวนิยาย/โทรทัศน์ เขียนข้อความสั้นๆ ส่วนความสามารถในการพูดและการฟังนั้นมีความสามารถน้อยสุด (ดูแผนภูมิที่ 10)

แผนภูมิที่ 10 ร้อยละของนักเรียนที่ระบุถึงลักษณะของความสามารถทางภาษาต่างประเทศที่มี

นอกจากนี้ นักเรียนได้ระบุถึงทักษะที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ การพูด (ร้อยละ 73.72) รองมาคือ การอ่าน (ร้อยละ 49.29) การฟัง (ร้อยละ 48.23) และ การเขียน (ร้อยละ 42.39) (ดังแสดงในแผนภูมิที่ 11) เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนในโรงเรียนเอกชนนั้นได้ ระบุถึงทักษะที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ การพูด เช่นเดียวกัน แต่ทักษะที่ต้องการพัฒนา รองลงมาคือ การฟัง การเขียน และการอ่าน ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนในโรงเรียนของรัฐบาลเล็กน้อย แต่สอดคล้องกับนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนมากกว่า 500 คน

แผนภูมิที่ 11 ร้อยละของนักเรียนที่ระบุทักษะภาษาต่างประเทศที่ต้องการพัฒนา

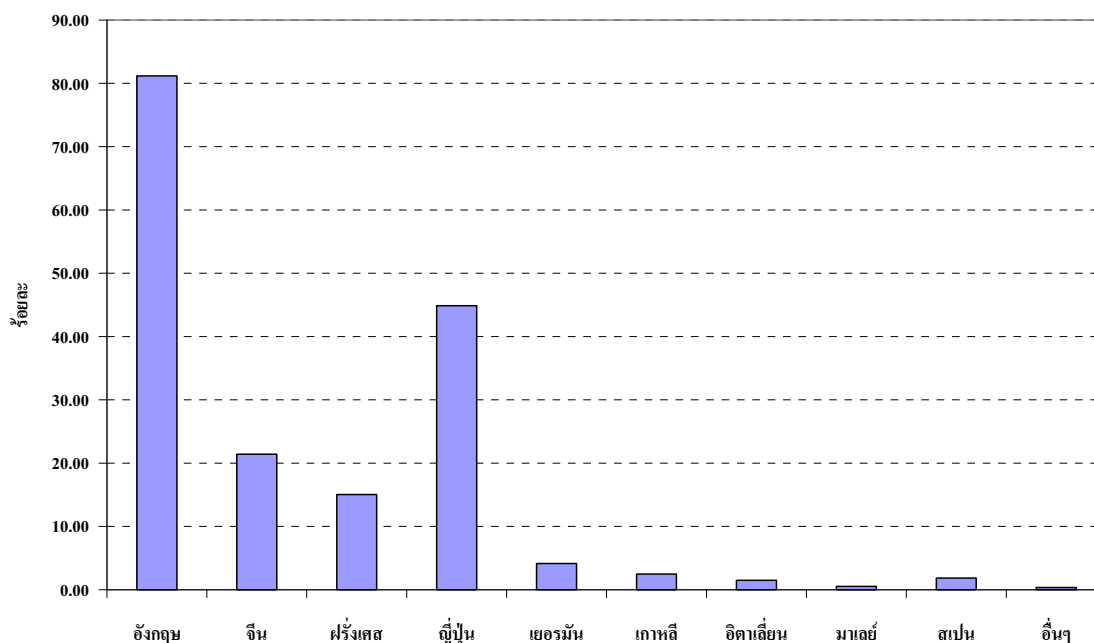
นักเรียนส่วนใหญ่อยากมีความสามารถทางภาษาอังกฤษมากที่สุด (ร้อยละ 81.15) รองลงมาคือภาษาญี่ปุ่น (ร้อยละ 44.87) ภาษาจีน (ร้อยละ 21.42) และภาษาฝรั่งเศส (ร้อยละ 15.04) ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 12) และยินดีที่จะเป็นอาสาสมัครพาชาวต่างประเทศมาเที่ยวโรงเรียนของตนเอง (ร้อยละ 71.16) โดยให้เหตุผลดังนี้คือ

- ได้ฝึกภาษา/ได้ความรู้/ได้ประโยชน์
- หาประสบการณ์
- ต้องการแนะนำชาวต่างประเทศและอยากแนะนำโรงเรียน
- ชอบ/น่าสนใจ/สนุก

ส่วนนักเรียนที่ไม่ยินดีเป็นอาสาสมัครนั้นมีเหตุผลดังนี้

- พูดไม่เก่ง/ไม่คล่อง/ไม่มีความถนัด/ไม่มีความสามารถ
- ไม่กล้าสื่อสาร/อาย/กลัว
- พูด/ฟังไม่รู้เรื่อง
- ใกล้เคียงจบการศึกษาในเวลาอันใกล้
- ไม่มีเวลา

แผนภูมิที่ 12 ร้อยละของนักเรียนที่ระบุภาษาต่างประเทศที่ตนต้องการมีความสามารถ

หมายเหตุ ภาษาอื่นๆ หมายถึง ภาษามลายู ภาษาบราซิลเลียน และภาษาอาหรับ

4.2.3 ระดับอุดมศึกษา

4.2.3.1 ข้อมูลทั่วไป

จำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามระดับอุดมศึกษาเป็นนักศึกษาหญิง 3,105 คน มากกว่าชายซึ่งมีจำนวน 1,142 คน แบ่งเป็นนักศึกษาในระดับปริญญาโท 33 คน (ร้อยละ 0.78) ส่วนมากอยู่ในชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 65.63) รองลงมาคือปีที่ 2 (ร้อยละ 25.00) ในระดับปริญญาตรีนักศึกษาที่ตกเป็นตัวอย่างมีจำนวน 4,221 คน (ร้อยละ 99.22) ส่วนมากอยู่ปี 2 (ร้อยละ 44.98) รองลงมาคือปีที่ 4 (ร้อยละ 20.78) และปีที่ 1 (ร้อยละ 19.76) โดยนักศึกษาในระดับปริญญาตรีนั้นเรียนทางด้านมนุษยศาสตร์มากที่สุด (ร้อยละ 43.98) รองลงมาคือสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 39.36) วิทยาศาสตร์กายภาพ และวิทยาศาสตร์สุขภาพตามลำดับ ส่วนนักศึกษาในระดับปริญญาโทนั้นเรียนทางด้านมนุษยศาสตร์ทั้งหมด

นักศึกษาในระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่มีเชื้อชาติไทย (ร้อยละ 99.48) และสัญชาติไทย (ร้อยละ 99.83) สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนของรัฐบาล (ร้อยละ 83.66) สอบเข้าเรียนมาโดยวิธีการสอบรวม (ร้อยละ 42.94) รองมาคือการสอบตรง (ร้อยละ 37.32) คะแนนเฉลี่ยสะสมสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 ส่วนนักศึกษาปริญญาโทนั้นมีคะแนนเฉลี่ยสะสมเท่ากับ 3.55 โดยคะแนนเฉลี่ยสะสมตอนปริญญาตรีเฉลี่ยเท่ากับ 3.01

นักศึกษาที่ให้ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้นสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

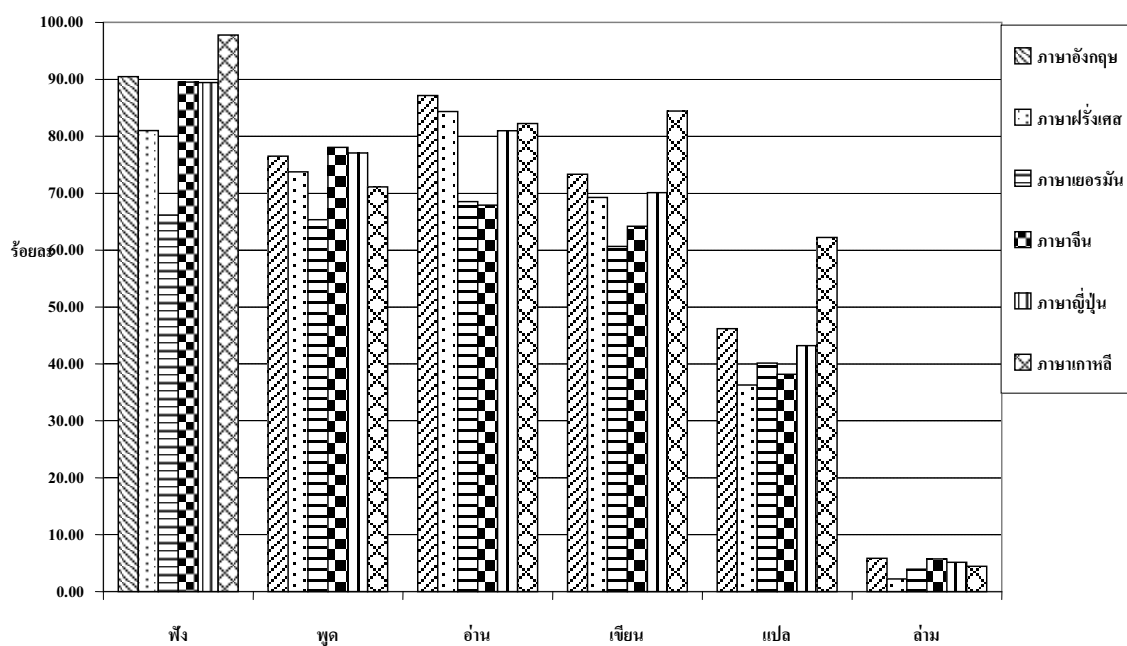
- กลุ่มที่ 1 นักศึกษาปีที่ 1 และ 2 เป็นผู้ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาพื้นฐาน ความคิดเห็นจึงสะท้อนถึงการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษที่เป็นวิชาพื้นฐาน (จำนวน 2,732 คน)
- กลุ่มที่ 2 นักศึกษาปริญญาตรีที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มแรก เป็นผู้ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นเป็นวิชาเอกหรือวิชาโท หรือเลือกเป็นวิชาเลือก (1,485 คน)
- กลุ่มที่ 3 นักศึกษาปริญญาโท ซึ่งเป็นผู้ที่เรียนวิชาภาษาต่างประเทศเป็นวิชาเอกหรือวิชาโท (จำนวน 33 คน)

4.2.3.2 ข้อมูลภาษาต่างประเทศที่ศึกษาและใช้

นักศึกษาทั้งหมดร้อยละ 74.56 ระบุว่าใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวัน โดยนักศึกษาระดับปริญญาโทระบุว่าใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันมากที่สุด (ร้อยละ 96.97) รองลงมาคือนักศึกษาปี 3 และ 4 (ร้อยละ 84.65) ในขณะที่นักศึกษาปี 1 และ 2 นั้น ใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันเพียงร้อยละ 68.74 นักศึกษาที่สังกัดรัฐบาลและเอกชนระบุว่าใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันไม่แตกต่างกันนัก (ร้อยละ 74.27 และ ร้อยละ 75.10)

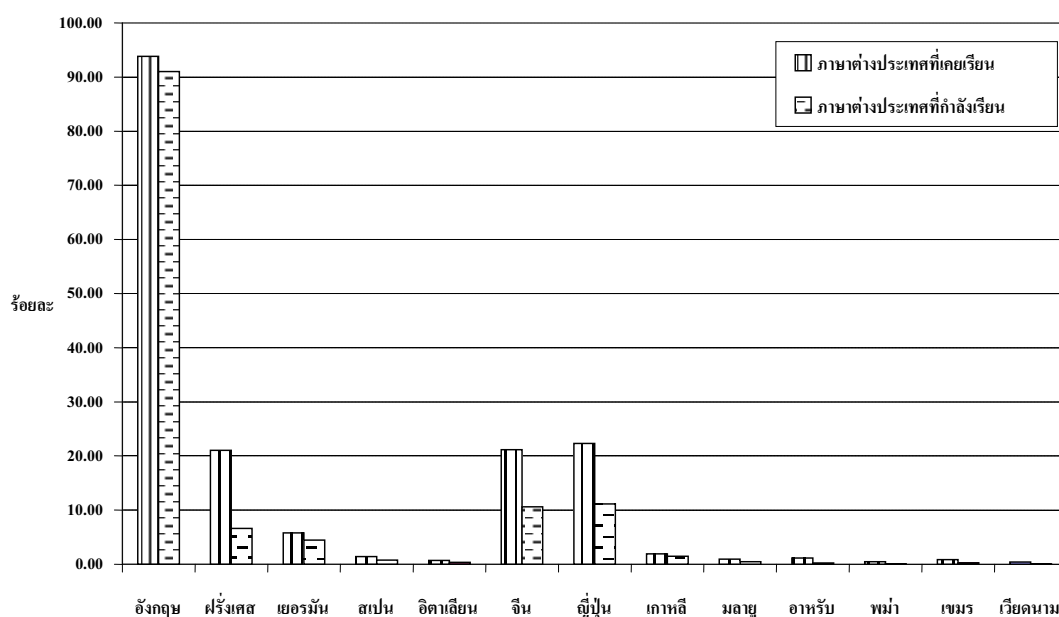
ภาษาต่างประเทศที่นักศึกษาใช้มากที่สุดคือภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 95.65) รองลงมาคือภาษาญี่ปุ่น (ร้อยละ 10.65) ภาษาจีน (ร้อยละ 9.53) ภาษาฝรั่งเศส (ร้อยละ 5.76) ทักษะที่นักศึกษานำมาใช้ในชีวิตประจำวันมากที่สุดในภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และญี่ปุ่นคือการฟัง รองมาคือการอ่าน การพูด การเขียน การแปล และล่าม เป็นที่น่าสังเกตว่านักศึกษาในระดับปริญญาโทจะใช้ภาษาอังกฤษในทักษะการอ่านมากที่สุด รองมาคือการฟังและการพูดเท่าๆกัน ตามด้วยการเขียน แปลและล่าม ส่วนในภาษาจีนนั้นทักษะที่ใช้มากที่สุดคือการฟัง รองมาคือการพูด การอ่าน การเขียน และล่าม ดังแสดงในแผนภูมิที่ 13

แผนภูมิที่ 13 ร้อยละของนักเรียนที่ระบุถึงทักษะของภาษาต่างประเทศที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

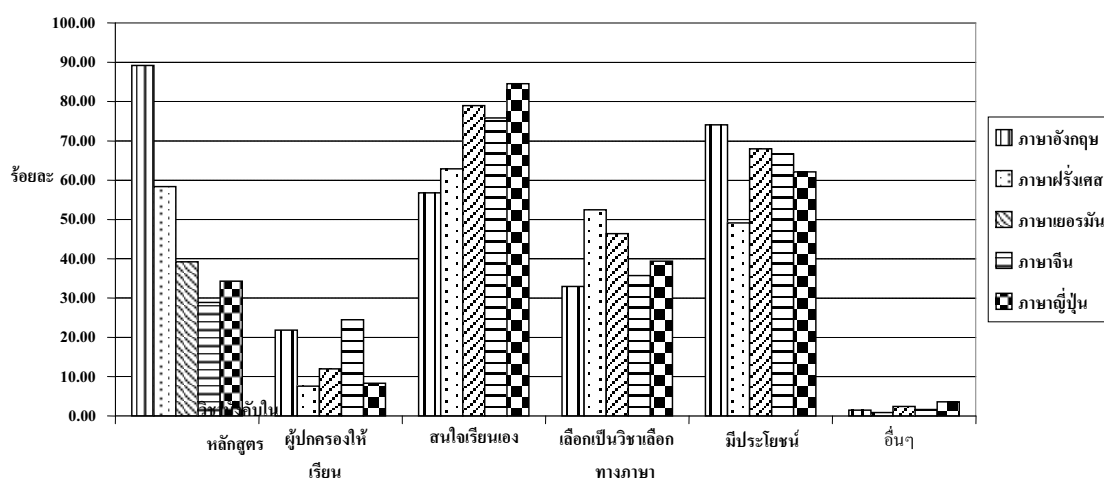
นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 93.81 เคยเรียนภาษาอังกฤษ รองลงมาคือภาษาญี่ปุ่น (ร้อยละ 22.33) ภาษาจีน (ร้อยละ 21.15) และภาษาฝรั่งเศส (ร้อยละ 21.04) ตามลำดับ เช่นเดียวกับภาษาที่เรียนอยู่ในปัจจุบันนี้นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 91.01 กำลังเรียนภาษาอังกฤษ รองลงมาคือภาษาญี่ปุ่น (ร้อยละ 11.11) ภาษาจีน (ร้อยละ 10.61) และภาษาฝรั่งเศส (ร้อยละ 6.59) ดังแสดงในแผนภูมิที่ 14

แผนภูมิที่ 14 ร้อยละของนักศึกษาที่เคยเรียนภาษาต่างประเทศและกำลังเรียนภาษาต่างประเทศ

ส่วนเหตุผลที่นักศึกษาเรียนภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่นั้นระบุว่าเป็นวิชาบังคับในหลักสูตร รองลงมาคือสนใจเรียนเอง เห็นว่ามีประโยชน์ และเป็นวิชาเลือกทางภาษา ส่วนภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีนนั้นเหตุผลที่นักศึกษาเลือกเรียนมากที่สุดคือ สนใจเรียนเอง รองลงมาคือเห็นว่ามีประโยชน์ และเป็นวิชาเลือกทางภาษา สำหรับภาษาฝรั่งเศสนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่ระบุสาเหตุที่เรียนเพราะสนใจเรียน รองลงมาคือเลือกเป็นวิชาเลือกทางภาษา เห็นว่ามีประโยชน์ และเป็นวิชาบังคับในหลักสูตร ตามลำดับ รายละเอียดแสดงในแผนภูมิที่ 15

แผนภูมิที่ 15 ร้อยละของนักศึกษาที่ระบุเหตุผลในการเรียนภาษาต่างประเทศ

การเริ่มเรียนภาษาต่างประเทศนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่อนุบาล (ร้อยละ 54.36) และประถมศึกษา (ร้อยละ 42.84) ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นนั้นส่วนใหญ่เริ่มเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4.2.3.3 สภาพการจัดการเรียนการสอน

ในปีการศึกษา 2547 นั้่นักศึกษาได้เรียนภาษาอังกฤษกับอาจารย์เฉลี่ย 3.41 คน ร้อยละ 87.97 นั้่นเรียนกับอาจารย์คนไทยเฉลี่ย 2.54 คน รองลงมาร้อยละ 50.36 เรียนกับชาวต่างชาติและเป็นเจ้าของภาษา เฉลี่ย 1.87 คน และร้อยละ 15.70 เรียนกับชาวต่างชาติแต่ไม่ใช่เจ้าของภาษา เฉลี่ย 1.59 คน เป็นที่น่าสังเกตว่าร้อยละของนักศึกษาในระดับปริญญาโท และระดับปี 3 และ 4 นั้่นได้เรียนภาษาอังกฤษกับอาจารย์ชาวต่างชาติและเป็นเจ้าของภาษามากกว่านักศึกษานในปี 1 และ 2 ทั้งนี้เพราะเรียนภาษาต่างประเทศเป็นวิชาเอกหรือวิชาโท ส่วนภาษาจีนและญี่ปุ่นนั้นนักศึกษจะได้เรียนกับชาวต่างชาติและเป็นเจ้าของภาษา มากกว่าอาจารย์ชาวไทย โดยเฉลี่ยแล้วได้เรียนกับอาจารย์ 1-2 ท่านใน 1 ปีการศึกษา แต่สำหรับภาษาฝรั่งเศส นั้นนักศึกษาส่วนใหญ่ได้เรียนกับอาจารย์คนไทยมากที่สุดโดยเฉลี่ยประมาณ 1-2 ท่านเช่นเดียวกัน รายละเอียดดูในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละของนักเรียนที่ตอบว่าได้เรียนกับอาจารย์สอนภาษาต่างประเทศจำแนกตามประเภทของอาจารย์

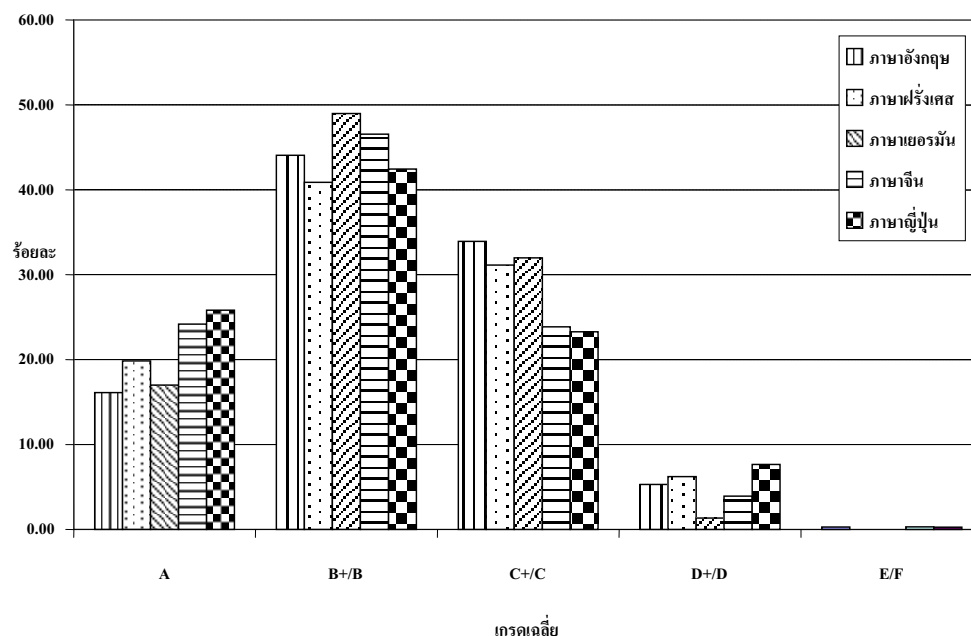
ภาษาต่างประเทศ / ประเภทของอาจารย์	ระดับการศึกษา							
	ปริญญาตรีปี1-2		ปริญญาตรีปี3ขึ้นไป		ปริญญาโท		รวม	
	จำนวน นักศึกษาที่ ตอบ (คน)	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษาที่ ตอบ (คน)	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษาที่ ตอบ (คน)	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษาที่ ตอบ (คน)	ร้อยละ
เรียนภาษาอังกฤษ	2,542	93.05	1,299	87.47	25	75.76	3,866	90.96
- จำนวนอาจารย์เฉลี่ย	3.04		4.11		4.56		3.41	
อาจารย์เป็นคนไทย	2,312	90.95	1066	82.06	23	92.00	3401	87.97
- จำนวนอาจารย์เฉลี่ย	2.30		3.06		3.43		2.54	
อาจารย์เป็นชาวต่างชาติ และเป็นเจ้าของภาษา	1,111	43.71	815	62.74	21	84.00	1,947	50.36
- จำนวนอาจารย์เฉลี่ย	1.69		2.12		1.62		1.87	
อาจารย์เป็นชาวต่างชาติแต่ ไม่ใช่เจ้าของภาษา	353	13.89	253	19.48	1	4.00	607	15.70
- จำนวนอาจารย์เฉลี่ย	1.48		1.75		2.00		1.59	
เรียนภาษาฝรั่งเศส	205	7.50	178	11.99	2	6.06	385	9.06
- จำนวนอาจารย์เฉลี่ย	1.98		2.53		1.00		2.22	
อาจารย์เป็นคนไทย	192	93.66	159	89.33	2	100.00	353	91.69
- จำนวนอาจารย์เฉลี่ย	1.49		1.99		1.00		1.70	
อาจารย์เป็นชาวต่างชาติ และเป็นเจ้าของภาษา	98	47.80	73	41.01	0	0.00	171	44.42
- จำนวนอาจารย์เฉลี่ย	1.23		1.67		.		1.41	
อาจารย์เป็นชาวต่างชาติแต่ ไม่ใช่เจ้าของภาษา	7	3.41	2	1.12	0	0.00	9	2.34
- จำนวนอาจารย์เฉลี่ย	1.33		3.00		.		1.75	

ตารางที่ 10(ต่อ) จำนวน ร้อยละของนักเรียนที่ตอบว่าได้เรียนกับอาจารย์สอนภาษาต่างประเทศจำแนกตามประเภทของ
อาจารย์

ภาษาต่างประเทศ / ประเภทของอาจารย์	ระดับการศึกษา							
	ปริญญาตรีปี1-2		ปริญญาตรีปี3ขึ้นไป		ปริญญาโท		รวม	
	จำนวน นักศึกษาที่ ตอบ (คน)	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษา ที่ตอบ (คน)	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษาที่ ตอบ (คน)	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษาที่ ตอบ (คน)	ร้อยละ
เรียนภาษาจีน	243	8.89	261	17.58	2	6.06	506	11.91
- จำนวนอาจารย์เฉลี่ย	1.74		3.31		3.00		2.54	
อาจารย์เป็นคนไทย	173	71.19	190	72.80	2	100.00	365	72.13
- จำนวนอาจารย์เฉลี่ย	1.40		1.96		1.00		1.68	
อาจารย์เป็นชาวต่างชาติ และเป็นเจ้าของภาษา	133	54.73	205	78.54	2	100.00	340	67.19
- จำนวนอาจารย์เฉลี่ย	1.31		2.44		2.00		2.00	
อาจารย์เป็นชาวต่างชาติแต่ ไม่ใช่เจ้าของภาษา	3	1.23	1	0.38	0	0.00	4	0.79
- จำนวนอาจารย์เฉลี่ย	1.50		1.00		.		1.33	
เรียนภาษาญี่ปุ่น	252	9.22	332	22.36	1	3.03	585	13.76
- จำนวนอาจารย์เฉลี่ย	2.38		3.48		1.00		3.00	
อาจารย์เป็นคนไทย	186	73.81	252	75.90	0	0.00	438	74.87
- จำนวนอาจารย์เฉลี่ย	1.50		2.24		.		1.94	
อาจารย์เป็นชาวต่างชาติ และเป็นเจ้าของภาษา	174	69.05	279	84.04	1	100.00	454	77.61
- จำนวนอาจารย์เฉลี่ย	1.71		2.06		1.00		1.92	
อาจารย์เป็นชาวต่างชาติแต่ ไม่ใช่เจ้าของภาษา	5	1.98	1	0.30	0	0.00	6	1.03
- จำนวนอาจารย์เฉลี่ย	1.00		1.00		.		1.00	

ผลการเรียนโดยเฉลี่ยของวิชาภาษาต่างประเทศของนักศึกษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น (แสดงในแผนภูมิที่ 16) พบว่าส่วนใหญ่ักศึกษาจะได้เกรด B/B+ ในทุกภาษาซึ่งแสดงในแผนภูมิที่ 16 ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นนั้นเกรดเฉลี่ยโดยเฉลี่ยสูงกว่าภาษาต่างประเทศอื่นอีก 3 ภาษา นอกจากนี้ักศึกษาที่เลือกเรียนวิชา ภาษาต่างประเทศเป็นวิชาเอกหรือวิชาโทจะได้เกรดเฉลี่ยของวิชาภาษาต่างประเทศนั้นๆสูงกว่าักศึกษาที่เลือกวิชา ภาษาต่างประเทศเป็นวิชาเลือก

แผนภูมิ 16 ร้อยละของนักศึกษาที่ระบุผลการเรียนเฉลี่ยของวิชาภาษาต่างประเทศจำแนกตามภาษา

4.2.3.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ

ตามความคิดเห็นของนักศึกษานั้นส่วนใหญ่ชอบเรียนภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง (ร้อยละ 53.19) รองมาคือระดับมาก (ร้อยละ 39.87) แต่สำหรับนักศึกษาปริญญาโทนั้นส่วนใหญ่ชอบเรียนภาษาอังกฤษในระดับมาก (ร้อยละ 87.88) รองมาคือระดับปานกลาง (ร้อยละ 12.12) ส่วนภาษาญี่ปุ่นและจีนนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าชอบเรียนมาก (ร้อยละ 55.30 และ ร้อยละ 49.57) รองมาคือชอบเรียนปานกลาง (ร้อยละ 39.25 และ ร้อยละ 43.20) สำหรับภาษาฝรั่งเศสนั้นนักศึกษาระบุว่าชอบเรียนในระดับปานกลาง (ร้อยละ 55.21) และระดับมาก (ร้อยละ 29.65) ดังแสดงในตารางที่ 11

นักศึกษาส่วนมากเห็นว่าภาษาต่างประเทศมีประโยชน์ในการทำงานและการศึกษา และส่วนใหญ่ที่เรียนภาษาต่างประเทศเกือบทุกภาษาได้รับแรงจูงใจจากครูชาวต่างประเทศยกเว้นภาษาฝรั่งเศส เยอรมันและภาษาจีน สำหรับภาษาฝรั่งเศส และเยอรมันนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับแรงจูงใจจากครูชาวไทย ส่วนภาษาจีนนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับแรงจูงใจจากพ่อแม่/คนในครอบครัว ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 11 ร้อยละของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อความชอบในการเรียนภาษาต่างประเทศ

ภาษาต่างประเทศ*	ภาษาอังกฤษ	ภาษาฝรั่งเศส	ภาษาเยอรมัน	ภาษาอิตาลี	ภาษาสเปน	ภาษาจีน	ภาษาญี่ปุ่น	ภาษาเกาหลี	ภาษาอื่นๆ
ปริญญตรีปี1-2	99.12	9.19	2.75	0.04	0.66	10.54	10.98	1.02	1.06
ไม่ชอบ/ไม่มี	1.74	11.20	13.33	0.00	0.00	1.39	1.33	0.00	7.41
น้อย	6.20	6.80	5.33	0.00	0.00	7.64	4.00	0.00	11.11
ปานกลาง	56.65	54.40	44.00	100.00	27.78	45.14	38.00	42.86	40.74
มาก	35.41	27.60	37.33	0.00	72.22	45.83	56.67	57.14	48.15
ปริญญตรีปี3ขึ้นไป	98.72	16.03	8.22	0.54	1.21	19.60	22.96	2.63	1.95
ไม่ชอบ/ไม่มี	1.23	6.01	4.96	0.00	5.56	1.38	1.76	0.00	5.00
น้อย	4.03	6.44	4.96	0.00	5.56	4.14	3.82	7.69	15.00
ปานกลาง	47.71	56.22	46.28	37.50	22.22	41.03	40.29	43.59	40.00
มาก	47.03	31.33	43.80	62.50	66.67	53.45	54.12	48.72	85.00
ปริญญโท	100.00	18.18	15.15	0.00	3.03	9.09	6.06	0.00	3.03
ไม่ชอบ/ไม่มี	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
น้อย	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ปานกลาง	12.12	50.00	20.00	0.00	0.00	66.67	50.00	0.00	50.00
มาก	87.88	50.00	80.00	0.00	100.00	33.33	50.00	0.00	0.00
รวมทุกระดับ	98.99	11.65	4.75	0.21	0.87	13.69	15.13	1.58	1.39
ไม่ชอบ/ไม่มี	1.55	8.59	7.96	0.00	2.70	1.38	1.56	0.00	6.12
น้อย	5.40	6.54	4.98	0.00	2.70	5.85	3.89	4.48	12.24
ปานกลาง	53.19	55.21	44.78	44.44	24.32	43.20	39.25	43.28	40.82
มาก	39.87	29.65	42.29	55.56	70.27	49.57	55.30	52.24	61.22

หมายเหตุ *โรงเรียนแห่งหนึ่งนั้นสามารถเปิดสอนได้หลายภาษา และร้อยละที่แสดงนั้นเทียบกับจำนวนที่ตอบภาษาและระดับนั้นๆ รวมทั้งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

ตารางที่ 12 คะแนนเฉลี่ยของคำตอบของความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ

ภาษาต่างประเทศ	ภาษาอังกฤษ	ภาษาฝรั่งเศส	ภาษาเยอรมัน	ภาษาอิตาลี	ภาษาสเปน	ภาษาจีน	ภาษาญี่ปุ่น	ภาษาเกาหลี	ภาษาอื่นๆ*
ภาษาต่างประเทศมีประโยชน์ในด้าน **									
ก. การศึกษา	2.84	2.41	2.53	2.13	2.42	2.56	2.49	2.39	2.41
ข. การทำงาน	2.88	2.24	2.63	2.13	2.32	2.70	2.59	2.43	2.49
ค. ชีวิตประจำวัน	2.38	1.73	1.89	1.63	1.58	2.21	2.01	1.82	2.06
ง. อื่นๆ (ระบุ)	2.53	1.10	0.50	0.70	0.00	2.00	1.07	0.33	0.63
แรงจูงใจในการเรียนจากบุคคลต่อไปนี้***									
ก. ครูไทย	2.04	2.01	2.15	1.75	1.57	1.65	1.76	1.60	1.94
ข. ครูชาวต่างชาติ	2.23	1.87	1.70	1.88	2.32	2.04	2.13	1.98	2.22
ค. พ่อแม่/คนในครอบครัว	2.16	1.67	2.05	1.50	1.79	2.25	1.77	1.46	1.84
ง. เพื่อน	1.82	1.26	0.88	1.62	1.93	1.82	1.42	1.40	1.93
จ. บุคคลในวงการบิน/สื่อต่างๆ	1.74	1.46	1.43	1.53	1.56	1.35	1.02	1.34	0.32

หมายเหตุ * ภาษาอื่น คือ ภาษาโปรตุเกส ภาษาเดนมาร์ก ภาษาอาหรับ ภาษามลายู ภาษารัสเซีย ภาษาบาลี-สันสกฤต

** ในเรื่องภาษาต่างประเทศมีประโยชน์มีคะแนนเฉลี่ยมาก หมายถึงมีประโยชน์มาก

*** ในเรื่องแรงจูงใจในการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยมาก หมายถึงได้รับแรงจูงใจจากบุคคลนั้นๆ มาก

ทักษะทางภาษาที่นักศึกษาส่วนใหญ่นึกถึงคือ การอ่าน รองลงมาคือ การฟังและการพูด ส่วนทักษะการเขียนถนัดน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละภาษาพบว่าทักษะทางภาษาอังกฤษที่นักศึกษาส่วนใหญ่นึกถึงมากที่สุดคือการอ่าน การฟัง การเขียนและการพูดตามลำดับ สำหรับภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น และภาษาเกาหลีนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่นึกถึงในการอ่าน รองมาคือการเขียน การพูด และการฟังตามลำดับ สำหรับภาษาจีนนั้นนักศึกษานึกถึงทักษะการฟังมากที่สุด รองลงมาคือการพูด การอ่านและการเขียนตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 13)

ทักษะที่นักศึกษาต้องการปรับปรุงมากที่สุดสำหรับภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นนั้นคือทักษะการพูด รองมาคือการฟัง การเขียน และการอ่านตามลำดับ เป็นที่น่าสนใจว่าในภาษาเยอรมัน นักศึกษานึกถึงทักษะการฟังมากที่สุด แต่ก็ยังต้องการปรับปรุงทักษะการฟังมากที่สุดเช่นกัน ถ้าพิจารณาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างทักษะที่มีอยู่และทักษะที่ต้องการปรับปรุงจะทำให้ทราบถึงระดับความพยายามที่นักศึกษาต้องปรับปรุงทักษะเพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่ให้ถึงระดับที่นักศึกษาต้องการ เช่นในภาษาจีนพบว่านักศึกษาต้องพยายามปรับปรุงทักษะการเขียนมากกว่าทักษะอื่นๆ ในขณะที่ต้องการปรับปรุงทักษะการพูดมากที่สุด (ดังแสดงในตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 คะแนนเฉลี่ยของทักษะที่ถนัดและทักษะที่ต้องการปรับปรุง

ทักษะ	ภาษาอังกฤษ	ภาษาฝรั่งเศส	ภาษาเยอรมัน	ภาษาอิตาเลียน	ภาษาสเปน	ภาษาจีน	ภาษาญี่ปุ่น	ภาษาเกาหลี	ภาษาอื่นๆ*
ทักษะที่ถนัด**									
ก.การฟัง	1.84	1.48	1.72	1.88	1.78	1.57	1.52	1.21	1.76
ข.การพูด	1.73	1.49	1.43	2.13	1.62	1.55	1.54	1.23	1.73
ค.การอ่าน	2.01	1.76	1.69	2.00	1.75	1.53	1.66	1.50	1.95
ง.การเขียน	1.79	1.53	1.55	1.88	1.64	1.47	1.59	1.47	1.81
ทักษะที่ต้องการปรับปรุง***									
ก.การฟัง	2.64	2.61	2.77	2.88	2.65	2.66	2.71	2.76	2.47
ข.การพูด	2.70	2.61	2.76	2.88	2.73	2.69	2.72	2.82	2.58
ค.การอ่าน	2.53	2.49	2.70	2.88	2.78	2.61	2.65	2.66	2.47
ง.การเขียน	2.63	2.53	2.75	3.00	2.81	2.64	2.65	2.69	2.48
ความต่างของคะแนนระหว่างทักษะที่มีและทักษะที่ต้องการปรับปรุง									
ก.การฟัง	0.80	1.13	1.05	1.00	0.86	1.09	1.19	1.55	0.72
ข.การพูด	0.97	1.11	1.33	0.75	1.11	1.14	1.18	1.60	0.86
ค.การอ่าน	0.52	0.73	1.00	0.88	1.03	1.08	0.99	1.16	0.52
ง.การเขียน	0.84	0.99	1.20	1.13	1.17	1.17	1.05	1.23	0.68

หมายเหตุ * ภาษาอื่น คือ ภาษาโปรตุเกส ภาษาดัตช์ ภาษาอาหรับ ภาษามลายู ภาษารัสเซีย ภาษาบาลี-สันสกฤต

** ทักษะที่ถนัดมีคะแนนเฉลี่ยมาก หมายถึงมีความถนัดมาก

*** ทักษะที่ต้องการปรับปรุงมีคะแนนเฉลี่ยมาก หมายถึงต้องการปรับปรุงทักษะนั้นๆ มาก

นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษในกิจกรรมด้านบันเทิง เช่น ดูหนัง ฟังเพลง เล่นอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ส่วนภาษาฝรั่งเศส ภาษาจีน และญี่ปุ่นนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ในการสอบในชั้นเรียน ดังแสดงในตารางที่ 14 สำหรับกิจกรรมที่เสริมทักษะทางการพูดนั้นนักศึกษาได้ใช้น้อย

ตารางที่ 14 คะแนนเฉลี่ยของกิจกรรมในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแต่ละภาษา

กิจกรรมในการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ	ภาษาอังกฤษ	ภาษา ฝรั่งเศส	ภาษา เยอรมัน	ภาษา อิตาเลียน	ภาษา สเปน	ภาษา จีน	ภาษา ญี่ปุ่น	ภาษา เกาหลี	ภาษา อื่นๆ*
ก.ความบันเทิง (ดูหนัง ฟังเพลง เล่นอินเทอร์เน็ต)	2.42	1.37	1.61	1.88	1.72	1.63	1.82	1.90	1.58
ข.สนทนากับเจ้าของภาษา	1.51	1.13	1.53	2.00	1.61	1.42	1.51	1.33	1.63
ค.สนทนากับเพื่อนนอกชั้นเรียน	1.25	0.95	1.07	1.56	0.94	1.16	1.16	1.15	1.41
ง.ฟังในชั้นเรียน	2.26	1.77	1.99	1.78	1.42	1.86	1.97	1.74	1.98
จ.พูดในชั้นเรียน	1.94	1.60	1.91	2.00	1.42	1.66	1.84	1.52	1.80
ฉ.อ่านในชั้นเรียน	2.17	1.77	1.98	2.13	1.67	1.79	1.93	1.68	2.02
ช.เขียนในชั้นเรียน	2.18	1.75	1.90	2.00	1.44	1.82	1.41	1.66	1.57
ซ.สอบในชั้นเรียน	2.36	1.84	2.00	2.25	1.53	1.87	2.01	1.69	1.86
ณ.สอบเพื่อเรียนต่อ	1.98	1.41	1.58	1.63	1.23	1.46	1.58	1.13	1.71
ญ.ทำงาน	1.97	1.25	1.54	2.11	1.32	1.60	1.63	1.27	1.65

หมายเหตุ * ภาษาอื่น คือ ภาษาโปรตุเกส ภาษาดัตช์ ภาษาอาหรับ ภาษามลายู ภาษารัสเซีย ภาษาบาลี-สันสกฤต

-คะแนนเฉลี่ยมาก หมายถึงมีการใช้ภาษาในกิจกรรมนั้นๆ มาก

4.2.3.5 กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของนักศึกษาในการเรียนภาษาต่างประเทศแต่ละภาษา จากตารางนี้จะเห็นว่านักศึกษาส่วนมากระบุว่าเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ รองมาคือการส่งงาน/การบ้าน ส่วนการค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตนั้น นักศึกษาให้ความนิยมมากกว่าการใช้ศูนย์เรียนรู้ หรือการค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดในทุกภาษาต่างประเทศที่เรียน อาจตั้งข้อสังเกตได้ว่าเมื่อพิจารณาถึงพฤติกรรมในการเรียนภาษาต่างประเทศในแต่ละระดับชั้นของนักศึกษาก็จะพบว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกัน

ตารางที่ 15 คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมในการเรียนภาษาต่างประเทศแต่ละภาษา

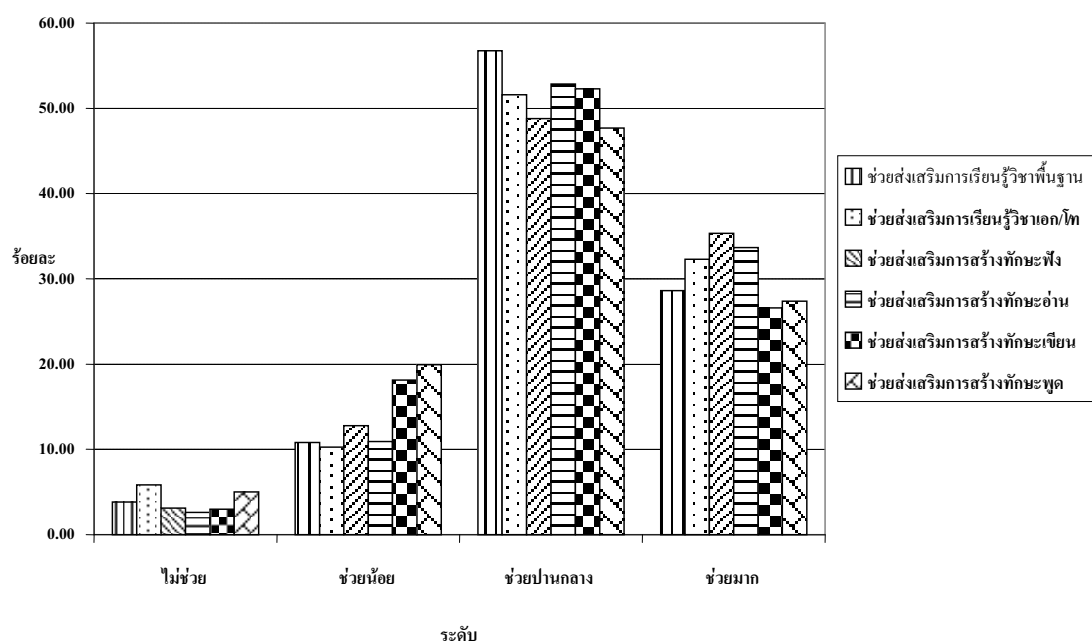
พฤติกรรมในการเรียน ภาษาต่างประเทศ	ภาษาอังกฤษ	ภาษา ฝรั่งเศส	ภาษา เยอรมัน	ภาษา อิตาลี	ภาษา สเปน	ภาษา จีน	ภาษา ญี่ปุ่น	ภาษา เกาหลี	ภาษา อื่นๆ*
ก.เข้าเรียนสม่ำเสมอ	2.66	2.51	2.78	2.57	2.39	2.48	2.60	2.59	2.37
ข.ทบทวนบทเรียน	1.88	1.86	2.14	2.14	1.93	1.98	2.07	1.95	1.94
ค.ส่งงาน/การบ้าน	2.48	2.40	2.52	2.57	2.18	2.37	2.45	2.59	2.27
ง.ปรึกษาเพื่อน เกี่ยวกับบทเรียน	1.98	2.00	2.23	2.14	1.93	1.92	2.04	2.05	1.78
จ.ปรึกษาอาจารย์ เกี่ยวกับบทเรียน	1.64	1.73	1.75	2.00	1.75	1.69	1.74	1.70	1.86
ฉ.ค้นคว้าเพิ่มเติม จากห้องสมุด	1.48	1.41	1.55	2.14	1.21	1.35	1.47	1.25	1.57
ช.ศูนย์การเรียนรู้	1.53	1.29	1.31	1.86	1.11	1.25	1.40	1.20	1.33
ซ.ค้นคว้าเพิ่มเติม จากอินเทอร์เน็ต	1.82	1.46	1.66	2.25	1.89	1.40	1.61	1.77	1.54

หมายเหตุ * ภาษาอื่น คือ ภาษาโปรตุเกส ภาษาดัตช์ ภาษาอาหรับ ภาษามลายู ภาษารัสเซีย ภาษาบาลี-สันสกฤต

- คะแนนเฉลี่ยมาก หมายถึงมีพฤติกรรมในการทำกิจกรรมนั้นๆ มาก

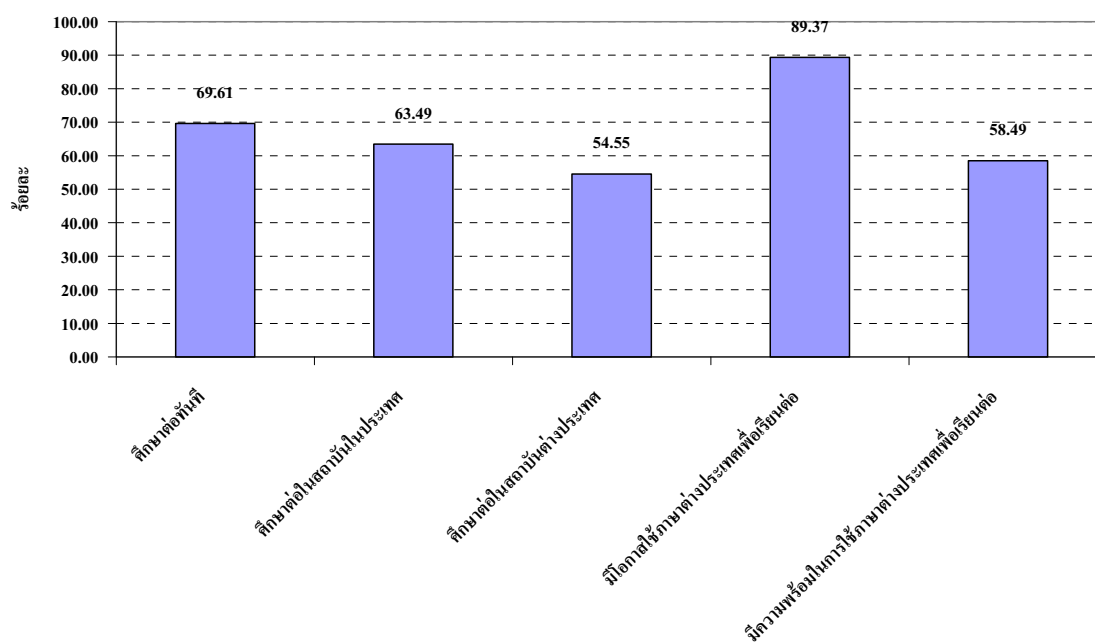
ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระบุว่า ศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเองมีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนภาษาต่างประเทศทั้งใน
ฐานะของวิชาพื้นฐานและวิชาเอก/โท ในระดับปานกลางและมากดังในแผนภูมิที่ 17 นักศึกษาปริญญาตรีส่วนใหญ่เห็นว่า
ศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเองนั้นช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านมากที่สุด รองมาคือการฟัง การเขียน และการพูด ตามลำดับ แต่
นักศึกษาในระดับปริญญาโทเห็นว่าศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเองนั้นช่วยส่งเสริมในการสร้างทักษะการฟังมากที่สุด รองมาคือการ
อ่าน การเขียน และการพูด จากคำตอบที่ได้นี้จะเห็นว่าศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเองมีส่วนช่วยส่งเสริมในการสร้างทักษะการพูด
น้อยที่สุด (ร้อยละ 25 ของนักศึกษาเห็นว่าศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเองไม่มีส่วนช่วยหรือมีส่วนช่วยน้อยในการสร้างทักษะการพูด)

แผนภูมิที่ 17 ร้อยละของนักศึกษาที่เชื่อว่าการใช้ศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเองช่วยส่งเสริมในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

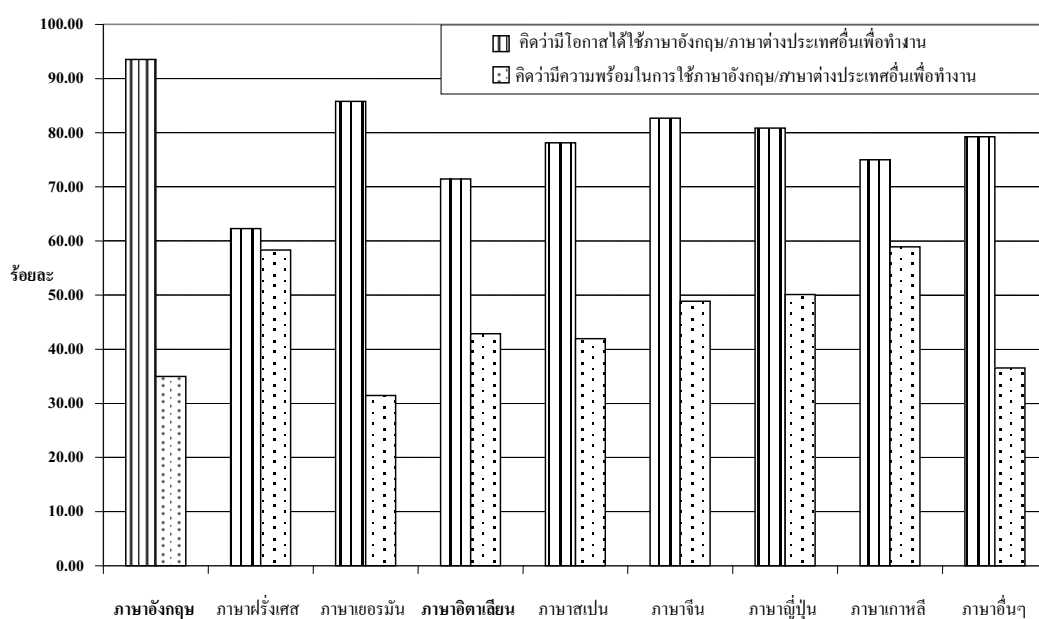
แผนภูมิที่ 18 ชี้ให้เห็นว่านักศึกษาร้อยละ 69.61 มีความประสงค์จะศึกษาต่อทันที ร้อยละ 63.49 ประสงค์จะศึกษาต่อในสถาบันในประเทศ นักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.37) มีความคิดเห็นว่าเมื่อจบการศึกษา หากมีโอกาสศึกษาต่อคิดว่า จะมีโอกาสได้ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเรียนต่อ แต่มีความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเรียนต่อเพียงร้อยละ 58.49 ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 18

แผนภูมิที่ 18 ร้อยละของนักศึกษาที่ระบุถึงกิจกรรมที่จะทำหากมีโอกาสศึกษาต่อว่าเมื่อจบการศึกษา

สำหรับในแผนภูมิที่ 19 แสดงร้อยละของนักศึกษาที่ระบุถึงกิจกรรมที่คิดว่าจะทำเมื่อจบการศึกษาไปทำงาน จากรูปจะเห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่ามีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษ/ภาษาต่างประเทศอื่นเพื่อการทำงานในทุกภาษา แต่ร้อยละของนักศึกษาที่คิดว่ามีความพร้อมในการใช้ภาษานั้นๆมีน้อยกว่า โดยนักศึกษาคิดว่ามีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานสูงถึงร้อยละ 93.56 ในขณะที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพียงร้อยละ 34.98 แม้ว่านักศึกษาจะอยู่ในระดับต่างกันก็มีความเห็นสอดคล้องกัน นอกจากนี้จากรูปจะเห็นว่าร้อยละของนักศึกษาที่คิดว่ามีโอกาสได้ใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการทำงานไม่แตกต่างจากที่คิดว่ามีความพร้อมในการใช้ภาษาฝรั่งเศส (ร้อยละ 62 และร้อยละ 58 ตามลำดับ)

แผนภูมิที่ 19 ร้อยละของนักศึกษาที่ระบุถึงกิจกรรมที่คิดว่าจะทำเมื่อจบการศึกษาไปทำงาน

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนายจ้าง /ผู้ว่าจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้บังคับบัญชา

5.1 คำนำ

การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการใช้ภาษาต่างประเทศจากมุมมองของนายจ้าง /ผู้ว่าจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้บังคับบัญชาในสถานประกอบที่ตั้งอยู่ในเขตภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคตะวันออกนั้นรวบรวมเฉพาะในประเภทกิจการ 4 ประเภทที่เกี่ยวข้องกับโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศมากที่สุดคือ

- 1) การโรงแรมและภัตตาคาร รวมร้านอาหาร
- 2) กิจการนันทนาการและการบริการต่างๆ
- 3) การผลิต
- 4) การขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว

การศึกษานี้ได้เลือก 7 จังหวัดเป็นตัวอย่างในเขต ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก โดยจำนวนนายจ้าง /ผู้ว่าจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้บังคับบัญชาที่ตอบแบบสอบถามแสดงในตารางที่ 1

เนื่องจากการสุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิในแต่ละประเภทของกิจการและแต่ละขนาดของสถานประกอบการ (ขนาดลูกจ้างน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 คน และขนาดลูกจ้างมากกว่า 15 คน) ดังนั้นจึงได้ทำการประมาณค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยในระดับประชากร ผลการวิเคราะห์ในข้อ 5.2 จึงแสดงค่าประมาณดังกล่าวแยกตามประเภทของกิจการ

ตารางที่ 1 จำนวนนายจ้าง/ผู้ว่าจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้บังคับบัญชาในสถานประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม

จังหวัด	ประเภทธุรกิจ				
	โรงแรมและภัตตาคารรวมร้านอาหาร	กิจการนันทนาการและการบริการต่างๆ	การผลิต	การขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว	รวม
กรุงเทพมหานคร	23	18	49	5	95
สมุทรปราการ	0	2	15	0	17
ชลบุรี	117	41	48	9	215
ระยอง	38	20	41	7	106
กาญจนบุรี	4	3	3	1	11
อยุธยา	2	3	10	1	16
ลพบุรี	1	1	4	0	6
รวม	185	88	170	23	466

5.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนายจ้าง/ผู้ว่าจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้บังคับบัญชาในสถานประกอบการ

5.2.1 กิจกรรมโรงแรมและภัตตาคาร

5.2.1.1 ข้อมูลทั่วไป

สถานประกอบการกิจการโรงแรมและภัตตาคารส่วนใหญ่สังกัดภาคเอกชน โดยเฉลี่ยมีลูกจ้างในกิจการขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ (จำนวนลูกจ้างมากกว่า 15 คน) และขนาดเล็ก (จำนวนลูกจ้างน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 คน) ประมาณ 716.49 คน และ 7.70 คนตามลำดับ

5.2.1.2 สภาพการใช้ภาษาต่างประเทศ

กิจการโรงแรมและภัตตาคาร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 99.78) มีการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน โดยสถานประกอบการทุกขนาดมีการใช้ภาษาอังกฤษมากที่สุด ในกิจการโรงแรมและภัตตาคารที่มีขนาดกลางถึงขนาดใหญ่นั้นภาษาที่ใช้รองลงมาคือภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน ภาษาเยอรมัน และภาษาฝรั่งเศสตามลำดับ ส่วนในกิจการโรงแรมและภัตตาคารที่มีขนาดเล็กนั้นมีการใช้ภาษาจีนมากกว่าภาษาญี่ปุ่น เป็นที่น่าสังเกตว่าในกิจการโรงแรมและภัตตาคารในจังหวัดชลบุรี และระยองนั้นมีการใช้ภาษาจีนมากกว่าภาษาญี่ปุ่นเช่นกัน (รายละเอียดดูในตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ร้อยละของสถานประกอบการที่มีการใช้ภาษาต่างประเทศ และภาษาที่ใช้: ประเภทกิจการ โรงแรมและภัตตาคาร

มีการใช้ ภาษาต่างประเทศ ในหน่วยงาน หรือไม่	รายการ	โรงแรมและภัตตาคาร รวมร้านอาหาร								
		ชลบุรีและระยอง			5 จังหวัด			7 จังหวัด		
		ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง		
		น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**
ใช้ภาษาต่างประเทศ		98.98	100.00	98.99	100.00	100.00	100.00	99.77	100.00	99.78
ไม่ใช้ภาษาต่างประเทศ		1.02	0.00	1.01	0.00	0.00	0.00	0.23	0.00	0.22
ภาษาต่างประเทศ ที่ใช้ในหน่วยงาน *	อังกฤษ	94.12	100.00	94.18	86.67	100.00	87.21	88.33	100.00	88.72
	ฝรั่งเศส	10.17	0.90	10.08	0.00	13.32	0.54	2.27	12.57	2.62
	เยอรมัน	5.60	4.50	5.59	0.00	13.32	0.54	1.25	12.79	1.64
	จีน	6.91	33.33	7.16	20.00	20.01	20.00	17.08	20.81	17.21
	ญี่ปุ่น	5.00	13.51	5.08	6.67	46.66	8.30	6.30	44.66	7.60
	เกาหลี	1.91	3.60	1.92	0.00	0.00	0.00	0.43	0.22	0.42
	อื่นๆ***	0.44	5.41	0.49	13.33	0.00	12.79	10.46	0.33	10.11

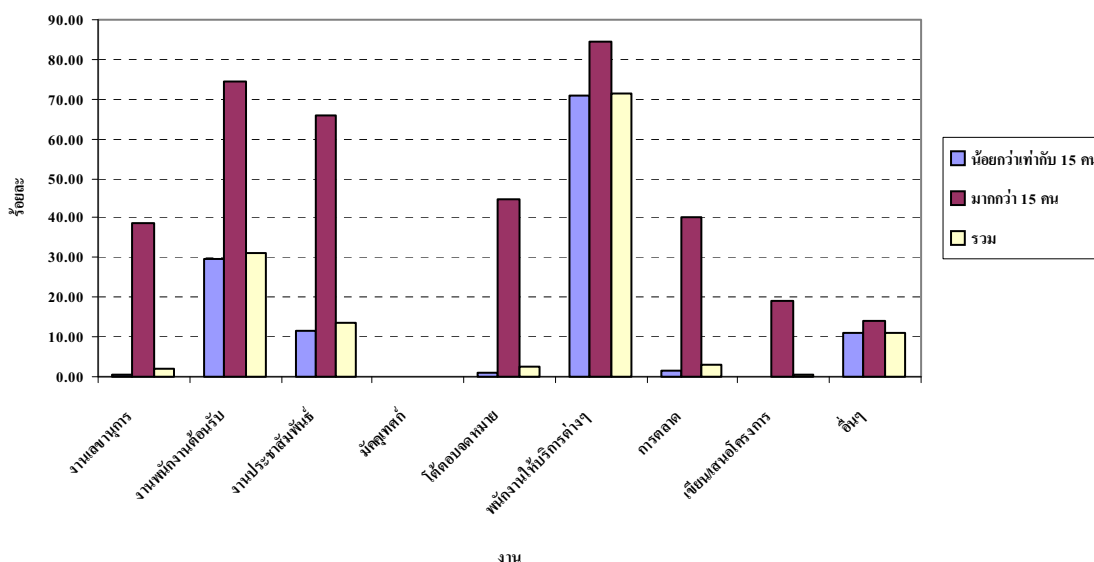
หมายเหตุ * ร้อยละของภาษาต่างประเทศที่ใช้เทียบจากจำนวนที่มีการใช้ภาษาต่างประเทศและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

** ร้อยละของผลรวมไม่เท่ากับร้อยละของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

*** ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ ลาว เวียดนาม

สำหรับงานที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศนั้น งานพนักงานให้บริการ เป็นงานที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือ งานพนักงานต้อนรับและงานประชาสัมพันธ์ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าในกิจการขนาดกลางถึงใหญ่นั้นมีการใช้ภาษาต่างประเทศในงานต่างๆมากกว่ากิจการขนาดเล็ก (แผนภูมิที่ 1)

แผนภูมิที่ 1 ร้อยละของนายจ้างในกิจการ โรงแรมและภัตตาคารที่ระบุถึงงานที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนลูกจ้างที่มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในแต่ละภาษาโดยเฉลี่ยต่อหน่วยงาน จะเห็นว่าจำนวนลูกจ้างโดยเฉลี่ยต่อหน่วยงานที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษมีมากที่สุดคือ 89.26 คนต่อหน่วยงาน รองลงมาคือภาษาเยอรมัน ญี่ปุ่นและจีน ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนลูกจ้างที่ภาษาต่างประเทศโดยเฉลี่ยต่อแห่งจำแนกตามภาษาและขนาดของสถานประกอบการกิจการ โรงแรมและภัตตาคาร

หน่วย: คน

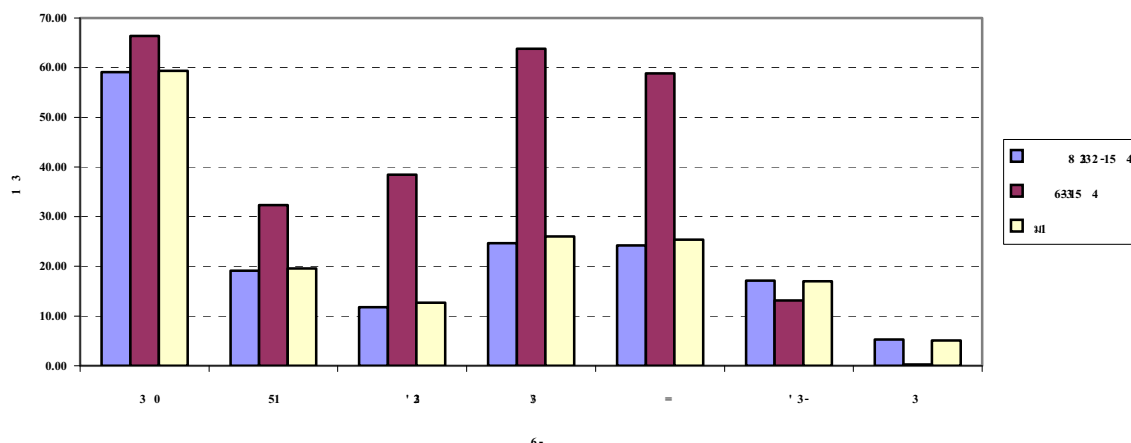
ภาษา	ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง		
	น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*
อังกฤษ	2.70	102.20	89.26
ฝรั่งเศส	2.17	3.97	3.41
เยอรมัน	1.25	50.37	18.27
จีน	1.03	4.40	5.45
ญี่ปุ่น	1.04	6.28	7.30
เกาหลี	0.00	1.00	1.00
อื่นๆ **	2.05	3.67	2.15

หมายเหตุ *จำนวนลูกจ้างเฉลี่ยรวมไม่เท่ากับจำนวนลูกจ้างเฉลี่ยของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

**ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ ลาว เขมร พม่า เวียดนาม

นายจ้าง/ผู้ว่าจ้าง/ผู้ประกอบการกิจการโรงแรมและภัตตาคารส่วนใหญ่ (ร้อยละ 59.35) ระบุว่ายังขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมาคือภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น (ร้อยละ 25.99 และ 25.38 ตามลำดับ) ส่วนภาษาเยอรมัน และฝรั่งเศสนั้น นายจ้าง/ผู้ว่าจ้าง/ผู้ประกอบการในกิจการโรงแรมและภัตตาคารขนาดกลางถึงใหญ่ยังคงให้ความคิดเห็นว่ายังขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษานั้นๆ ในร้อยละที่สูงกว่ากิจการโรงแรมและภัตตาคารขนาดเล็ก (ดูแผนภูมิที่ 2)

แผนภูมิที่ 2 ร้อยละของนายจ้างในกิจการโรงแรมและภัตตาคารที่ระบุการขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ จำแนกตามภาษาและขนาดของกิจการ

5.2.1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรในหน่วยงาน

ในกิจการโรงแรมและภัตตาคารนั้น บุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีนนั้นส่วนใหญ่จะระดับปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 54.49 ร้อยละ 68.02 และร้อยละ 49.23 ตามลำดับ) แต่บุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาเยอรมัน ภาษาฝรั่งเศส และภาษาเกาหลีนั้นส่วนมากจบอนุปริญญา เป็นที่น่าสังเกตว่าบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอื่นๆ (ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ ลาว เขมร พม่า เวียดนาม) นั้นส่วนใหญ่จบระดับประถมศึกษา (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ร้อยละของนายจ้างในกิจการโรงแรมและภัตตาคารที่ระบุวุฒิการศึกษาของบุคลากรที่มีความสามารถทางภาษาต่างประเทศ

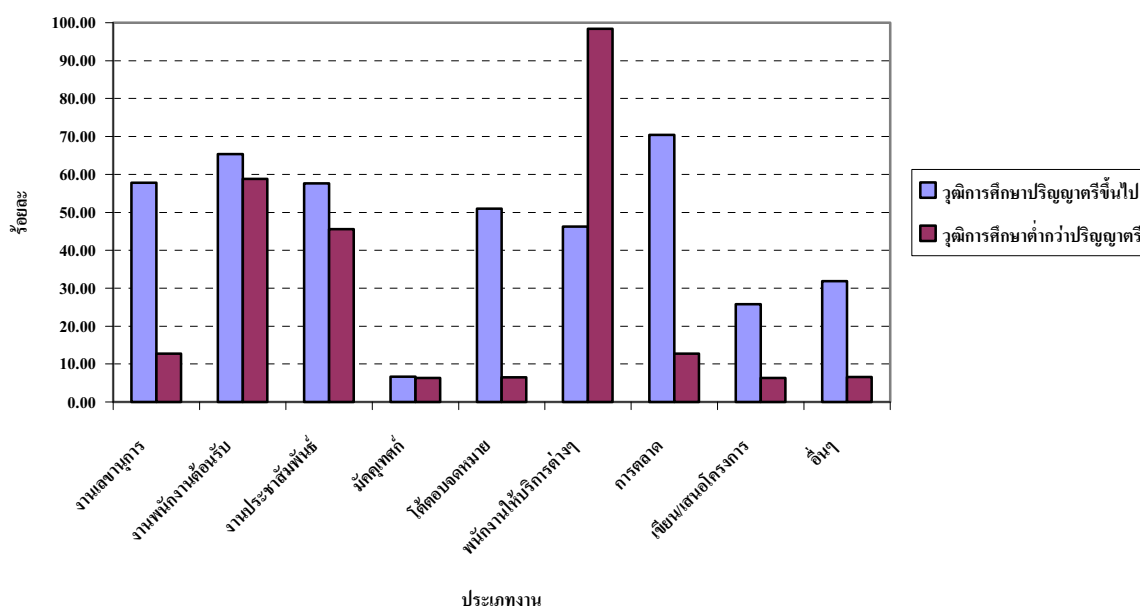
ภาษา*	ปริญญาเอก	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	อนุปริญญา	มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา
อังกฤษ	0.01	8.35	54.49	18.42	47.84	22.06
ฝรั่งเศส	0.00	0.03	15.01	88.17	3.50	0.00
เยอรมัน	0.00	0.14	0.42	66.02	16.99	16.85
จีน	0.01	23.88	49.23	4.00	2.99	22.90
ญี่ปุ่น	0.00	0.01	68.02	3.91	1.32	30.68
เกาหลี	0.00	0.00	0.11	99.89	0.00	0.00
อื่นๆ**	0.00	0.03	3.71	0.10	0.03	96.29

หมายเหตุ * ตัวเลขที่ปรากฏในตารางนั้นเป็นร้อยละของผู้ที่ตอบภาษานั้นซึ่งผู้ตอบอาจจะตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

** ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ ลาว เขมร พม่า เวียดนาม

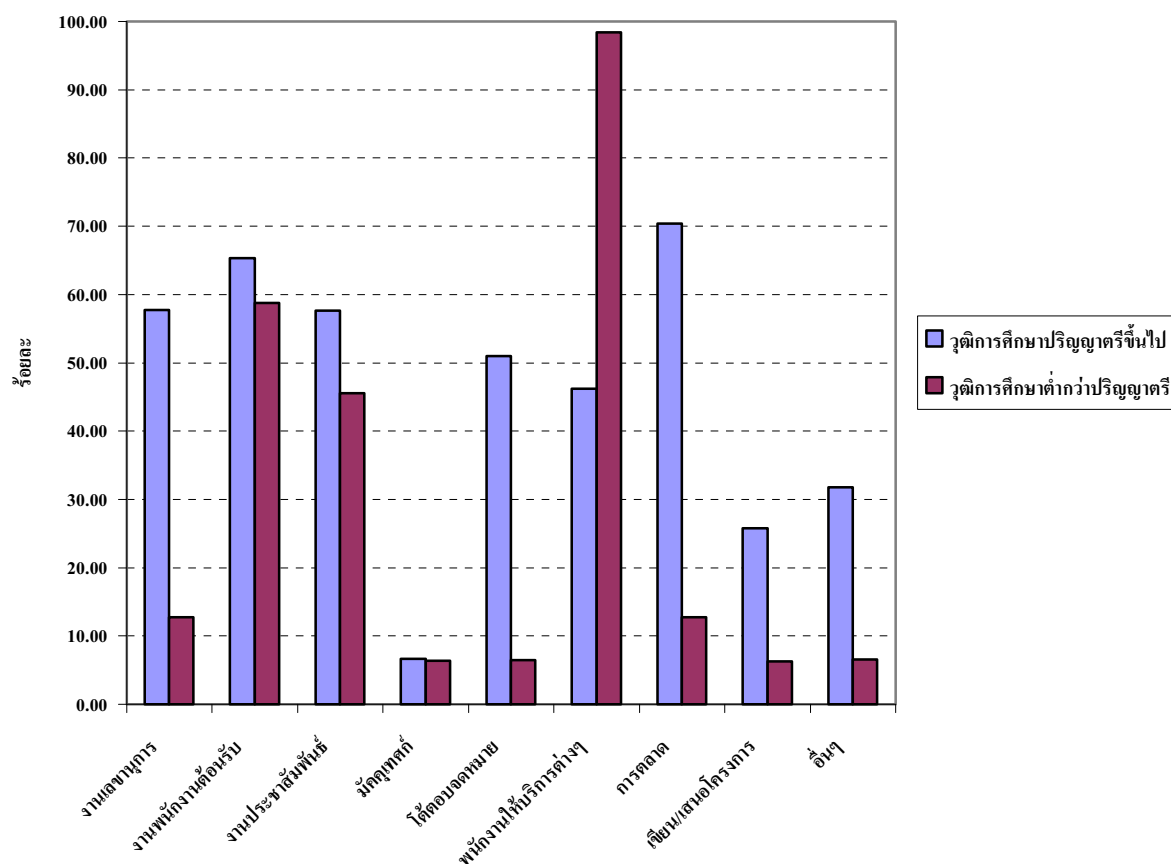
ส่วนการจัดสรรตำแหน่งงานให้กับบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาในแต่ละระดับนั้น นายจ้างในกิจการโรงแรมและภัตตาคารขนาดเล็กส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.63) ให้พนักงานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีทำงานในตำแหน่งพนักงานให้บริการต่างๆ รองลงมาคือพนักงานต้อนรับ และพนักงานประชาสัมพันธ์ ส่วนพนักงานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่ (ร้อยละ 23.01) จะทำงานให้บริการต่างๆ ได้แก่ พนักงานต้อนรับ และงานเลขานุการ ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 3)

แผนภูมิที่ 3 ร้อยละของนายจ้างในกิจการ โรงแรมและภัตตาคารขนาดเล็กที่ระบุการจัดสรรตำแหน่งงานให้กับบุคลากรจำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาของบุคลากร

สำหรับการจัดสรรตำแหน่งงานให้กับบุคลากรในกิจการโรงแรมและภัตตาคารขนาดกลางถึงใหญ่นั้นปรากฏว่าพนักงานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่จะทำงานในตำแหน่งพนักงานให้บริการต่างๆ รองลงมาคืองานต้อนรับ และงานประชาสัมพันธ์ เช่นเดียวกับในกิจการขนาดเล็ก ตามที่กล่าวมาแล้ว ส่วนพนักงานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.41) จะทำงานการตลาด รองมาคืองานต้อนรับ งานเลขานุการ และงานประชาสัมพันธ์ ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 4)

แผนภูมิที่ 4 ร้อยละของนายจ้างในกิจการ โรงแรมและภัตตาคารขนาดกลางถึงใหญ่ที่ระบุการจัดสรรตำแหน่งงานให้บุคลากรจำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาของบุคลากร

สำหรับระดับของความพึงพอใจในการใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศของบุคลากรที่มีอยู่ในหน่วยงานนั้น นายจ้างในกิจการโรงแรมและภัตตาคารขนาดเล็กส่วนมากพึงพอใจการใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศของบุคลากรที่มีวุฒิกการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีในทักษะการพูด ยกเว้น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่นและภาษาอื่นๆ ที่พอใจทักษะการฟังมากกว่า ส่วนบุคลากรที่มีวุฒิกการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปนั้นนายจ้างในกิจการโรงแรมและภัตตาคารรวมร้านอาหารขนาดเล็กส่วนมากพึงพอใจทักษะการพูดเช่นกัน ยกเว้นภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่น (รายละเอียดดูในตารางที่ 5) นอกจากนี้ในทักษะอื่นๆ ในทุกภาษายกเว้นภาษาญี่ปุ่น ลูกจ้างในระดับปริญญาตรีก็มีความสามารถสูงกว่าบุคลากรที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ตามความเห็นของนายจ้างในกิจการขนาดเล็ก

ตารางที่ 5 ร้อยละของนายจ้างในกิจการโรงแรมและภัตตาคารขนาดเล็กที่ระบุความพึงพอใจในการใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศในทักษะต่างๆ จำแนกคุณวุฒิการศึกษาของลูกจ้าง

ภาษา*	วุฒิการศึกษาของลูกจ้าง	ทักษะการพูด	ทักษะการฟัง	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะการแปลและล่าม
อังกฤษ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	96.41	76.83	34.21	33.15	21.93
	ปริญญาตรีขึ้นไป	97.38	98.16	72.19	64.05	4.46
ฝรั่งเศส	ต่ำกว่าปริญญาตรี	100.00	100.00	95.75	95.75	95.75
	ปริญญาตรีขึ้นไป	100.00	8.16	4.08	4.08	-
เยอรมัน	ต่ำกว่าปริญญาตรี	100.00	100.00	-	-	-
	ปริญญาตรีขึ้นไป	100.00	100.00	100.00	100.00	-
จีน	ต่ำกว่าปริญญาตรี	99.09	100.00	-	-	-
	ปริญญาตรีขึ้นไป	100.00	100.00	66.67	33.34	33.34
ญี่ปุ่น	ต่ำกว่าปริญญาตรี	94.27	100.00	0.00	0.00	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	92.16	100.00	88.24	88.24	88.24
เกาหลี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	-	-	-	-	-
อื่นๆ**	ต่ำกว่าปริญญาตรี	99.05	100.00	-	-	-
	ปริญญาตรีขึ้นไป	100.00	100.00	-	-	-

หมายเหตุ * ตัวเลขที่ปรากฏในตารางนั้นเป็นร้อยละของผู้ที่ตอบภาษาต่างประเทศนั้นๆ และผู้ตอบอาจจะตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

** ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวิตซ์ รัสเซีย อินเดีย อาหรับ ลาว เขมร พม่า เวียดนาม

ส่วนนายจ้างในกิจการโรงแรมและภัตตาคารขนาดกลางถึงใหญ่ส่วนมากพึงพอใจการใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศของบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีในทักษะการพูด ยกเว้นภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่นและภาษาอื่นๆ ที่พอใจทักษะการฟังมากกว่า ส่วนบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปนั้นนายจ้างในกิจการโรงแรมและภัตตาคารรวมร้านอาหารขนาดกลางถึงใหญ่ส่วนมากพึงพอใจทักษะการพูดเช่นกัน ยกเว้นภาษาญี่ปุ่น และภาษาฝรั่งเศส ที่พอใจทักษะการฟังมากกว่า ข้อที่น่าสังเกตก็คือ ในการใช้ภาษาจีน นายจ้างพึงพอใจการใช้ความรู้ในทักษะการพูด การฟัง และการอ่านของบุคลากรที่จบต่ำกว่าปริญญาตรีมากกว่าผู้จบระดับปริญญาตรี (รายละเอียดดูในตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ร้อยละของกิจการโรงแรมและภัตตาคารขนาดกลางถึงใหญ่ที่ระบุถึงความพึงพอใจในการใช้ความรู้

ความสามารถทางภาษาต่างประเทศในทักษะต่างๆ จำแนกภูมิการศึกษาของลูกค้า

ภาษา*	วุฒิการศึกษาของลูกค้า	ทักษะการพูด	ทักษะการฟัง	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะการแปลและล่าม
อังกฤษ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	92.65	85.08	22.44	16.77	0.23
	ปริญญาตรีขึ้นไป	93.04	86.08	51.28	79.00	28.20
ฝรั่งเศส	ต่ำกว่าปริญญาตรี	25.00	100.00	25.00	0.00	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	100.00	100.00	100.00	33.33	33.33
เยอรมัน	ต่ำกว่าปริญญาตรี	100.00	100.00	0.00	0.00	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	33.33	100.00	0.00	0.00	0.00
จีน	ต่ำกว่าปริญญาตรี	99.79	75.37	24.84	24.63	24.63
	ปริญญาตรีขึ้นไป	69.31	69.31	0.79	31.48	37.57
ญี่ปุ่น	ต่ำกว่าปริญญาตรี	75.37	100.00	25.05	25.05	49.68
	ปริญญาตรีขึ้นไป	80.03	80.20	20.65	40.27	20.99
เกาหลี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-	-
	ปริญญาตรีขึ้นไป	-	-	-	-	-
อื่นๆ**	ต่ำกว่าปริญญาตรี	80.00	100.00	20.00	20.00	20.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	100.00	100.00	25.00	25.00	25.00

หมายเหตุ *ตัวเลขที่ปรากฏในตารางนี้เป็นร้อยละของผู้ที่ตอบภาษานั้นๆ และผู้ตอบอาจจะตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

**ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ ลาว เขมร พม่า เวียดนาม

5.2.1.4 การพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน

สถานประกอบการในกิจการโรงแรมและภัตตาคารส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.30) ไม่มีการจัดอบรมภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากร แต่กิจการโรงแรมและภัตตาคารขนาดกลางถึงใหญ่ได้มีการจัดอบรมภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากร ถึงร้อยละ 41.14 ซึ่งสูงกว่าในกิจการขนาดเล็กถึงประมาณ 4 เท่า ในการจัดอบรมนั้นหน่วยงานใช้การจัดอบรมเป็นครั้งคราวมากที่สุด (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ร้อยละของสถานประกอบการที่มีการจัดอบรมภาษาต่างประเทศและลักษณะของการจัด

การจัดอบรมภาษาต่างประเทศ		โรงแรมและภัตตาคาร รวมร้านอาหาร								
		ชลบุรีและระยอง			5 จังหวัด			7 จังหวัด		
		ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง		
		น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**
ไม่มีการจัดอบรม		94.03	21.62	93.36	73.33	59.98	72.79	77.99	57.67	77.30
มีการจัดอบรม		4.52	58.56	5.02	13.33	40.02	14.42	11.35	41.14	12.36
เป็นการจัดอบรมเมื่อ*	จัดครั้งแรกครั้งเดียว	32.28	35.38	32.61	0.00	0.00	0.00	2.89	3.03	2.91
	จัดเป็นครั้งคราว	67.72	61.54	67.05	50.00	100.00	55.65	51.59	96.71	56.67
	อื่นๆ***	0.00	4.62	0.50	50.00	0.00	44.35	45.52	0.40	40.44

หมายเหตุ *ร้อยละของการจัดอบรมที่ใช้เทียบจากจำนวนที่มีการจัดอบรมและสามารถตอบได้มากกว่า 1 วิธี

**ร้อยละของผลรวมไม่เท่ากับร้อยละของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

***อื่นๆ คือ จัดตลอดปี จัดอบรมต่อเนื่อง จัดอบรม 3 ครั้ง ไม่กำหนดเวลาที่แน่นอนให้พนักงานสามารถเข้าเรียนภาษาในสถาบันที่กระทรวงศึกษารับรองแล้วนำไปเสริมมาเบิกค่าลงทะเบียน

สำหรับการพัฒนา ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาของบุคลากรในหน่วยงานนั้น กิจการโรงแรมและภัตตาคารส่วนใหญ่เลือกใช้วิธีการจัดให้มีวารสาร สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน รองมาคือการให้ทุนศึกษาต่อเนื่องเพิ่มวุฒิการศึกษา การจัดให้มีห้องสัมมนาที่ดูโทรทัศน์/วิดีโอภาษาต่างประเทศ และการให้ทุนเรียนเสริมในประเทศตามลำดับ โดยที่กิจการที่มีขนาดกลางถึงใหญ่ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนา ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาของบุคลากรในหน่วยงานมากกว่ากิจการขนาดเล็ก (ดูตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 คะแนนเฉลี่ยของกิจกรรมที่หน่วยงานให้การพัฒนา ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากร

กิจกรรมที่ส่งเสริม	โรงแรมและภัตตาคาร รวมร้านอาหาร								
	ชลบุรีและระยอง			5 จังหวัด			7 จังหวัด		
	ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง		
	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*
การดูงาน	0.47	1.08	0.48	0.47	1.53	0.51	0.47	1.51	0.50
ให้ทุนศึกษาต่อเนื่องเพิ่ม วุฒิการศึกษา	0.38	0.64	0.38	0.80	1.60	0.83	0.71	1.54	0.73
ให้ทุนเรียนเสริมใน ประเทศ	0.41	0.69	0.42	0.60	1.47	0.64	0.56	1.42	0.59
จัดให้มีวารสารสิ่งพิมพ์ ภาษาต่างประเทศ	0.77	1.28	0.78	0.93	2.00	0.98	0.90	1.96	0.93
จัดให้มีห้องสัมมนาที่ดู โทรทัศน์/วิดีโอ ภาษาต่างประเทศ	0.50	0.89	0.50	0.67	2.00	0.72	0.63	1.93	0.67
อื่น ๆ**	0.12	0.01	0.12	0.00	0.60	0.02	0.03	0.57	0.05

หมายเหตุ * คะแนนเฉลี่ยรวมไม่เท่ากับคะแนนเฉลี่ยของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

** อื่นๆ คือ การจัดอบรม/สอนภาษาต่างประเทศภายในหน่วยงาน, จัดให้มีห้องสมุดและวารสารให้พนักงาน ให้ทำข้อมูลและรายงาน
เรียนรู้ตัวต่อตัว ศึกษาเพิ่มเติมจากเจ้าของภาษา ให้ซื้อหนังสือแบบเรียนและเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดการประชุมโดยใช้ภาษาต่างประเทศ
เรียนรู้จากงานที่มอบหมาย

- คะแนนเฉลี่ยมาก หมายถึงหน่วยงานให้การส่งเสริมมาก

5.2.1.5 ความต้องการบุคลากรในอนาคต

นายจ้างในกิจการโรงแรมและภัตตาคารส่วนใหญ่ได้ระบุว่าในระยะ 5 ปี ข้างหน้าจะมีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษสูงที่สุด รองมาคือภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเกาหลี และภาษาเยอรมันตามลำดับ โดยที่กิจการขนาดกลางถึงใหญ่มีลักษณะเดียวกัน ยกเว้นความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาเยอรมันมากกว่าภาษาเกาหลี (ดูตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ร้อยละของนายจ้างในกิจการโรงแรมและภัตตาคาร ที่ระบุว่าเป็นระยะ 5 ปี ข้างหน้าต้องการบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาจำแนกตามภาษาและขนาดกิจการ

ภาษา*	โรงแรมและภัตตาคาร รวมร้านอาหาร								
	ชลบุรีและระยอง			5 จังหวัด			7 จังหวัด		
	ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง		
	น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**
อังกฤษ	81.92	77.48	81.88	80.00	93.31	80.54	80.43	92.36	80.84
ฝรั่งเศส	16.03	10.81	15.99	20.00	20.01	20.00	19.11	19.46	19.12
เยอรมัน	7.59	4.50	7.56	6.67	20.01	7.21	6.87	19.08	7.29
จีน	20.25	20.72	20.26	60.00	79.99	60.81	51.06	76.42	51.92
ญี่ปุ่น	20.56	21.62	20.57	40.00	73.36	41.36	35.63	70.24	36.80
เกาหลี	7.87	6.31	7.85	13.33	6.69	13.06	12.11	6.67	11.92
อื่นๆ ***	3.35	3.60	3.35	6.67	0.00	6.40	5.92	0.22	5.73

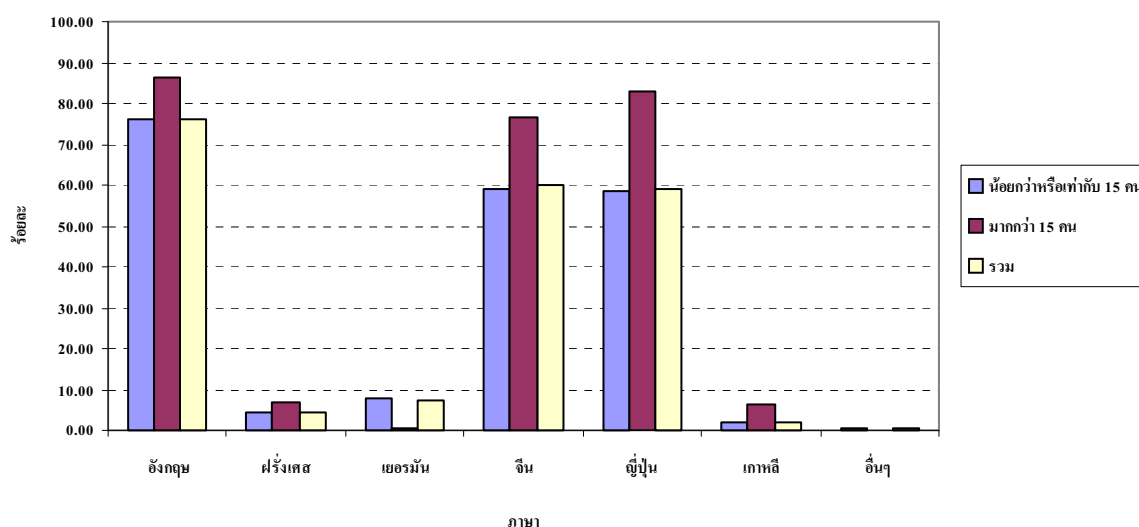
หมายเหตุ * ร้อยละที่แสดงนั้นเทียบกับจำนวนสถานประกอบการแต่ละขนาดและแต่ละประเภทและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

** ร้อยละของผลรวมไม่เท่ากับร้อยละ โดยเฉลี่ยของโรงเรียนแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

*** ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ

สำหรับภาษาที่มีแนวโน้มความต้องการมากที่สุดตามความคิดเห็นของนายจ้างในกิจการโรงแรมและภัตตาคารนั้นคือภาษาอังกฤษที่ยังคงเป็นภาษาที่มีความต้องการมากที่สุด (ร้อยละ 76.30) รองมาคือภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น (ร้อยละ 59.77 และร้อยละ 59.23 ตามลำดับ) แต่นายจ้างในกิจการขนาดกลางถึงใหญ่เห็นว่าภาษาญี่ปุ่นมีความต้องการสูงกว่าภาษาจีนแต่ไม่มากนัก (ร้อยละ 82.98 และ ร้อยละ 76.64 ตามลำดับ) ส่วนภาษาเกาหลีนั้นกิจการขนาดกลางถึงใหญ่ได้ให้ความสำคัญสูงกว่าภาษาเยอรมัน (ดูแผนภูมิที่ 5)

แผนภูมิที่ 5 ร้อยละของนายจ้างในกิจการโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหารที่ระบุภาษาต่างประเทศที่มีแนวโน้มความต้องการมากที่สุด 3 ภาษาแรก

ส่วนทักษะภาษาต่างประเทศทุกภาษา (ยกเว้นภาษาเกาหลีและภาษาจีน) ของบุคลากรที่นายจ้างต้องการในอนาคต นั้นคือทักษะการพูดมากที่สุด รองมาคือทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน และการล่าม สำหรับภาษาเกาหลีนั้นนายจ้างใน ธุรกิจขนาดเล็กให้ความสำคัญในการฟังมากกว่าการพูด สำหรับภาษาจีนก็เช่นกันนายจ้างในธุรกิจขนาดกลางถึงใหญ่ให้ความสำคัญกับการฟังมากกว่าการพูด (รายละเอียดดูในตารางที่ 10 และตารางที่ 11)

ตารางที่ 10 ร้อยละของนายจ้างในกิจการ โรงแรมและภัตตาคารขนาดเล็กที่ระบุถึงทักษะทางภาษาต่างประเทศของลูกจ้างที่ ต้องการในอนาคต

ภาษา*	ทักษะการพูด	ทักษะการฟัง	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะการแปลและล่าม
อังกฤษ	100.00	94.01	61.65	49.47	14.19
ฝรั่งเศส	100.00	69.32	31.22	29.99	0.53
เยอรมัน	99.27	94.82	44.07	42.35	1.73
จีน	99.63	88.23	34.54	24.09	21.71
ญี่ปุ่น	99.57	86.00	26.22	25.72	24.50
เกาหลี	99.14	100.00	47.73	45.74	0.86
อื่นๆ**	100.00	100.00	25.00	25.00	25.00

หมายเหตุ * ตัวเลขที่ปรากฏในตารางนั้นเป็นร้อยละเทียบกับจำนวนผู้ที่ตอบภาษานั้นๆ และผู้ตอบอาจจะตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

** ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ เขมร

ตารางที่ 11 ร้อยละของนายจ้างในกิจการ โรงแรมและภัตตาคารขนาดกลางถึงใหญ่ที่ระบุทักษะภาษาต่างประเทศของลูกจ้าง ที่ต้องการในอนาคตในแต่ละภาษา

ภาษา*	ทักษะการพูด	ทักษะการฟัง	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะการแปลและล่าม
อังกฤษ	99.94	99.94	93.02	93.13	49.82
ฝรั่งเศส	100.00	100.00	75.84	50.84	25.84
เยอรมัน	100.00	80.20	40.78	40.27	40.10
จีน	91.71	91.78	50.46	49.96	33.52
ญี่ปุ่น	99.93	99.93	69.30	69.30	38.72
เกาหลี	100.00	100.00	98.40	95.20	95.20
อื่นๆ**	100.00	100.00	50.00	50.00	50.00

หมายเหตุ * ตัวเลขที่ปรากฏในตารางนั้นเป็นร้อยละเทียบกับจำนวนผู้ที่ตอบภาษานั้นๆ และผู้ตอบอาจจะตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

** ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ เขมร

5.2.2 สถานประกอบการกิจการนันทนาการและการบริการที่เกี่ยวข้อง

5.2.2.1 ข้อมูลทั่วไป

สถานประกอบการกิจการนันทนาการและการบริการส่วนใหญ่สังกัดภาคเอกชน โดยเฉลี่ยมีลูกจ้างในกิจการขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ (จำนวนลูกจ้างมากกว่า 15 คน) และขนาดเล็ก (จำนวนลูกจ้างน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 คน) ประมาณ 38.23 คน และ 7.68 คนตามลำดับ

5.2.2.2 สภาพการใช้ภาษาต่างประเทศ

กิจการนันทนาการและการบริการทั้งหมดมีการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน โดยสถานประกอบการทุกขนาดมีการใช้ภาษาอังกฤษมากที่สุด ในกิจการนันทนาการและการบริการที่มีขนาดกลางถึงใหญ่นั้นภาษาที่ใช้รองลงมาคือภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีน ตามลำดับ ส่วนในกิจการนันทนาการและการบริการที่มีขนาดเล็กนั้นมีการใช้ภาษาจีนมากกว่าภาษาญี่ปุ่น เป็นที่น่าสังเกตว่าในกิจการนันทนาการและการบริการในจังหวัดชลบุรี และระยองนั้นมีการใช้ภาษาเกาหลีสูงกว่าภาษาจีน (รายละเอียดดูในตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ร้อยละของสถานประกอบการที่มีการใช้ภาษาต่างประเทศและภาษาที่ใช้: กิจการนันทนาการและการบริการต่างๆ

มีการใช้ ภาษาต่างประเทศ ในหน่วยงาน หรือไม่	รายการ	กิจการนันทนาการและการบริการต่างๆ								
		ชลบุรีและระยอง			5 จังหวัด			7 จังหวัด		
		ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง		
		น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**
ใช้ภาษาต่างประเทศ		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ภาษาต่างประเทศ ที่ใช้ใน หน่วยงาน*	อังกฤษ	92.41	100.00	92.58	96.00	100.00	96.07	95.81	100.00	95.88
	ฝรั่งเศส	0.89	0.00	0.87	0.00	0.00	0.00	0.05	0.00	0.05
	เยอรมัน	0.89	0.00	0.87	0.00	0.00	0.00	0.05	0.00	0.05
	จีน	1.84	20.00	2.24	24.00	0.00	23.58	22.80	1.34	22.42
	ญี่ปุ่น	4.57	32.50	5.18	4.00	0.00	3.93	4.03	2.17	4.00
	เกาหลี	3.68	12.50	3.87	0.00	0.00	0.00	0.20	0.84	0.21
	อื่นๆ***	3.90	0.00	3.82	8.00	0.00	7.86	7.78	0.00	7.64

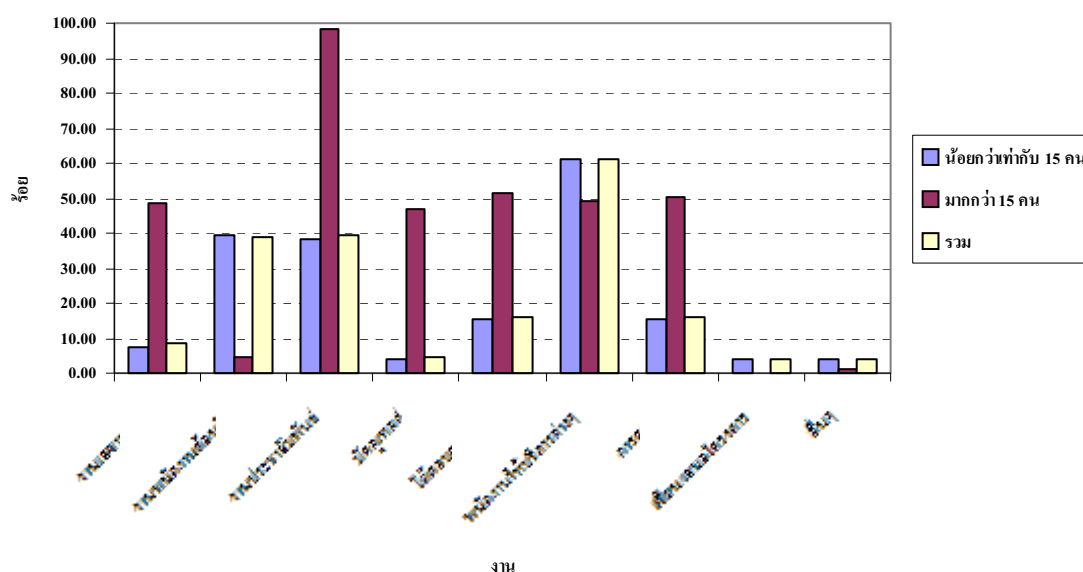
หมายเหตุ * ร้อยละของภาษาต่างประเทศที่ใช้ในหน่วยงานเทียบจากจำนวนที่มีการการใช้ภาษาต่างประเทศและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

** ร้อยละของผลรวมไม่เท่ากับร้อยละของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

*** ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ ลาว เขมร พม่า เวียดนาม

สำหรับงานที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศนั้น งานพนักงานให้บริการ เป็นงานที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด รองมาคือ งานประชาสัมพันธ์และงานพนักงานต้อนรับตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าในกิจการขนาดกลางถึงใหญ่นั้นมีการใช้ภาษาต่างประเทศในงานประชาสัมพันธ์สูงสุด รองมาคืองานให้บริการต่างๆ และงานเลขานุการตามลำดับ ซึ่งแตกต่างจากกิจการขนาดเล็ก (แผนภูมิที่ 6)

แผนภูมิที่ 6 ร้อยละนายจ้างในกิจการนันทนาการและการบริการต่างๆที่ระบุถึงงานที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศใน
หน่วยงาน

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนลูกจ้างโดยเฉลี่ยต่อหน่วยงานที่มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในแต่ละภาษา ซึ่งจะเห็นว่าจำนวนลูกจ้างโดยเฉลี่ยต่อหน่วยงานที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษมีมากที่สุดคือ 11.32 คนต่อหน่วยงาน รองมาคือภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีน ตามลำดับ

ตารางที่ 13 จำนวนผู้ใช้ภาษาโดยเฉลี่ยต่อแห่งจำแนกตามภาษาและขนาดของสถานประกอบการ: กิจการ
นันทนาการและการบริการต่างๆ

หน่วย: คน

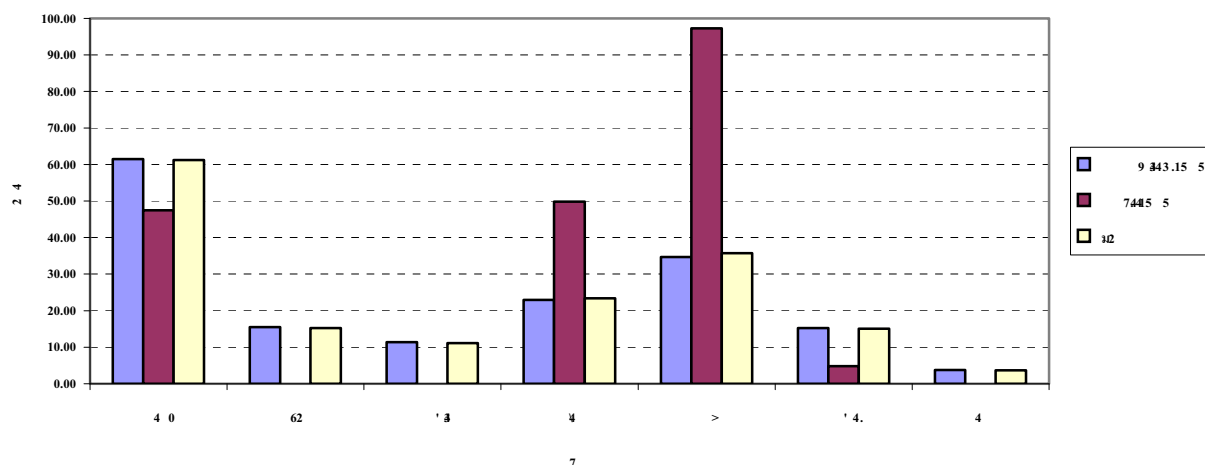
ภาษาต่างประเทศ	ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง		
	น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*
อังกฤษ	2.93	7.96	11.32
ฝรั่งเศส	1.00	-	1.00
เยอรมัน	-	1.00	1.00
จีน	1.00	5.50	1.02
ญี่ปุ่น	1.00	2.11	3.10
เกาหลี	1.00	-	1.00
อื่นๆ**	1.49	-	1.49

หมายเหตุ *จำนวนเฉลี่ยของผลรวมไม่เท่ากับจำนวนเฉลี่ยของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

**ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ ลาว เขมร พม่า เวียดนาม

นายจ้าง/ผู้ว่าจ้าง/ผู้ประกอบการกิจการนันทนาการและการบริการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.21) ระบุว่ายังขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษมากที่สุด รองมาคือภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีน (ร้อยละ 35.77 และ 23.38 ตามลำดับ) นายจ้าง/ผู้ว่าจ้าง/ผู้ประกอบการในกิจการนันทนาการและการบริการขนาดกลางถึงใหญ่ให้ความคิดเห็นว่ายังขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาญี่ปุ่นในร้อยละที่สูงที่สุดซึ่งแตกต่างจากกิจการขนาดเล็ก (ดูแผนภูมิที่ 7)

แผนภูมิที่ 7 ร้อยละของนายจ้างในกิจการนันทนาการและการบริการที่ระบุการขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศจำแนกตามภาษาและขนาดของกิจการ

5.2.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรในหน่วยงาน

ในกิจการนันทนาการและการบริการนั้นบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน และภาษาเกาหลีส่วนใหญ่จบระดับปริญญาตรี แต่บุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นนั้นส่วนมากจบมัธยมศึกษา เป็นที่น่าสังเกตว่าบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอื่นๆ (ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ ลาว เขมร พม่า เวียดนาม) นั้นส่วนใหญ่จบระดับประถมศึกษา (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ร้อยละของนายจ้างในกิจการนันทนาการและการบริการที่ระบุวุฒิการศึกษาของบุคลากรที่มีความสามารถทางภาษาต่างประเทศ

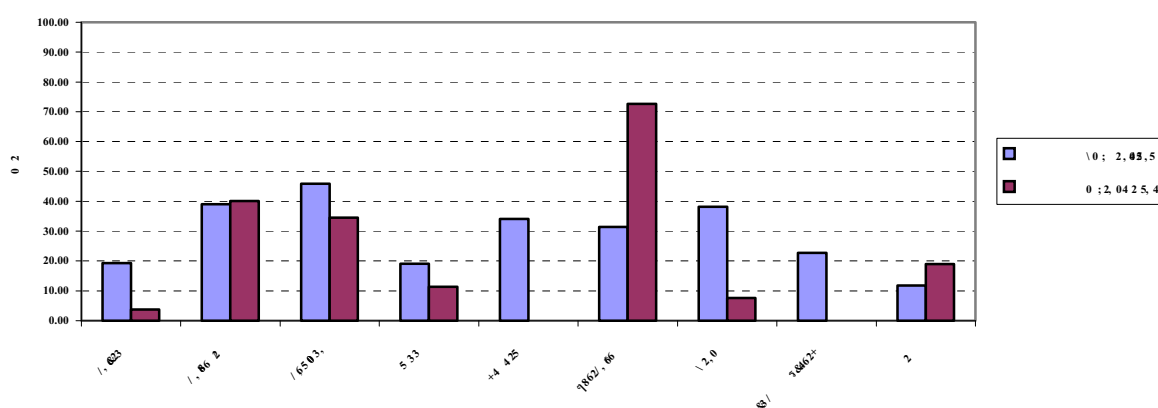
ภาษา*	ปริญญาเอก	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	อนุปริญญา	มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา
อังกฤษ	0.00	7.58	62.93	24.92	40.71	0.48
ฝรั่งเศส	0.00	0.00	50.30	0.00	49.66	0.00
เยอรมัน	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00
จีน	0.00	24.99	25.15	0.16	25.31	24.67
ญี่ปุ่น	0.00	0.00	0.00	49.33	50.94	0.00
เกาหลี	0.00	0.00	95.65	1.22	3.13	0.00
อื่นๆ**	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00

หมายเหตุ * ร้อยละของภาษาต่างประเทศที่ใช้ในหน่วยงานเทียบจากจำนวนที่ตอบภาษานั้นๆ และสามารถตอบได้มากกว่า ภาษา

** ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ ลาว เขมร พม่า เวียดนาม

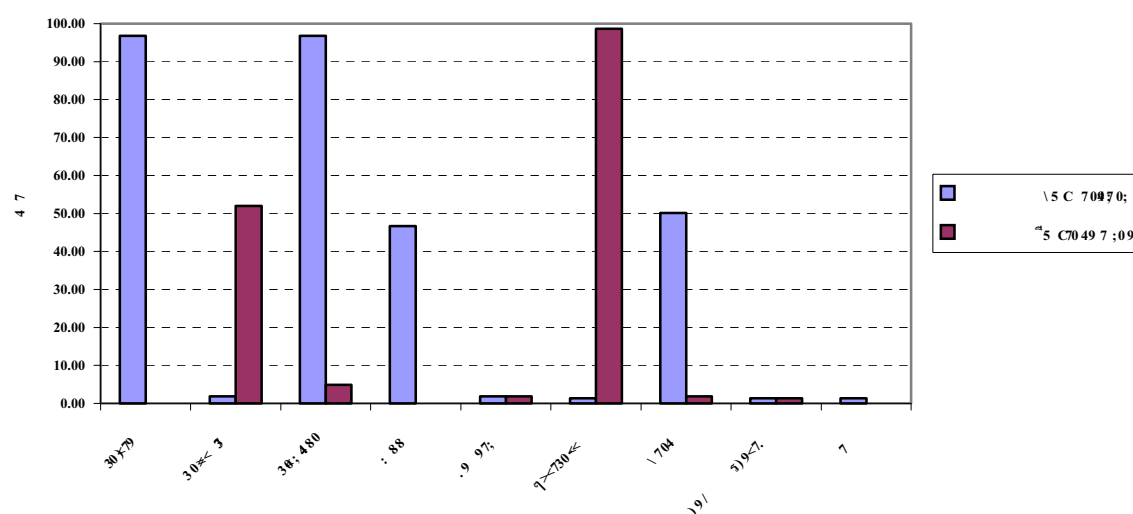
ส่วนการจัดสรรตำแหน่งงานให้กับบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาในแต่ละระดับนั้น นายจ้างในกิจการนันทนาการและการบริการในขนาดเล็กส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.70) ให้พนักงานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีทำงานในตำแหน่งพนักงานให้บริการ รองมาคืองานต้อนรับและงานประชาสัมพันธ์ ส่วนพนักงานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่ (ร้อยละ 45.92) จะทำงานประชาสัมพันธ์ งานการตลาด พนักงานต้อนรับ และงานได้ตอบจดหมาย ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 8)

แผนภูมิที่ 8 ร้อยละของนายจ้างในกิจการนันทนาการและการบริการขนาดเล็กที่ระบุการจัดสรรตำแหน่งงานให้บุคลากรจำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาของบุคลากร

สำหรับการจัดสรรตำแหน่งงานให้กับบุคลากรในกิจการนันทนาการและการบริการในขนาดกลางถึงใหญ่นั้นปรากฏว่าพนักงานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่จะทำงานในตำแหน่งพนักงานให้บริการต่างๆ รองมาคืองานต้อนรับ และงานประชาสัมพันธ์ เช่นเดียวกับกิจการขนาดเล็ก ส่วนพนักงานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่จะทำงานเลขานุการและงานประชาสัมพันธ์ในสัดส่วนเท่ากันคือร้อยละ 96.82 รองมาคืองานการตลาด (แผนภูมิที่ 9)

แผนภูมิที่ 9 ร้อยละของนายจ้างในกิจการนันทนาการและการบริการขนาดกลางถึงใหญ่ที่ระบุการจัดสรรตำแหน่งงานให้บุคลากรจำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาของบุคลากร

สำหรับระดับของความพึงพอใจในการใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศของบุคลากรที่มีอยู่ในหน่วยงานนั้น นายจ้างในกิจการนันทนาการและการบริการขนาดเล็กส่วนมากพึงพอใจการใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศของบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีในทักษะการพูดมากที่สุด ยกเว้นภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นที่พอใจทักษะการฟังมากกว่า และภาษาฝรั่งเศสที่พอใจทักษะการอ่านและเขียนมากกว่า ส่วนบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปนั้นนายจ้างในกิจการนันทนาการและการบริการขนาดเล็กส่วนมากพึงพอใจทักษะการพูดเช่นกัน ยกเว้นภาษาฝรั่งเศส (รายละเอียดดูในตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ร้อยละของนายจ้างในกิจการนันทนาการและการบริการขนาดเล็กที่ระบุถึงความพึงพอใจในการใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศจำแนกวุฒิการศึกษาของลูกจ้างและทักษะ

ภาษา*	วุฒิการศึกษา ของลูกจ้าง	ทักษะการพูด	ทักษะการฟัง	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะการแปล และล่าม
อังกฤษ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	71.31	51.91	29.46	33.53	14.12
	ปริญญาตรีขึ้นไป	94.13	65.60	65.06	42.49	34.65
ฝรั่งเศส	ต่ำกว่าปริญญาตรี	0.00	5.30	94.70	94.70	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00
จีน	ต่ำกว่าปริญญาตรี	100.00	50.01	0.00	0.00	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	75.00	75.00	50.01	25.00	0.00
ญี่ปุ่น	ต่ำกว่าปริญญาตรี	0.00	100.00	0.00	100.00	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	-	-	-	-	-
เกาหลี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00
อื่นๆ**	ต่ำกว่าปริญญาตรี	94.70	100.00	0.00	0.00	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * ตัวเลขที่ปรากฏในตารางนั้นเป็นร้อยละจากผู้ตอบภาษานั้นๆ ซึ่งผู้ตอบอาจจะตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

** ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวิตซ์ รัสเซีย อินเดีย อาหรับ ลาว เขมร พม่า เวียดนาม

ส่วนนายจ้างในกิจการนันทนาการและการบริการขนาดกลางถึงใหญ่ส่วนมากพึงพอใจการใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศของบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปในทักษะการพูดมากที่สุด (รายละเอียดดูในตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ร้อยละของกิจการนันทนาการและการบริการขนาดกลางถึงใหญ่ที่ระบุถึงความพึงพอใจในการใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศจำแนกวุฒิการศึกษาของลูกจ้างและทักษะ

ภาษา*	วุฒิการศึกษา ของลูกจ้าง	ทักษะการพูด	ทักษะการฟัง	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะการแปล และล่าม
อังกฤษ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	100.00	100.00	2.60	2.60	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	100.00	100.00	100.00	100.00	5.23
จีน	ต่ำกว่าปริญญาตรี	100.00	100.00	0.00	0.00	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	100.00	100.00	0.00	0.00	0.00

หมายเหตุ * ตัวเลขที่ปรากฏในตารางนั้นเป็นร้อยละเทียบจากจำนวนผู้ตอบภาษานั้นๆ และผู้ตอบอาจจะตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

5.2.2.4 การพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน

สถานประกอบการในกิจการนันทนาการและการบริการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.38) ไม่มีการจัดอบรมภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากร แต่กิจการนันทนาการและการบริการขนาดกลางถึงใหญ่ได้มีการจัดอบรมภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรถึงร้อยละ 50.17 ซึ่งสูงกว่าในกิจการขนาดเล็กถึงประมาณ 6 เท่า ในการจัดอบรมนั้นหน่วยงานใช้การจัดอบรมครั้งแรกเป็นครั้งเดียวมากที่สุด เป็นที่น่าสังเกตว่ากิจการขนาดกลางถึงใหญ่ทั้งหมดใช้วิธีการจัดอบรมเป็นครั้งคราว (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ร้อยละของสถานประกอบการในกิจการนันทนาการและการบริการที่มีการจัดอบรมภาษาต่างประเทศและลักษณะการจัด

มีการจัดอบรม ภาษาต่างประเทศหรือไม่		กิจการนันทนาการและการบริการต่างๆ							
		ชลบุรีและระยอง			5 จังหวัด			รวม 7 จังหวัด	
		ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง	
		น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	รวม**
ไม่มีการจัดอบรม		89.46	27.50	88.11	88.00	50.00	87.33	88.08	87.38
มีการจัดอบรม		8.70	52.50	9.66	8.00	50.00	8.74	8.04	8.79
เป็นการ จัดอบรม เมื่อ*	จัดครั้งแรกครั้งเดียว	10.26	0.00	9.04	49.98	0.00	44.97	47.65	42.82
	จัดทุกระยะ 2 ปี	0.00	0.00	0.00	49.98	0.00	44.97	47.05	42.28
	จัดเป็นครั้งคราว	44.87	100.00	51.41	0.00	100.00	10.02	2.63	12.50

หมายเหตุ * ร้อยละของลักษณะการจัดอบรมเทียบจากจำนวนที่มีการจัดอบรมและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ลักษณะ

** ร้อยละของผลรวมไม่เท่ากับร้อยละของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

สำหรับการพัฒนาส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาของบุคลากรในหน่วยงานนั้น กิจกรรมนั้นพัฒนาการและการบริการส่วนใหญ่เลือกใช้วิธีการจัดให้มีวารสาร สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน รองลงมาคือการดูงาน การจัดให้มีห้องสัมมนาที่ดูโทรทัศน์/วิดีโอภาษาต่างประเทศ ให้ทุนศึกษาต่อเนื่องเพิ่มวุฒิการศึกษา และการให้ทุนเรียนเสริมในประเทศตามลำดับ โดยที่กิจกรรมที่มีขนาดเล็กได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาของบุคลากรในหน่วยงานมากกว่ากิจกรรมขนาดกลางถึงใหญ่ (ดูตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 คะแนนเฉลี่ยของกิจกรรมที่หน่วยงานให้การพัฒนา ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากร

กิจกรรมที่ส่งเสริม	กิจกรรมนั้นพัฒนาการและการบริการต่างๆ								
	ชลบุรีและระยอง			5 จังหวัด			7 จังหวัด		
	ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง		
	น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*	น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*	น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*
การดูงาน	0.59	0.75	0.60	1.44	0.50	1.42	1.39	0.52	1.38
ให้ทุนศึกษาต่อเนื่องเพื่อเพิ่มวุฒิ	0.52	0.63	0.52	1.00	0.50	0.99	0.97	0.51	0.97
ให้ทุนเรียนเสริมในประเทศ	0.52	0.43	0.52	0.96	0.50	0.95	0.94	0.49	0.93
จัดให้มีวารสารสิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศ	0.54	0.90	0.55	1.56	1.50	1.56	1.50	1.46	1.50
จัดให้มีห้องสัมมนาที่ดูโทรทัศน์/วิดีโอภาษาต่างประเทศ	0.51	0.83	0.52	1.20	1.00	1.20	1.16	0.99	1.16
อื่น ๆ**	0.01	0.00	0.01	0.16	0.00	0.16	0.15	0.00	0.15

หมายเหตุ * ร้อยละของผลรวมไม่เท่ากับร้อยละ โดยเฉลี่ยของโรงเรียนแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

** อื่นๆ คือ การจัดอบรม/สอนภาษาต่างประเทศภายในหน่วยงาน, จัดให้มีห้องสมุดและวารสารให้พนักงาน, ให้ทำข้อมูลและรายงาน, เรียนรู้ตัวต่อตัว, ศึกษาเพิ่มเติมจากเจ้าของภาษา, ให้ซื้อหนังสือแบบเรียนและเรียนรู้ด้วยตนเอง, จัดการประชุมโดยใช้ภาษาต่างประเทศ, เรียนรู้จากงานที่มอบหมาย

5.2.2.5 ความต้องการบุคลากรในอนาคต

นายจ้างในกิจกรรมนั้นพัฒนาการและการบริการส่วนใหญ่ได้ระบุว่าระยะ 5 ปี ข้างหน้ามีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษ รองลงมาคือภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเกาหลี และภาษาเยอรมันตามลำดับ โดยที่กิจกรรมขนาดกลางถึงใหญ่เห็นว่าการบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาญี่ปุ่นมากกว่าภาษาจีน (ดูตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 ร้อยละของสถานประกอบการที่ในระยะ 5 ปี ข้างหน้าต้องการบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษา: กิจกรรมนันทนาการ และการบริการต่างๆ

ภาษา*	ชลบุรีและระยอง			5 จังหวัด			7 จังหวัด		
	ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง		
	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**
อังกฤษ	85.11	60.00	84.56	76.00	100.00	76.42	76.49	97.32	76.86
ฝรั่งเศส	13.27	0.00	12.98	16.00	0.00	15.72	15.85	0.00	15.57
เยอรมัน	7.81	0.00	7.64	12.00	0.00	11.79	11.77	0.00	11.56
จีน	13.27	40.00	13.86	64.00	100.00	64.63	61.25	95.99	61.87
ญี่ปุ่น	15.11	52.50	15.93	40.00	100.00	41.05	38.65	96.82	39.69
เกาหลี	8.48	32.50	9.00	12.00	0.00	11.79	11.81	2.17	11.64
อื่นๆ***	0.00	20.00	0.44	8.00	0.00	7.86	7.57	1.34	7.46

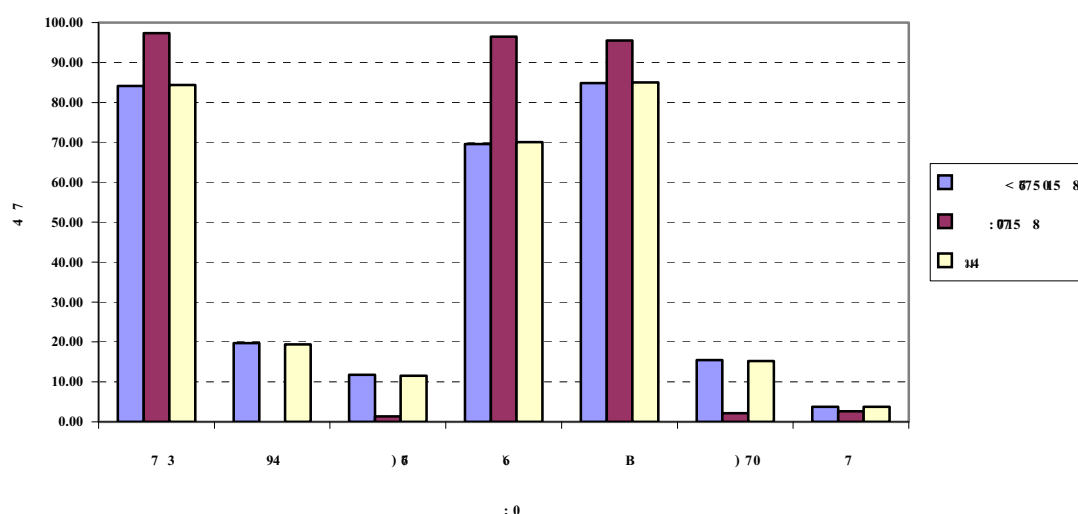
หมายเหตุ * ร้อยละนั้นเทียบจากจำนวนสถานประกอบการแต่ละจังหวัดและแต่ละขนาด และผู้ตอบอาจจะตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

** ร้อยละของผลรวมไม่เท่ากับร้อยละของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

*** ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อหรับ

ภาษาที่มีแนวโน้มต้องการมากที่สุดตามความคิดเห็นของนายจ้างในกิจกรรมนันทนาการและการบริการขนาดเล็ก ได้แก่ ภาษาญี่ปุ่นซึ่งเป็นภาษาที่มีความต้องการมากที่สุด (ร้อยละ 85.21) รองมาคือภาษาอังกฤษ และภาษาจีน (ร้อยละ 84.39 และร้อยละ 70.01 ตามลำดับ) แต่นายจ้างในกิจการขนาดกลางถึงใหญ่ยังคงเห็นว่าภาษาอังกฤษมีความต้องการมากที่สุด (ร้อยละ 97.32) รองลงมาก็คือภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นตามลำดับ (ร้อยละ 96.49 และ ร้อยละ 95.48 ตามลำดับ ส่วนภาษาเกาหลีนั้นกิจการขนาดเล็กได้ให้ความสำคัญสูงกว่ากิจการขนาดกลางถึงใหญ่ (ดูแผนภูมิที่ 10)

แผนภูมิที่ 10 ร้อยละของนายจ้างในกิจกรรมนันทนาการและการบริการที่ระบุภาษาต่างประเทศที่มีแนวโน้มความต้องการมากที่สุด 3 ภาษาแรก

ส่วนทักษะทางภาษาต่างประเทศทุกภาษา (ยกเว้นภาษาฝรั่งเศส และภาษาเยอรมัน) ของบุคลากรที่นายจ้างในกิจการนั้นทนทานการและการบริการต่างๆขนาดเล็กต้องการในอนาคตคือทักษะการพูดมากที่สุด รองมาคือทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน และการล่าม (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 ร้อยละของนายจ้างในกิจการนั้นทนทานการและการบริการขนาดเล็กที่ระบุถึงทักษะทางภาษาต่างประเทศของลูกจ้างที่ต้องการในอนาคต

ภาษา*	ทักษะการพูด	ทักษะการฟัง	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะการแปล และล่าม
อังกฤษ	94.98	90.29	74.82	69.74	38.89
ฝรั่งเศส	80.58	99.49	99.24	60.41	59.32
เยอรมัน	75.99	99.67	99.04	97.70	96.05
จีน	87.74	87.66	37.70	18.89	36.85
ญี่ปุ่น	92.44	77.15	38.47	30.92	30.50
เกาหลี	75.34	75.34	49.00	49.00	73.02

หมายเหตุ * ร้อยละนั้นเทียบจากจำนวนผู้ที่ตอบภาษานั้นๆ และผู้ตอบอาจจะตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

ตารางที่ 21 ร้อยละของนายจ้างในกิจการนั้นทนทานการและการบริการขนาดกลางถึงใหญ่ที่ระบุถึงทักษะทางภาษาต่างประเทศของลูกจ้างที่ต้องการในอนาคต

ภาษา*	ทักษะการพูด	ทักษะการฟัง	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะการแปล และล่าม
อังกฤษ	100.00	100.00	51.86	52.20	0.00
ฝรั่งเศส	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
เยอรมัน	100.00	100.00	0.00	0.00	0.00
จีน	100.00	100.00	49.74	49.74	48.35
ญี่ปุ่น	100.00	100.00	0.00	0.00	0.00
เกาหลี	100.00	100.00	38.10	38.10	0.00

หมายเหตุ * ร้อยละนั้นเทียบจากจำนวนผู้ที่ตอบภาษานั้นๆ และผู้ตอบอาจจะตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

5.2.3 สถานประกอบการการผลิต

5.2.3.1 ข้อมูลทั่วไป

สถานประกอบการผลิตส่วนใหญ่สังกัดภาคเอกชน โดยเฉลี่ยมีลูกจ้างในกิจการขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ (จำนวนลูกจ้างมากกว่า 15 คน) และขนาดเล็ก (จำนวนลูกจ้างน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 คน) ประมาณ 663.13 คน และ 3.77 คน ตามลำดับ

5.2.3.2 สภาพการใช้ภาษาต่างประเทศ

กิจการการผลิตส่วนใหญ่มีการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานโดยสถานประกอบการทุกขนาดมีการใช้ภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมาคือภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่น ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าในกิจการการผลิตขนาดกลางถึงใหญ่ในจังหวัดชลบุรี และระยองนั้นมีการใช้ภาษาญี่ปุ่นสูงกว่าภาษาจีน (รายละเอียดดูในตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 ร้อยละของสถานประกอบการที่มีการใช้ภาษาต่างประเทศ และภาษาที่ใช้: ประเภทการผลิต

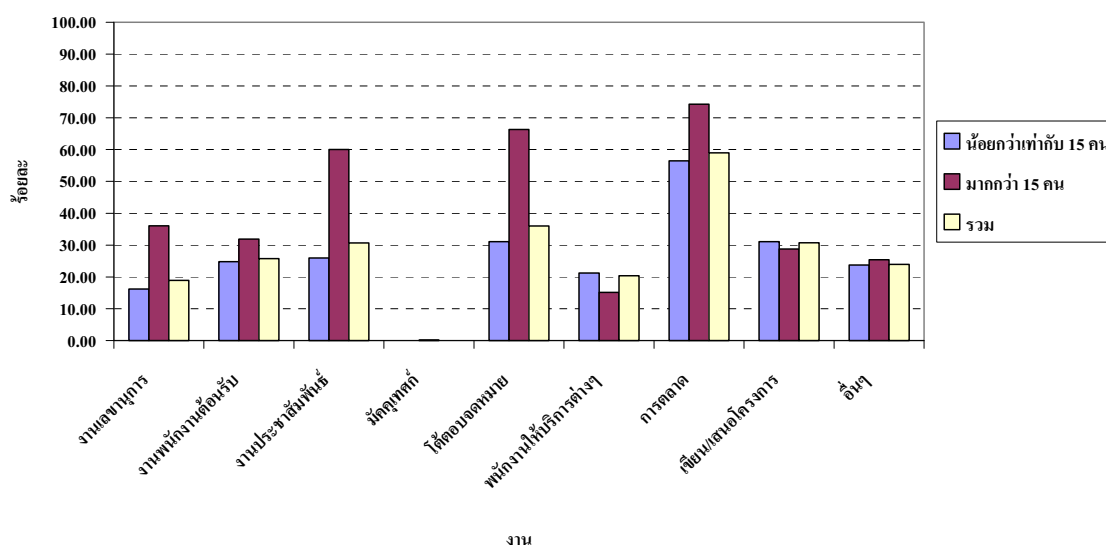
มีการใช้ ภาษาต่างประเทศ ในหน่วยงาน หรือไม่	รายการ	การผลิต								
		ชลบุรีและระยอง			5 จังหวัด			7 จังหวัด		
		ขนาดกิจการตามจำนวน ลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวน ลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวน ลูกจ้าง		
		น้อย กว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อย กว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อย กว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม **
ใช้ภาษาต่างประเทศ		97.01	100.00	97.35	100.00	100.00	100.00	99.80	100.00	99.83
ภาษาต่างประเทศ ที่ใช้ใน หน่วยงาน*	อังกฤษ	96.64	96.75	96.65	83.33	97.10	85.28	84.20	97.08	86.00
	ฝรั่งเศส	0.00	0.43	0.05	0.00	2.90	0.41	0.00	2.77	0.39
	เยอรมัน	3.08	3.03	3.07	8.33	1.45	7.36	7.99	1.53	7.09
	จีน	12.48	7.14	11.86	41.67	36.23	40.90	39.76	34.70	39.06
	ญี่ปุ่น	3.08	37.23	7.05	25.00	23.19	24.74	23.57	23.94	23.62
	เกาหลี	0.00	6.06	0.70	8.33	0.00	7.16	7.79	0.32	6.75
	พม่า	0.00	0.00	0.00	0.00	1.45	0.20	0.00	1.37	0.19

หมายเหตุ * ร้อยละของภาษาต่างประเทศที่ใช้ในหน่วยงานเทียบจากจำนวนที่มีการการใช้ภาษาต่างประเทศและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

**ร้อยละของผลรวมไม่เท่ากับร้อยละของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

สำหรับงานที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศนั้น งานการตลาด เป็นงานที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด รองมาคืองานได้ตอบจดหมาย งานเขียน/เสนอโครงการ และงานประชาสัมพันธ์ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าในกิจการขนาดกลางถึงใหญ่นั้นมีการใช้ภาษาต่างประเทศในงานประชาสัมพันธ์สูงกว่างานเขียน/เสนอโครงการ ซึ่งแตกต่างจากกิจการขนาดเล็ก (แผนภูมิที่ 11)

แผนภูมิที่ 11 ร้อยละนายจ้างในกิจการการผลิตต่างๆที่ระบุประเภทของงานที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศ

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนลูกจ้างโดยเฉลี่ยต่อหน่วยงานที่มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในแต่ละภาษา ซึ่งจะเห็นว่าในกิจการขนาดกลางถึงใหญ่นายจ้างโดยเฉลี่ยต่อหน่วยงานที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษมีถึง 61.87 คนต่อหน่วยงาน รองมาคือภาษาเยอรมัน (16.64 คนต่อหน่วยงาน) ภาษาญี่ปุ่น (8.36 คนต่อหน่วยงาน) และภาษาจีน (5.53 คนต่อหน่วยงาน) ตามลำดับ ส่วนในกิจการขนาดเล็กนั้นมีบุคลากรที่มีความสามารถในการใช้ภาษาเยอรมัน 2 คนต่อหน่วยงาน รองมาคือภาษาอังกฤษ (1.70 คนต่อหน่วยงาน) ภาษาญี่ปุ่น (1.03 คนต่อหน่วยงาน) และภาษาจีน (1.0 คนต่อหน่วยงาน) ตามลำดับ ข้อที่น่าสังเกตก็คือ มีบุคลากรที่รู้ภาษาเยอรมันมากที่สุดในหน่วยงานโดยเฉลี่ย

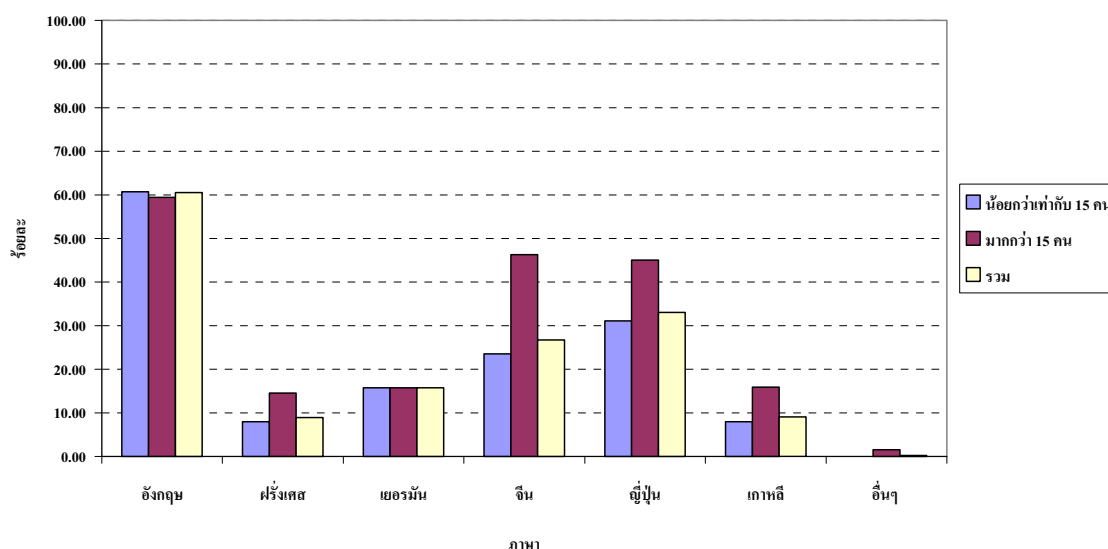
ตารางที่ 23 ร้อยละของกิจการและจำนวนผู้ใช้ภาษาโดยเฉลี่ยต่อแห่งจำแนกตามภาษาและขนาดของสถานประกอบการ: การผลิต

ภาษาต่างประเทศ	ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง					
	น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน		มากกว่า 15 คน		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)
อังกฤษ	68.28	1.70	94.17	61.87	71.89	17.40
ฝรั่งเศส	-	-	9.62	1.86	1.34	1.86
เยอรมัน	7.77	2.00	1.53	16.64	6.90	19.95
จีน	16.16	1.00	50.11	5.53	20.89	2.38
ญี่ปุ่น	7.97	1.03	23.78	8.36	10.18	3.50
เกาหลี	-	-	1.37	1.00	0.19	1.00
อื่นๆ*	7.77	1.00	1.53	5.50	6.90	6.50

หมายเหตุ * ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ ลาว เขมร พม่า เวียดนาม

นายจ้าง/ผู้ว่าจ้าง/ผู้ประกอบการกิจการการผลิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.54) ระบุว่ายังขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษมากที่สุด รองมาคือภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีน (ร้อยละ 33.04 และ 26.71 ตามลำดับ) นอกจากนี้ นายจ้าง/ผู้ว่าจ้าง/ผู้ประกอบการในกิจการการผลิตขนาดกลางถึงใหญ่ยังให้ความคิดว่าขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีน ในร้อยละที่สูงกว่ากิจการขนาดเล็ก (ดูแผนภูมิที่ 12)

แผนภูมิที่ 12 ร้อยละของนายจ้างจำแนกตามขนาดกิจการการผลิตที่ระบุการขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ

5.2.3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรในหน่วยงาน

ในกิจการการผลิตนั้นบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่นและภาษาเกาหลีซึ่งส่วนใหญ่จบระดับปริญญาตรีมากที่สุด แต่บุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาจีนนั้นส่วนมากจบมัธยมศึกษา ส่วนบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาเยอรมันนั้นส่วนใหญ่จบปริญญาตรีหรือปริญญาโทและยังจบปริญญาเอกในกิจการขนาดใหญ่ ส่วนผู้ที่มีความรู้ในภาษาอื่นๆ (ภาษาสเปน โปรตุเกส สวิดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ ลาว เขมร พม่า เวียดนาม) นั้นส่วนใหญ่จบระดับปริญญาโท (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการผลิตที่ระบุผลการศึกษาของบุคลากรที่มีความสามารถทางภาษาต่างประเทศ

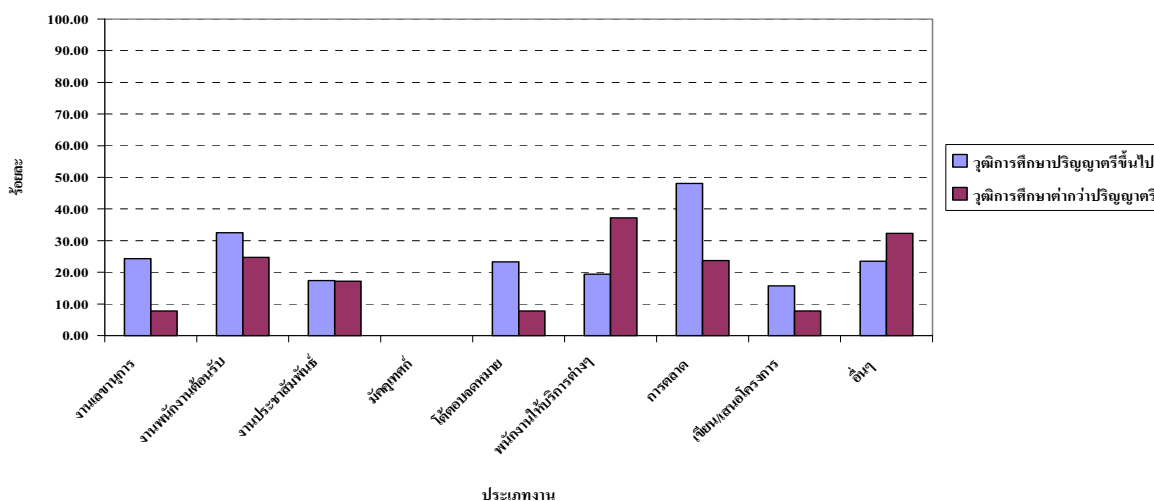
ภาษา*	ปริญญาเอก	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	อนุปริญญา	มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา
อังกฤษ	10.43	26.62	77.25	19.54	15.12	0.54
ฝรั่งเศส	16.51	33.01	83.49	0.00	0.00	0.00
เยอรมัน	89.55	100.00	100.00	0.00	0.00	0.00
จีน	0.00	41.20	53.80	72.31	75.13	2.93
ญี่ปุ่น	0.00	76.29	91.97	2.17	0.00	1.95
เกาหลี	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00
อื่นๆ**	50.00	100.00	50.00	50.00	50.00	50.00

หมายเหตุ * ร้อยละเทียบจากจำนวนผู้ที่ตอบภาษานั้นๆ และผู้ตอบอาจตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

**ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวิดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ ลาว เขมร พม่า เวียดนาม

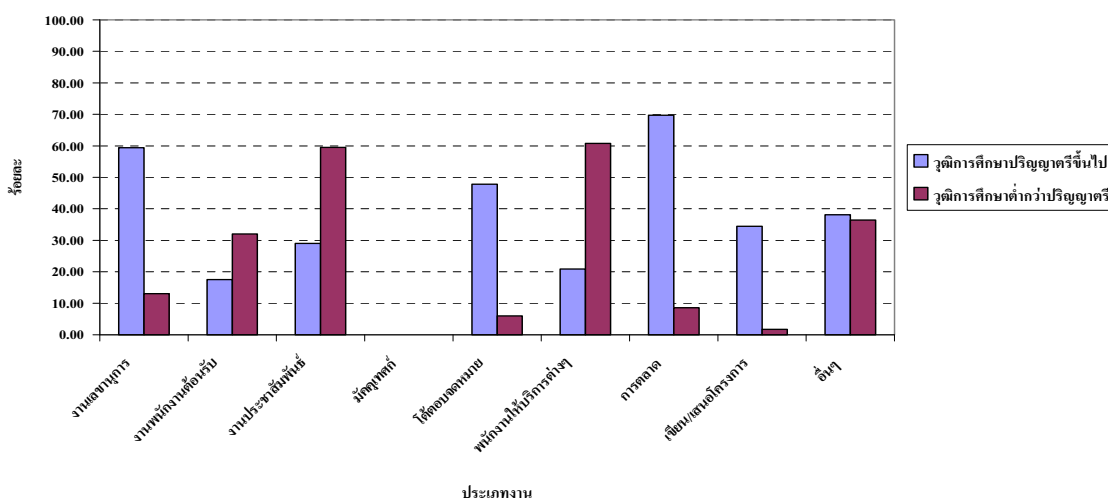
ส่วนการจัดสรรตำแหน่งงานให้กับบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาในแต่ละระดับนั้น นายจ้างในกิจการการผลิตในขนาดเล็กส่วนใหญ่ (ร้อยละ 37.19) ให้พนักงานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีทำงานในตำแหน่งพนักงานให้บริการ รongมาคืองานต้อนรับและงานการตลาด ส่วนพนักงานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่ (ร้อยละ 48.09) จะทำงานการตลาด รongมาคือพนักงานต้อนรับ และเลขานุการ (แผนภูมิที่ 13)

แผนภูมิที่ 13 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการผลิตขนาดเล็กที่ระบุการจัดสรรตำแหน่งงานให้กับบุคลากรจำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาของบุคลากร

สำหรับการจัดสรรตำแหน่งงานให้กับบุคลากรในกิจการการผลิตในขนาดกลางถึงใหญ่นั้นปรากฏว่าพนักงานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.77) จะทำงานในตำแหน่งพนักงานให้บริการต่างๆ รongมาคืองานประชาสัมพันธ์ และงานต้อนรับ ส่วนพนักงานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.68) จะทำงานการตลาด รongมาคืองานเลขานุการและงานเขียน/เสนอโครงการ (แผนภูมิที่ 14)

แผนภูมิที่ 14 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการผลิตขนาดกลางถึงใหญ่ที่ระบุการจัดสรรตำแหน่งงานให้กับบุคลากรจำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาของบุคลากร

ในเรื่องความพึงพอใจต่อความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศของบุคลากรที่มีอยู่ในหน่วยงานนั้น นายจ้างในกิจการการผลิตขนาดเล็กส่วนมากพึงพอใจในความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษของบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีในทักษะการอ่านมากที่สุด ส่วนบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปพอใจในทักษะการฟังมากที่สุดสำหรับภาษาจีนและญี่ปุ่นนั้นนายจ้างพอใจทักษะการฟังมากกว่า (รายละเอียดดูในตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการผลิตขนาดเล็กระบุความพึงพอใจต่อความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศจำแนกตามวุฒิการศึกษาของลูกจ้างและทักษะ

ภาษา	วุฒิการศึกษา ของลูกจ้าง	ทักษะการพูด	ทักษะการฟัง	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะการแปล และล่าม
อังกฤษ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	47.75	47.75	65.07	25.96	12.81
	ปริญญาตรีขึ้นไป	86.75	100.00	73.85	72.13	40.08
จีน	ต่ำกว่าปริญญาตรี	50.00	100.00	0.00	0.00	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	100.00	100.00	49.34	49.34	0.00
ญี่ปุ่น	ต่ำกว่าปริญญาตรี	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * ร้อยละเทียบจากจำนวนผู้ที่ตอบภาษานั้นๆ และผู้ตอบอาจตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

นายจ้างในกิจการการผลิตขนาดกลางถึงใหญ่ส่วนมากพึงพอใจการใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษของบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีในทักษะการฟังมากที่สุด ส่วนบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปในทักษะการอ่านมากที่สุด ส่วนภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมันและภาษาเกาหลีนั้นนายจ้างพอใจในทักษะการพูดและการฟังเท่ากัน ในทุกระดับวุฒิการศึกษาของลูกจ้าง แต่นายจ้างพอใจลูกจ้างที่ใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นในทักษะการฟังมากกว่าการพูด (ดูตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการผลิตขนาดกลางถึงใหญ่ที่ระบุถึงความพึงพอใจในการใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศจำแนกวุฒิการศึกษาของลูกจ้างและทักษะ

ภาษา*	วุฒิการศึกษา ของลูกจ้าง	ทักษะการพูด	ทักษะการฟัง	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะการแปล และล่าม
อังกฤษ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	50.73	58.68	42.07	30.00	8.18
	ปริญญาตรีขึ้นไป	77.07	72.18	82.99	77.92	38.08
ฝรั่งเศส	ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-	-
	ปริญญาตรีขึ้นไป	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
เยอรมัน	ต่ำกว่าปริญญาตรี	100.00	100.00	0.00	0.00	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	90.54	90.54	9.46	18.92	0.00
จีน	ต่ำกว่าปริญญาตรี	75.05	87.47	43.71	18.81	6.34
	ปริญญาตรีขึ้นไป	87.10	87.07	43.07	38.77	30.13
ญี่ปุ่น	ต่ำกว่าปริญญาตรี	59.59	71.07	42.04	40.52	1.63
	ปริญญาตรีขึ้นไป	91.05	98.88	65.77	58.84	55.93
เกาหลี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	100.00	100.00	89.55	0.00	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	100.00	100.00	90.54	90.54	90.54
อื่นๆ**	ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-	-
	ปริญญาตรีขึ้นไป	100.00	100.00	100.00	0.00	0.00

หมายเหตุ * ร้อยละเทียบจากจำนวนผู้ตอบภาษานั้นๆ และผู้ตอบอาจตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

**ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ ลาว เขมร พม่า เวียดนาม

5.2.3.4 การพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน

สถานประกอบการในกิจการการผลิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.33) ไม่มีการจัดอบรมภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากร แต่กิจการการผลิตขนาดกลางถึงใหญ่มีการจัดอบรมภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรสูงกว่าในกิจการขนาดเล็ก ในการจัดอบรมนั้นหน่วยงานส่วนใหญ่ใช้การจัดอบรมเป็นครั้งคราวมากที่สุด รองมาคือ อื่นๆ (จัดตลอดปี จัดอบรมต่อเนื่อง จัดอบรม 3 ครั้ง ไม่กำหนดเวลาที่แน่นอน) (ดูตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 ร้อยละของสถานประกอบการที่มีการจัดอบรมภาษาต่างประเทศและลักษณะของการจัด

มีการจัดอบรม ภาษาต่างประเทศหรือไม่		การผลิต								
		ชลบุรีและระยอง			5 จังหวัด			7 จังหวัด		
		ขนาดกิจการ ตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการ ตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการ ตามจำนวนลูกจ้าง		
		น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม **	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม **	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**
ไม่มีการจัดอบรม		100.00	40.69	93.28	58.33	63.77	59.10	61.13	62.55	61.33
มีการจัดอบรม		0.00	56.28	6.37	25.00	33.33	26.18	23.32	34.55	24.89
ลักษณะ การจัด อบรม*	จัดครั้งแรกครั้งเดียว	-	6.15	6.15	0.00	0.00	0.00	0.00	0.53	0.10
	จัดเป็นครั้งคราว	-	77.69	77.69	66.67	60.88	65.63	66.67	62.33	65.83
	อื่นๆ***	-	16.54	16.54	33.33	34.77	33.59	33.33	33.20	33.31

หมายเหตุ * ร้อยละของลักษณะการจัดอบรมเทียบกับจำนวนที่มีการจัดอบรมและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ลักษณะ

** ร้อยละของผลรวมไม่เท่ากับร้อยละของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

*** อื่นๆ คือ จัดตลอดปี จัดอบรมต่อเนื่อง จัดอบรม 3 ครั้ง ไม่กำหนดเวลาที่แน่นอน ให้พนักงานสามารถเข้าเรียนภาษาในสถาบันที่กระทรวงศึกษารับรองแล้วนำไปเสริมมาเบิกค่าลงทะเบียน

สำหรับการพัฒนา ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาของบุคลากรในหน่วยงานนั้น กิจกรรมการผลิตส่วนใหญ่เลือกใช้วิธีการจัดให้มีวารสาร สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน รองมาคือ การจัดให้มีห้องสัมมนาที่ดูโทรทัศน์/วิดีโอภาษาต่างประเทศ การดูงาน การให้ทุนเรียนเสริมในประเทศ และให้ทุนศึกษาต่อเนื่องเพิ่มวุฒิการศึกษาตามลำดับ โดยที่กิจกรรมที่มีขนาดใหญ่ได้ให้ความสำคัญกับการดูงานสูงกว่าการจัดให้มีห้องสัมมนาที่ดูโทรทัศน์/วิดีโอภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการ พัฒนา ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาของบุคลากรในหน่วยงานมากกว่ากิจกรรมขนาดเล็ก (ดูตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 คะแนนเฉลี่ยของกิจกรรมที่หน่วยงานให้การพัฒนา ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากร

กิจกรรมที่ส่งเสริม	การผลิต								
	ชลบุรีและระยอง			5 จังหวัด			7 จังหวัด		
	ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง		
	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*
การดูงาน	0.54	1.61	0.66	1.08	1.57	1.15	1.05	1.57	1.12
ให้ทุนศึกษาต่อเนื่อง เพิ่มวุฒิการศึกษา	0.54	1.34	0.63	0.58	1.26	0.68	0.58	1.26	0.68
ให้ทุนเรียนเสริมใน ประเทศ	0.51	1.22	0.59	0.75	1.35	0.83	0.73	1.34	0.82
จัดให้มีวารสาร สิ่งพิมพ์ ภาษาต่างประเทศ	0.88	1.99	1.00	1.42	1.77	1.47	1.38	1.78	1.44
จัดให้มีห้องสัมมนาที่ ดูโทรทัศน์/วิดีโอ ภาษาต่างประเทศ	0.51	1.62	0.64	1.25	1.38	1.27	1.20	1.39	1.23
อื่น ๆ**	0.00	0.20	0.02	0.17	0.17	0.17	0.16	0.18	0.16

หมายเหตุ * คะแนนเฉลี่ยของผลรวมไม่เท่ากับคะแนนเฉลี่ยของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

** อื่นๆ คือ การจัดอบรม/สอนภาษาต่างประเทศภายในหน่วยงาน, จัดให้มีห้องสมุดและวารสารให้พนักงาน ให้ทำข้อมูลและรายงาน
เรียนรู้ตัวต่อตัว ศึกษาเพิ่มเติมจากเจ้าของภาษา ให้ซื้อหนังสือแบบเรียนและเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดการประชุมโดยใช้ภาษาต่างประเทศ
เรียนรู้จากงานที่มอบหมาย

5.2.3.5 ความต้องการบุคลากรในอนาคต

นายจ้างในกิจการการผลิตส่วนใหญ่ได้ระบุว่าระยะ 5 ปี ข้างหน้ามีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษ รองมาคือภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาเยอรมันตามลำดับ โดยที่กิจการขนาดกลางถึงใหญ่เห็นว่าต้องการบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาเกาหลีสูงกว่าภาษาเยอรมัน (ดูตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการผลิตที่ระบุว่าในระยะ 5 ปี ข้างหน้าต้องการบุคคลากรที่มีความรู้ทางภาษา
จำแนกตามภาษาและขนาดกิจการ

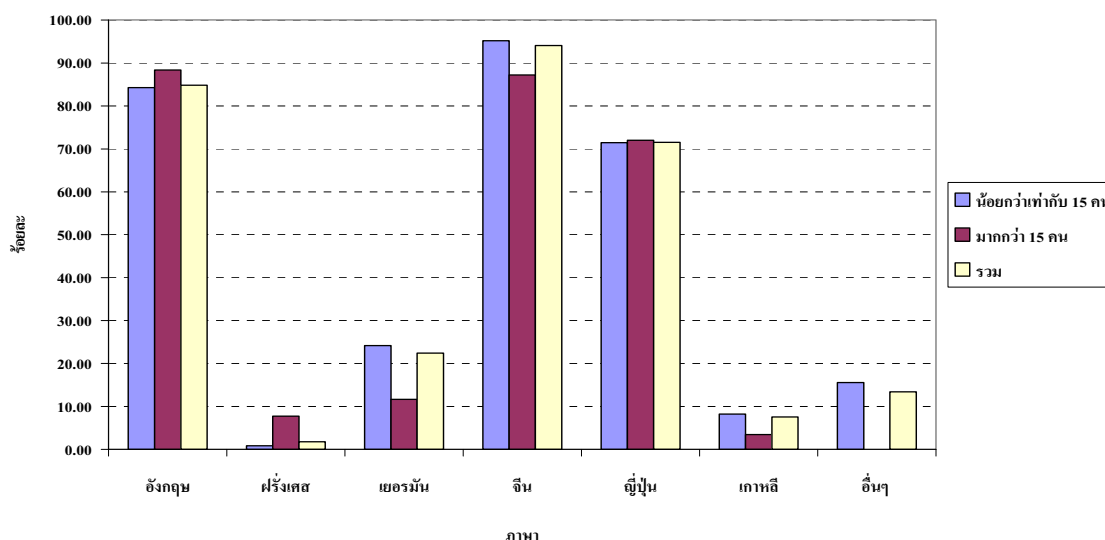
ภาษา	การผลิต								
	ชลบุรีและระยอง			5 จังหวัด			7 จังหวัด		
	ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง		
	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*
อังกฤษ	96.88	87.88	95.86	75.00	81.16	75.87	76.47	81.51	77.17
ฝรั่งเศส	3.12	12.55	4.19	0.00	4.35	0.61	0.21	4.78	0.85
เยอรมัน	0.00	12.55	1.42	25.00	7.25	22.49	23.32	7.53	21.12
จีน	15.40	32.03	17.28	41.67	60.87	44.38	39.90	59.34	42.61
ญี่ปุ่น	3.12	47.40	8.14	25.00	39.13	27.00	23.53	39.57	25.77
เกาหลี	6.11	12.99	6.89	8.33	11.59	8.79	8.18	11.66	8.67
อื่นๆ **	0.00	0.00	0.00	16.67	4.35	14.93	15.55	4.12	13.96

หมายเหตุ * ร้อยละของผลรวมไม่เท่ากับร้อยละของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

** ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ

สำหรับภาษาที่มีแนวโน้มต้องการมากที่สุดตามความคิดเห็นของนายจ้างในกิจการการผลิตในทุกขนาดนั้นเห็นว่าภาษาจีนเป็นภาษาที่มีความต้องการมากที่สุด (ร้อยละ 94.04) รองมาคือภาษาอังกฤษ และภาษาญี่ปุ่น (ร้อยละ 84.82 และร้อยละ 71.49 ตามลำดับ) แต่นายจ้างในกิจการขนาดกลางถึงใหญ่ยังคงเห็นว่าภาษาอังกฤษมีความต้องการมากที่สุด (ร้อยละ 88.36) รองมาคือภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นตามลำดับ (ร้อยละ 87.19 และ ร้อยละ 71.98 ตามลำดับ) ส่วนภาษาเกาหลีนั้นกิจการขนาดเล็กได้ให้ความสำคัญสูงกว่ากิจการขนาดกลางถึงใหญ่ (ดูแผนภูมิที่ 15)

แผนภูมิที่ 15 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการผลิตที่ระบุภาษาต่างประเทศที่มีแนวโน้มความต้องการมากที่สุด 3 ภาษาแรก

ส่วนทักษะทางภาษาต่างประเทศทุกภาษา (ยกเว้นภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น) ของบุคลากรที่นายจ้างในกิจการการผลิตต่างขนาดเล็กระบุความต้องการมากที่สุดในอนาคตคือทักษะการพูด รองมาคือทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน และการล่ามตามลำดับ ส่วนภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นนั้นนายจ้างเห็นว่าทักษะที่ต้องการมากที่สุดคือทักษะการฟัง (ดูตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการผลิตขนาดเล็กที่ระบุถึงทักษะทางภาษาต่างประเทศของลูกจ้างที่ต้องการในอนาคต

ภาษา*	ทักษะการพูด	ทักษะการฟัง	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะการแปลและล่าม
อังกฤษ	100.00	99.74	78.09	76.78	21.41
ฝรั่งเศส	100.00	100.00	0.00	0.00	0.00
เยอรมัน	100.00	100.00	66.40	33.64	33.64
จีน	83.97	99.57	49.78	33.75	16.89
ญี่ปุ่น	83.56	99.11	33.33	16.89	0.44
เกาหลี	100.00	48.87	48.87	48.87	0.00

หมายเหตุ *ร้อยละนั้นเทียบจากจำนวนผู้ที่ตอบภาษานั้นๆ และผู้ตอบอาจตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

ในกิจการขนาดกลางถึงใหญ่ส่วนใหญ่จำเป็นต้องบุคลากรที่มีทักษะทางการพูด รองมาคือการฟัง ส่วนทักษะการอ่านและเขียนนั้นเป็นทักษะรองลงมาที่ต้องการในทุกภาษา ยกเว้น ภาษาจีนนั้นนายจ้างทั้งหมดต้องการทั้งทักษะการพูดและการฟัง รองมาคือทักษะการอ่านและทักษะการเขียน (ดูตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการผลิตขนาดกลางถึงใหญ่ที่ระบุทักษะภาษาต่างประเทศของลูกจ้างที่ต้องการในอนาคต

ภาษา*	ทักษะการพูด	ทักษะการฟัง	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะการแปล และล่าม
อังกฤษ	98.41	95.04	89.72	91.48	46.39
ฝรั่งเศส	90.55	90.55	70.63	70.63	39.06
เยอรมัน	78.89	78.89	46.09	35.53	22.43
จีน	100.00	100.00	71.30	67.34	37.09
ญี่ปุ่น	97.27	86.05	58.51	58.16	45.58
เกาหลี	100.00	84.13	34.27	34.27	32.27

หมายเหตุ *ร้อยละนั้นเทียบจากจำนวนผู้ที่ตอบภาษานั้นๆ และผู้ตอบอาจตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

5.2.4 กิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว

5.2.4.1 ข้อมูลทั่วไป

สถานประกอบการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวส่วนใหญ่สังกัดภาคเอกชน โดยเฉลี่ยมีลูกจ้างในกิจการขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ (จำนวนลูกจ้างมากกว่า 15 คน) และขนาดเล็ก (จำนวนลูกจ้างน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 คน) ประมาณ 310.57 คน และ 15.58 คนตามลำดับ

5.2.4.2 สภาพการใช้ภาษาต่างประเทศ

กิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวทั้งหมดมีการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน โดยสถานประกอบการทุกขนาดมีการใช้ภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมาคือภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่น ตามลำดับ ธุรกิจขนาดเล็กมีการใช้ภาษาจีนมากกว่ากิจการขนาดกลางถึงใหญ่ (ดูตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 ร้อยละของสถานประกอบการกิจการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีการใช้
ภาษาต่างประเทศ และภาษาที่ใช้

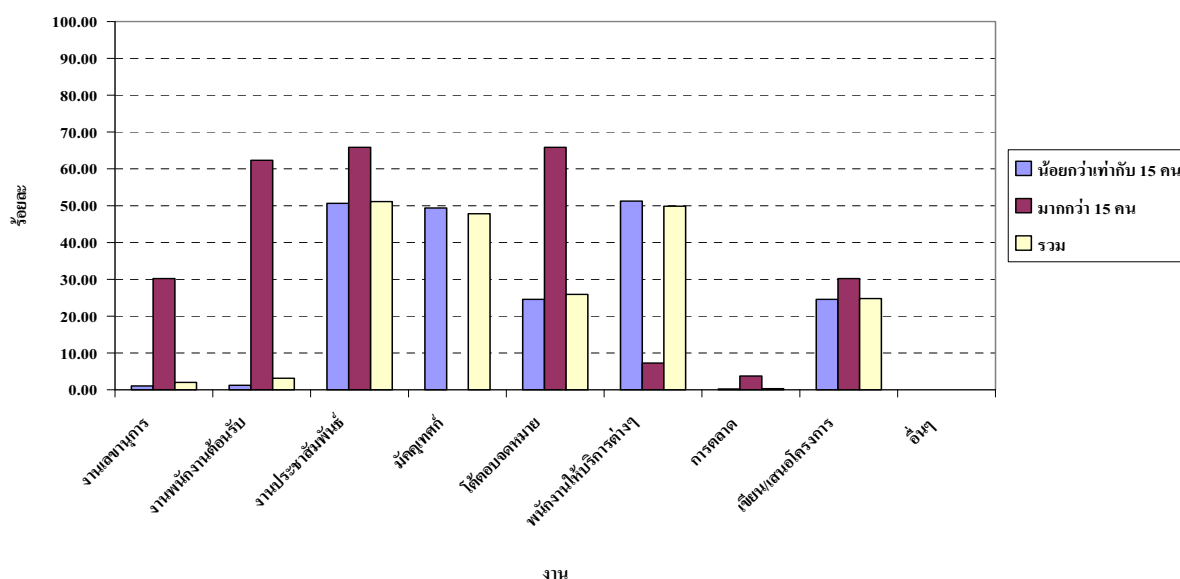
มีการใช้ ภาษาต่าง- ประเทศใน หน่วยงาน หรือไม่		รายการ	การขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว								
			ชลบุรีและระยอง			5 จังหวัด			7 จังหวัด		
			ขนาดกิจการ ตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการ ตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการ ตามจำนวนลูกจ้าง		
			น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**
ใช้ภาษาต่างประเทศ			100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ภาษาต่าง- ประเทศที่ ใช้ใน หน่วยงาน*	อังกฤษ		100.00	73.97	95.69	75.00	100.00	75.69	75.63	96.04	76.27
	จีน		25.27	0.00	21.09	75.00	33.42	73.85	73.76	28.33	72.32
	ญี่ปุ่น		0.00	0.00	0.00	25.00	33.42	25.23	24.37	28.33	24.50
	รัสเซีย		8.97	0.00	7.48	0.00	0.00	0.00	0.22	0.00	0.22

หมายเหตุ * ร้อยละของภาษาต่างประเทศที่ใช้ในหน่วยงานเทียบจากจำนวนที่มีการใช้ภาษาต่างประเทศและสามารถตอบได้มากกว่า ภาษา

** ร้อยละของผลรวมไม่เท่ากับร้อยละของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

สำหรับงานที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศนั้น งานประชาสัมพันธ์เป็นงานที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด รองมาคือ
งานมัคคุเทศก์ งานโต้ตอบจดหมาย และ งานเขียน/เสนอโครงการ ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าในกิจการขนาดกลางถึง
ใหญ่นั้นมีการใช้ภาษาต่างประเทศในงานโต้ตอบจดหมายและงานประชาสัมพันธ์มากที่สุด รองมาคืองานต้อนรับ ซึ่งแตกต่าง
จากกิจการขนาดเล็ก (แผนภูมิที่ 16)

แผนภูมิที่ 16 ร้อยละนายจ้างในกิจการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวต่างๆที่ระบุถึงงานที่ต้องใช้
ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน

ตารางที่ 33 แสดงจำนวนลูกจ้างโดยเฉลี่ยต่อหน่วยงานที่มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในแต่ละภาษา ซึ่งจะเห็นว่าในกิจการขนาดกลางถึงใหญ่จำนวนลูกจ้างโดยเฉลี่ยต่อหน่วยงานที่มีความสามารถในการใช้ภาษาญี่ปุ่นมีถึง 23 คนต่อหน่วยงาน รองมาคือภาษาอังกฤษ (10.55 คนต่อหน่วยงาน) และภาษาจีน (4 คนต่อหน่วยงาน) ตามลำดับ ส่วนในกิจการขนาดเล็กนั้นมีบุคลากรที่มีความสามารถในการใช้ภาษาญี่ปุ่น 3 คนต่อหน่วยงาน รองลงมาคือภาษาจีน (2.99 คนต่อหน่วยงาน) และภาษาอังกฤษ (2.82 คนต่อหน่วยงาน) ตามลำดับ

ตารางที่ 33 จำนวนผู้ใช้ภาษาโดยเฉลี่ยต่อแห่งจำแนกตามภาษาและขนาดของสถานประกอบการ: การขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว

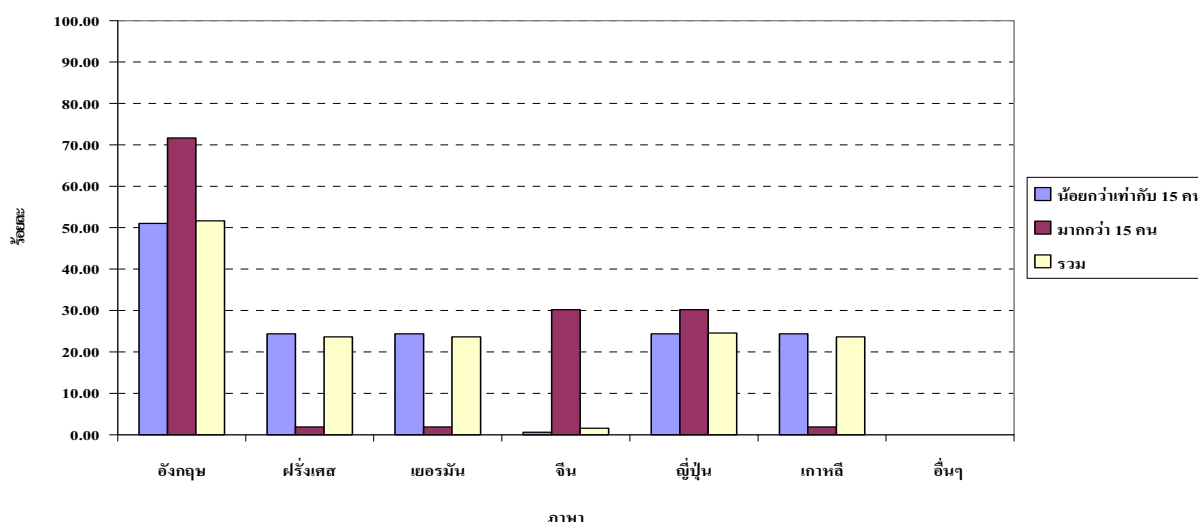
หน่วย: คน

ภาษา*	ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง		
	น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*
อังกฤษ	2.82	10.55	13.48
จีน	2.99	4.00	6.97
ญี่ปุ่น	3.00	23.00	26.00
รัสเซีย	5.00	0.00	5.00

หมายเหตุ * จำนวนเฉลี่ยของผลรวมไม่เท่ากับจำนวนเฉลี่ยของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

นายจ้าง/ผู้ว่าจ้าง/ผู้ประกอบการกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวขนาดกลางถึงใหญ่ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.67) ระบุว่ายังขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมาคือภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีน (ร้อยละ 30.21 เท่ากัน) ส่วนนายจ้าง/ผู้ว่าจ้าง/ผู้ประกอบการในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวขนาดเล็กได้ให้ความคิดเห็นว่ายังขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษมากที่สุดเช่นกัน (ร้อยละ 51.03) รองลงมาคือภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน ภาษาฝรั่งเศส และภาษาเยอรมันในสัดส่วนเท่ากัน (ดูแผนภูมิที่ 17)

แผนภูมิที่ 17 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวที่ระบุการขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศจำแนกตามภาษาและขนาดของกิจการ

5.2.4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรในหน่วยงาน

ในกิจการการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมันและภาษาเกาหลี ส่วนใหญ่จะระดับปริญญาตรีมากที่สุด แต่บุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นนั้นส่วนมากจบอนุปริญญา (ตารางที่ 34)

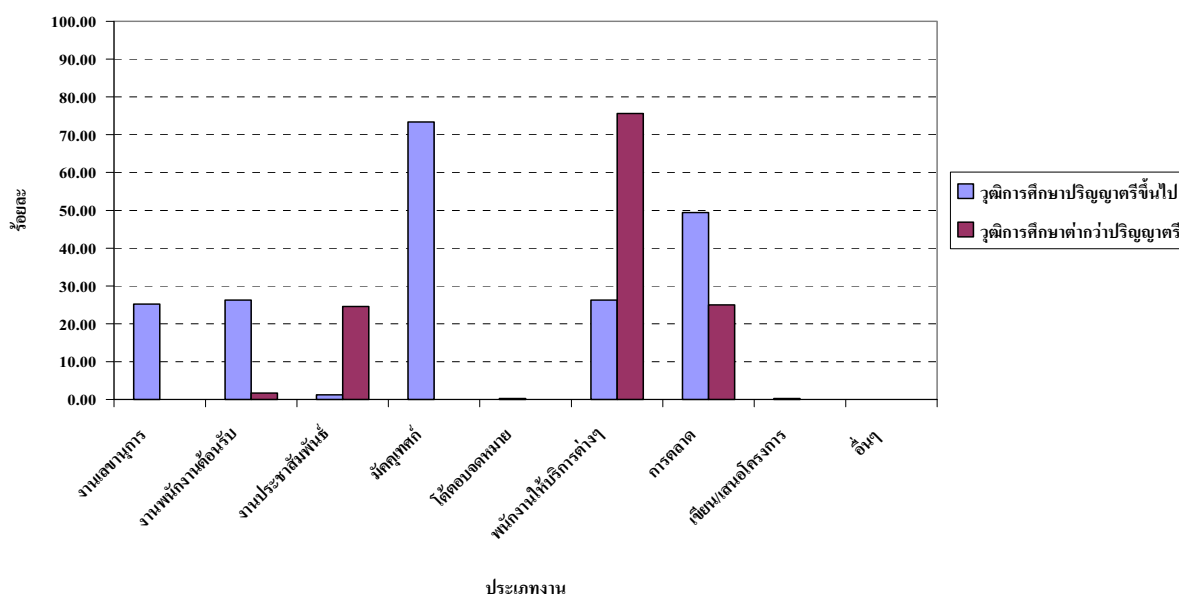
ตารางที่ 34 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวที่ระดับวุฒิการศึกษาของบุคลากรที่มีความสามารถทางภาษาต่างประเทศ

ภาษา*	ปริญญาเอก	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	อนุปริญญา	มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา
อังกฤษ	0.00	1.08	74.23	48.88	3.42	0.06
ฝรั่งเศส	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00
เยอรมัน	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00
จีน	0.00	0.00	0.57	97.58	0.00	0.00
ญี่ปุ่น	0.00	3.64	3.89	99.76	3.64	0.00
เกาหลี	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00

หมายเหตุ * ร้อยละนั้นเทียบจากจำนวนผู้ที่ตอบภาษานั้นๆ และผู้ตอบอาจตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

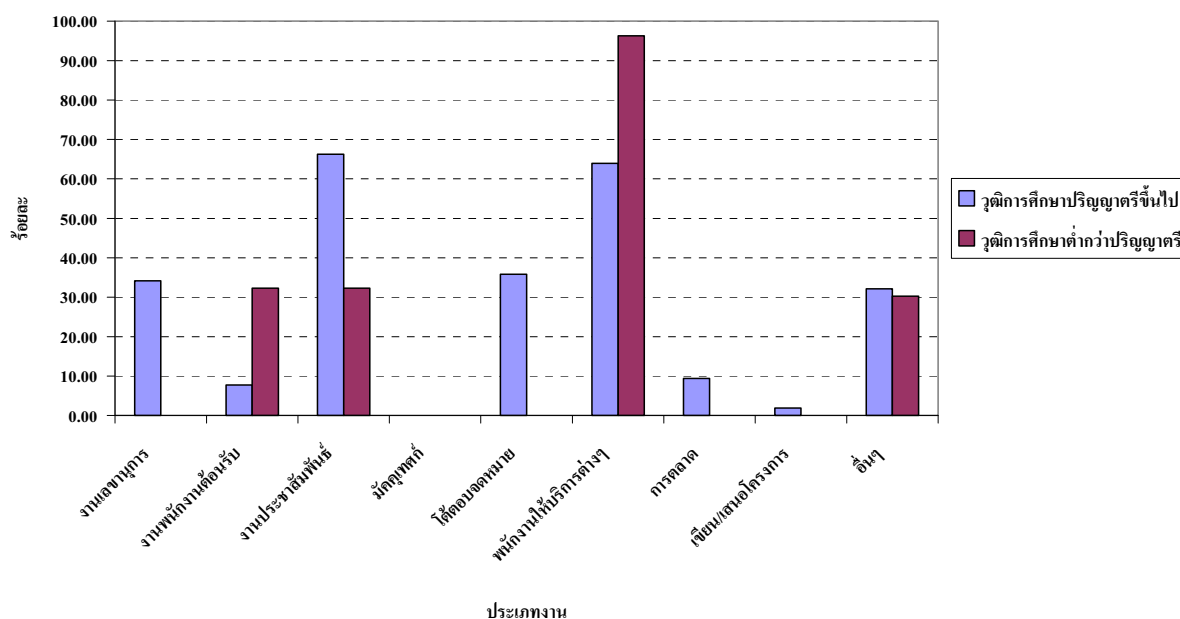
ส่วนการจัดสรรตำแหน่งงานให้กับบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาในแต่ละระดับนั้น นายจ้างในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวในขนาดเล็กส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.63) ให้พนักงานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีทำงานในตำแหน่งพนักงานให้บริการ รองมาคืองานการตลาดและงานประชาสัมพันธ์ ส่วนพนักงานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.35) จะทำงานมัคคุเทศน์ รองลงมาคืองานการตลาด งานพนักงานต้อนรับ และงานให้บริการต่างๆ (แผนภูมิที่ 18)

แผนภูมิที่ 18 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวขนาดเล็กที่ระบุการจัดสรรตำแหน่งงานให้บุคลากรจำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาของบุคลากร

สำหรับการจัดสรรตำแหน่งงานให้กับบุคลากรในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวในขนาดกลางถึงใหญ่นั้นปรากฏว่าพนักงานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.25) จะทำงานในตำแหน่งพนักงานให้บริการต่างๆ รองลงมาคืองานประชาสัมพันธ์ และงานต้อนรับในสัดส่วนเท่ากัน ส่วนพนักงานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.25) จะทำงานประชาสัมพันธ์ รองลงมาคืองานบริการต่างๆ และงานเลขานุการตามลำดับ (แผนภูมิที่ 19)

แผนภูมิที่ 19 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวขนาดกลางถึงใหญ่ที่ระบุการจัดสรรตำแหน่งงานให้กับบุคลากรจำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาของบุคลากร

สำหรับระดับของความพึงพอใจต่อการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรที่มีอยู่ในหน่วยงานนั้น นายจ้างในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวขนาดเล็กส่วนมากพึงพอใจความสามารถทางภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาอื่นๆ ของบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีในทักษะการพูด และฟังมากที่สุดเท่ากัน สำหรับบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปพอใจในทักษะการพูดมากที่สุด เป็นที่น่าสังเกตว่านายจ้างพอใจการใช้ภาษาอังกฤษของลูกจ้างน้อยกว่าภาษาอื่น (รายละเอียดดูในตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวขนาดเล็กที่ระบุถึงความพึงพอใจในการใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศจำแนกวุฒิการศึกษาของลูกจ้างและทักษะที่พอใจ

ภาษา*	วุฒิการศึกษา ของลูกจ้าง	ทักษะการพูด	ทักษะการฟัง	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะการแปล และล่าม
อังกฤษ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	66.95	66.65	1.65	32.23	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	99.77	75.37	26.12	0.86	24.85
จีน	ต่ำกว่าปริญญาตรี	100.00	100.00	0.00	0.00	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	-	-	-	-	-
ญี่ปุ่น	ต่ำกว่าปริญญาตรี	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	-	-	-	-	-
อื่นๆ**	ต่ำกว่าปริญญาตรี	100.00	100.00	0.00	0.00	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	100.00	100.00	0.00	0.00	0.00

หมายเหตุ * ร้อยละนั้นเทียบจากจำนวนผู้ที่ตอบภาษานั้นๆ และผู้ตอบอาจตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

** ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวิตซ์ รัสเซีย อินเดีย อาหรับ ลาว เขมร พม่า เวียดนาม

ส่วนนายจ้างในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวขนาดกลางถึงใหญ่ส่วนมากพึงพอใจในความสามารถทางภาษาอังกฤษของบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีในทักษะการฟังมากที่สุด รองลงมาคือทักษะการพูด ส่วนบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปในทักษะการพูดมากที่สุด รองลงมาคือทักษะการฟัง ส่วนภาษาญี่ปุ่นนั้นนายจ้างพอใจในทักษะการพูด ทักษะการฟังและทักษะการอ่านเท่ากันในทุกระดับวุฒิการศึกษาของลูกจ้าง (รายละเอียดดูในตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวขนาดกลางและใหญ่ที่ระบุถึงความพึงพอใจในการใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศจำแนกวุฒิการศึกษาของลูกจ้างและทักษะที่พอใจ

ภาษา*	วุฒิการศึกษา ของลูกจ้าง	ทักษะการพูด	ทักษะการฟัง	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะการแปล และล่าม
อังกฤษ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	47.09	97.38	8.14	47.67	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	97.38	94.48	58.14	52.62	50.00
ญี่ปุ่น	ต่ำกว่าปริญญาตรี	100.00	100.00	100.00	0.00	0.00
	ปริญญาตรีขึ้นไป	100.00	100.00	100.00	0.00	0.00

หมายเหตุ * ร้อยละนั้นเทียบจากจำนวนผู้ที่ตอบภาษานั้นๆ และผู้ตอบอาจตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

5.2.4.4 การพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน

สถานประกอบการในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 99.05) ไม่มีการจัดอบรมภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากร แต่กิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวขนาดกลางถึงใหญ่ได้มีการจัดอบรมภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรถึงร้อยละ 30.01 ในการจัดอบรมนั้นหน่วยงานทั้งหมดใช้การจัดอบรมเป็นครั้งคราว (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 ร้อยละของสถานประกอบการที่ทำการจัดอบรมภาษาต่างประเทศและลักษณะการจัด

มีการจัดอบรม ภาษาต่างประเทศหรือไม่	กิจการนันทนาการและการบริการต่างๆ								
	ชลบุรีและระยอง			5 จังหวัด			7 จังหวัด		
	ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง		
	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม**
ไม่มีการจัดอบรม	100.00	87.67	97.96	100.00	66.58	99.08	100.00	69.79	99.05
มีการจัดอบรม	0.00	12.33	2.04	0.00	33.42	0.92	0.00	30.21	0.95
-ลักษณะการจัดอบรม เป็นครั้งคราว*	-	100.00	100.00	-	100.00	100.00	-	100.00	100.00

หมายเหตุ * ร้อยละของลักษณะการจัดอบรมเทียบกับจำนวนที่มีการจัดอบรมและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ลักษณะ

** ร้อยละของผลรวมไม่เท่ากับร้อยละของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

สำหรับการพัฒนา ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาของบุคลากรในหน่วยงานนั้น กิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกใช้วิธีการให้ทุนเรียนเสริมในประเทศ และให้ทุนศึกษาต่อเนื่องเพิ่มวุฒิการศึกษา รองมาคือการจัดให้มีห้องสัมมนาที่ดูโทรทัศน์/วิดีโอภาษาต่างประเทศ และการจัดให้มีวารสาร สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานตามลำดับ กิจการที่มีขนาดใหญ่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดให้มีวารสาร สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศสูงกว่าการให้ทุนเรียนเสริมในประเทศ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการ พัฒนา ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาของบุคลากรในหน่วยงานมากกว่ากิจการขนาดเล็ก (ดูตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 คะแนนเฉลี่ยของกิจกรรมที่หน่วยงานให้การพัฒนา ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากร

กิจกรรมที่ส่งเสริม	การขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว								
	ชลบุรีและระยอง			5 จังหวัด			7 จังหวัด		
	ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง		
	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*
การดูงาน	0.76	1.40	0.86	1.25	1.34	1.25	1.24	1.35	1.24
ให้ทุนศึกษาต่อเนื่องเพิ่ม วุฒิการศึกษา	0.58	1.25	0.69	1.50	1.67	1.50	1.48	1.61	1.48
ให้ทุนเรียนเสริมใน ประเทศ	0.58	1.01	0.65	1.50	1.67	1.50	1.48	1.57	1.48
จัดให้มีวารสารสิ่งพิมพ์ ภาษาต่างประเทศ	1.53	1.14	1.46	1.25	1.67	1.26	1.26	1.59	1.27
จัดให้มีห้องสัมมนาที่ดู โทรทัศน์/วิดีโอ ภาษาต่างประเทศ	0.41	1.25	0.55	1.50	1.33	1.50	1.47	1.32	1.47
อื่น ๆ**	0.00	0.00	0.00	0.50	0.00	0.49	0.49	0.00	0.47

หมายเหตุ * คะแนนเฉลี่ยของผลรวมไม่เท่ากับคะแนนเฉลี่ยของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

** อื่นๆ คือ การจัดอบรม/สอนภาษาต่างประเทศภายในหน่วยงาน, จัดให้มีห้องสมุดและวารสารให้พนักงาน ให้ทำข้อมูลและรายงานเรียนรู้ตัวต่อตัว ศึกษาเพิ่มเติมจากเจ้าของภาษา ให้ซื้อหนังสือแบบเรียนและเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดการประชุมโดยใช้ภาษาต่างประเทศ เรียนรู้จากงานที่มอบหมาย

5.2.4.5 ความต้องการบุคลากรในอนาคต

นายจ้างในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ระบุว่าในระยะ 5 ปี ข้างหน้าจะมีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษ รองลงมาคือภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาเกาหลีตามลำดับ นายจ้างในกิจการขนาดกลางถึงใหญ่ทั้งหมดก็เห็นว่ามีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษ (ดูตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวที่ระบุว่าในระยะ 5 ปี ข้างหน้าต้องการบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาจำแนกตามภาษาและขนาดกิจการ

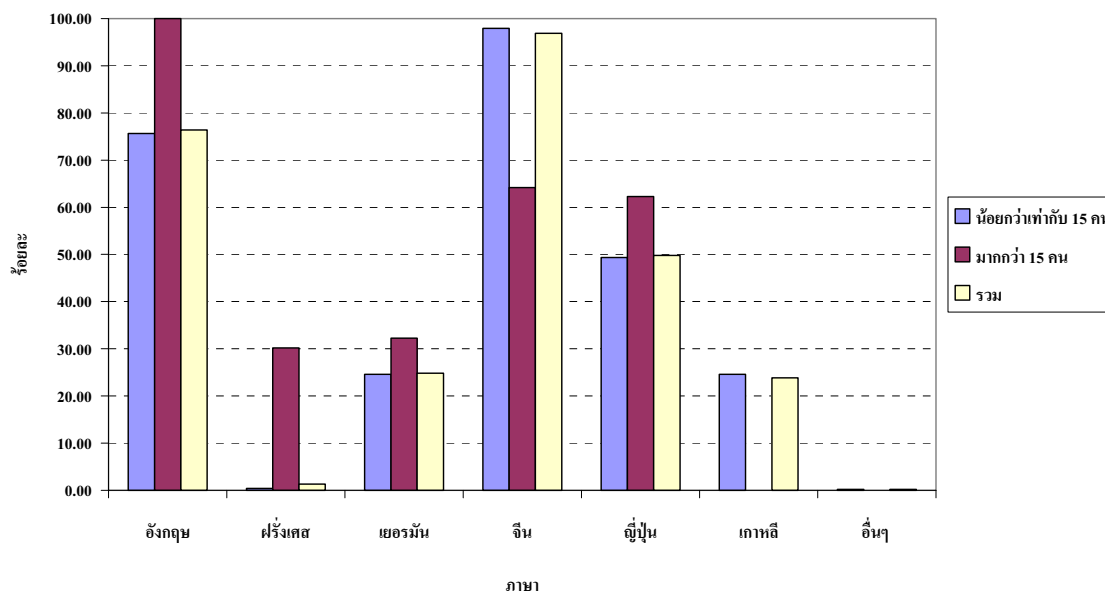
ภาษา	การขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว								
	ชลบุรีและระยอง			5 จังหวัด			7 จังหวัด		
	ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง			ขนาดกิจการตามจำนวนลูกจ้าง		
	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*	น้อยกว่า เท่ากับ 15 คน	มากกว่า 15 คน	รวม*
อังกฤษ	100.00	100.00	100.00	75.00	100.00	75.69	75.63	100.00	76.40
ฝรั่งเศส	0.00	26.03	4.31	0.00	0.00	0.00	0.00	3.96	0.13
เยอรมัน	0.00	12.33	2.04	0.00	0.00	0.00	0.00	1.88	0.06
จีน	8.97	26.03	11.79	50.00	66.58	50.46	48.97	60.42	49.34
ญี่ปุ่น	0.00	0.00	0.00	50.00	33.42	49.54	48.75	28.33	48.10
เกาหลี	0.00	0.00	0.00	25.00	0.00	24.31	24.37	0.00	23.60
อื่นๆ **	8.97	0.00	7.48	0.00	0.00	0.00	0.22	0.00	0.22

หมายเหตุ *ร้อยละของผลรวมไม่เท่ากับร้อยละของสถานประกอบการแต่ละขนาด เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

**ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ

สำหรับภาษาที่มีแนวโน้มต้องการมากที่สุดตามความคิดเห็นของนายจ้างในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวก็คือภาษาจีนซึ่งเป็นภาษาที่มีความต้องการมากที่สุด (ร้อยละ 96.87) รองมาคือภาษาอังกฤษ และภาษาญี่ปุ่น (ร้อยละ 76.40 และร้อยละ 49.79 ตามลำดับ) แต่นายจ้างในกิจการขนาดกลางถึงใหญ่ทั้งหมดยังคงเห็นว่าภาษาอังกฤษมีความต้องการมากที่สุด รองมาคือภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นตามลำดับ (ร้อยละ 64.17 และ ร้อยละ 62.29 ตามลำดับ) ซึ่งแตกต่างจากกิจการขนาดเล็กที่เห็นว่าภาษาจีนมีความต้องการสูงกว่าภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาเกาหลีนั้นกิจการขนาดเล็กได้ให้ความสำคัญสูงกว่ากิจการขนาดกลางถึงใหญ่ (ดูแผนภูมิที่ 20)

แผนภูมิที่ 20 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวที่ระบุภาษาต่างประเทศที่มีแนวโน้มความต้องการมากที่สุด 3 ภาษาแรก

ส่วนทักษะทางภาษาต่างประเทศทุกภาษาของบุคลากรที่นายจ้างในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวต่างขนาดเล็กระบุความต้องการในอนาคตนั้นคือทักษะการพูดมากที่สุด แต่ภาษาเยอรมัน ภาษาฝรั่งเศส และภาษาเกาหลีนั้นนายจ้างเห็นว่าบุคลากรควรมีทักษะการฟังมากที่สุดด้วย (ตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวขนาดเล็กที่ระบุถึงทักษะทางภาษาต่างประเทศของลูกจ้างที่ต้องการในอนาคต

ภาษา*	ทักษะการพูด	ทักษะการฟัง	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะการแปลและล่าม
อังกฤษ	100.00	35.25	35.25	35.25	2.49
ฝรั่งเศส	100.00	100.00	100.00	100.00	0.00
เยอรมัน	100.00	100.00	100.00	100.00	0.91
จีน	100.00	50.43	25.43	25.43	0.64
ญี่ปุ่น	100.00	1.28	1.28	1.28	0.45
เกาหลี	100.00	100.00	0.00	0.00	0.00
อื่นๆ**	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

หมายเหตุ * ร้อยละนั้นเทียบจากจำนวนผู้ที่ตอบภาษานั้นๆ และผู้ตอบอาจตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

** ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาสเปน โปรตุเกส สวีดิช รัสเซีย อินเดีย อาหรับ เขมร

ส่วนในกิจการขนาดกลางถึงใหญ่ส่วนใหญ่นั้นต้องการบุคลากรที่มีทักษะทางการพูด รองลงมาคือการฟัง ยกเว้นภาษาฝรั่งเศสนั้นนายจ้างต้องการให้ลูกจ้างมีทักษะการฟังมากที่สุด ส่วนทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนนั้นควรมีเท่าๆกัน (รายละเอียดดูในตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 ร้อยละของนายจ้างในกิจการการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวขนาดกลางถึงใหญ่ที่ระบุถึงทักษะทาง
ภาษาต่างประเทศของลูกจ้างที่ต้องการในอนาคต

ภาษา*	ทักษะการพูด	ทักษะการฟัง	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะการแปล และล่าม
อังกฤษ	100.00	71.67	39.79	67.92	5.83
ฝรั่งเศส	47.37	100.00	47.37	47.37	0.00
เยอรมัน	100.00	100.00	0.00	0.00	0.00
จีน	100.00	53.45	0.00	46.90	0.00
ญี่ปุ่น	100.00	100.00	100.00	100.00	6.21

หมายเหตุ * ร้อยละนั้นเทียบจากจำนวนผู้ที่ตอบภาษานั้นๆ และผู้ตอบอาจตอบได้มากกว่า 1 ภาษา

บทที่ 6

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของพนักงาน / ลูกจ้าง

6.1 คำนำ

พนักงาน/ลูกจ้างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษานี้ทำงานใน 7 จังหวัด ในเขตภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร 523 ราย จังหวัดชลบุรี 689 ราย จังหวัดระยอง 541 ราย จังหวัดสมุทรปราการ 149 ราย จังหวัดกาญจนบุรี 31 ราย จังหวัดลพบุรี 57 ราย และจังหวัดอยุธยา 131 ราย รวมทั้งสิ้น 2,121 ราย การสอบถามนี้มี 2 วิธี วิธีการแรกใช้ในจังหวัดชลบุรี และระยองเป็นการส่งเจ้าหน้าที่ไปทอดแบบโดยตรง ส่วนอีก 5 จังหวัดนั้นใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ดังนั้นในการวิเคราะห์จึงแยกส่วนของจังหวัดชลบุรีและระยองออกมาเพื่อให้เห็นภาพชัดเจนขึ้น ซึ่งได้อธิบายไว้ในหัวข้อ 6.2 และได้วิเคราะห์ความคิดเห็นของพนักงาน / ลูกจ้างทั้ง 7 จังหวัดในหัวข้อ 6.3

ในการสอบถามพนักงาน/ลูกจ้าง แบ่งการสอบถามออกเป็น 4 ประเภทธุรกิจได้แก่ ธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร รวมถึงร้านอาหาร ธุรกิจนันทนาการและการบริการอื่นๆ ธุรกิจเกี่ยวกับการผลิต และธุรกิจการขนส่งทางบกและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว จำนวนพนักงาน/ลูกจ้างที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม 4 ประเภทธุรกิจ แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนพนักงาน/ลูกจ้างจำแนกตามจังหวัด และประเภทกิจการ

จังหวัด	ประเภทกิจการ				
	โรงแรมและภัตตาคาร	กิจกรรมนันทนาการ	การผลิต	การขนส่งทางบก	รวม
กรุงเทพ	77	89	346	11	523
ชลบุรี	200	25	428	36	689
ระยอง	115	56	337	33	541
สมุทรปราการ	0	4	143	2	149
กาญจนบุรี	4	1	22	4	31
ลพบุรี	2	1	54	0	57
อยุธยา	9	6	109	7	131
รวม	407	182	1,439	93	2,121

6.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของพนักงาน/ลูกจ้างในจังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยอง

6.2.1 ข้อมูลทั่วไป

พนักงาน/ลูกจ้างในจังหวัดชลบุรีและระยองจำนวน 1,230 รายนั้นเป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชายประมาณสองเท่า และทำงานอยู่ในธุรกิจการผลิตเป็นส่วนใหญ่ รองมาเป็นธุรกิจการโรงแรมและภัตตาคาร ส่วนน้อยที่ทำงานอยู่ในธุรกิจนันทนาการและธุรกิจการขนส่งทางบก (ตารางที่ 2) พนักงานอยู่ในตำแหน่งระดับปฏิบัติการเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.26) มีเพียงร้อยละ 5.74 ที่ทำงานในระดับบริหาร พนักงานทำงานในหน่วยงานนั้นๆ มาแล้วเฉลี่ยประมาณ 4.93 ปี

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างจำแนกตามเพศและประเภทกิจการ

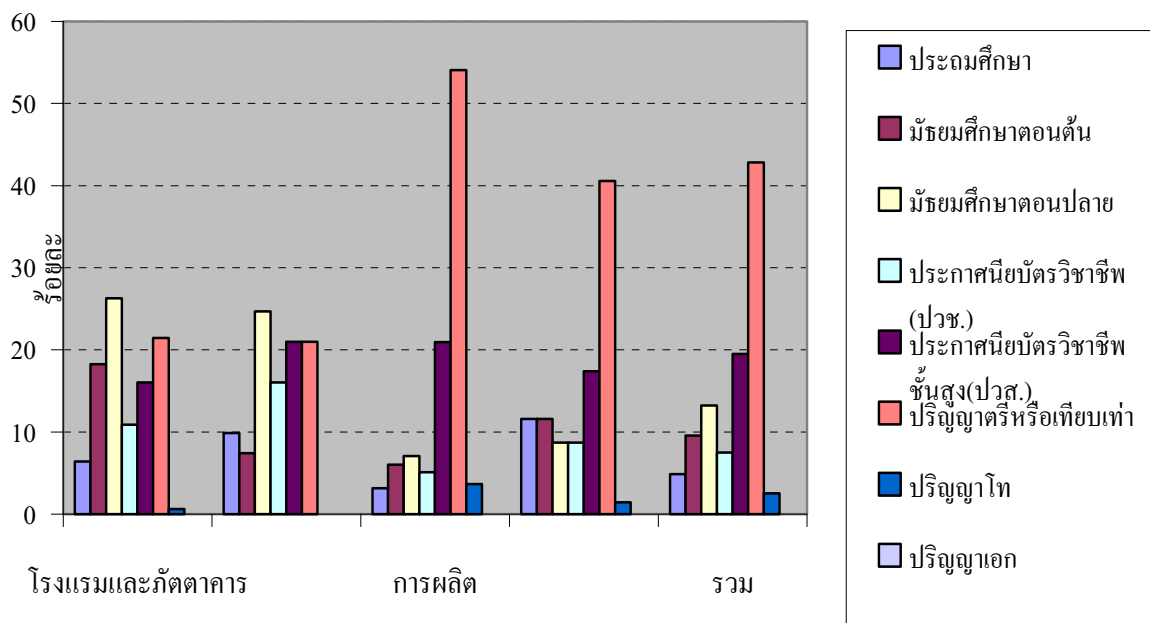
ประเภทกิจการ	เพศ					
	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน พนักงาน/ ลูกจ้าง	ร้อยละ	จำนวน พนักงาน/ ลูกจ้าง	ร้อยละ	จำนวน พนักงาน/ ลูกจ้าง	ร้อยละ
โรงแรมและภัตตาคาร	91	28.89	224	71.11	315	100.00
กิจกรรมนันทนาการ	38	46.91	43	53.09	81	100.00
การผลิต	291	38.14	472	61.86	763	100.00
การขนส่งทางบกและ ตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว	28	40.58	41	59.42	69	100.00
รวม	448	36.48	780	63.52	1228	100.00

พนักงาน/ลูกจ้างใน 2 จังหวัดนี้มีอายุเฉลี่ยประมาณ 30.20 ปี (ตารางที่ 3) ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า (ร้อยละ 42.8) ยกเว้นในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารนั้นพนักงาน/ลูกจ้างส่วนใหญ่จบการศึกษาเพียงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 26.28) รองมาจึงเป็นระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 21.47) ซึ่งเหมือนกันกับในธุรกิจนันทนาการที่พนักงาน/ลูกจ้างส่วนใหญ่จบการศึกษาเพียงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 24.69) รองมาเป็นระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (แต่ละระดับร้อยละ 20.99) (แผนภูมิที่ 1)

ตารางที่ 3 อายุเฉลี่ยของพนักงาน/ลูกจ้างจำแนกตามประเภทกิจการ

ประเภทกิจการ	จำนวนพนักงาน/ลูกจ้าง	อายุเฉลี่ย (ปี)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
โรงแรมและภัตตาคาร	303	28.78	6.94
กิจกรรมนันทนาการ	81	30.84	7.19
การผลิต	738	30.72	5.90
การขนส่งทางบก	69	30.14	5.60
รวม	1,191	30.20	6.31

แผนภูมิที่ 1 ร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างจำแนกตามวุฒิการศึกษาขั้นสูงสุดและประเภทกิจการ

ในธุรกิจแต่ละประเภทมีการใช้ภาษาไม่แตกต่างกันมาก ภาษาหลักๆที่ใช้มากที่สุดคือภาษาอังกฤษถึงร้อยละ 95.45 รองมาเป็นภาษาญี่ปุ่น ร้อยละ 4.39 และภาษาจีน ร้อยละ 3.50 ตามลำดับ ภาษาต่างประเทศอื่นๆที่ใช้ ได้แก่ ภาษาเยอรมัน ร้อยละ 0.49 ภาษาเกาหลี ร้อยละ 0.24 ภาษาฝรั่งเศส ร้อยละ 0.16 ภาษาอินเดีย ร้อยละ 0.24 ภาษาจีน ร้อยละ 0.33 และภาษาเขมร ร้อยละ 0.16 ซึ่งมีพนักงาน/ลูกจ้างที่ไม่ได้ใช้ภาษาต่างประเทศต่างๆในการทำงานเลยน้อยมากเพียงร้อยละ 1.46 ตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้าง จำแนกตามภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการทำงานมากที่สุดและประเภทกิจการ

ภาษาต่างประเทศ	ประเภทกิจการ									
	โรงแรมและภัตตาคาร		กิจกรรมนันทนาการ		การผลิต		การขนส่งทางบก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	315		81		765		69		1,230	
อังกฤษ	302	95.87	77	95.06	727	95.03	68	98.55	1174	95.45
ฝรั่งเศส	0	0.00	0	0.00	2	0.26	0	0.00	2	0.16
เยอรมัน	4	1.27	0	0.00	2	0.26	0	0.00	6	0.49
จีน	18	5.71	4	4.94	21	2.75	0	0.00	43	3.50
ญี่ปุ่น	6	1.90	6	7.41	41	5.36	1	1.45	54	4.39
เกาหลี	1	0.32	1	1.23	1	0.13	0	0.00	3	0.24
อื่นๆ*	14	4.44	1	1.23	13	1.70	0	0.00	28	2.28
ไม่ได้ใช้ภาษาตปท.ในการทำงาน	5	1.59	0	0.00	13	1.70	0	0.00	18	1.46

หมายเหตุ *ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาอินเดีย ภาษารัสเซีย ภาษา Bahasa และภาษาเขมร

ลักษณะของงานแตกต่างกันไปตามประเภทของธุรกิจ ในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารพนักงานส่วนใหญ่เป็นพนักงานให้บริการต่างๆ ร้อยละ 52.38 รองมาเป็นพนักงานต้อนรับ ร้อยละ 33.65 ในธุรกิจกิจกรรมนันทนาการก็เช่นกัน ส่วนใหญ่เป็นพนักงานให้บริการต่างๆ ร้อยละ 64.20 รองมาเป็นพนักงานต้อนรับ ร้อยละ 23.46 ในธุรกิจการผลิตส่วนใหญ่เป็นพนักงานให้บริการ ร้อยละ 30.59 รองมาเป็นพนักงานที่ทำงานด้านเอกสารต่างๆ ร้อยละ 18.17 ในธุรกิจการขนส่งทางบกนั้น พนักงานส่วนใหญ่เป็นพนักงานให้บริการต่างๆ เช่นเดียวกัน ร้อยละ 62.32 แต่รองมาเป็นงานประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 23.19 (ตารางที่ 5) พนักงาน/ลูกจ้างได้ทำงานในตำแหน่งต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นโดยเฉลี่ยในระยะเวลา 4.87 ปี (ตารางที่ 6) ซึ่งใกล้เคียงกับระยะเวลาที่พนักงาน/ลูกจ้างได้ทำงานในหน่วยงานนั้นๆ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้าง จำแนกตามประเภทงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันและประเภทกิจการ

ประเภทงาน	ประเภทกิจการ									
	โรงแรมและภัตตาคาร		กิจกรรมนันทนาการ		การผลิต		การขนส่งทางบก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	315		81		765		69		1,230	
งานเลขานุการ	9	2.86	2	2.47	48	6.27	4	5.80	63	5.12
มัคคุเทศก์	2	0.63	0	0.00	1	0.13	1	1.45	4	0.33
การตลาด	11	3.49	7	8.64	89	11.63	5	7.25	112	9.11
พนักงานต้อนรับ	106	33.65	19	23.46	28	3.66	11	15.94	164	13.33
พนักงานให้บริการต่างๆ	165	52.38	52	64.20	234	30.59	43	62.32	494	40.16
เขียน/เสนอโครงการ	1	0.32	1	1.23	26	3.40	2	2.90	30	2.44
งานประชาสัมพันธ์	30	9.52	6	7.41	72	9.41	16	23.19	124	10.08
งานเอกสารต่างๆ	19	6.03	3	3.70	139	18.17	11	15.94	172	13.98
งานอื่นๆ	29	9.21	9	11.11	238	31.11	12	17.39	288	23.41

ตารางที่ 6 ระยะเวลาการทำงานในหน้าที่ปัจจุบันโดยเฉลี่ย (ปี) จำแนกตามประเภทกิจการและขนาดของกิจการ

ประเภทกิจการ	ขนาดกิจการ								
	พนักงานน้อยกว่าเท่ากับ 15 คน			พนักงานมากกว่า 15 คน			รวม		
	จำนวน	ระยะเวลาเฉลี่ย (ปี)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวน	ระยะเวลาเฉลี่ย (ปี)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวน	ระยะเวลาเฉลี่ย (ปี)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
โรงแรมและภัตตาคาร	69	5.35	3.39	226	4.61	4.47	295	4.78	4.25
กิจกรรมนันทนาการ	31	4.35	2.97	46	5.37	4.70	77	4.96	4.10
การผลิต	63	5.86	4.07	678	4.80	4.01	741	4.89	4.02
การขนส่งทางบก	16	5.13	4.11	53	4.91	3.28	69	4.96	3.46
รวม	179	5.34	3.65	1003	4.79	4.11	1182	4.87	4.05

6.2.2 ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการทำงาน

การทำงานในธุรกิจทุกประเภทนั้นพนักงานใช้ภาษาต่างประเทศต่างๆหลายภาษาในที่ทำงาน ส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ ร้อยละ 94.55 รองมาเป็นภาษาญี่ปุ่น ร้อยละ 7.72 และภาษาจีน ร้อยละ 7.07 และภาษาต่างประเทศอื่นๆ ได้แก่ ภาษาเกาหลี ร้อยละ 2.28 ภาษาเยอรมัน ร้อยละ 1.14 และภาษาฝรั่งเศส ร้อยละ 0.65 ในธุรกิจประเภทการขนส่งทางบก พนักงาน/ลูกจ้างใช้ภาษาอังกฤษทุกคน และใช้ภาษาอื่นๆอีกในระดับต่ำ 3 ภาษาเท่านั้นคือ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน และ ภาษา รัสเซีย (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้าง จำแนกตามภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการทำงานและประเภทกิจการ

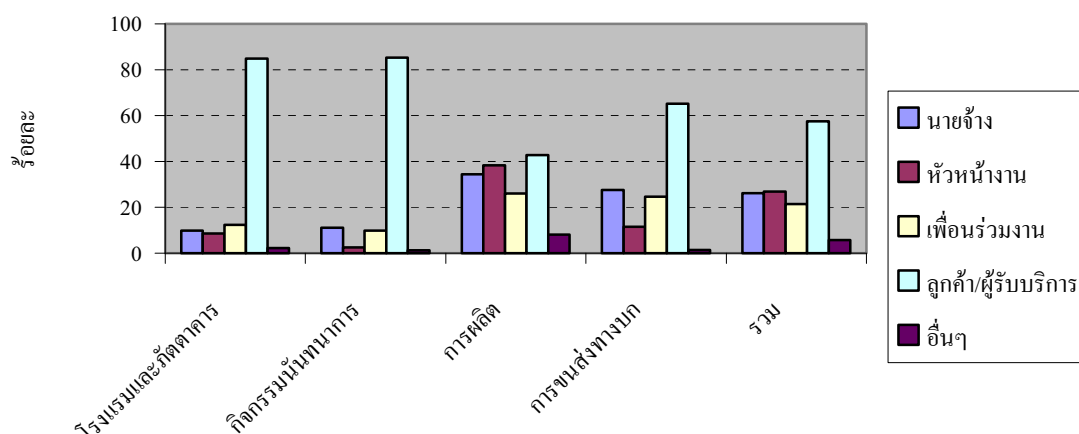
ภาษาต่างประเทศ	ประเภทกิจการ									
	โรงแรมและภัตตาคาร		กิจกรรมนันทนาการ		การผลิต		การขนส่งทางบก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	315		81		765		69		1,230	
อังกฤษ	304	96.51	78	96.30	712	93.07	69	100.00	1,163	94.55
ฝรั่งเศส	5	1.59	1	1.23	2	0.26	0	0.00	8	0.65
เยอรมัน	11	3.49	0	0.00	3	0.39	0	0.00	14	1.14
จีน	42	13.33	10	12.35	34	4.44	1	1.45	87	7.07
ญี่ปุ่น	17	5.40	12	14.81	64	8.37	2	2.90	95	7.72
เกาหลี	12	3.81	9	11.11	7	0.92	0	0.00	28	2.28
อื่น*	14	4.44	1	1.23	15	1.96	1	1.45	31	2.52

หมายเหตุ - มีพนักงาน/ลูกจ้างที่ระบุว่าไม่เคยใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานเลย จำนวน 18 ราย อยู่ในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร 4 ราย
ธุรกิจการผลิต 14 ราย

* ภาษาต่างประเทศอื่นๆที่ใช้ ได้แก่ ภาษารัสเซีย ภาษาเวียดนาม ภาษาสวีเดน ภาษาดัช ภาษาโปรตุเกส ภาษามาลาเซีย

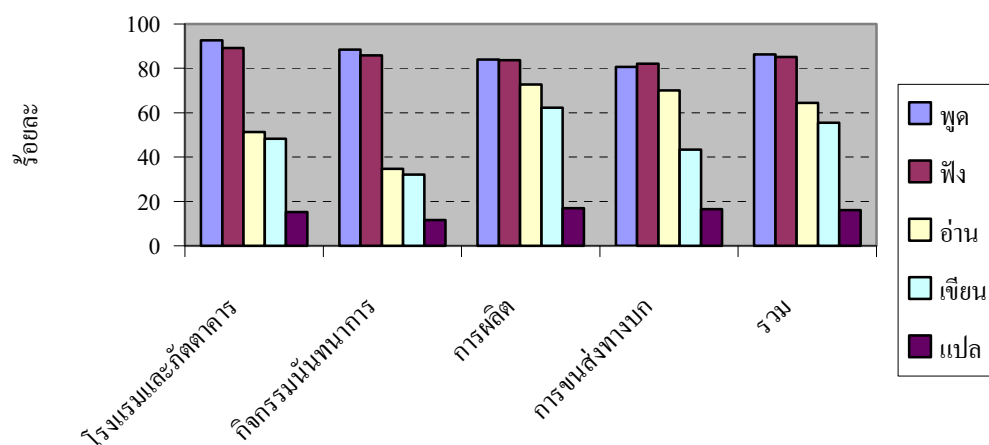
การใช้ภาษาที่กล่าวมาแล้วนั้นใช้กับบุคคลต่างๆ ได้แก่ นายจ้าง หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน และลูกค้า/ผู้รับบริการ ในสัดส่วนที่แตกต่างไปตามประเภทของธุรกิจ ในธุรกิจประเภทโรงแรมและภัตตาคารนั้นใช้กับลูกค้า/ผู้รับบริการถึงร้อยละ 84.76 ประมาณ 1 ใน 10 ใช้กับนายจ้าง หัวหน้างาน และเพื่อนร่วมงานในสัดส่วนใกล้เคียงกัน ในธุรกิจประเภทกิจกรรม นันทนาการจะเหมือนกับในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารที่ส่วนใหญ่ใช้ภาษากับลูกค้า/ผู้รับบริการ (ร้อยละ 85.19) ส่วนใน ธุรกิจประเภทการผลิตนั้นส่วนใหญ่ใช้กับลูกค้า/ผู้รับบริการ (ร้อยละ 42.75) และประมาณ 1 ใน 3 ได้ใช้ภาษาต่างประเทศกับ นายจ้าง หัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน และในธุรกิจการขนส่งทางบกนั้นส่วนใหญ่ใช้กับลูกค้า/ผู้รับบริการ (ร้อยละ 65.22) รองมาเป็นนายจ้างและเพื่อนร่วมงานในสัดส่วนใกล้เคียงกัน ใช้กับหัวหน้างานน้อยที่สุด (ร้อยละ 11.59) (แผนภูมิที่ 2)

แผนภูมิที่ 2 ร้อยละของพนักงานที่ใช้ภาษาต่างประเทศกับบุคคลต่างๆ ในที่ทำงาน จำแนกตามประเภทธุรกิจ

การใช้ภาษาต่างประเทศต่างๆในการทำงานนั้น ใช้ในทักษะต่างๆกันไป ภาษาแรกคือภาษาอังกฤษ พนักงาน/ลูกจ้างใช้กันมากที่สุดในทุกทักษะ ได้แก่ทักษะการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน การแปล/ล่าม โดยมีสัดส่วนที่แตกต่างกันไปตามประเภทของธุรกิจ อย่างไรก็ตามในภาพรวมมีการใช้ทักษะการพูดและการฟังสูงที่สุด รองลงมาคือ ทักษะการอ่าน การเขียน และการแปล-ล่าม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามประเภทธุรกิจจะเป็นดังนี้ ในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารนั้นใช้ในทักษะการพูดและฟังเป็นส่วนใหญ่ ประมาณครึ่งหนึ่งใช้ทักษะการอ่านและเขียน มีส่วนน้อยที่ใช้การแปล/ล่าม ในธุรกิจกิจกรรมนันทนาการนั้นจะเหมือนกับในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร แต่สัดส่วนของการใช้ทักษะการอ่านและเขียนนั้นน้อยกว่าในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร ในธุรกิจการผลิตนั้นสัดส่วนการใช้ทักษะการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนค่อนข้างสูง แต่การแปล/ล่ามยังใช้น้อย และในธุรกิจการขนส่งทางบก ใช้ทักษะการฟัง การพูด และการอ่าน มาก รองมาเป็น การเขียน และน้อยที่สุด คือการแปล/ล่าม (แผนภูมิที่ 3)

แผนภูมิที่ 3 ร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างที่ใช้ภาษาอังกฤษในทักษะต่างๆ จำแนกตามประเภทธุรกิจ

ในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร ที่มีการใช้ภาษาจีนนั้นส่วนใหญ่ใช้ในการฟัง (ร้อยละ 93.02) รองมาเป็นการพูด (ร้อยละ 72.09) ส่วนน้อยใช้ในการอ่าน เขียน และการแปล/ล่าม ในภาษาต่างประเทศอื่นๆ ได้แก่ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน ภาษาฝรั่งเศส และภาษาเกาหลี ก็เช่นกัน ส่วนใหญ่ใช้ในการฟัง และการพูด ตามลำดับ ยกเว้นภาษาเกาหลีซึ่งใช้ทักษะทั้ง 2 เท่าๆ กัน ทักษะที่ใช้น้อยคือทักษะในการอ่าน เขียน และการแปล/ล่าม (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างที่ได้ใช้ภาษาต่างประเทศในทักษะต่างๆ จำแนกตามประเภทกิจการ

ประเภทกิจการ/ ทักษะทางภาษาที่ใช้	ภาษาต่างประเทศ									
	ฝรั่งเศส		เยอรมัน		จีน		ญี่ปุ่น		เกาหลี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โรงแรมและภัตตาคาร	14		20		43		20		10	
พูด	6	42.86	15	75.00	31	72.09	14	70.00	6	60.00
ฟัง	13	92.86	14	70.00	40	93.02	17	85.00	8	80.00
อ่าน	2	14.29	0	0.00	4	9.30	2	10.00	1	10.00
เขียน	2	14.29	1	5.00	4	9.30	1	5.00	1	10.00
แปล	0	0.00	1	5.00	5	11.63	1	5.00	1	10.00
กิจกรรมนันทนาการ	2		1		12		13		9	
พูด	1	50.00	0	0.00	9	75.00	11	84.62	8	88.89
ฟัง	2	100.00	1	100.00	10	83.33	12	92.31	6	66.67
อ่าน	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	7.69	0	0.00
เขียน	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	7.69	0	0.00
แปล	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
การผลิต	4		3		30		75		4	
พูด	3	75.00	2	66.67	27	90.00	61	81.33	2	50.00
ฟัง	3	75.00	3	100.00	27	90.00	65	86.67	2	50.00
อ่าน	2	50.00	0	0.00	8	26.67	14	18.67	0	0.00
เขียน	1	25.00	0	0.00	5	16.67	10	13.33	0	0.00
แปล	1	25.00	0	0.00	8	26.67	12	16.00	1	25.00
การขนส่งทางบก	0		0		0		2		0	
พูด	0	0	0	0	0	0	1	50.00	0	0
ฟัง	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	0
อ่าน	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	0
เขียน	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	0
แปล	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	0
รวม 4 ประเภทกิจการ	20		24		85		110		23	
พูด	10	50.00	17	70.83	67	78.82	87	79.09	16	69.57
ฟัง	18	90.00	18	75.00	77	90.59	94	85.45	16	69.57
อ่าน	4	20.00	0	0.00	12	14.12	17	15.45	1	4.35
เขียน	3	15.00	1	4.17	9	10.59	12	10.91	1	4.35
แปล	1	5.00	1	4.17	13	15.29	13	11.82	2	8.70

6.2.3 ความถนัดในการใช้ภาษาต่างประเทศ

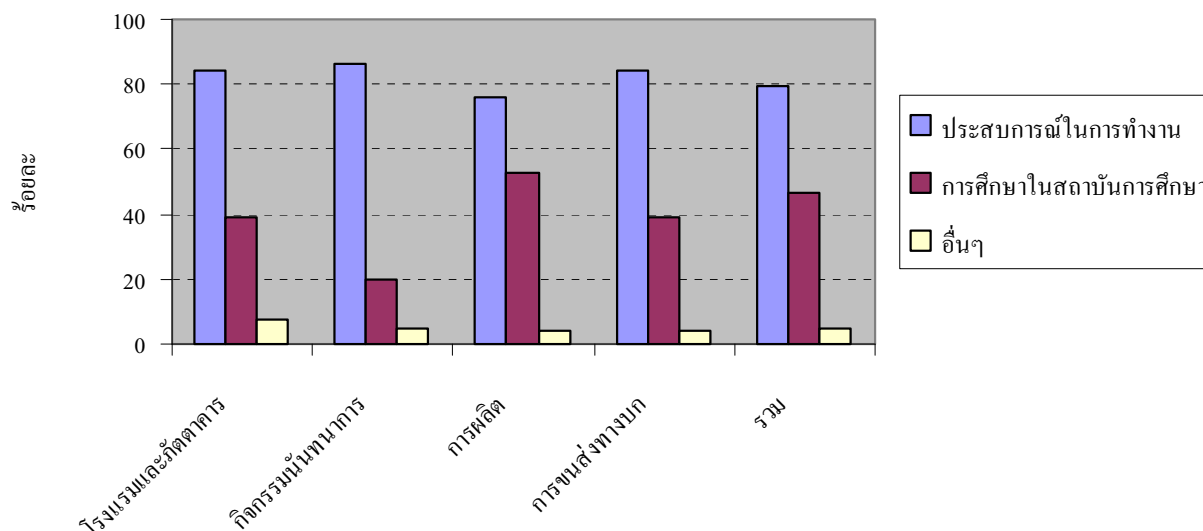
ในการใช้ทักษะต่างๆในภาษาอังกฤษ พนักงาน/ลูกจ้างมีความถนัดแตกต่างกันไปตามประเภทของธุรกิจ พนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารใช้ทักษะการพูดมากที่สุด ร้อยละ 53.24 แต่พนักงาน/ลูกจ้างระบุว่าอ่อนในทักษะนี้มากที่สุดเช่นกัน ร้อยละ 41.64 ทักษะที่ใช้มากรองลงมาคือ ทักษะการฟัง ร้อยละ 48.46 ซึ่งพนักงาน/ลูกจ้างมีความสามารถและมั่นใจในทักษะนี้มากที่สุด ร้อยละ 33.79 ส่วนพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจกิจกรรมนันทนาการใช้ทักษะการฟังมากที่สุด ร้อยละ 57.89 ใกล้เคียงกับทักษะการพูด ร้อยละ 51.32 ทักษะที่มีความสามารถและมั่นใจที่สุดคือทักษะการฟัง ร้อยละ 30.26 รองมาเป็นทักษะการพูด ร้อยละ 27.63 ส่วนทักษะที่อ่อนที่สุดคือทักษะการเขียน ร้อยละ 39.47 รองมาเป็นทักษะการอ่านและการแปล/ล่าม ร้อยละ 34.21 สำหรับพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจการผลิตใช้ทักษะการอ่าน ร้อยละ 35.35 การพูด ร้อยละ 34.37 และการฟัง ร้อยละ 31.13 ใกล้เคียงกัน แต่มีความสามารถและมั่นใจในทักษะการอ่านมากที่สุด ร้อยละ 42.25 และทักษะที่อ่อนคือทักษะการพูดมากที่สุด ร้อยละ 42.11 และพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจการขนส่งทางบกนั้นได้ใช้ทักษะการพูด การฟัง และการอ่านภาษาอังกฤษใกล้เคียงกัน และมีความสามารถและมั่นใจในทักษะการฟังมากที่สุด ร้อยละ 39.39 และทักษะที่อ่อนคือทักษะการเขียนมากที่สุด ร้อยละ 42.42 (ตารางที่ 9) พิจารณาตามข้อมูลดังกล่าว พนักงาน/ลูกจ้างในกิจการนันทนาการและการผลิตน่าจะมีปัญหาในการใช้ภาษาในการทำงานน้อยที่สุด ส่วนพนักงาน/ลูกจ้างในกิจการการขนส่งทางบกและกิจการโรงแรมและภัตตาคาร อาจมีปัญหาเพราะทักษะพูดนั้นใช้มากแต่พนักงานเห็นว่าตนเองอ่อนทักษะนี้มากที่สุด

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างในการใช้ทักษะต่างๆในภาษาอังกฤษ

ทักษะต่างๆ ในภาษาอังกฤษ	ประเภทกิจการ									
	โรงแรมและภัตตาคาร		กิจกรรมนันทนาการ		การผลิต		การขนส่งทางบก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทักษะที่ใช้มากที่สุด										
การพูด	156	53.24	39	51.32	244	34.37	27	40.91	466	40.70
การฟัง	142	48.46	44	57.89	221	31.13	26	39.39	433	37.82
การอ่าน	47	16.04	18	23.68	251	35.35	25	37.88	341	29.78
การเขียน	48	16.38	9	11.84	157	22.11	12	18.18	226	19.74
การแปล/ล่าม	14	4.78	5	6.58	29	4.08	3	4.55	51	4.45
ทักษะที่มีความสามารถและมั่นใจที่สุด										
การพูด	92	31.40	21	27.63	183	25.77	15	22.73	311	27.16
การฟัง	99	33.79	23	30.26	198	27.89	26	39.39	346	30.22
การอ่าน	57	19.45	12	15.79	300	42.25	21	31.82	390	34.06
การเขียน	42	14.33	4	5.26	158	22.25	11	16.67	215	18.78
การแปล/ล่าม	8	2.73	0	0.00	19	2.68	2	3.03	29	2.53
ทักษะที่อ่อนที่สุด										
การพูด	122	41.64	23	30.26	299	42.11	25	37.88	469	40.96
การฟัง	84	28.67	15	19.74	182	25.63	16	24.24	297	25.94
การอ่าน	51	17.41	26	34.21	91	12.82	15	22.73	183	15.98
การเขียน	87	29.69	30	39.47	222	31.27	28	42.42	367	32.05
การแปล/ล่าม	55	18.77	26	34.21	122	17.18	26	39.39	229	20.00

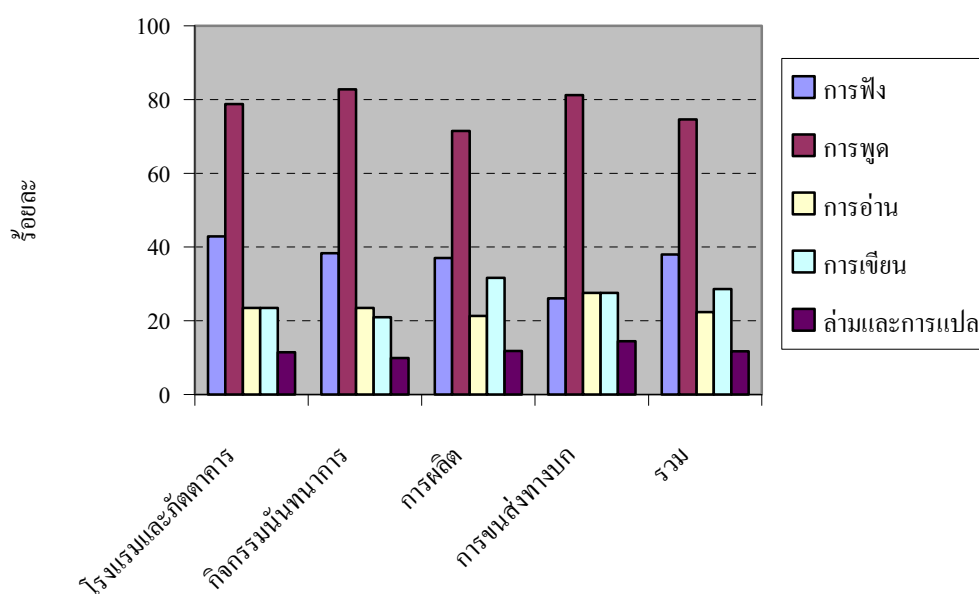
ทักษะในภาษาต่างประเทศต่างๆที่พนักงาน/ลูกจ้างมีความสามารถและมั่นใจที่สุดนั้นส่วนใหญ่เกิดจากประสบการณ์การทำงาน (ร้อยละ 79.19) รองมาเป็นผลจากการศึกษาในสถาบันการศึกษา (ร้อยละ 46.26) และอื่นๆ (ร้อยละ 4.96) ซึ่ง ได้แก่ การเรียนเพิ่มเติม และการฝึกฝนด้วยตนเอง (แผนภูมิที่ 4)

แผนภูมิที่ 4 ร้อยละของแหล่งที่มาที่พนักงาน/ลูกจ้างมีความสามารถและมั่นใจในทักษะภาษาต่างประเทศ

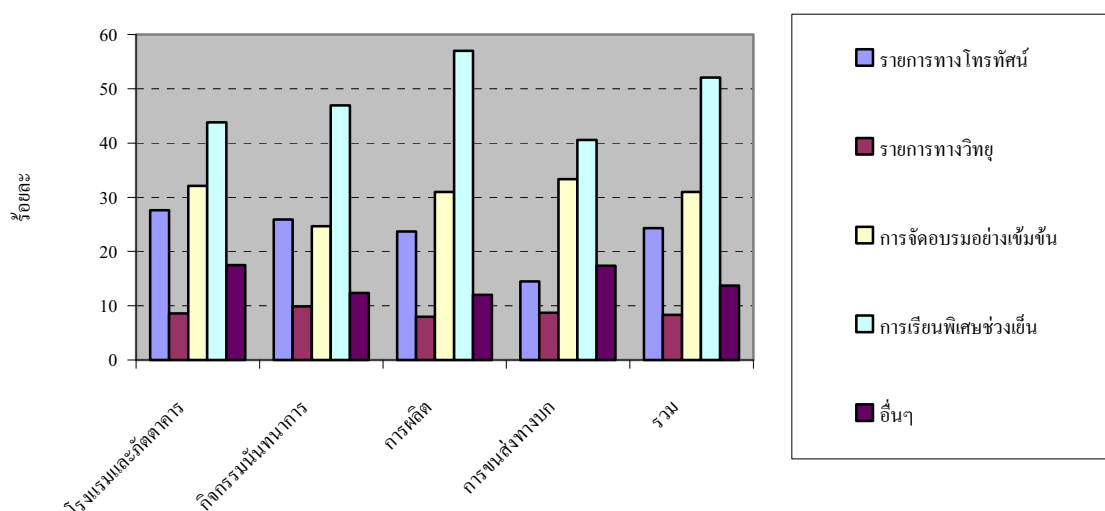

พนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจทุกประเภทมีความต้องการพัฒนาในทักษะการพูดภาษาต่างประเทศมากที่สุด และต้องการพัฒนาในทักษะอ่านและการแปลน้อยที่สุด (แผนภูมิที่ 5) ซึ่งต้องการพัฒนาทักษะต่างๆ นี้ด้วยการเรียนพิเศษในช่วงเย็นเป็นส่วนใหญ่ รองมาเป็นการจัดอบรมอย่างเข้มข้นประมาณ 2 สัปดาห์ และจากรายการทางโทรทัศน์ (แผนภูมิที่ 6)

แผนภูมิที่ 5 ร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างที่ต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาต่างประเทศต่างๆ เพื่อการทำงาน

แผนภูมิที่ 6 ร้อยละของวิธีที่ต้องการในการพัฒนาทักษะทางภาษาของพนักงาน/ลูกจ้างในแต่ละธุรกิจ

6.2.4 การเพิ่มพูนทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน

พนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารนั้นได้รับโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ด้านภาษาต่างประเทศจากหน่วยงานในการทำกิจกรรมต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงาน (ร้อยละ 66.98) รองมาเป็นการเรียนเสริมพิเศษ การศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา และการดูงาน/ทัศนศึกษาใกล้เคียงกัน ซึ่งในธุรกิจขนาดใหญ่กว่ามีสัดส่วนของพนักงาน/ลูกจ้างที่ได้รับโอกาสเพิ่มพูนความรู้จะมากกว่าธุรกิจขนาดเล็ก ในเรื่องระดับการสนับสนุนของหน่วยงานต่อกิจกรรมต่าง ๆ นั้นยังอยู่ในระดับที่ค่อนข้างน้อย และในธุรกิจขนาดใหญ่จะมีระดับการสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้ที่ดีกว่าธุรกิจขนาดเล็ก (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารที่ได้รับโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศ และระดับคะแนนเฉลี่ยการสนับสนุนจากหน่วยงาน

ประเภทกิจการ/ การได้รับโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ทางด้านภาษาต่างประเทศ จากหน่วยงาน	ขนาดกิจการ								
	พนักงาน/ลูกจ้าง น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน			พนักงาน/ลูกจ้าง มากกว่า 15 คน			รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*
การฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงาน	29	41.43	1.62	182	74.29	2.65	211	66.98	2.51
การดูงาน/ทัศนศึกษา	23	32.86	1.17	145	59.18	2.02	168	53.33	1.90
ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา	22	31.43	1.23	147	60.00	2.37	169	53.65	2.22
เรียนเสริมพิเศษ	25	35.71	1.40	148	60.41	2.22	173	54.92	2.10
อื่นๆ **	36	51.43	3.89	31	12.65	2.80	67	21.27	3.21

หมายเหตุ * ระดับการสนับสนุนโดยเฉลี่ยมาก หมายถึงพนักงาน/ลูกจ้างได้รับการสนับสนุนมาก

** การเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศด้วยวิธีอื่นๆ ได้แก่ การฝึกปฏิบัติจริงกับลูกค้าหรือเพื่อนร่วมงาน ร้อยละ 4.44 จากการศึกษาด้วยตนเองจากเอกสาร/ตำรา ร้อยละ 2.86 จากสื่ออื่นๆ ร้อยละ 0.32 และไม่มีโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 9.84

ส่วนพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจกิจกรรมนันทนาการนั้นได้รับโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ด้านภาษาด้วยการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงาน (ร้อยละ 58.02) การเรียนเสริมพิเศษ (ร้อยละ 53.09) การดูงาน/ทัศนศึกษา (ร้อยละ 51.85) และการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา (ร้อยละ 46.91) ตามลำดับ ระดับการสนับสนุนของหน่วยงานต่อกิจกรรมต่าง ๆ นั้นยังอยู่ในระดับที่น้อยมาก ซึ่งในธุรกิจขนาดใหญ่จะมีระดับการสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้ที่ดีกว่าธุรกิจขนาดเล็ก (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจกิจกรรมนันทนาการที่ได้รับโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศ และระดับคะแนนเฉลี่ยการสนับสนุนจากหน่วยงาน

ประเภทกิจการ/ การได้รับโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ทางด้านภาษาต่างประเทศ จากหน่วยงาน	ขนาดกิจการ								
	พนักงาน/ลูกจ้าง น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน			พนักงาน/ลูกจ้าง มากกว่า 15 คน			รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*
การฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงาน	19	61.29	1.37	28	56.00	2.43	47	58.02	2.00
การดูงาน/ทัศนศึกษา	16	51.61	1.00	26	52.00	2.12	42	51.85	1.69
ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา	16	51.61	1.00	22	44.00	2.36	38	46.91	1.79
เรียนเสริมพิเศษ	21	67.74	1.43	22	44.00	2.18	43	53.09	1.81
อื่นๆ**	10	32.26	4.00	12	24.00	2.75	22	27.16	2.85

หมายเหตุ * ระดับการสนับสนุนโดยเฉลี่ยมาก หมายถึงพนักงาน/ลูกจ้างได้รับการสนับสนุนมาก

** การเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศด้วยวิธีอื่นๆ ได้แก่ การฝึกปฏิบัติงานจริงกับลูกค้าหรือเพื่อนร่วมงานร้อยละ 11.11

จากการศึกษาด้วยตนเองจากเอกสาร/ตำรา ร้อยละ 3.70 และไม่มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 11.11

ส่วนพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจการผลิตประมาณ 3 ใน 4 นั้นได้รับการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงาน และประมาณครึ่งหนึ่งได้เรียนเสริมพิเศษ ดูงาน/ทัศนศึกษา และศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา ซึ่งในการสนับสนุนแต่ละกิจกรรมนั้นอยู่ในระดับที่น้อย (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจการผลิตที่ได้รับโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศ และระดับคะแนนเฉลี่ยการสนับสนุนจากหน่วยงาน

ประเภทกิจการ/ การได้รับโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ทางด้านภาษาต่างประเทศ จากหน่วยงาน	ขนาดกิจการ								
	พนักงาน/ลูกจ้างน้อยกว่า เท่ากับ 15 คน			พนักงาน/ลูกจ้างมากกว่า 15 คน			รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*
การฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงาน	36	55.38	1.08	515	73.57	2.39	551	72.03	2.30
การดูงาน/ทัศนศึกษา	37	56.92	1.14	384	54.86	1.98	421	55.03	1.91
ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา	33	50.77	1.00	343	49.00	1.90	376	49.15	1.82
เรียนเสริมพิเศษ	40	61.54	1.25	386	55.14	2.04	426	55.69	1.96
อื่นๆ**	16	24.62	-	67	9.57	2.72	83	10.85	2.72

หมายเหตุ * ระดับการสนับสนุนโดยเฉลี่ยมาก หมายถึงพนักงาน/ลูกจ้างได้รับการสนับสนุนมาก

** การเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศด้วยวิธีอื่นๆ ได้แก่ การฝึกปฏิบัติจริงกับลูกค้าหรือเพื่อนร่วมงาน ร้อยละ 0.92 จากการศึกษาด้วยตนเองจากเอกสาร/ตำรา ร้อยละ 1.31 และไม่มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 3.92

และสุดท้ายพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจการขนส่งทางบกนั้นได้รับการสนับสนุนด้วยการฝึกอบรมแลฝึกปฏิบัติงานเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53.62) เหมือนกัน และเพียง 1 ใน 3 ของพนักงาน/ลูกจ้างที่ได้รับการเรียนเสริมพิเศษ และการไปศึกษาต่อ ซึ่งการสนับสนุนจากหน่วยงานนั้นยังอยู่ในระดับน้อยมากเหมือนกัน (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจการขนส่งทางบกที่ได้รับโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศ และระดับคะแนนเฉลี่ยการสนับสนุนจากหน่วยงาน

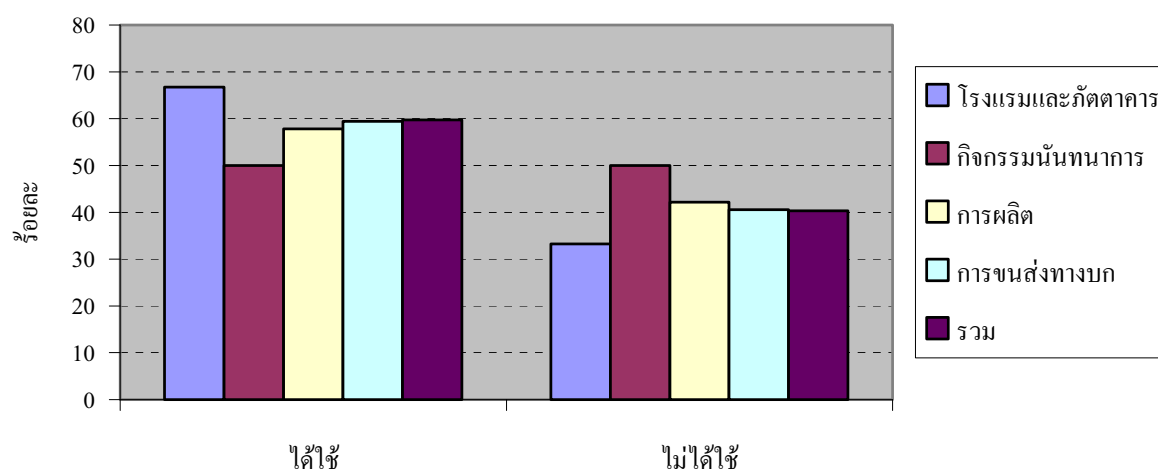
ประเภทกิจการ/ การได้รับโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ทางด้านภาษาต่างประเทศ จากหน่วยงาน	ขนาดกิจการ								
	พนักงาน/ลูกจ้าง น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน			พนักงาน/ลูกจ้าง มากกว่า 15 คน			รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*
การฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงาน	7	43.75	1.86	30	56.60	2.07	37	53.62	2.03
การดูงาน/ทัศนศึกษา	5	31.25	1.00	26	49.06	2.04	31	44.93	1.87
ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา	5	31.25	1.80	19	35.85	1.63	24	34.78	1.67
เรียนเสริมพิเศษ	6	37.50	1.50	21	39.62	1.38	27	39.13	1.41
อื่นๆ**	4	25.00	-	18	33.96	4.00	22	31.88	4.00

หมายเหตุ * ระดับการสนับสนุนโดยเฉลี่ยมาก หมายถึงพนักงาน/ลูกจ้างได้รับการสนับสนุนมาก

** การเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศด้วยวิธีอื่นๆ ได้แก่ การฝึกปฏิบัติจริงกับลูกค้าหรือเพื่อนร่วมงาน ร้อยละ 4.35 และไม่มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 21.74

นอกเหนือจากการสนับสนุนจากหน่วยงานในการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษา พนักงาน/ลูกจ้างยังได้ใช้สื่อต่างๆในการเพิ่มพูนทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศอีก โดยที่สัดส่วนผู้ใช้สื่อต่าง ๆ นั้นมีมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ใช้ (แผนภูมิที่ 7) ซึ่งในกลุ่มพนักงานที่ได้ใช้นั้นส่วนใหญ่เป็นการสนทนาติดต่อกับชาวต่างประเทศโดยตรง รองมาเป็น สื่อโทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศ สื่อที่ใช้น้อยที่สุดคือสื่อวิทยุ (ตารางที่ 14)

แผนภูมิที่ 7 ร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างต่อการใช้สื่อต่างๆในการเพิ่มพูนทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ

ตารางที่ 14 ร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างที่ได้ใช้สื่อต่างๆในการเพิ่มพูนทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

สื่อต่างๆ	ประเภทกิจการ				
	โรงแรมและภัตตาคาร	กิจกรรมนันทนาการ	การผลิต	การขนส่งทางบก	รวม*
สื่อวิทยุ	45.93	41.03	37.99	24.39	39.67
โทรทัศน์	70.33	64.10	62.47	48.78	64.05
สิ่งพิมพ์	67.94	58.97	67.51	53.66	66.39
CD-ROM	50.72	43.59	53.55	46.34	51.79
ได้สนทนา	86.60	82.05	69.11	63.41	74.52
อื่นๆ**	4.31	0.00	2.06	7.32	2.89

หมายเหตุ * ร้อยละรวมไม่เท่ากับร้อยละของสถานประกอบการแต่ละประเภท เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

** อื่นๆ คือ อินเทอร์เน็ต ตำรา เอกสาร และภาพยนตร์

ส่วนในเรื่องความถี่ในการใช้สื่อต่าง ๆ นั้นอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ซึ่งการใช้ภาษาบ่อยที่สุดคือการสนทนากับชาวต่างประเทศ รองมาคือ การใช้สื่อโทรทัศน์และสิ่งพิมพ์ (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ระดับความถี่**โดยเฉลี่ยในการใช้สื่อเพื่อเพิ่มพูนทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

สื่อต่างๆที่ใช้ในการเพิ่มพูน ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ	ประเภทกิจการ				
	โรงแรมและ ภัตตาคาร	กิจกรรม นันทนาการ	การผลิต	การขนส่งทางบก	รวม*
สื่อวิทยุ	2.39	3.00	2.23	2.33	2.33
โทรทัศน์	3.08	3.52	2.92	3.37	3.02
สิ่งพิมพ์	3.00	3.29	2.92	2.91	2.96
CD-ROM	2.36	3.06	2.79	3.47	2.72
ได้สนทนา	3.38	3.47	2.79	3.58	3.07
อื่นๆ	2.20	-	2.56	1.00	2.33

หมายเหตุ * ระดับความถี่รวมไม่เท่ากับระดับความถี่โดยเฉลี่ยของสถานประกอบการแต่ละประเภท เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

** ระดับความถี่โดยเฉลี่ยมาก หมายถึงพนักงาน/ลูกจ้างได้ใช้สื่อนั้นๆมาก

เมื่อพิจารณาการเพิ่มพูนความสามารถในทักษะภาษาของพนักงาน/ลูกจ้างโดยใช้สื่อเปรียบเทียบกับวิธีการที่พนักงาน/ลูกจ้างต้องการในการพัฒนาทักษะต่างๆ (ดูแผนภูมิที่ 6) แล้วก็จะเห็นได้ว่า พนักงาน/ลูกจ้างมีความต้องการให้มีการจัดอบรมอย่างเข้มข้นและการเรียนพิเศษในช่วงเย็นซึ่งทั้ง 2 วิธีนี้ ตามข้อมูลยังมีระดับการสนับสนุนจากหน่วยงานค่อนข้างน้อยมาก

6.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของพนักงาน/ลูกจ้างใน 7 จังหวัด

6.3.1 ข้อมูลทั่วไป

จากการสอบถามพนักงาน/ลูกจ้างใน 7 จังหวัด เป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชายประมาณสองเท่า และทำงานอยู่ในธุรกิจการผลิตเป็นส่วนใหญ่ รองมาเป็นธุรกิจการโรงแรมและภัตตาคาร ส่วนน้อยที่ทำงานอยู่ในธุรกิจนันทนาการและธุรกิจการขนส่งทางบก (ดูตารางที่ 16) ส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งระดับปฏิบัติการ ร้อยละ 88.13 เพียงร้อยละ 11.87 อยู่ในระดับบริหาร และเฉลี่ยทำงานในหน่วยงานนั้นๆ มาแล้วประมาณ 5.43 ปี

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างจำแนกตามเพศและประเภทกิจการ

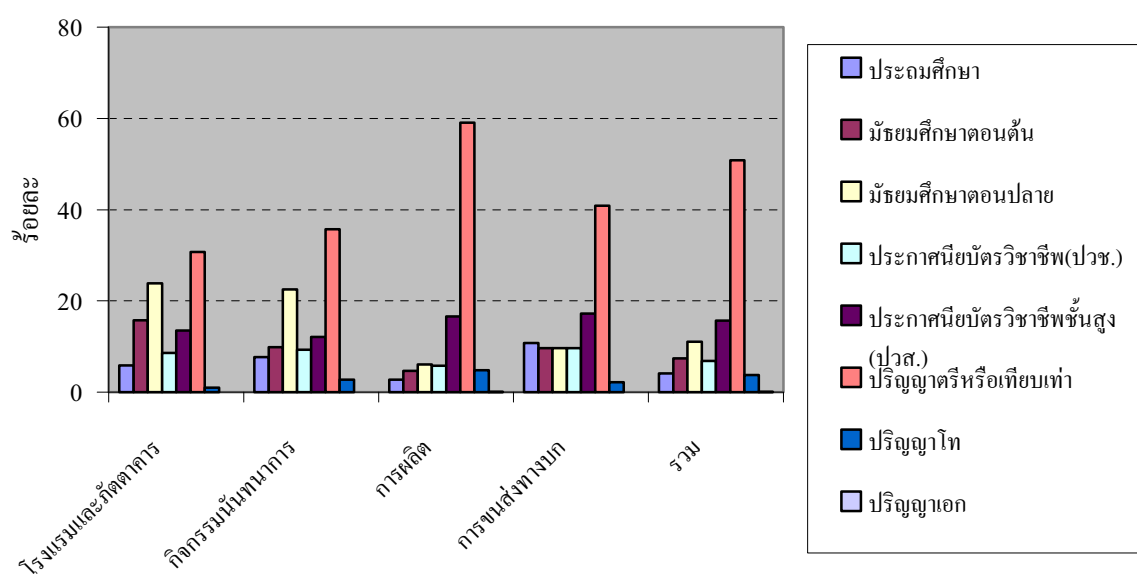
ประเภทกิจการ	เพศ					
	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน พนักงาน/ ลูกจ้าง	ร้อยละ	จำนวน พนักงาน/ ลูกจ้าง	ร้อยละ	จำนวน พนักงาน/ ลูกจ้าง	ร้อยละ
โรงแรมและภัตตาคาร	121	29.88	284	70.12	405	100.00
กิจกรรมนันทนาการ	70	38.89	110	61.11	180	100.00
การผลิต	495	34.45	942	65.55	1437	100.00
การขนส่งทางบก	34	36.96	58	63.04	92	100.00
รวม	720	34.06	1394	65.94	2114	100.00

พนักงาน/ลูกจ้างนั้นมีอายุเฉลี่ยประมาณ 30.72 ปี (ดูตารางที่ 17) ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า (ร้อยละ 50.83) รองมาจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) (ร้อยละ 15.65) และระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 11.08) ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 8)

ตารางที่ 17 อายุเฉลี่ยของพนักงาน/ลูกจ้างจำแนกตามประเภทกิจการ

ประเภทกิจการ	จำนวนพนักงาน/ลูกจ้าง	อายุเฉลี่ย (ปี)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
โรงแรมและภัตตาคาร	394	28.85	7.18
กิจกรรมนันทนาการ	179	29.93	7.25
การผลิต	1,392	31.34	6.97
การขนส่งทางบก	92	30.96	6.60
รวม	2,057	30.72	7.08

แผนภูมิที่ 8 ร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างจำแนกตามวุฒิการศึกษาขั้นสูงสุดและประเภทกิจการ

จากลักษณะงานที่พนักงาน/ลูกจ้างทำอยู่ในปัจจุบันนั้นได้ใช้ภาษาต่างๆในการทำงานในธุรกิจแต่ละประเภทนั้น ปรากฏว่าการใช้ภาษาไม่แตกต่างกันมาก ภาษาหลักๆที่ใช้ คือ ภาษาอังกฤษใช้มากที่สุดถึงร้อยละ 93.40 รองมาเป็น ภาษาญี่ปุ่น ร้อยละ 3.91 และภาษาจีน ร้อยละ 3.63 ตามลำดับ ซึ่งมีผลไม่แตกต่างจากข้อมูลที่ได้จากจังหวัดชลบุรีและระยอง ภาษาต่างประเทศอื่นๆที่ใช้ ได้แก่ ภาษาเยอรมัน ร้อยละ 0.42 ภาษาเกาหลี ร้อยละ 0.24 ภาษาฝรั่งเศส ร้อยละ 0.14 ภาษา อินเดีย ร้อยละ 0.14 ภาษาจีน ร้อยละ 0.19 และภาษาเขมร ร้อยละ 0.09 มีพนักงาน/ลูกจ้างที่ไม่ได้ใช้ภาษาต่างประเทศต่างๆในการทำงานเลยน้อยมากเพียงร้อยละ 0.85 (ดูตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้าง จำแนกตามภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการทำงานมากที่สุด และประเภทกิจการ

ภาษาต่างประเทศ	ประเภทกิจการ									
	โรงแรมและ ภัตตาคาร		กิจกรรม นันทนาการ		การผลิต		การขนส่งทางบก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	407		182		1439		93		2121	
อังกฤษ	386	94.84	167	91.76	1343	93.33	85	91.40	1981	93.40
ฝรั่งเศส	0	0.00	1	0.55	2	0.14	0	0.00	3	0.14
เยอรมัน	5	1.23	1	0.55	3	0.21	0	0.00	9	0.42
จีน	30	7.37	11	6.04	36	2.50	0	0.00	77	3.63
ญี่ปุ่น	10	2.46	9	4.95	62	4.31	2	2.15	83	3.91
เกาหลี	1	0.25	1	0.55	3	0.21	0	0.00	5	0.24
อื่นๆ*	18	4.42	3	1.65	15	1.04	0	0.00	36	1.70
ไม่ได้ใช้ ภาษาต่างประเทศ ในการทำงาน	5	1.23	0	0.00	13	0.90	0	0.00	18	0.85

หมายเหตุ * ภาษาอื่นๆ คือ ภาษาอินเดีย ภาษารัสเซีย ภาษา Bahasa ภาษาเขมร ภาษาลาว

งานประเภทแตกต่างกันไปตามประเภทของธุรกิจมีผลต่อการใช้ภาษา ในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร งานส่วนใหญ่เป็นงานของพนักงานที่ให้บริการต่างๆ (ร้อยละ 46.44) รองมาเป็นพนักงานต้อนรับ (ร้อยละ 31.45) เช่นเดียวกับธุรกิจกิจกรรมนันทนาการที่งานส่วนใหญ่เป็นงานของพนักงานให้บริการต่างๆ (ร้อยละ 57.69) รองมาเป็นพนักงานต้อนรับ (ร้อยละ 15.93) ในธุรกิจการผลิตที่งานส่วนใหญ่ก็เป็นของพนักงานให้บริการต่างๆ (ร้อยละ 22.17) รองมาเป็นงานด้านเอกสารต่างๆ (ร้อยละ 16.19) และในธุรกิจการขนส่งทางบกนั้น พนักงานส่วนใหญ่เป็นพนักงานให้บริการต่างๆ เหมือนกัน (ร้อยละ 51.61) แต่รองมาเป็นงานประชาสัมพันธ์ และงานเอกสารต่างๆ (ร้อยละ 18.28) (ตารางที่ 19) และพนักงาน/ลูกจ้างได้ทำงานในตำแหน่งดังกล่าวนี้เป็นระยะเวลาโดยเฉลี่ย 5.22 ปี (ดูตารางที่ 20) ใกล้เคียงกับระยะเวลาที่พนักงาน/ลูกจ้างได้ทำงานในหน่วยงานนั้นๆ

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้าง จำแนกตามประเภทงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันและประเภทกิจการ

ประเภทงาน	ประเภทกิจการ									
	โรงแรมและ ภัตตาคาร		กิจกรรม นันทนาการ		การผลิต		การขนส่งทางบก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งานเลขานุการ	19	4.67	5	2.75	91	6.32	7	7.53	122	5.75
มัคคุเทศก์	2	0.49	0	0.00	2	0.14	3	3.23	7	0.33
การตลาด	16	3.93	19	10.44	203	14.11	5	5.38	243	11.46
พนักงานต้อนรับ	128	31.45	29	15.93	43	2.99	11	11.83	211	9.95
พนักงานให้บริการต่างๆ	189	46.44	105	57.69	319	22.17	48	51.61	661	31.16
เขียน/เสนอโครงการ	1	0.25	4	2.20	48	3.34	2	2.15	55	2.59
งานประชาสัมพันธ์	38	9.34	18	9.89	115	7.99	17	18.28	188	8.86
งานเอกสารต่างๆ	27	6.63	11	6.04	233	16.19	17	18.28	288	13.58
งานอื่นๆ*	55	13.51	28	15.38	575	39.96	21	22.58	679	32.01

หมายเหตุ * งานอื่นๆ คือ การบัญชี-การเงิน, ควบคุมการผลิต, ฝ่ายจัดซื้อ, ฝ่ายซ่อมบำรุง, ฝ่ายตรวจสอบคุณภาพ, ฝ่ายบุคคล

ตารางที่ 20 ระยะเวลาการทำงานในหน้าที่ปัจจุบันโดยเฉลี่ย (ปี) จำแนกตามประเภทกิจการและขนาดของกิจการ

ประเภทกิจการ	ขนาดกิจการ								
	พนักงานน้อยกว่าเท่ากับ 15 คน			พนักงานมากกว่า 15 คน			รวม		
	จำนวน	ระยะเวลา เฉลี่ย (ปี)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	จำนวน	ระยะเวลา เฉลี่ย (ปี)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	จำนวน	ระยะเวลา เฉลี่ย (ปี)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน
โรงแรมและภัตตาคาร	93	5.56	3.76	286	4.37	4.38	379	4.66	4.26
กิจกรรมนันทนาการ	100	5.38	5.36	66	5.41	4.46	166	5.39	5.01
การผลิต	83	5.96	4.93	1296	5.30	4.66	1379	5.34	4.67
การขนส่งทางบก	24	6.00	5.07	68	5.24	3.84	92	5.43	4.18
รวม	300	5.65	4.75	1716	5.15	4.58	2016	5.22	4.61

6.3.2 ความรู้ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ

มีการใช้ภาษาต่างประเทศหลายภาษาในที่ทำงานโดยส่วนใหญ่แล้วเป็นภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 92.17) รองมาเป็นภาษาญี่ปุ่น (ร้อยละ 7.64) และภาษาจีน (ร้อยละ 7.36) ซึ่งเป็น 3 ภาษาหลักๆที่ใช้ในธุรกิจทุกประเภท ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นๆ ได้แก่ ภาษาเกาหลี (ร้อยละ 1.41) ภาษาเยอรมัน (ร้อยละ 0.94) และภาษาฝรั่งเศส (ร้อยละ 0.66) เป็นที่น่าสังเกตว่าในกิจการโรงแรมและภัตตาคารนั้นพนักงานใช้ภาษาอังกฤษมากที่สุด (ดูตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้าง จำแนกตามภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการทำงานและประเภทกิจการ

ภาษาต่างประเทศ	ประเภทกิจการ									
	โรงแรมและ ภัตตาคาร		กิจกรรม นันทนาการ		การผลิต		การขนส่งทางบก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อังกฤษ	391	96.07	168	92.31	1309	90.97	87	93.55	1,955	92.17
ฝรั่งเศส	6	1.47	4	2.20	4	0.28	0	0.00	14	0.66
เยอรมัน	11	2.70	3	1.65	6	0.42	0	0.00	20	0.94
จีน	60	14.74	17	9.34	76	5.28	3	3.23	156	7.36
ญี่ปุ่น	25	6.14	19	10.44	114	7.92	4	4.30	162	7.64
เกาหลี	12	2.95	9	4.95	9	0.63	0	0.00	30	1.41
อื่นๆ*	17	4.18	3	1.65	27	1.88	3	3.23	50	2.36

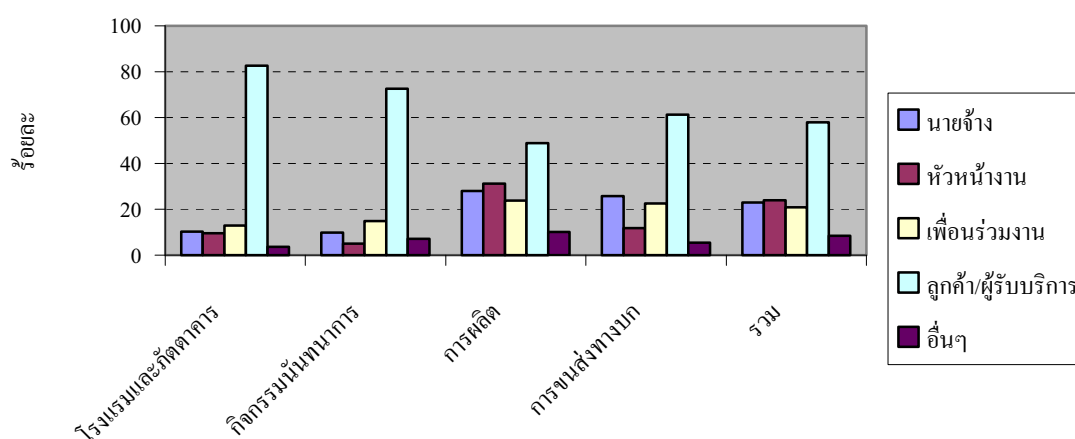
หมายเหตุ - มีพนักงาน/ลูกจ้างที่ระบุว่าไม่เคยใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานเลย จำนวน 30 ราย อยู่ในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร 4 ราย

ธุรกิจการผลิต 24 ราย และธุรกิจการขนส่งทางบก 2 ราย

* ภาษาต่างประเทศอื่นๆที่ใช้ ได้แก่ ภาษารัสเซีย ภาษาเวียดนาม ภาษาสวิตซ์ ภาษาดัช ภาษาโปรตุเกส ภาษามาลาเซีย และภาษา
ฮ่องกง

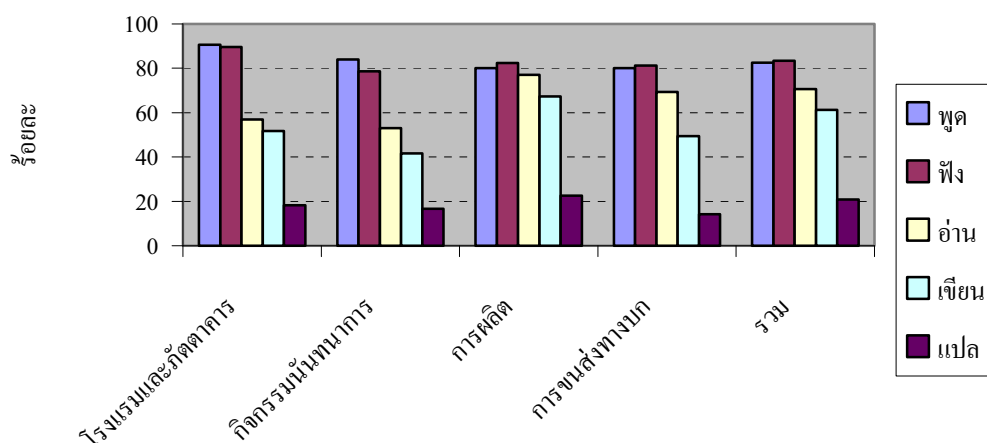
ภาษาต่างประเทศที่กล่าวมานั้นใช้กับบุคคลต่างๆ ได้แก่ นายจ้าง หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน และลูกค้า/ผู้รับบริการ แตกต่างไปตามประเภทของธุรกิจ ในธุรกิจประเภทโรงแรมและภัตตาคารใช้กับลูกค้า/ผู้รับบริการถึงร้อยละ 82.56 ประมาณ 1 ใน 10 ใช้กับนายจ้าง หัวหน้างาน และเพื่อนร่วมงานในสัดส่วนใกล้เคียงกัน ในธุรกิจประเภทกิจกรรมนันทนาการ เหมือนกับในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารที่ส่วนใหญ่ใช้ภาษากับลูกค้า/ผู้รับบริการ (ร้อยละ 72.53) ส่วนในธุรกิจประเภทการผลิตนั้นการใช้ภาษาต่างประเทศกับลูกค้า/ผู้รับบริการน้อยลง แต่ใช้ภาษากับนายจ้าง หัวหน้างาน และเพื่อนร่วมงานมากขึ้น และในธุรกิจการขนส่งทางบกนั้นใช้กับลูกค้า/ผู้รับบริการมากที่สุด (ร้อยละ 61.29) รองมาเป็นนายจ้าง (ร้อยละ 25.81) และเพื่อนร่วมงาน (ร้อยละ 22.58) ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 9)

แผนภูมิที่ 9 ร้อยละของพนักงานที่ใช้ภาษาต่างประเทศกับบุคคลต่างๆ ในที่ทำงาน จำแนกตามประเภทธุรกิจ

ในการใช้ภาษาต่างประเทศต่างๆในการทำงานนั้น ข้อมูลแสดงการใช้ทักษะต่างๆกันไปแต่ละภาษา ภาษาแรกคือภาษาอังกฤษที่พนักงาน/ลูกจ้างใช้กันมากที่สุดนั้นใช้ในทุกทักษะ ได้แก่ทักษะการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน การแปล/ล่าม แตกต่างกันไปตามประเภทของธุรกิจ ในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารนั้นใช้ในทุกทักษะการพูดและฟังเป็นส่วนใหญ่ รองมาเป็นการใช้ทักษะการอ่านและเขียน มีส่วนน้อยที่ใช้การแปล/ล่าม เมื่อพิจารณาธุรกิจประเภทอื่นๆ ลักษณะสัดส่วนการใช้ทักษะต่างๆไม่แตกต่างไปจากธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารมากนัก (แผนภูมิที่ 10)

แผนภูมิที่ 10 ร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างที่ใช้ภาษาอังกฤษในทักษะต่างๆ จำแนกตามประเภทธุรกิจ

ในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร ที่มีการใช้ภาษาจีนนั้นส่วนใหญ่ใช้ในการฟัง (ร้อยละ 93.22) รองมาเป็นการพูด (ร้อยละ 72.88) ส่วนน้อยใช้ในการอ่าน เขียน และการแปล/ล่าม ภาษาต่างประเทศอื่นๆ เช่นภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน ภาษาฝรั่งเศส และภาษาเกาหลี ก็เช่นกัน ส่วนใหญ่ใช้ในการฟัง และการพูด ส่วนน้อยที่ใช้ในการอ่าน เขียน และการแปล/ล่าม พนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจนันทนาการที่ใช้ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ก็ใช้ภาษาในการพูดและการฟังเป็นส่วนใหญ่ ส่วนภาษาฝรั่งเศสและภาษาเยอรมันนั้นใช้การฟังเป็นส่วนใหญ่ (ดูตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างที่ได้ใช้ภาษาต่างประเทศในทักษะต่างๆ จำแนกตามประเภทกิจการ

ประเภทกิจการ/ทักษะทางภาษาที่ใช้	ภาษาต่างประเทศ									
	ฝรั่งเศส		เยอรมัน		จีน		ญี่ปุ่น		เกาหลี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โรงแรมและภัตตาคาร	19		22		59		29		12	
พูด	11	57.89	15	68.18	43	72.88	21	72.41	7	58.33
ฟัง	18	94.74	16	72.73	55	93.22	25	86.21	10	83.33
อ่าน	4	21.05	0	0.00	5	8.47	3	10.34	2	16.67
เขียน	4	21.05	1	4.55	5	8.47	2	6.90	2	16.67
แปล	2	10.53	1	4.55	9	15.25	3	10.34	1	8.33
กิจกรรมนันทนาการ	7		6		25		20		12	
พูด	4	57.14	2	33.33	19	76.00	15	75.00	8	66.67
ฟัง	7	100.00	6	100.00	20	80.00	17	85.00	8	66.67
อ่าน	2	28.57	2	33.33	1	4.00	1	5.00	0	0.00
เขียน	1	14.29	2	33.33	3	12.00	1	5.00	0	0.00
แปล	2	28.57	2	33.33	1	4.00	1	5.00	0	0.00
การผลิต	19		13		76		125		14	
พูด	7	36.84	5	38.46	54	71.05	90	72.00	5	35.71
ฟัง	9	47.37	8	61.54	66	86.84	106	84.80	8	57.14
อ่าน	7	36.84	2	15.38	13	17.11	27	21.60	1	7.14
เขียน	4	21.05	1	7.69	12	15.79	17	13.60	1	7.14
แปล	8	42.11	3	23.08	14	18.42	23	18.40	5	35.71
การขนส่งทางบก	-		-		3		4		-	
พูด	-	-	-	-	2	66.67	2	50	-	-
ฟัง	-	-	-	-	2	66.67	1	25	-	-
อ่าน	-	-	-	-	0	0	0	0	-	-
เขียน	-	-	-	-	0	0	0	0	-	-
แปล	-	-	-	-	0	0	0	0	-	-
รวม	45		41		163		178		38	
พูด	22	48.89	22	53.66	118	72.39	128	71.91	20	52.63
ฟัง	34	75.56	30	73.17	143	87.73	149	83.71	26	68.42
อ่าน	13	28.89	4	9.76	19	11.66	31	17.42	3	7.89
เขียน	9	20.00	4	9.76	20	12.27	20	11.24	3	7.89
แปล	12	26.67	6	14.63	24	14.72	27	15.17	6	15.79

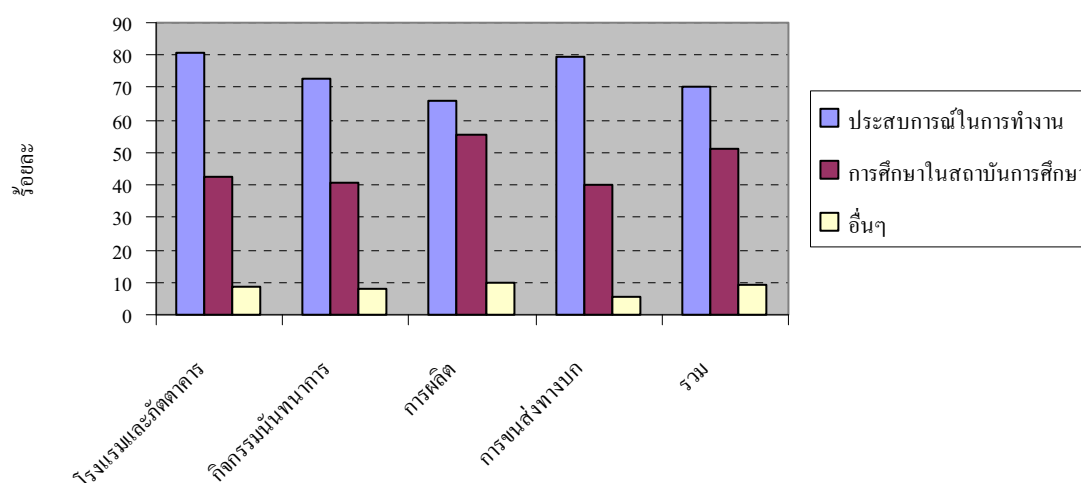
ในการใช้ทักษะต่างๆในภาษาอังกฤษ ข้อมูลแสดงว่าพนักงาน/ลูกจ้างมีความถนัดแตกต่างกันไปตามประเภทของธุรกิจ พนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารใช้ทักษะการพูด (ร้อยละ 52.63) และทักษะการฟัง (ร้อยละ 50.53) มากใกล้เคียงกัน และมีความสามารถและมั่นใจใน 2 ทักษะนี้มากที่สุด แต่ทักษะที่พนักงาน/ลูกจ้างระบุว่าอ่อนที่สุดคือ ทักษะการพูด (ร้อยละ 39.21) ส่วนพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจกิจกรรมนันทนาการใช้ทักษะการฟังมากที่สุด (ร้อยละ 52.12) ใกล้เคียงกับทักษะการพูด (ร้อยละ 48.48) ทักษะที่มีพนักงาน/ลูกจ้างคิดว่ามีความสามารถและมั่นใจที่สุดคือทักษะการฟัง (ร้อยละ 30.30) รองมาเป็นทักษะการอ่าน (ร้อยละ 28.48) ทักษะที่อ่อนที่สุดคือทักษะการเขียน (ร้อยละ 35.15) รองมาเป็น ทักษะการพูด (ร้อยละ 33.94) ส่วนพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจการผลิตใช้ทักษะการอ่าน (ร้อยละ 37.97) การพูด (ร้อยละ 32.36) และการฟัง (ร้อยละ 30.75) ใกล้เคียงกัน แต่มีความสามารถและมั่นใจในทักษะการอ่านมากที่สุด (ร้อยละ 43.43) และทักษะที่อ่อนคือทักษะการพูดมากที่สุด (ร้อยละ 45.96) และพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจการขนส่งทางบกนั้นได้ใช้ ทักษะการพูด การอ่าน และทักษะการฟังภาษาอังกฤษใกล้เคียงกัน และมีความสามารถและมั่นใจในทักษะการฟังมากที่สุด (ร้อยละ 35.71) และอ่อนในทักษะการแปล/ล่ามมากที่สุด (ร้อยละ 41.67) (ดูตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างในการใช้ทักษะต่างๆในภาษาอังกฤษ

ทักษะต่างๆใน ภาษาอังกฤษ	ประเภทกิจการ									
	โรงแรมและ ภัตตาคาร		กิจกรรม นันทนาการ		การผลิต		การขนส่งทางบก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทักษะที่ใช้มากที่สุด										
การพูด	200	52.63	80	48.48	421	32.36	35	41.67	736	38.13
การฟัง	192	50.53	86	52.12	400	30.75	31	36.90	709	36.74
การอ่าน	73	19.21	56	33.94	494	37.97	32	38.10	655	33.94
การเขียน	62	16.32	26	15.76	335	25.75	15	17.86	438	22.69
การแปล/ล่าม	19	5.00	13	7.88	69	5.30	3	3.57	104	5.39
ทักษะที่มีความสามารถและมั่นใจที่สุด										
การพูด	125	32.89	38	23.03	256	19.68	18	21.43	437	22.64
การฟัง	121	31.84	50	30.30	298	22.91	30	35.71	499	25.85
การอ่าน	90	23.68	47	28.48	565	43.43	26	30.95	728	37.72
การเขียน	50	13.16	17	10.30	281	21.60	17	20.24	365	18.91
การแปล/ล่าม	10	2.63	4	2.42	31	2.38	2	2.38	47	2.44
ทักษะที่อ่อนที่สุด										
การพูด	149	39.21	56	33.94	598	45.96	32	38.10	835	43.26
การฟัง	102	26.84	30	18.18	345	26.52	20	23.81	497	25.75
การอ่าน	66	17.37	38	23.03	159	12.22	17	20.24	280	14.51
การเขียน	127	33.42	58	35.15	378	29.05	32	38.10	595	30.83
การแปล/ล่าม	76	20.00	46	27.88	247	18.99	35	41.67	404	20.93

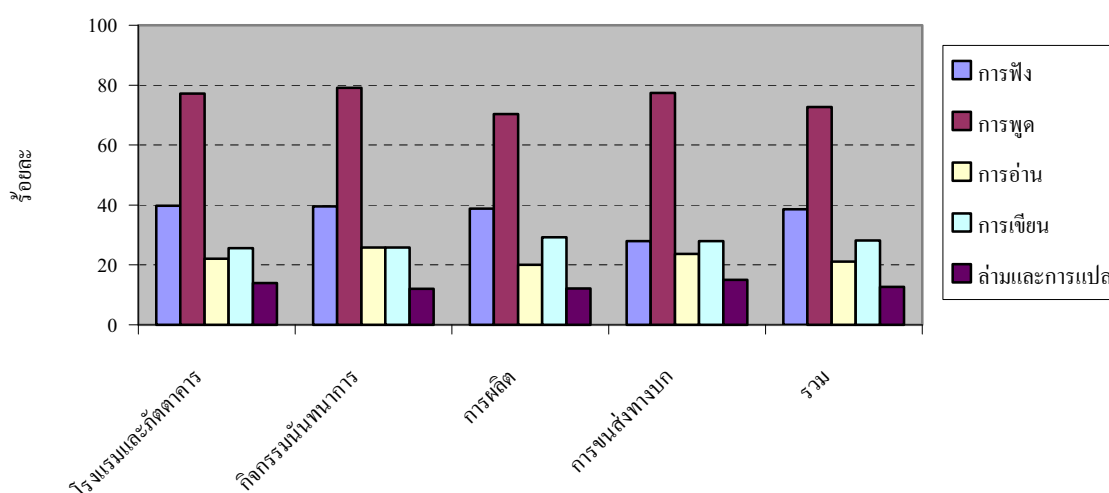
ทักษะในภาษาต่างประเทศต่างๆที่พนักงาน/ลูกจ้างมีความสามารถและมั่นใจที่สุดนั้นส่วนใหญ่เกิดจาก ประสบการณ์การทำงาน (ร้อยละ 70.11) รองลงมาจากการศึกษาในสถาบันการศึกษา (ร้อยละ 50.97) และอื่นๆ (ร้อยละ 9.15) ซึ่งได้แก่ การอบรม การอ่านหนังสือ กิจกรรมต่างๆในชีวิตประจำวัน การเรียนเพิ่มเติม และการฝึกฝนด้วยตนเอง (ดู แผนภูมิที่ 11)

แผนภูมิที่ 11 ร้อยละของแหล่งที่มาที่พนักงาน/ลูกจ้างมีความสามารถและมั่นใจในทักษะภาษาต่างประเทศ

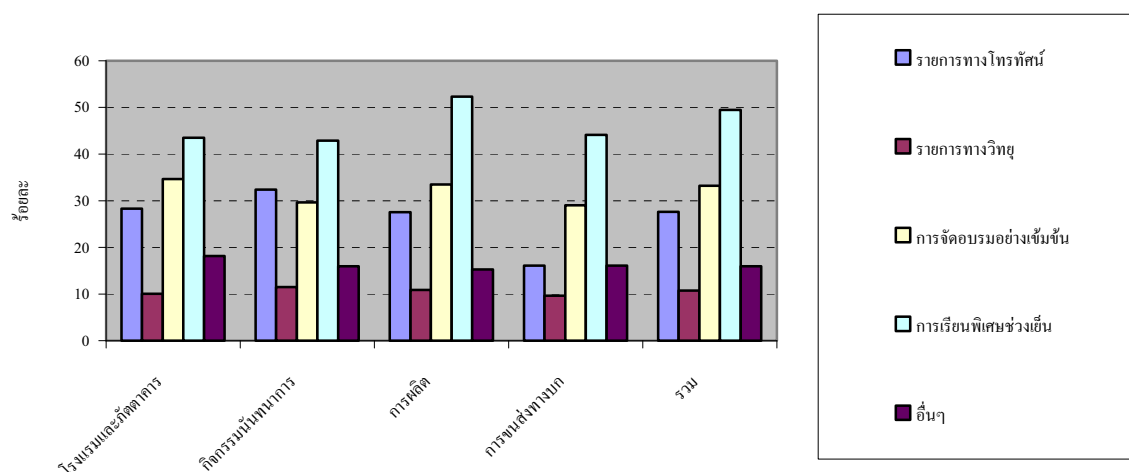
พนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจทุกประเภทมีความต้องการพัฒนาในทักษะการพูดภาษาต่างประเทศมากที่สุด และ ต้องการพัฒนาในทักษะล่ามและการแปลน้อยที่สุด (แผนภูมิที่ 12)

แผนภูมิที่ 12 ร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างที่ต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาต่างประเทศต่างๆเพื่อการทำงาน

การพัฒนาทักษะทางภาษาต่างๆ ของพนักงาน/ลูกจ้างในแต่ละธุรกิจพบว่า พนักงาน/ลูกจ้างในแต่ละธุรกิจพัฒนา ทักษะทางภาษาด้วยการเรียนพิเศษในช่วงเย็นเป็นส่วนใหญ่ รองมาเป็นการจัดอบรมอย่างเข้มข้นประมาณ 2 สัปดาห์ และ จากรายการทางโทรทัศน์ (แผนภูมิที่ 13)

แผนภูมิที่ 13 ร้อยละของวิธีการพัฒนาทักษะทางภาษาของพนักงาน/ลูกจ้างในแต่ละธุรกิจ

6.3.3 การเพิ่มพูนทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน

พนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารนั้นได้รับโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ด้านภาษาต่างประเทศจากหน่วยงานในการทำกิจกรรมต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงาน (ร้อยละ 74.93) รองมาเป็นการเรียนเสริมพิเศษ การศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา และการดูงาน/ทัศนศึกษาใกล้เคียงกัน ซึ่งในธุรกิจขนาดใหญ่มักมีส่วนของพนักงาน/ลูกจ้างที่ได้รับโอกาสเพิ่มพูนความรู้จะมากกว่าธุรกิจขนาดเล็ก ในเรื่องระดับการสนับสนุนของหน่วยงานต่อกิจกรรมต่าง ๆ นั้นยังอยู่ในระดับที่ค่อนข้างน้อย และในธุรกิจขนาดใหญ่จะมีระดับการสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้ที่ดีกว่าธุรกิจขนาดเล็ก (ดูตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารที่ได้รับโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศ และระดับคะแนนเฉลี่ยการสนับสนุนจากหน่วยงาน

ประเภทกิจการ/ การได้รับโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ทางด้านภาษาต่างประเทศ จากหน่วยงาน	ขนาดกิจการ								
	พนักงาน/ลูกจ้าง น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน			พนักงาน/ลูกจ้าง มากกว่า 15 คน			รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*
การฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงาน	46	51.69	1.49	229	82.37	2.68	275	74.93	2.49
การดูงาน/ทัศนศึกษา	37	41.57	1.24	178	64.26	1.96	215	58.74	1.83
ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา	36	40.91	1.38	180	64.75	2.37	216	59.02	2.20
เรียนเสริมพิเศษ	40	44.94	1.58	192	69.06	2.24	232	63.22	2.12
อื่นๆ**	38	43.18	3.45	38	13.67	2.82	76	20.77	3.03

หมายเหตุ * ระดับการสนับสนุนโดยเฉลี่ยมาก หมายถึงพนักงาน/ลูกจ้างได้รับการสนับสนุนมาก

** การเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศด้วยวิธีอื่นๆ ได้แก่ การฝึกปฏิบัติงานจริงกับลูกค้า หรือ เพื่อนร่วมงานร้อยละ 4.67 จากการศึกษาด้วยตนเองจากเอกสาร/ตำรา ร้อยละ 2.95 จากสื่ออื่นๆ ร้อยละ 0.25 และไม่มีโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศอีกร้อยละ 7.62

ส่วนพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจกิจกรรมนันทนาการนั้นได้รับโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ด้านภาษาด้วยการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงานมากที่สุด (ร้อยละ 77.63) รองมาเป็นการดูงาน/ทัศนศึกษา (ร้อยละ 67.11) การเรียนเสริมพิเศษ (ร้อยละ 65.13) และการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา (ร้อยละ 46.91) ใกล้เคียงกัน ระดับการสนับสนุนของหน่วยงานต่อกิจกรรมต่าง ๆ นั้นยังอยู่ในระดับที่น้อยมาก ซึ่งในธุรกิจขนาดใหญ่จะมีระดับการสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้ที่ดีกว่าธุรกิจขนาดเล็ก (ดูตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจกิจกรรมนันทนาการที่ได้รับโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศ และระดับคะแนนเฉลี่ยการสนับสนุนจากหน่วยงาน

ประเภทกิจการ/ การได้รับโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ทางด้านภาษาต่างประเทศ จากหน่วยงาน	ขนาดกิจการ								
	พนักงาน/ลูกจ้าง น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน			พนักงาน/ลูกจ้าง มากกว่า 15 คน			รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย *	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย *	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย *
การฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงาน	73	79.35	2.06	45	75.00	2.31	118	77.63	2.15
การดูงาน/ทัศนศึกษา	63	68.48	1.76	39	65.00	1.92	102	67.11	1.82
ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา	63	68.48	1.90	35	58.33	2.23	98	64.47	2.02
เรียนเสริมพิเศษ	63	68.48	1.83	36	60.00	1.97	99	65.13	1.88
อื่นๆ **	11	11.96	3.50	13	21.67	2.75	24	15.79	2.86

หมายเหตุ * ระดับการสนับสนุนโดยเฉลี่ยมาก หมายถึงพนักงาน/ลูกจ้างได้รับการสนับสนุนมาก

** การเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศด้วยวิธีอื่นๆ ได้แก่ การฝึกปฏิบัติงานจริงกับลูกค้า หรือ เพื่อนร่วมงานร้อยละ 5.49

จากการศึกษาด้วยตนเองจากเอกสาร/ตำรา ร้อยละ 1.65 และไม่มีโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศอีกร้อยละ 4.95

ส่วนพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจการผลิตประมาณ 3 ใน 4 นั้นได้รับการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงาน ซึ่งในการสนับสนุนแต่ละกิจกรรมนั้นอยู่ในระดับที่น้อย (ตารางที่ 26) และสุดท้ายพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจการขนส่งทางบกนั้นได้รับการสนับสนุนด้วยการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงานเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.64) เหมือนกัน และประมาณครึ่งหนึ่งของพนักงาน/ลูกจ้างที่ได้ดูงาน/ทัศนศึกษา เรียนเสริมพิเศษ และไปศึกษาต่อ ซึ่งการสนับสนุนจากหน่วยงานนั้นยังอยู่ในระดับน้อยมากเหมือนกัน (ดูตารางที่ 27)

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจการผลิตที่ได้รับโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ทาง
ภาษาต่างประเทศ และระดับคะแนนเฉลี่ยการสนับสนุนจากหน่วยงาน

ประเภทกิจการ/ การได้รับโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ทางด้านภาษาต่างประเทศ จากหน่วยงาน	ขนาดกิจการ								
	พนักงาน/ลูกจ้าง น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน			พนักงาน/ลูกจ้าง มากกว่า 15 คน			รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*
การฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงาน	45	58.44	1.24	944	79.46	2.33	989	78.18	2.28
การดูงาน/ทัศนศึกษา	47	61.04	1.30	756	63.74	1.92	803	63.58	1.89
ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา	44	57.14	1.26	701	59.11	2.05	745	58.99	2.00
เรียนเสริมพิเศษ	49	63.64	1.29	774	65.26	2.12	823	65.16	2.07
อื่นๆ**	18	23.38	1.00	104	8.78	2.26	122	9.67	2.20

หมายเหตุ * ระดับการสนับสนุนโดยเฉลี่ยมาก หมายถึงพนักงาน/ลูกจ้างได้รับการสนับสนุนมาก

** การเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศด้วยวิธีอื่นๆ ได้แก่ การฝึกปฏิบัติงานจริงกับลูกค้า หรือ เพื่อนร่วมงานร้อยละ 1.39

จากการศึกษาด้วยตนเองจากเอกสาร/ตำรา ร้อยละ 1.60 และไม่มีโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศอีกร้อยละ 2.08

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจการขนส่งทางบกที่ได้รับโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ทาง
ภาษาต่างประเทศ และระดับคะแนนเฉลี่ยการสนับสนุนจากหน่วยงาน

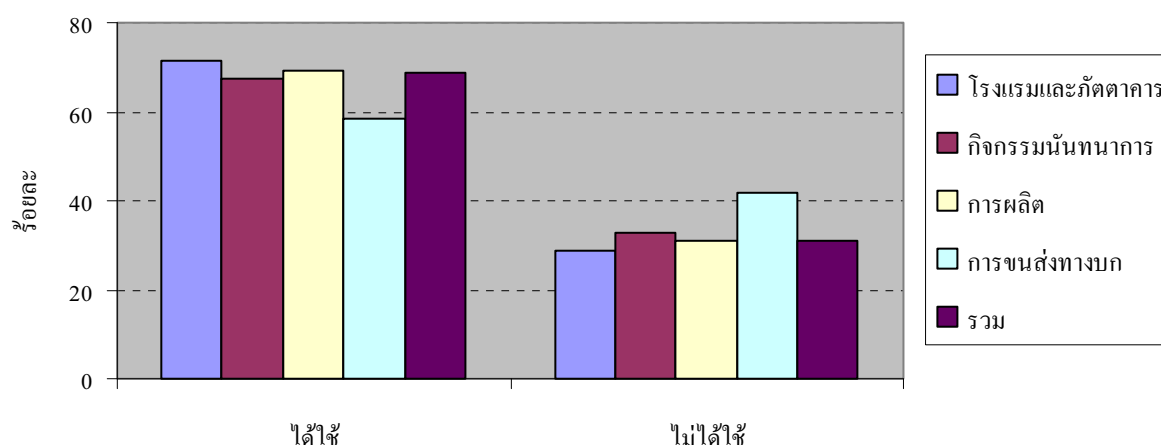
ประเภทกิจการ/ การได้รับโอกาสเพิ่มพูน ความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศ จากหน่วยงาน	ขนาดกิจการ								
	พนักงาน/ลูกจ้าง น้อยกว่าเท่ากับ 15 คน			พนักงาน/ลูกจ้าง มากกว่า 15 คน			รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการ สนับสนุน โดยเฉลี่ย*
การฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงาน	11	64.71	2.30	38	63.33	2.08	49	63.64	2.12
การดูงาน/ทัศนศึกษา	8	47.06	1.75	34	56.67	1.97	42	54.55	1.93
ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา	8	47.06	1.88	27	45.00	1.89	35	45.45	2.90
เรียนเสริมพิเศษ	9	52.94	2.00	30	49.18	1.77	39	50.00	1.82
อื่นๆ**	4	23.53	-	20	32.79	4.00	24	30.77	4.00

หมายเหตุ * ระดับการสนับสนุนโดยเฉลี่ยมาก หมายถึงพนักงาน/ลูกจ้างได้รับการสนับสนุนมาก

** การเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศด้วยวิธีอื่นๆ ได้แก่ การฝึกปฏิบัติงานจริงกับลูกค้า หรือ เพื่อนร่วมงานร้อยละ 5.38 และไม่มี
โอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษาต่างประเทศอีกร้อยละ 16.13

นอกเหนือจากการสนับสนุนจากหน่วยงานในการเพิ่มพูนความรู้ทางภาษา พนักงาน/ลูกจ้างยังได้ใช้สื่อต่างๆ ในการเพิ่มพูนทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศอีก โดยสัดส่วนผู้ที่ใช้สื่อต่าง ๆ นั้นมีมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ใช้ (ดูแผนภูมิที่ 14) ซึ่งในกลุ่มพนักงาน/ลูกจ้างธุรกิจประเภทโรงแรมและภัตตาคาร ส่วนมากสนทนากับชาวต่างชาติ (ร้อยละ 85.71) รองมาเป็นการใช้สื่อโทรทัศน์ (ร้อยละ 71.78) และ สื่อสิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 67.94) ซึ่งการใช้สื่อต่าง ๆ นั้นไม่ค่อยแตกต่างกันระหว่างประเภทธุรกิจต่างๆ ดู(ตารางที่ 28)

แผนภูมิที่ 14 ร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างต่อการใช้สื่อต่างๆ ในการเพิ่มพูนทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ

ตารางที่ 28 ร้อยละของพนักงาน/ลูกจ้างที่ได้ใช้สื่อต่างๆ ในการเพิ่มพูนทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

สื่อต่างๆ	ประเภทกิจการ				
	โรงแรมและภัตตาคาร	กิจกรรมนันทนาการ	การผลิต	การขนส่งทางบก	รวม*
สื่อวิทยุ	47.39	50.83	50.83	32.08	49.44
โทรทัศน์	71.78	73.33	71.25	58.49	71.06
สิ่งพิมพ์	67.94	69.17	71.88	62.26	70.49
CD-ROM	50.17	45.00	57.08	52.83	54.51
ได้สนทนา	85.71	70.00	69.69	67.92	72.89
อื่นๆ**	3.48	3.33	3.65	5.66	3.66

หมายเหตุ * ร้อยละรวมไม่เท่ากับร้อยละของสถานประกอบการแต่ละประเภท เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

** อื่นๆ คือ อินเทอร์เน็ต ตำรา/เอกสาร ภาพยนตร์

ในเรื่องความถี่ในการใช้สื่อต่างๆ นั้นแตกต่างกันไปตามประเภทธุรกิจ พนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารได้สนทนากับชาวต่างชาติบ่อยที่สุด รองมาเป็นการดูโทรทัศน์ ส่วนพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจกิจกรรมนันทนาการนั้นใช้สื่อโทรทัศน์บ่อยที่สุด เช่นเดียวกับพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจการผลิต และสุดท้ายพนักงาน/ลูกจ้างในธุรกิจการขนส่ง

ทางบกนั้นได้สนทนากับชาวต่างประเทศโดยเฉลี่ยเท่ากับการใช้สื่อโทรทัศน์ แต่โดยรวมการใช้สื่อต่างๆ ยังอยู่ในระดับปานกลาง (ดูตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 ระดับความถี่โดยเฉลี่ย***ในการใช้สื่อเพื่อเพิ่มพูนทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

สื่อต่างๆที่ใช้ในการเพิ่มพูน ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ	ประเภทกิจการ				
	โรงแรมและ ภัตตาคาร	กิจกรรม นันทนาการ	การผลิต	การขนส่ง ทางบก	รวม*
สื่อวิทยุ	2.48	2.82	2.39	2.50	2.44
โทรทัศน์	3.20	3.35	2.94	3.40	3.04
สิ่งพิมพ์	3.02	2.95	2.85	2.97	2.89
CD-ROM	2.42	2.87	2.63	3.29	2.63
ได้สนทนา	3.34	2.93	2.64	3.40	2.86
อื่นๆ**	2.00	1.75	2.50	1.00	2.33

หมายเหตุ *ระดับความถี่รวมไม่เท่ากับระดับความถี่โดยเฉลี่ยของสถานประกอบการแต่ละประเภท เนื่องจากขนาดตัวอย่างไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม

** อื่นๆ คือ อินเทอร์เน็ต ตำรา/เอกสาร ภาพยนตร์

*** ระดับความถี่มาก หมายถึงมีการใช้สื่อนั้นๆ มาก

6.3 สรุป

ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลต่างๆในเรื่องภาษาต่างประเทศไม่ว่าจะเป็น ทักษะที่ถนัด ทักษะที่อ่อน ทักษะที่ใช้มาก ทักษะที่ต้องการพัฒนา วิธีการพัฒนาตนเอง ฯลฯ ระหว่าง 2 จังหวัดคือ จังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยอง ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลโดยการทอแบบสอบถาม และผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม 7 จังหวัดซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลทางไปรษณีย์ ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 7

บทสรุป

7.1 โครงการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและความต้องการภาษาต่างประเทศในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นการวิจัยเชิงสำรวจสถานภาพของการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศต่างๆใน 3 ภูมิภาคโดยศึกษาสำรวจทั้งฝ่ายผู้จัดการเรียนการสอนหรือที่เรียกว่าฝ่ายผู้ผลิต และผู้ใช้ผู้มีความรู้ภาษาต่างประเทศหรือที่เรียกว่าผู้ใช้ ในส่วนของผู้ผลิตนั้นผู้วิจัยศึกษาความเห็นและประสบการณ์ของผู้บริหารสถาบันศึกษา ผู้สอนในสถาบันศึกษาและผู้เรียนในสถาบันศึกษาในระดับการศึกษาตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ในส่วนของผู้ใช้ผู้วิจัยศึกษาความเห็นของผู้ประกอบการหรือลูกจ้าง และนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชา การวิจัยดังกล่าวนี้เป็นโครงการสุดท้ายในชุดโครงการ “ข้อมูลพื้นฐานการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและความต้องการภาษาต่างประเทศในประเทศไทย” ดังนั้นวัตถุประสงค์ของโครงการเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือการใช้แบบสอบถาม เนื้อหาของแบบสอบถาม กลุ่มประชากรที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้เรียน ในระดับการศึกษา (ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา) ในฝ่ายของผู้ผลิต และนายจ้างกับลูกจ้างในส่วนของผู้ใช้จึงไม่แตกต่างจากโครงการในภาคอื่นๆซึ่งอยู่ในชุดโครงการเดียวกัน¹ อย่างไรก็ดีเนื่องจากพื้นที่ของการศึกษารั้งนี้ครอบคลุมถึงสามภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นบริเวณกว้างขวางมากอีกทั้งกับงบประมาณมีจำกัด การดำเนินการวิจัยในการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือจึงมีความแตกต่างออกไปจากภาคอื่นๆ กล่าวคือ ในสามภาคนี้นักวิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลทางไปรษณีย์เป็นหลักในขณะเดียวกันก็ใช้วิธีทอแบบสอบถามประกอบเพื่อตรวจสอบยืนยันข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จากการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูล 2 แบบไม่ปรากฏว่ามีความแตกต่างกัน นอกจากนี้การเก็บข้อมูลทางไปรษณีย์ยังแสดงให้เห็นว่าในส่วนของผู้ผลิตได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียน การเก็บข้อมูลทางไปรษณีย์เป็นวิธีการที่ใช้ได้ดีเพราะการให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามอยู่ในระดับดีแสดงให้เห็นความสนใจในเรื่องการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ แต่การเก็บข้อมูลทางไปรษณีย์ในฝ่ายผู้ใช้ไม่ใช่วิธีการเก็บข้อมูลที่ดีเพราะได้รับความร่วมมือในการตอบกลับน้อยมาก การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นเครื่องชี้ว่าการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์นั้นมีผลสัมฤทธิ์ดีแต่ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มประชากร นอกจากนี้การศึกษาในครั้งนี้ยังแสดงว่าการแจกแบบสอบถามทางไปรษณีย์ต้องมีลำดับขั้นตอนจึงจะช่วยทำให้การดำเนินงานในการตอบกลับมีความสำเร็จ กล่าวคือ ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถาบันก่อนโดยขอให้ผู้บริหารให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการจัดการสอนในประเด็นต่างๆและให้รายชื่อผู้สอนด้วย การให้ผู้บริหารให้รายชื่อผู้สอนมายังผู้วิจัยนั้นนอกจากจะทำให้ผู้บริหารรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมในโครงการแล้ว ยังทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลผู้สอนที่ถูกต้องที่สุด และสามารถนำมาเป็นฐานในการเลือกผู้สอนที่จะตกเป็นตัวอย่างได้เป็นอย่างดี การประมวลผลข้อมูลที่ได้รับตอบกลับทางไปรษณีย์ ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนมากและชี้ให้เห็นว่าการวางแผนในการกรอกข้อมูลดิบและประมวลผลข้อมูลล่วงหน้าเป็นความจำเป็นเพราะทำให้การ

¹โครงการอื่นๆในชุดโครงการนี้เป็นการวิจัยข้อมูลพื้นฐานการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและความต้องการภาษาต่างประเทศในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้

ประมวลข้อมูลดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อไปกับการวิเคราะห์ซึ่งทำให้สะดวกและรวดเร็ว นอกจากนี้ฐานข้อมูลดิบและที่ประมวลแล้วซึ่งจัดไว้ในแผ่นดิสก์ก็จะทำให้นักวิจัยมีฐานข้อมูลทางการจัดการสอนภาษาต่างประเทศต่อไป

7.2 กลุ่มประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างในการศึกษา

เนื่องจากโครงการวิจัยนี้ครอบคลุมแหล่งข้อมูลใหญ่มากจึงขอสรุปวิธีการดำเนินการเลือกกลุ่มประชากรเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวิจัยโครงการอื่นๆที่อาจจะดำเนินการแบบเดียวกันหรือดัดแปลงเพื่อความเหมาะสมได้ต่อไป ผู้วิจัยได้ข้อมูลดิบของสถานศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษาในสามภูมิภาคจากฐานข้อมูลเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) พ.ศ. 2546 (<http://www.obec.go.th/>) ฐานข้อมูลจากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) พ.ศ. 2546 (<http://www.vec.go.th/>) และฐานข้อมูลจากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) หรือทบวง มหาวิทยาลัยเดิม พ.ศ. 2546 (<http://www.mu.go.th/>) และได้ข้อมูลดิบสถานประกอบการธุรกิจ 4 ประเภท คือ ธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร ธุรกิจนันทนาการ อุตสาหกรรมการผลิต การขนส่งและท่องเที่ยว จากฐานข้อมูลจากเว็บไซต์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. 2545 (<http://www.nso.go.th/>) และฐานข้อมูลซีดีรอม: สำมะโนธุรกิจทางการค้าและธุรกิจทางการบริการ พ.ศ.2545 เฉพาะจังหวัดที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างคือ กรุงเทพฯ, กาญจนบุรี, สมุทรปราการ, ลพบุรี, อุทัยธานี, ชลบุรี, ระยอง จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ในการเลือกสถานศึกษามาเป็นกลุ่มประชากรที่จะศึกษานั้นผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นชั้นภูมิ และแต่ละชั้นภูมิเลือกหน่วยตัวอย่างแบบเป็นระบบ ดังต่อไปนี้

7.2.1 สถานศึกษา

ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ คือ การแบ่งสถานศึกษาออกเป็นชั้นภูมิตามขนาดของสถานศึกษาที่กำหนดจากจำนวนผู้เรียน หลังจากนั้นจึงสุ่มตัวอย่างสถานศึกษาแบบเป็นระบบปรากฏผลดังนี้

สถานศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จากจำนวนทั้งสิ้น 8,684 แห่งใน 27 จังหวัด แบ่งสถานศึกษาออกเป็นชั้นภูมิตามขนาดของนักเรียนในโรงเรียน (นักเรียน 1-200 คน, นักเรียน 201-500 คน, นักเรียน 501-1,000 คน และนักเรียนมากกว่า 1,000 คนขึ้นไป), ตามสังกัด (รัฐบาล และเอกชน) และตามประเภทระดับการสอน (ระดับประถมศึกษาอย่างเดียว ระดับมัธยมศึกษาอย่างเดียว และทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) จากรายชื่อสถานศึกษาที่ได้ในแต่ละชั้นภูมินั้นทำการสุ่มสถานศึกษาในแต่ละชั้นภูมิด้วยวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ รวมสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งสิ้น 2,350 แห่งจากจำนวน 8,684 แห่ง

สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา จากจำนวนทั้งสิ้น 334 แห่ง ได้แบ่งสถานศึกษาออกเป็นชั้นภูมิตามขนาดของโรงเรียนและตามสังกัด เช่นเดียวกับในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จากจำนวนสถานศึกษาที่ได้ในแต่ละชั้นภูมินั้นทำการสุ่มสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ รวมสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่ตกเป็นตัวอย่าง 108 แห่งจากจำนวนทั้งสิ้น 334 แห่ง

สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 61 สถาบัน ได้แบ่งสถานศึกษาออกเป็นชั้นภูมิตามขนาดของสถาบัน (นักศึกษาระหว่าง 0-18,000 คน และนักศึกษาตั้งแต่ 18,001 คนขึ้นไป) ตามสังกัด (รัฐบาล และเอกชน) จากรายชื่อสถานศึกษาที่ได้ในแต่ละชั้นภูมินั้น ไม่มีการสุ่มสถานศึกษาในระดับนี้เพราะจำนวนรวมมีน้อย

จากวิธีการสุ่มตัวอย่างข้างต้นปรากฏจำนวนสถานศึกษาทั้งสามระดับรวมทั้งสิ้น 2,547 แห่ง ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นฐานข้อมูลในการส่งแบบสอบถามครั้งแรกไปยังผู้บริหารการศึกษาทางไปรษณีย์ ผลปรากฏว่าได้รับการตอบกลับดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับกลับของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสามระดับ

ชุดแบบสอบถาม	ส่งไป	รับกลับ	ร้อยละที่ได้รับกลับ
แบบสอบถามผู้บริหารระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา	2,350	1,305	55.53
แบบสอบถามผู้บริหารระดับอาชีวศึกษา	108	56	54.36
แบบสอบถามผู้บริหารระดับอุดมศึกษา ครั้งที่ 1	61	29	47.54
แบบสอบถามผู้บริหารระดับอุดมศึกษา ครั้งที่ 2	56	31	35.71
รวม	2,547	1,400	54.96

จำนวนสถานศึกษา 1,400 แห่งตามตารางข้างต้นนี้ ผู้วิจัยใช้เป็นฐานของการเก็บข้อมูลทางไปรษณีย์ ในส่วนของผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียน ตามจำนวนที่มีการคำนวณไว้แล้ว สำหรับสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีการสอนภาษาต่างประเทศหลายภาษา ผู้วิจัยเห็นว่าควรไปทอดแบบสอบถามด้วยตนเองด้วยจึงแบ่งกลุ่มออกเป็นการส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ 14 แห่ง และไปทอดแบบสอบถามด้วยตนเอง 14 แห่ง ปรากฏว่าในการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังผู้บริหารมหาวิทยาลัย 14 แห่ง ได้รับการตอบกลับเพียง 9 แห่ง และในการติดต่อไปทอดแบบสอบถาม 15 แห่ง ไม่ได้รับความร่วมมือ 1 แห่ง ดังนั้นในระดับอุดมศึกษาจึงมีข้อมูลจากสถานศึกษา รวม 23 แห่ง จากจำนวนเดิม 61 สถาบัน

7.2.2 สถานประกอบการ

คณะผู้วิจัยกำหนดกรอบพื้นที่ที่จะศึกษาใน 7 จังหวัดคือ กรุงเทพมหานคร, สมุทรปราการ, ลพบุรี, อุทัยธานี, ชลบุรี, ระยอง, และกาญจนบุรี โดยอาศัยข้อมูลทางสถิติว่าเป็นจังหวัดที่มีสถานประกอบการจำนวนมาก 7 อันดับแรกของ 3 ภูมิภาคที่ศึกษา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังจำกัดประเภทของสถานประกอบการเป็นเฉพาะ 4 ประเภท คือ สถานประกอบการประเภทโรงแรมและภัตตาคาร, สถานประกอบการประเภทกิจกรรมนันทนาการและการบริการอื่นๆ, สถานประกอบการประเภทอุตสาหกรรมการผลิต, และสถานประกอบการประเภทการขนส่งทางบกและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว ผลปรากฏว่ามีสถานประกอบการจำนวนทั้งสิ้น 167,272 แห่ง ผู้วิจัยได้แบ่งสถานประกอบการดังกล่าวออกเป็นชั้นภูมิ 4 ชั้นตามขนาดจำนวนของลูกจ้างในสถานประกอบการ (ลูกจ้างน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 คน, ลูกจ้างระหว่าง 16-50 คน, ลูกจ้างระหว่าง 51-500 คน, ลูกจ้างตั้งแต่ 501 คนขึ้นไป) จากรายชื่อสถานประกอบการที่ได้ในแต่ละชั้นภูมินั้นทำการสุ่มสถานประกอบการในแต่ละชั้นภูมิด้วยวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบรวมแล้วเป็นสถานประกอบการที่ตกเป็นตัวอย่าง 3,416 แห่ง

7.2.3 ผู้ตอบแบบสอบถามและวิธีการเก็บข้อมูล

ผู้บริหาร-ผู้สอน-ผู้เรียน

จากจำนวนสถานศึกษาจำนวน 1,390 แห่งตามที่กล่าวไว้ในข้อ 7.2.1 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่มย่อยคือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้สอน และกลุ่มผู้เรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ก. กลุ่มผู้บริหาร

-ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามชุดผู้บริหารที่ส่งไปทางไปรษณีย์กลับคืนมารวม 1,305 คน

-ระดับอาชีวศึกษา ส่งแบบสอบถามไป 108 แห่ง ได้รับข้อมูลตอบกลับ 56 แห่ง รวม 56 คน

-ระดับอุดมศึกษา จากสถาบันศึกษา 29 แห่งที่ได้รับในครั้งแรกจะสอบถามผู้บริหารสถาบันละ 2 คน คือ ผู้บริหารระดับนโยบาย ได้แก่ รองอธิการฝ่ายวิชาการ และผู้บริหารระดับปฏิบัติ คือ คณบดีซึ่งควรจะเป็นผู้บริหาร 58 คน แต่ได้รับข้อมูลกลับคืนมา 23 แห่ง รวมผู้บริหารที่ตอบทั้งสิ้น 31 คน แต่เมื่อตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลแล้วพบว่า มีเพียง 29 ชุดเท่านั้นที่ได้ข้อมูลครบสมบูรณ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพียง 29 ชุดเท่านั้น

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสามระดับ

ชุดแบบสอบถาม	รับกลับ
แบบสอบถามผู้บริหารระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา	1,305
แบบสอบถามผู้บริหารระดับอาชีวศึกษา	56
แบบสอบถามผู้บริหารระดับอุดมศึกษา ครั้งที่ 1	29
แบบสอบถามผู้บริหารระดับอุดมศึกษา ครั้งที่ 2	31

ข. กลุ่มผู้สอน ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้บริหารทุกแห่งในทุกระดับ ให้ส่งรายชื่อผู้สอนที่จะสามารถตอบแบบสอบถามและที่สำคัญคือทำหน้าที่แจกจ่ายแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามของผู้สอนคนอื่นๆรวมทั้งผู้เรียน โดยจัดส่งให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์หรือโดยผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามด้วยตนเองให้ จากรายชื่อที่ได้รับจากผู้บริหาร ผู้วิจัยคัดเลือกผู้สอนที่จะทำหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นและติดต่อขอความร่วมมือ ในการส่งแบบสอบถามผู้สอนนั้นผู้วิจัยได้จำแนกผู้สอนในระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา เป็นผู้สอนภาษาต่างประเทศวิชาเดียว และผู้สอนภาษาต่างประเทศกับวิชาอื่นๆเพื่อดูภาระงาน ความพร้อมและทัศนคติที่อาจแตกต่างกัน สำหรับระดับอุดมศึกษาแยกตามวิชาพื้นฐาน-วิชาเอก และตามภาษาต่างประเทศ จำนวนผู้สอนที่ตกเป็นตัวอย่างตามการคำนวณและที่ตอบแบบสอบถามกลับปรากฏตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับกลับของผู้สอนทั้งสามระดับ

ชุดแบบสอบถาม	ส่งไป	รับกลับ	ร้อยละที่ได้รับกลับ
แบบสอบถามผู้สอนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา	9,652	4,804	49.77
แบบสอบถามผู้สอนระดับอาชีวศึกษา	188	118	62.76
แบบสอบถามผู้สอนระดับอุดมศึกษา	452	203	44.91
รวม	10,292	5,125	49.79

ค. กลุ่มผู้เรียน ในระดับประถมศึกษาผู้วิจัยไม่ส่งแบบสอบถามเพราะผู้เรียนในระดับนี้ไม่อยู่ในวัยที่จะตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ส่วนในระดับการศึกษาคือ มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอุดมศึกษาผู้วิจัยกำหนดจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามตามขนาดของโรงเรียนดังนี้

-ระดับมัธยมศึกษา แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มตามประเภทของระดับการสอน คือ ผู้เรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีการสอนระดับมัธยมอย่างเดียว และผู้เรียนที่เรียนในโรงเรียนที่สอนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยโรงเรียนขนาดเล็ก (โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนอยู่ระหว่าง 0-500 คน) เก็บนักเรียนชั้นปีละ 3 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ (โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 500 คนขึ้นไป) เก็บนักเรียนชั้นปีละ 4 คน รวมผู้เรียนที่ตกเป็นตัวอย่างตามการคำนวณทั้งสิ้น 9,966 คน

-ระดับอาชีวศึกษา กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียน โดยโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 0-200 คน จะสุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวนโรงเรียนละ 10 คน, โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 201-500 คน จะสุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน, โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 501-1,000 คน จะสุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน, โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,001 คน จะสุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน และกระจายลงชั้นปีละเท่าๆ กัน รวมผู้เรียนที่ตกเป็นตัวอย่างตามการคำนวณทั้งสิ้น 1,690 คน

-ระดับอุดมศึกษา เก็บข้อมูลจาก 29 สถาบันเช่นเดียวกับกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้สอน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาที่เรียนวิชาอังกฤษพื้นฐานเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 การกำหนดขนาดของตัวอย่างนักศึกษานั้นขึ้นกับขนาดของสถานศึกษา รวมผู้เรียนที่ตกเป็นตัวอย่างตามการคำนวณทั้งสิ้น 4,550 คน
- กลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกภาษาต่างๆ แบ่งเป็นนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาปริญญาโทชั้นปีที่ 2 จำแนกตามวิชาเอกและ ขนาดของสถานศึกษา โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ (จำนวนนักศึกษาตั้งแต่ 18,001 คนขึ้นไป) เก็บภาษาหลักคือ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น ภาษาละ 15 คน ส่วนภาษาอื่นๆจะเก็บรวม 10 คนในแต่ละสถาบัน ในมหาวิทยาลัยขนาดเล็ก (มหาวิทยาลัยที่มีจำนวนนักศึกษาระหว่าง 0-18,000 คน) เก็บภาษาหลักละ 10 คน ส่วนภาษาอื่นๆ ก็จะเก็บรวม 5 คนในแต่ละสถาบัน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่จะเก็บภาษาหลักละ 10 คน ส่วนภาษาอื่นๆ จะเก็บรวมแห่งละ 5 คน และในมหาวิทยาลัยขนาดเล็ก จะเก็บทุกภาษาๆ ละ 5 คน รวมผู้เรียนระดับปริญญาตรี วิชาภาษาต่างประเทศเป็นวิชาเอกและนักศึกษาระดับปริญญาโทที่ตกเป็นตัวอย่างตามการคำนวณทั้งสิ้น 1,900 คน

ตารางที่ 4 จำนวนแบบสอบถามกลับที่ส่งและได้รับกลับของผู้เรียนทั้งสามระดับ

ชุดแบบสอบถาม	ส่งไป	รับกลับ	ร้อยละที่ได้รับกลับ
แบบสอบถามผู้เรียนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา	9,966	6,326	63.47
แบบสอบถามผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา	1,690	1,132	66.98
แบบสอบถามผู้เรียนระดับอุดมศึกษา	6,450	4,275	66.27
รวม	18,106	11,733	64.80

กลุ่มผู้ว่าจ้าง-กลุ่มลูกจ้าง

ในกลุ่มผู้ว่าจ้างผู้วิจัยเก็บข้อมูลตามประเภทของกิจการและสถานที่ตั้งของสถานประกอบการ จำนวนรวมทั้งสิ้น 3,416 แห่งๆละ 1 คนรวม 3,416 คน สำหรับกลุ่มลูกจ้าง จำนวนตัวอย่างขึ้นกับขนาดสถานประกอบการ โดยแบ่งเป็น 4 ขนาดคือ สถานประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้างน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 คน จะสุ่มลูกจ้าง 2 คน, สถานประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้างระหว่าง 16-50 คน จะสุ่มลูกจ้าง 5 คน, สถานประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้างระหว่าง 51-500 คน จะสุ่มลูกจ้าง 10 คน , และสถานประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้างตั้งแต่ 501 คนขึ้นไป จะสุ่มลูกจ้าง 20 คน รวมจำนวนลูกจ้างที่สุ่มทั้ง 4 ประเภท กิจกรรม 10,903 คน จากจำนวนเต็มดังกล่าวนี้ปรากฏว่าได้รับข้อมูลตอบกลับดังนี้คือ จากผู้ประกอบการ/ผู้ว่าจ้าง 466 คน และจากพนักงาน/ลูกจ้าง 2,121 คน ดังปรากฏในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 5 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับกลับของกลุ่มผู้ว่าจ้าง-ลูกจ้าง

ชุดแบบสอบถาม	ส่งไป	รับกลับ	ร้อยละที่ได้รับกลับ
แบบสอบถามผู้ประกอบการ/ผู้ว่าจ้าง	3,416	466	13.64
แบบสอบถามพนักงาน/ลูกจ้าง	10,903	2,121	19.45
รวม	14,319	2,587	18.06

7.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยย่อยของชุดโครงการดังได้กล่าวไปแล้วดังนั้นเครื่องมือของการวิจัยจึงมีลักษณะเดียวกันคือแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้พัฒนาและปรับปรุงแบบสอบถามของภาคเหนือและภาคใต้เพื่อให้เหมาะสมกับการสอบถามทางไปรษณีย์ และได้ทดลองใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งเพื่อตรวจสอบให้คำถามในแบบสอบถามมีความเข้าใจตรงกันมากที่สุด ดังปรากฏในภาคผนวก

7.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 10 ชุดตามแบบสอบถาม คือ แบบสอบถามกลุ่มสถานศึกษาหรือผู้ผลิต ประกอบด้วยแบบสอบถามทั้งหมด 8 ชุดย่อย ได้แก่

1. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ใช้สอบถามรวมสำหรับผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอาชีวศึกษา
2. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. แบบสอบถามสำหรับผู้สอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
4. แบบสอบถามสำหรับผู้สอนระดับอาชีวศึกษา
5. แบบสอบถามสำหรับผู้สอนระดับอุดมศึกษา
6. แบบสอบถามสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา
7. แบบสอบถามสำหรับผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา
8. แบบสอบถามสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

แบบสอบถามสำหรับสถานประกอบการหรือผู้ใช้ ประกอบด้วยแบบสอบถามทั้งหมด 2 ชุด ได้แก่

1. แบบสอบถามสำหรับนายจ้าง / ผู้ว่าจ้าง / ผู้ประกอบการ / ผู้บังคับบัญชา

2. แบบสอบถามสำหรับพนักงาน/ลูกจ้าง

มีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม 8 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ก. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ผู้วิจัยสร้างคู่มือการลงรหัสแบบสอบถามแต่ละชุด เพื่อใช้เป็นคู่มือการบันทึกข้อมูลจากแบบสอบถามแต่ละชุดและแต่ละข้อคำถามจากนั้นบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรม Microsoft Excel

2. นำข้อมูลที่บันทึกเรียบร้อยแล้ว ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) โดยแสดงค่าในรูป การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ตารางไขว้ หากการสุ่มตัวอย่างในกลุ่มใดสามารถประมาณค่าเข้าสู่ค่าของประชากรได้ ก็จะทำการประมาณค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยนั้นๆ ด้วย

ข. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงลึกโดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารระดับอุดมศึกษามาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลเชิงปริมาณ และสรุปเป็นประเด็นสำคัญในแต่ละด้านแล้วนำเสนอผล

7.3 ผลการศึกษาการจัดการเรียนการสอนในส่วนของผู้ผลิต

7.3.1 ผลการศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจากมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษา

ประเด็นคำถามหลักในแบบสอบถามผู้บริหารก็คือ การสอบถามนโยบายในการเปิดหลักสูตรภาษาต่างประเทศ นโยบายในการพัฒนาผู้สอนและแหล่งเรียนรู้ นโยบายในการจัดห้องเรียน นโยบายในการรับผู้สอน และนโยบายในการจัดสรรงบประมาณ ปรากฏผลการศึกษาดังต่อไปนี้

นโยบายในการเปิดหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

ระดับอุดมศึกษาในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการเปิดสอนภาษาต่างประเทศในระดับปริญญาตรีมากที่สุดถึง 19 ภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาอิตาลี ภาษาสเปน ภาษารัสเซีย ภาษาโปรตุเกส ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาเวียดนาม ภาษาเขมร ภาษาพม่า ภาษาลาว ภาษามาลายู ภาษาอาหรับ ภาษาฮินดี ภาษากรีก และภาษาบาลี-สันสกฤตโดยมหาวิทยาลัยของรัฐจะเปิดหลักสูตรการสอนภาษาต่างประเทศหลายภาษามากกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน สำหรับมหาวิทยาลัยเอกชนนั้นจะเลือกเปิดภาษาต่างประเทศที่มีผู้เรียนและที่ตลาดต้องการ โดยทั่วไปก็เปิดสอนภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น อาจกล่าวได้ว่าในภาพรวมนอกเหนือจากภาษาอังกฤษซึ่งเปิดสอนทุกสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาแล้ว นโยบายในการเปิดหลักสูตรภาษาต่างประเทศเป็นวิชาเอกนั้น ภาคเอกชนใช้เกณฑ์ความต้องการของตลาดและความต้องการของผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่ภาครัฐใช้เกณฑ์ศักยภาพทางวิชาการและเกณฑ์ความต้องการของตลาดเป็นหลัก ส่วนในการเปิดภาษาต่างประเทศเป็นวิชาโทและเลือกเสรีทั้งภาครัฐและเอกชนดูความต้องการของนักศึกษาซึ่งมีความเชื่อมโยงกับหลักสูตรสาขาวิชาต่างๆที่เปิดสอนเป็นวิชาเอกเป็นหลัก ในระดับปริญญาเอกนั้นมีหลักสูตรภาษา ต่างประเทศที่เปิดสอนน้อยมากโดยเปิดสอนในมหาวิทยาลัยของรัฐบางมหาวิทยาลัยเท่านั้น หลักสูตรปริญญาเอกภาษาต่างประเทศที่เปิดสอนได้แก่ หลักสูตรภาษาบาลี-สันสกฤต หลักสูตรภาษาเขมร หลักสูตรสาขาภาษาฝรั่งเศสและหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จะเห็นได้ว่าหลักสูตรที่เปิดสอนในระดับปริญญาเอกนี้อยู่ในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย เช่น ภาษาบาลี-สันสกฤต หรือที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษา เช่น หลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

ในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาถ้าสถานศึกษาสังกัดเอกชน ภาษาที่เปิดสอนคือ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น สำหรับโรงเรียนที่สังกัดภาครัฐในระดับประถมศึกษาไม่มีการเปิดสอนภาษาจีน

และภาษาญี่ปุ่น แต่ในระดับมัธยมศึกษามีการเปิดสอนภาษาจีนในบางโรงเรียน การเปิดสอนภาษาจีนและญี่ปุ่นในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาสังกัดภาคเอกชนแสดงให้เห็นนโยบายของโรงเรียนเอกชนที่ให้ความสนใจกับความต้องการของผู้ปกครอง นอกจากนี้ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการสอนภาษาตะวันตกยกเว้นภาษาอังกฤษซึ่งเปิดสอนทั่วไปทุกโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่เริ่มสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาษาที่สอนกันมากได้แก่ ภาษาฝรั่งเศสซึ่งเป็นภาษาตะวันตกที่เริ่มสอนมานานแล้วและภาษาเยอรมัน ในระดับอาชีวศึกษานอกจากภาษาอังกฤษแล้วก็มีการสอนภาษาฝรั่งเศสด้วยเช่นกัน

โดยสรุปมีการเปิดสอนภาษาอังกฤษในทุกระดับการศึกษา แต่นโยบายในการเปิดสอนส่วนใหญ่เป็นไปตามแผนการศึกษาภาคบังคับของหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในปัจจุบัน การเปิดสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษที่เป็นไปตามข้อบังคับของการศึกษาอาจมีผลเสียในเรื่องของการขาดความกระตือรือร้นตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ผู้สอนและแม้กระทั่งผู้เรียนซึ่งเรียนเพียงเพื่อสอบผ่านตามหลักสูตรเท่านั้น ขาดความใส่ใจจริงจัง ส่วนการเปิดสอนภาษาต่างประเทศอื่นๆ นั้นนโยบายในการเปิดหลักสูตรก็มักเป็นไปตามกลไกของตลาด ความต้องการของผู้ปกครองและปณิธานของมหาวิทยาลัยหรือเพื่อแสดงศักยภาพทางวิชาการของสถาบันการศึกษาดังกล่าว ภาษาต่างประเทศที่มีการสอนเพิ่มขึ้นในสถาบันต่างๆ อย่างรวดเร็วในช่วงทศวรรษนี้ได้แก่ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่นและภาษาเกาหลี

นโยบายในการพัฒนาผู้สอน

ในการพัฒนาผู้สอน ผู้บริหารในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาพัฒนาผู้สอนด้วยการส่งไปรับการอบรมและส่งไปร่วมประชุมมากที่สุด เช่นเดียวกับระดับอาชีวศึกษาก็มีการส่งไปร่วมประชุมและไปรับการอบรมตามลำดับ ทั้งการอบรมและการประชุมเป็นการจัดในประเทศ ส่วนการสนับสนุนไปต่างประเทศยังอยู่ในระดับต่ำ หากเปรียบเทียบระดับของการสนับสนุนพัฒนาที่จะเห็นได้จากข้อมูลว่าสถานศึกษาภาคเอกชนในทั้ง 3 ระดับให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรมากกว่าภาครัฐ ส่วนในระดับอุดมศึกษานั้นแนวทางในการพัฒนาผู้สอนคือการให้ทุนไปเพิ่มวุฒิการศึกษาในต่างประเทศ ซึ่งภาคเอกชนมีระดับของการสนับสนุนมากกว่าภาครัฐ รองลงมาคือการให้ทุนอบรมระยะสั้นซึ่งภาครัฐมีระดับการสนับสนุนมากกว่าภาคเอกชนเล็กน้อย นอกจากนั้นมีการจัดอบรมสัมมนาในสถาบันและการส่งเสริมให้ไปรับทุนภายนอก ซึ่งภาครัฐมีอัตราการสนับสนุนสูงกว่า อาจกล่าวได้ว่านโยบายในการพัฒนาผู้สอนในภาคกลาง-ภาคตะวันตก-ภาคตะวันออกมีความแตกต่างในระดับการศึกษา กล่าวคือในขณะที่ระดับอุดมศึกษานโยบายมีแนวโน้มในการสนับสนุนให้ผู้สอนมีโอกาสไปต่างประเทศในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษานโยบายยังเป็นการสนับสนุนให้ผู้สอนพัฒนาความรู้ในประเทศ

นโยบายในการจัดแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาคือห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องคอมพิวเตอร์ และการใช้แถบบันทึกเสียง ตามลำดับ ระดับอาชีวศึกษาก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน เพียงแต่ว่าในระดับอาชีวศึกษามีการสนับสนุนศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเองเป็นอันดับที่ 3 และการใช้แถบบันทึกเสียงเป็นอันดับต่อไป น่าสังเกตว่าโรงเรียนระดับอาชีวศึกษาสังกัดภาครัฐบาลมีเครื่องมืออุปกรณ์ช่วยสอนมากกว่าโรงเรียนระดับอาชีวศึกษาสังกัดภาคเอกชน อาจกล่าวโดยรวมได้ว่า แหล่งเรียนรู้ในสถาบันการศึกษาที่ต่ำกว่าระดับอุดมศึกษานั้นแม้จะมีการกล่าวถึงห้องเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งเป็นความนิยมในการศึกษาปัจจุบัน แต่ผู้สอนก็ยังคงมีความคุ้นเคยกับห้องปฏิบัติการทางภาษาและแถบบันทึกเสียงซึ่งได้รับการพัฒนามาเป็นเวลานาน ในระดับอุดมศึกษาจากการสัมภาษณ์พบว่า มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา คลินิกทางภาษา โดยมหาวิทยาลัยบางแห่งจัดให้มีคลินิกทางภาษาเพื่อช่วยพัฒนานักศึกษาที่อ่อนภาษาต่างประเทศ

นโยบายในการจัดห้องเรียน

โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จัดขนาดห้องเรียนสำหรับภาษาต่างประเทศโดยมีนักเรียนเฉลี่ยห้องละ 21 – 30 คน แต่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนเกิน 500 คนขึ้นไป มักมีจำนวนนักเรียนเฉลี่ยห้องละ 31 – 50 คน ในระดับอาชีวศึกษาศาสนศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียนเฉลี่ยห้องละ 76.56 คน ซึ่งเป็นห้องเรียนขนาดใหญ่มาอย่างไก็ตาม ในโรงเรียนอาชีวศึกษาศาสนศึกษาขนาดเล็กห้องเรียนก็มีนักเรียนเฉลี่ยห้องละประมาณ 22.05 คน ข้อมูลเหล่านี้แสดงว่าการจัดห้องเรียนในสถานศึกษาที่ต่ำกว่าระดับอุดมศึกษานั้นมิได้ให้ความสำคัญกับเงื่อนไขความเหมาะสมว่าการฝึกฝนภาษานั้นจำเป็นต้องใช้ห้องเรียนขนาดเล็กจึงฝึกฝนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดห้องเรียนดูเหมือนเป็นไปเพื่อตอบสนองความจำเป็นที่จะต้องให้มีการเรียนการสอนเกิดขึ้นตามกำหนดเท่านั้น ในระดับอุดมศึกษาจำนวนผู้เรียนขึ้นอยู่กับภาษาและระดับการศึกษาว่าเป็นระดับปริญญาตรีพื้นฐานหรือวิชาชีพ หรือเป็นระดับสูงกว่าปริญญาตรี ถ้าเป็นภาษาอังกฤษในระดับพื้นฐานการจัดห้องเรียนก็มิได้มีความแตกต่างไปกว่าระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาคือเป็นห้องเรียนขนาดใหญ่เช่นกัน ถ้าเป็นวิชาชีพห้องเรียนก็จะมีขนาดเล็กลง ถึงกระนั้นก็ยังเป็นห้องเรียนขนาดกลางที่บรรจุนักศึกษามากกว่า 15 คน ภาษาต่างประเทศอื่นๆห้องเรียนอาจมีนักศึกษาน้อยหรือมากขึ้นอยู่กับจำนวนผู้เรียน ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าแม้ในระดับอุดมศึกษาที่ไม่มีแนวนโยบายที่ให้ความสำคัญกับขนาดของห้องเรียนที่เหมาะสม นอกจากจะจัดไปตามจำนวนผู้เรียนเท่านั้น สรุปได้ว่าแม้จะทราบกันว่าการฝึกภาษาต่างประเทศให้ได้ผลต้องอาศัยกลุ่มผู้เรียนขนาดเล็ก แต่ขนาดของห้องเรียนในทุกระดับการศึกษาก็กว่าได้ว่าห้องเรียนขนาดใหญ่ที่เป็นอุปสรรคต่อการฝึกฝนทางภาษา การแก้ไขปัญหานี้ในบางสถาบันในปัจจุบันก็มุ่งไปที่การใช้เทคโนโลยีและการลดบทบาทครู โดยเน้นให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง แต่ข้อมูลแสดงว่ายังขาดความเข้าใจและความพร้อมในการใช้วิธีการนี้ในสถาบันการศึกษาทั้งในด้านผู้สอนและผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาที่สนับสนุนเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองก็มีความเชื่อว่า การจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์เทคโนโลยีให้จะสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนการสอนได้ และจะช่วยแก้ปัญหาในเรื่องห้องเรียนใหญ่กับการฝึกฝนได้ ในเรื่องนี้คงจะต้องมีกลวิธีขั้นตอนต่างๆอีกมากในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของทั้งครูและนักเรียน และคงต้องมีการติดตามว่าการเรียนรู้ด้วยตนเองทางภาษานั้นเหมาะกับทักษะทางภาษาทุกทักษะเท่ากันหรือไม่ เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้บริหารระดับสูงในชั้นอุดมศึกษาส่วนใหญ่ไม่พอใจกับผลสัมฤทธิ์ของการสอนภาษาอังกฤษเป็นวิชาพื้นฐาน โดยเห็นว่านักศึกษามีพื้นฐานภาษาต่างประเทศมาต่ำมาก ต้องมาแก้ไขความบกพร่องทำให้หมดโอกาสพัฒนาต่อ ยอดขึ้นไปอีก นอกจากนี้เวลาที่ให้กับการเรียนภาษาต่างประเทศพื้นฐานก็น้อยมากไม่มีการฝึกฝน แม้จะมีความเห็นเช่นนี้แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีแนวนโยบายในการแก้ไขที่ชัดเจน

นโยบายในการจัดสรรงบประมาณ

นโยบายในการจัดสรรงบประมาณสำหรับการสอนภาษาต่างประเทศนั้น ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของโรงเรียนที่สังกัดภาครัฐส่วนใหญ่หรือร้อยละ 69.23 ของโรงเรียนในข้อมูลมีการจัดสรรงบประมาณให้แต่เป็นการจัดสรรงบประมาณสำหรับวิชาภาษาต่างประเทศในลักษณะรวมกับวิชาอื่น สำหรับโรงเรียนสังกัดภาคเอกชนส่วนใหญ่อาจมีการจัดสรรงบประมาณเฉพาะภาษาต่างประเทศให้ ในระดับอาชีวศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่มีข้อมูลที่แสดงว่ามีงบประมาณเฉพาะสำหรับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และโดยรวมโรงเรียนระดับอาชีวศึกษาในภาคเอกชน จัดสรรงบประมาณให้มากกว่าโรงเรียนสังกัดภาครัฐ ส่วนในระดับอุดมศึกษาไม่มีข้อมูลในเรื่องนี้

นโยบายในการรับผู้สอน

ในการรับอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศนั้น สถาบันระดับอุดมศึกษาภาครัฐมีกำหนดให้ต้องเป็นผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโทในภาษาที่สอน แต่สถาบันสังกัดภาคเอกชนพิจารณาผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเอกในภาษาที่สอน ในข้อนี้จะไม่มีการศึกษาว่าจำเป็นหรือไม่ที่ผู้สอนจะต้องได้รับการศึกษาภาษาต่างประเทศตั้งแต่ระดับ

ปริญญาตรีเพื่อสร้างฐานที่มั่นคงในลักษณะของความชำนาญ (skill) ทั้งนี้เพราะการศึกษาในระดับปริญญาโทโดยหลักการแล้วมุ่งเน้นความรู้ในระดับลึกมากกว่าความชำนาญทางภาษา ดังนั้นจึงน่าสนใจศึกษาว่า หากผู้สอนมิได้มีพื้นฐานทางภาษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีแล้ว ผู้สอนจะมีปัญหาในการสอนภาษาอย่างไรหรือไม่ สำหรับวิธีการรับเข้าผู้สอนภาษาต่างประเทศนั้นสถาบันทั้งภาครัฐและเอกชนส่วนใหญ่ใช้การประกาศรับสมัครและสอบคัดเลือก อาจมีวิธีการรับเข้าที่แตกต่างกันอยู่บ้าง เช่น ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาอาจมีวิธีการถามต้นสังกัด, การที่ต้นสังกัดส่งรายชื่อมาให้เลือกและการสอบถามจากผู้รู้จัก ในระดับอาชีวศึกษาสถาบันส่วนใหญ่ใช้วิธีการประกาศรับสมัครและสอบคัดเลือกโดยโรงเรียนสังกัดภาครัฐอาจมีการคัดเลือกเฉพาะจากรายชื่อที่กระทรวงคัดเลือกเอาไว้แล้วบ้าง หรืออาจมีการสอบถามแหล่งที่รู้จัก

ข้อสังเกตอื่นๆจากข้อมูลที่ได้จากผู้บริหารสถาบัน

ในภาพรวมการศึกษาข้อมูลจากผู้บริหารสถาบันแสดงว่าภาษาต่างประเทศที่มีการเปิดสอนในทุกระดับคือภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เป็นการเปิดสอนโดยอัตโนมัติตามข้อบังคับของกระทรวง การเปิดสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษในลักษณะอัตโนมัติเช่นนี้อาจมีผลทำให้ไม่มีการพิจารณาความพร้อมที่จะเปิดสอนภาษาอังกฤษ แต่จำเป็นต้องสอนเพื่อไม่ให้ผิดระเบียบ ดังนั้นจึงเกิดความไม่พร้อมโดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา นอกจากนี้การที่ภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับ ทำให้ผู้เรียนจำนวนไม่น้อยมีความคิดและเข้าใจว่าการเรียนภาษาอังกฤษก็เป็นการเรียนรายวิชาอีกวิชาหนึ่งโดยไม่ให้ความสนใจในการฝึกฝนซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในความสามารถที่จะใช้ภาษาต่างประเทศได้ดี

อนึ่ง ในระดับอุดมศึกษาข้อมูลของภาคกลาง-ตะวันตก-ตะวันออกแสดงว่ามีการเปิดหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนรายวิชาทุกรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษหรือที่เรียกกันว่าหลักสูตรนานาชาติมากถึงร้อยละ 40.98 ไม่ว่าจะเป็นในสถาบันการศึกษาของรัฐหรือเอกชน โดยภาคเอกชนจะเปิดหลักสูตรในลักษณะดังกล่าวมากกว่าภาครัฐ หลักสูตรที่เปิดสอนในลักษณะดังกล่าวอยู่ในระดับปริญญาตรีมากกว่าปริญญาโทและเอกโดยมีนักศึกษาส่วนใหญ่ในหลักสูตรเป็นคนไทยมากกว่าคนต่างชาติ จากการสัมภาษณ์รองอธิการบดีของมหาวิทยาลัยภาครัฐและภาคเอกชน การเปิดหลักสูตรนานาชาติเป็นกลไกในการพัฒนาสถาบัน เป็นช่องทางให้มีการแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่มีชื่อเสียง และเป็นวิธีการหารายได้เข้าสถาบัน น่าสังเกตว่าร้อยละ 50 ของรองอธิการบดีภาครัฐยอมรับว่า การเปิดหลักสูตรนานาชาติเป็นทางหารายได้เข้าสถาบัน น่าจะมีการทำวิจัยต่อไปว่าหลักสูตรนานาชาติในระดับปริญญาตรีมีผลกระทบอย่างไรกับหลักสูตรเนื้อหาเดียวกันที่สอนเป็นภาษาไทยหรือไม่ มีผลแตกต่างกันหรือไม่ระหว่างบัณฑิตที่จบหลักสูตรที่สอนด้วยภาษาไทยหรือหลักสูตรไทยและที่จบหลักสูตรนานาชาติ หรือที่สอนด้วยภาษาอังกฤษแต่ไม่ใช่เป็นหลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษ

7.3.2 ผลการศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจากมุมมองของผู้สอน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้สอนทั้งที่ส่งคืนมาทางไปรษณีย์ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา และจากการเก็บแบบสอบถามเองจากตัวแทนผู้สอนในมหาวิทยาลัยต่างๆ รวมทั้งสิ้น 5,125 ชุดนั้น พบว่าผู้สอนทุกระดับเป็นเพศหญิงเป็นส่วนใหญ่ มีอายุโดยเฉลี่ย 41 ปีขึ้นไป ส่วนมากจบวุฒิปริญญาตรีในประเทศ ในระดับอุดมศึกษามีผู้สำเร็จปริญญาเอกและปริญญาโทจากต่างประเทศมากที่สุด ผู้สอนส่วนใหญ่ในทุกระดับการศึกษามีประสบการณ์ในการสอนมานานกว่า 10 ปี ผู้สอนในระดับอุดมศึกษามักสอนภาษาตรงกับวุฒิการศึกษา แต่ในระดับประถมศึกษาโดยเฉพาะในโรงเรียนสังกัดภาครัฐบาล ครูที่สอนภาษาต่างประเทศจำนวนมากแม้จะจบปริญญาตรีแต่ก็ไม่มีวุฒิการศึกษาทางภาษาต่างประเทศ การต้องมาสอนภาษาต่างประเทศโดยไม่ได้อาศัยมาโดยตรงทำให้ครูขาดความมั่นใจและขาดความใส่ใจในการสอนโดยเฉพาะเมื่อครูต้องสอนวิชาอื่นๆ อีกด้วย นอกจากนี้ข้อมูลภาคสนามของผู้วิจัยแสดงว่าวิธีการการสอนวัดความรู้ของครูที่สอน

ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่จัดโดยทางราชการทำให้ครูสอนภาษาที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาในภาษาต่างประเทศขาดขวัญกำลังใจและไม่ต้องการสอนภาษาต่างประเทศมากยิ่งขึ้น

ภาระงานของผู้สอน

ผู้สอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีภาระงานรวมเฉลี่ยประมาณ 24.71 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ผู้สอนระดับอาชีวศึกษาประมาณ 31.07 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จะเห็นได้ว่าภาระงานรวมของผู้สอนในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาสูงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอาชีวศึกษา เมื่อสำรวจคุณลักษณะของภาระงานพบว่า ผู้สอนนอกจากต้องสอนรายวิชาภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นภาระงานโดยตรงแล้ว ยังต้องสอนรายวิชาอื่นๆ รวมทั้งต้องทำงานธุรการและงานบริหารอีก เมื่อเปรียบเทียบจำนวนภาระงานของผู้สอนในระดับอาชีวศึกษาในสถานศึกษาภาคเอกชนเทียบกับภาครัฐแล้ว ก็พบว่า ผู้สอนในภาครัฐมีภาระงานมากกว่าในภาคเอกชน ในสัดส่วน 32.67 ต่อ 27.58 ในระดับอุดมศึกษา อาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศมีภาระงานน้อยกว่าโดยมีภาระงานสอนประมาณ 6 หน่วยกิตหรือ 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ความสามารถทางภาษาของผู้สอน

ผู้สอนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา พิจารณาว่าตนเองใช้ทักษะฟังมากที่สุดในชีวิตประจำวัน โดยฟังโทรทัศน์หรือฟังเสียงในภาพยนตร์ รองลงมาคือทักษะการอ่าน โดยอ่านวารสารหรือใช้อินเตอร์เน็ต ทักษะอันดับสามคือทักษะการพูด และอันดับสุดท้ายคือทักษะการเขียน สำหรับระดับอุดมศึกษา ผู้สอนระบุว่าใช้ทักษะการอ่านมากที่สุดโดยอ่านวารสาร หนังสือ หรือตำรา รองลงมาตามลำดับคือทักษะการพูดและทักษะการฟังโดยฟังโทรทัศน์หรือฟังเพลง สำหรับความถนัดในการสอนภาษาต่างประเทศนั้นผู้สอนทุกระดับเห็นว่าตนเองถนัดสอนทักษะอ่านมากที่สุด ผู้สอนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาถนัดสอนพูดน้อยที่สุด ขณะที่ผู้สอนระดับอาชีวศึกษาตอบว่าถนัดสอนทักษะเขียนและถนัดน้อยที่สุด ในระดับอุดมศึกษาผู้สอนตอบว่าถนัดฟังและถนัดน้อยกว่าทักษะอื่น

ทักษะที่ผู้สอนต้องการพัฒนานั้น ผู้สอนในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษามีความเห็นร่วมกันว่าต้องการพัฒนาทักษะการพูดมากที่สุด ส่วนในระดับอุดมศึกษาต้องการพัฒนาทักษะการเขียน โดยมีความต้องการพัฒนาทักษะการพูดเป็นอันดับสอง จึงกล่าวได้ว่าผู้สอนในทุกระดับมีความต้องการพัฒนาทักษะการพูดสูง ดังนั้นในการสอนภาษาซึ่งต้องใช้ทักษะการพูดเป็นสำคัญนั้นผู้สอนส่วนใหญ่ต้องใช้ทักษะที่ตนยังต้องการพัฒนา นอกจากนี้ในระดับประถมศึกษาครูยังต้องการปรับปรุงการออกเสียงภาษาต่างประเทศอีกด้วย เรื่องการออกเสียงนี้เป็นเรื่องสำคัญที่ควรต้องมีการพิจารณาแก้ไขเพราะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพูดและฟังและเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนภาษาต่างประเทศ

ท้ายที่สุดผลการศึกษาแสดงว่าครูผู้สอนในทุกระดับไม่ค่อยได้ทดสอบความสามารถทางภาษาต่างประเทศของตน โดยครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาไม่เคยทดสอบร้อยละ 65.72 ระดับอาชีวศึกษา ร้อยละ 53 และระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 75

การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

ผู้สอนระดับประถมศึกษาและมัศึกษารับรู้บทบาทของตนในการสอนหรือมีส่วนในการจัดการสอนในระดับปานกลาง กล่าวคือทราบวัตถุประสงค์ของหลักสูตรร้อยละ 66.70 มีส่วนร่วมในการทำแผนการสอน ร้อยละ 44.17 มีส่วนในการเลือกตำรา 55.95 และศึกษารายละเอียดของหลักสูตรเป็นประจำ ร้อยละ 55.42 เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สอนระดับอาชีวศึกษาปรากฏว่าผู้สอนระดับอาชีวศึกษารับรู้บทบาทในการสอน มีส่วนร่วมในการเลือกตำรา และศึกษารายละเอียดของหลักสูตรในระดับสูงกว่า อย่างไรก็ตามในการมีส่วนร่วมปรับปรุงหลักสูตร ผู้สอนระดับอาชีวศึกษากลับไม่มีส่วนร่วม

ถึงร้อยละ 41.23 ในระดับอุดมศึกษาอาจารย์ผู้สอนรับผิดชอบทั้งรายวิชา ผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าก็มักจะมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรมากกว่า

จากข้อมูลเบื้องต้น น่าจะมีการพิจารณากระตุ้นให้ผู้สอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้รับบทบาทในการสอนเอาใจใส่ในรายละเอียดของหลักสูตรและมีส่วนในการจัดการสอนภาษาต่างประเทศมากยิ่งขึ้น เพื่อครูผู้สอนจะได้มีความรู้สึกร่วมในการพัฒนาการสอนทั้งโดยรวมและโดยส่วนตนมากขึ้น

ทักษะภาษาที่ผู้สอนฝึกผู้เรียน

ในการสอนภาษาต่างประเทศในชั้นเรียนนั้น ผู้สอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจะเน้นใช้การฝึกอ่านออกเสียงมากที่สุด รองลงมาคือการฝึกไวยากรณ์และการเขียนข้อความสั้นๆ ส่วนครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาสอนการอ่านเอาเรื่องเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือการฝึกอ่านออกเสียงและไวยากรณ์ จากข้อมูลดังกล่าวก็เห็นได้ว่ากิจกรรมการอ่านเป็นกิจกรรมที่ครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใช้มากในห้องเรียนและบังเอิญตรงกับทักษะการอ่านที่ครูระบุว่าถนัด การที่ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศในระดับประถมศึกษาให้ข้อมูลว่าสอนอ่านออกเสียงมากที่สุด แต่ต้องการปรับปรุงทักษะการออกเสียงนั้นชี้ให้เห็นว่าปัญหาในการสอนภาษาต่างประเทศในระดับต้นค่อนข้างซับซ้อนเพราะแม้ในทักษะการอ่านซึ่งครูถนัดมากที่สุดครูก็ยังมีปัญหาในการอ่านออกเสียง ในระดับมัธยมปลายซึ่งตามหลักสูตรต้องฝึกทักษะการเขียนก็ปรากฏว่าการฝึกการเขียนมีน้อยมาก มีการสอนไวยากรณ์มากกว่า

ในระดับอุดมศึกษาผู้สอนให้ความเห็นว่าการสอนพูดเป็นความจำเป็นในระดับปริญญาตรี ส่วนในระดับปริญญาโทนั้น ทักษะเขียนและอ่านสำคัญ และในระดับปริญญาเอก ทักษะเขียนมีความสำคัญที่สุด ผู้สอนในระดับนี้เห็นว่าการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม เป็นต้น เป็นกิจกรรมที่มีผลต่อการเรียนภาษา วิธีการสอนที่กล่าวนี้ส่วนใหญ่เป็นการสอนแบบที่ให้นักศึกษาได้เรียนด้วยตนเองและการให้มีการทำกิจกรรมกลุ่มจึงน่าจะมีการศึกษาให้ชัดเจนว่า การสอนที่มีครูและการสอนที่ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองนั้นเหมาะสมกับผู้เรียนในระดับใดบ้าง

ปัญหาบางประการของผู้สอน

สำหรับปัญหาที่ผู้สอนในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาเห็นเหมือนกันคือ การที่ผู้เรียนมีความไม่พร้อมเป็นอันดับแรก ในขณะที่ระดับอุดมศึกษาเห็นว่า จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมากเกินไปเป็นปัญหาอันดับหนึ่งในการสอน ความไม่พร้อมของนักศึกษาเป็นอันดับรอง นอกจากนี้ภาระงานที่มากเกินไปเป็นปัญหาอย่างหนึ่งของครูในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา สังเกตได้ว่าตามความรู้สึกของผู้สอนภาระงานในสถานศึกษาภาคเอกชนดีกว่าในสถานศึกษาภาครัฐ ในส่วนของการพัฒนาครูผู้สอนก็เช่นกัน สถานศึกษาจากภาคเอกชนให้การพัฒนาครูผู้สอนดีกว่าในสายตาของครูผู้สอนจากสถานศึกษาภาครัฐ ข้อมูลชี้บ่งว่าผู้สอนในทุกระดับมีโอกาสไปต่างประเทศน้อยมาก ในระดับประถมศึกษามัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาเฉลี่ยประมาณ 1-2 ครั้งต่อคน แต่ในระดับอุดมศึกษาโอกาสไปต่างประเทศมีมากกว่า เพราะสามารถไปประชุมเสนอผลงานได้ ส่วนใหญ่การพัฒนาความสามารถของครูผู้สอนที่ได้รับจากหน่วยงานคือ การไปอบรมหรือดูงานในประเทศ ในระดับอุดมศึกษาซึ่งมีการสนับสนุนการทำผลงานทางวิชาการ ผู้สอนก็ได้พัฒนาความรู้ความสามารถของคนได้ในอีกทางหนึ่งด้วย

อาจสรุปได้ว่า ข้อมูลจากผู้สอนแสดงให้เห็นว่า ผู้สอนในระดับอุดมศึกษามีโอกาสในการพัฒนาตนเองมากกว่าระดับอื่น ด้วยปัจจัยทางภาระงานที่ต่ำกว่า และปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ เช่น การต้องทำงานวิจัยหรือเขียนตำราหรือบทความ นอกจากนี้จะเห็นได้ว่า ทักษะที่ผู้สอนถนัดในทุกระดับคือ การอ่าน ซึ่งอาจเพราะเป็นทักษะที่สามารถพัฒนาได้ด้วยตนเองมากที่สุด

7.3.3 ผลการศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจากมุมมองผู้เรียน

ข้อมูลผู้เรียนมาจากระดับการศึกษา 3 ระดับคือ ระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ไม่มีการส่งแบบสอบถามให้นักเรียนระดับประถมศึกษาเพราะนักเรียนในระดับนี้ยังไม่อยู่ในภาวะที่จะให้ข้อมูลที่ชัดเจนได้ ข้อมูลจากมุมมองของผู้เรียนมีประเด็นสำคัญในเรื่องของแหล่งการเรียนรู้ เหตุผลในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ กิจกรรมที่ทำในเวลาเรียนและทักษะทางภาษาที่ต้องการพัฒนา

แหล่งการเรียนรู้

นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาให้ข้อมูลว่าใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยเฉลี่ย 2.55 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองลงมาคือ ใช้ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง 2.25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และใช้ศูนย์คอมพิวเตอร์ 2.18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สำหรับอาชีวศึกษา นักเรียนใช้ศูนย์คอมพิวเตอร์เฉลี่ย 2.93 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา 2.38 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง 2.15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ถ้าหากดูอัตราการใช้แหล่งการเรียนรู้ซึ่งค่อนข้างต่ำแล้วก็อาจอธิบายได้ว่าทักษะทางภาษาของนักเรียนทั้ง 2 ระดับนี้เหตุใดจึงยังไม่พัฒนา ในระดับอุดมศึกษา นักศึกษาในระดับปริญญาตรีใช้อินเตอร์เน็ตมากที่สุด ใช้ศูนย์การเรียนรู้ในระดับปานกลาง ซึ่งพวกเขาเห็นว่าอุปกรณ์หรือศูนย์ที่นักศึกษาสามารถพัฒนาศักยภาพทางภาษาด้วยตนเองนั้นมีส่วนช่วยในการพัฒนาทักษะได้ในระดับปานกลางถึงมาก อันดับสุดท้ายคือการใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้อันดับที่ 3 ของระดับอุดมศึกษา

เหตุผลในการเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาให้ข้อมูลว่าเรียนภาษาอังกฤษเพราะเป็นวิชาบังคับในหลักสูตร ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นๆนั้นเลือกเรียนเพราะความสนใจ นักเรียนมัธยมศึกษาเหล่านี้เรียนพิเศษภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น และฝรั่งเศส ด้วยเหตุผลต่างๆ เช่น สนใจหาความรู้เพิ่มเติม เตรียมตัวสอบเข้า เรียนไม่ทันในห้องเรียน และผู้ปกครองต้องการ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าเรื่องที่จูงใจให้นักเรียนเรียนภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษนั้น มิได้เกิดจากการสนใจด้วยตนเอง แต่เพราะเป็นการบังคับ ในขณะที่ภาษาอื่นๆนั้นเรียนเพราะสนใจเอง ด้วยเหตุนี้ความกระตือรือร้น ใส่ใจในการเรียนระหว่างการเรียนภาษาอังกฤษที่ถูกบังคับและภาษาต่างประเทศที่เลือกเรียนเองจึงมีความแตกต่างกัน สำหรับในระดับอาชีวศึกษาในวิชาพื้นฐาน การเลือกเรียนภาษาอังกฤษก็เพราะเป็นวิชาบังคับหรือเพราะเตรียมสอบเข้า แม้จะมีผู้ตอบว่าสนใจเรียนเองก็เป็นจำนวนน้อย ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นๆนั้นเลือกเรียนเพราะอยากหาความรู้เพิ่มเติม สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรี นักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษให้ข้อมูลว่า ชอบภาษาอังกฤษระดับปานกลาง ถ้าเทียบความชอบภาษาอังกฤษที่ถูกบังคับเรียนกับภาษาญี่ปุ่นและจีนซึ่งเลือกเรียนเองแล้ว ก็เห็นได้ว่าความชอบภาษาจีนและญี่ปุ่นอยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงเป็นไปได้สูงว่าการให้ผู้เรียนเลือกเรียนภาษาต่างประเทศเองนั้นมีผลต่อการเรียนของผู้เรียน

กิจกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศ

นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาให้ข้อมูลว่า กิจกรรมที่ทำในห้องเรียน คือการฝึกอ่านออกเสียง การตอบคำถามครู และการเขียนข้อความสั้นๆ ตามลำดับ กิจกรรม 2 อย่างแรกนั้นใช้เวลาประมาณเฉลี่ย 1.41 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ขณะที่การเขียนข้อความสั้นๆเท่ากับ 1.19 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ น่าสังเกตว่านักเรียนมิได้กล่าวถึงการอ่านเอาเรื่องซึ่งผู้สอนตอบว่าเน้นในระดับมัธยมปลาย อาจเป็นไปได้ว่า แบบสอบถามไม่กระจายไปที่นักเรียนระดับมัธยมปลาย ในระดับอาชีวศึกษา กิจกรรมมีลักษณะใกล้เคียงกับระดับมัธยมศึกษาคือ ฝึกอ่านออกเสียง ตอบคำถามครู/เขียนข้อความสั้นๆ และฝึกไวยากรณ์ตามลำดับ

ทักษะทางภาษาที่ต้องการพัฒนา

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาให้ข้อมูลว่าต้องการพัฒนาทักษะการพูดสนทนา การอ่าน การเขียน การฟัง และ ไวยากรณ์ ตามลำดับ ซึ่งเห็นได้ว่ามีความต้องการไม่แตกต่างจากผู้สอน สำหรับทักษะที่นักเรียนคิดว่าตนเองมีอยู่แล้วคือการอ่านข้อความสั้นๆ เป็นอันดับแรก ซึ่งก็สะท้อนจากการได้รับการฝึกฝนในห้องเรียน ในระดับอาชีวศึกษา ทักษะที่ต้องการพัฒนาใน 2 อันดับแรกเหมือนกับนักเรียนมัธยมศึกษา คือ พูดและอ่าน แต่ระดับถัดไปเป็นการฟัง การเขียน และไวยากรณ์ ตามลำดับ ในระดับอุดมศึกษา นักศึกษาให้ข้อมูลว่าในภาษาอังกฤษ ถนัดการอ่าน การฟัง และการเขียน การพูด ตามลำดับ เป็นไปได้ว่าการฝึกฝนทักษะอ่านจากระดับมัศึกษามีผลมาจนระดับอุดมศึกษา อย่างไรก็ตามควรมีการวิจัยว่าเป็นการอ่านแบบใดที่ถนัด กล่าวคือ อ่านออกเสียงหรืออ่านเพื่อเข้าใจเนื้อหาและควรศึกษาด้วยว่าความถนัดการอ่านนั้นมีผลสัมฤทธิ์อย่างไร ในส่วนของการพัฒนาทักษะนั้นนักศึกษาต้องการพัฒนาทักษะการพูด การฟัง การเขียน และการอ่านในทุกภาษาต่างประเทศ

โดยสรุปในส่วนของผู้ผลิต ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าในส่วนของการวางนโยบาย ผู้บริหารส่วนใหญ่มองภาษาอังกฤษว่าเป็นภาษาต่างประเทศที่ต้องเปิดสอนเพราะเป็นภาษาบังคับในหลักสูตร และเห็นว่าเป็นภาษาต่างประเทศที่สำคัญในโลกปัจจุบัน แต่การดำเนินงานที่จะเอื้อให้การเรียนรู้การสอนของผู้เรียนอยู่ในชั้นพอนั้นยังไม่ปรากฏให้เห็นชัดเจน เช่น ไม่ให้ความสำคัญกับขนาดของห้องเรียน ผลจากการศึกษาไม่แสดงว่าผู้บริหารในสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ให้แนวทางชัดเจนในการแก้ปัญหาเรื่องห้องเรียนขนาดใหญ่ซึ่งทำให้การฝึกฝนภาษาเป็นไปได้ยาก ยกเว้นในระดับอุดมศึกษา และอาชีวศึกษาบางแห่งซึ่งนอกจากจะแก้ไขปัญหาด้วยการใช้เทคโนโลยีที่เน้นการที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองแล้วยังพยายามหาทางแก้ไขปัญหาของผู้เรียนที่อ่อนด้วยการจัดคลินิกแก้ไข อย่างไรก็ตามการปรับแก้เป็นกรณีไปอาจไม่เพียงพอต่อการพัฒนาทักษะการอ่านและการฟังของผู้เรียนส่วนใหญ่ที่มีสมรรถภาพทางภาษาด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเทคโนโลยีนั้นกล่าวได้ว่าผู้บริหารไม่มีการดำเนินงานอย่างชัดเจนนอกเหนือจากการจัดหาเทคโนโลยีให้

นอกจากปัญหาเรื่องห้องเรียนแล้วยังมีปัญหาในเรื่องผู้สอนในระดับประถมศึกษาขาดความพร้อมในการสอนภาษาต่างประเทศ ข้อมูลจากการศึกษาแสดงว่าสภาพวุฒิทางภาษาของผู้สอน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นระดับที่วางพื้นฐานให้กับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษยังต้องการการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง วิธีการพัฒนาผู้สอนตามที่ปรากฏจากการศึกษาวิจัยยังอยู่ในระดับการอบรมและการประชุมในประเทศซึ่งยังไม่ถึงผู้สอนจำนวนมาก ทั้งยังมีลักษณะการสิ้นสุดเป็นครั้งๆ โดยขาดความต่อเนื่อง มีความเป็นไปได้สูงกว่าทั้งสองปัญหาที่กล่าวนี้เกินความสามารถในการดำเนินการของผู้บริหารในสถานศึกษาต่างๆตั้งแต่ระดับประถมศึกษาไปจนอุดมศึกษาเพราะผู้บริหารในสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะของรัฐไม่อาจตัดสินใจได้โดยอิสระและไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องเพราะผู้บริหารเหล่านี้มีวาระในการทำงาน กล่าวอีกนัยหนึ่งนโยบายในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้หากมีก็เป็นนโยบายที่ติดกับตัวบุคคลมิได้เป็นนโยบายของหน่วยงาน ดังนั้นการดำเนินงานตามนโยบายจึงจะสะดุดไปตามวาระของผู้บริหาร

7.4 ผลการศึกษาการจัดการเรียนการสอนในส่วนของผู้ใช้

ในส่วนผู้ใช้ แบบสอบถามจะแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ แบบสอบถามผู้ว่าจ้างหรือผู้ประกอบการ และแบบสอบถามผู้ถูกจ้างหรือลูกจ้าง สำหรับกลุ่มประชากรนั้น ผู้วิจัยสุ่มตามประเภทของธุรกิจซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทด้วยกันคือ 1) โรงแรมและภัตตาคารซึ่งรวมถึงร้านอาหารด้วย 2) กิจกรรมนันทนาการและบริการต่างๆ 3) การผลิต และ 4) การขนส่งและธุรกิจการท่องเที่ยว ในแต่ละประเภทยังพิจารณาสถานประกอบการตามขนาดเป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก มีลูกจ้างน้อย

กว่า 15 คน และสถานประกอบการขนาดใหญ่ มีลูกจ้างมากกว่า 15 คน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างสถานประกอบการตามลักษณะที่กล่าวมานี้ทำใน 7 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง กาญจนบุรี อุทัย และลพบุรี ในการเก็บข้อมูลนั้นส่วนใหญ่เป็นการเก็บข้อมูลทางไปรษณีย์ยกเว้นในจังหวัดชลบุรีและระยอง มีการเก็บข้อมูลในพื้นที่โดยได้รับความร่วมมือของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพา

แบบสอบถามของผู้ว่าจ้างจะครอบคลุมประเด็นหลัก คือ ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในสถานประกอบการ วุฒิของลูกจ้างและของนายจ้าง รวมทั้งความรู้ของภาษาของทั้ง 2 ฝ่าย ความพึงพอใจในความสามารถของลูกจ้าง การพัฒนาความสามารถของลูกจ้าง ความต้องการความสามารถทางภาษาต่างประเทศในอนาคต สำหรับแบบสอบถามของลูกจ้างจะครอบคลุมประเด็นหลักต่อไปนี้เป็นคือ ลักษณะงานที่ทำในธุรกิจ 4 ประเภทข้างต้น ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการทำงาน ทักษะทางภาษาที่ใช้ แหล่งความสามารถทางภาษาที่ลูกจ้างได้รับมา ทักษะทางภาษาที่ต้องการพัฒนา การพัฒนาความสามารถทางภาษาของลูกจ้าง

7.4.1 ผลการศึกษาจากมุมมองของผู้ว่าจ้าง

ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในสถานประกอบการ

ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในสถานประกอบการในทั้ง 4 ประเภทธุรกิจ คือ ภาษาอังกฤษซึ่งใช้มากที่สุด รองลงมาคือภาษาจีนและญี่ปุ่น โดยในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารมีการใช้ภาษาจีนมากกว่าภาษาญี่ปุ่นถึง 2 เท่า ในธุรกิจนันทนาการและการบริการก็มากกว่าถึง 5 เท่า ในธุรกิจการผลิตมีการใช้ภาษาจีนมากกว่าญี่ปุ่นเล็กน้อย ในขณะที่ในธุรกิจการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวใช้ภาษาอังกฤษและภาษาจีนเท่าๆกัน ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นๆได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน และเกาหลีนั้นก็มีการใช้ในสถานประกอบการแต่ในระดับน้อยมาก

ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในสถานประกอบการถ้าจำแนกตามลักษณะงานแล้วก็จะได้ว่าข้อมูลว่า ในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารใช้ลูกจ้างระดับต่ำกว่าปริญญาตรีในการบริการทั่วไป รองลงไปคือ งานต้อนรับและประชาสัมพันธ์ในกิจการขนาดเล็ก ในกิจการขนาดกลางถึงขนาดใหญ่งานต้อนรับและประชาสัมพันธ์ใช้ระดับปริญญาตรีมากกว่าเล็กน้อย ในธุรกิจนันทนาการและการบริการต่างๆ งานพนักงานให้บริการเป็นงานที่ใช้ลูกจ้างที่รู้ภาษาต่างประเทศมากที่สุดในการกิจการขนาดใหญ่ รองลงมาคืองานประชาสัมพันธ์และงานต้อนรับ ในธุรกิจการผลิต งานการตลาดต้องการลูกจ้างที่รู้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคืองานได้ตอบจดหมาย งานเขียนโครงการ และงานประชาสัมพันธ์ ส่วนในธุรกิจการขนส่งและตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว ลักษณะงานประชาสัมพันธ์และได้ตอบจดหมายเป็นงานที่ต้องการลูกจ้างที่รู้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด

วุฒิของลูกจ้างและนายจ้าง รวมทั้งความรู้ทางภาษาต่างประเทศ

ในทุกธุรกิจนายจ้างและลูกจ้างจบระดับปริญญาตรีมากที่สุดและในทุกธุรกิจยกเว้นธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารบุคลากรทั้งนายจ้างและลูกจ้างรู้ภาษาอังกฤษมากที่สุด ในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารมีผู้จบปริญญาเอกและโทในภาษาอังกฤษและจีน โดยมีผู้จบปริญญาโทภาษาจีนในสัดส่วนที่สูงกว่าผู้จบปริญญาโททางภาษาอังกฤษ ในธุรกิจการผลิตความต้องการผู้จบระดับปริญญาตรีมีมากในงานการตลาด งานเลขานุการ งานได้ตอบจดหมาย และงานเขียนโครงการ ซึ่งเห็นได้ว่าเป็นทักษะการเขียน ส่วนในธุรกิจการนันทนาการและการบริการ ผู้รู้ภาษาจีนและญี่ปุ่นอาจมีความรู้ในระดับมัธยมศึกษาเท่านั้น ผู้รู้ภาษาเยอรมัน ฝรั่งเศส เกาหลี มีในทุกระบบ มีจำนวนน้อยแตกต่างกัน แต่มีการศึกษาที่อยู่ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ยกเว้นในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารที่จบระดับอนุปริญญา

ความพึงพอใจของผู้จ้างในความสามารถทางภาษาของลูกจ้าง

ในธุรกิจการโรงแรมและภัตตาคารซึ่งมีการใช้ภาษาจีนมากในทักษะการพูด ผู้จ้างมีความพึงพอใจลูกจ้างที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้เพราะในธุรกิจประเภทนี้ใช้ผู้จบต่ำกว่าปริญญาตรีค่อนข้างมากในบริการทั่วไปแลในบริการต้อนรับต่างๆ

ในธุรกิจนันทนาการและบริการที่เกี่ยวข้อง ผู้จ้างในกิจการขนาดเล็กมีความพอใจในความสามารถทางภาษาของลูกจ้างในระดับปริญญาตรีขึ้นไปในทักษะการพูดในทุกภาษายกเว้นภาษาฝรั่งเศส ส่วนในทักษะฟัง อ่าน เขียน นั้นพอใจในระดับที่ต่ำกว่าโดยพอใจค่อนข้างน้อยในทักษะอ่าน-เขียน

ในธุรกิจการผลิตในทุกภาษาผู้จ้างพอใจทักษะการพูดและการฟังมากกว่าทักษะอื่นยกเว้นในธุรกิจการผลิตขนาดใหญ่ที่ผู้จ้างมีความพึงพอใจทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของลูกจ้างในระดับปริญญาตรีขึ้นไปค่อนข้างสูงมาก และโดยทั่วไปความพึงพอใจต่อความสามารถของลูกจ้างระดับปริญญาตรีสูงกว่าลูกจ้างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

ในธุรกิจขนส่งและตัวแทนธุรกิจท่องเที่ยวก็เช่นเดียวกับธุรกิจอื่นคือ ความพึงพอใจในทักษะการพูดและฟังมีมากกว่าทักษะอื่น และความพอใจในลูกจ้างที่จบปริญญาตรีขึ้นไปก็สูงกว่าลูกจ้างที่ไม่จบปริญญาตรี

การพัฒนาความสามารถของลูกจ้าง

ในทุกธุรกิจ การพัฒนาลูกจ้างอยู่ในระดับต่ำมีการจัดอบรมเฉพาะในธุรกิจขนาดใหญ่เท่านั้น ส่วนใหญ่ในธุรกิจทุกชนิดวิธีพัฒนาความสามารถของลูกจ้างก็คือการจัดวารสาร/สิ่งพิมพ์ให้

ความต้องการความสามารถภาษาต่างประเทศในอนาคต

ผู้จัดการในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารระบุว่ามีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมาคือภาษาจีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส เกาหลี และเยอรมัน ทั้งนี้ความห่างในระดับความต้องการระหว่างภาษาอังกฤษและจีนที่เป็นภาษาในระดับรองลงมาคือ ร้อยละ 80.84 และ 51.92 ตามลำดับ ทักษะที่ต้องการสูงที่สุดก็คือทักษะการพูดในทุกภาษายกเว้นเกาหลีซึ่งต้องการทักษะการฟังสูงกว่าเล็กน้อย

สำหรับธุรกิจนันทนาการและการบริการนั้นลำดับความต้องการก็เป็นเช่นเดียวกัน คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ยกเว้นในธุรกิจขนาดใหญ่ที่สลับลำดับของภาษาญี่ปุ่น-ภาษาจีน ในธุรกิจการผลิตมีความต้องการภาษาอังกฤษ และญี่ปุ่นตามลำดับ โดยภาษาอังกฤษและภาษาจีนที่ตามมาในลำดับมีสัดส่วนร้อยละ 77.17 ต่อ 42.61

ในธุรกิจการขนส่งและตัวแทนการท่องเที่ยว ความต้องการภาษาอังกฤษก็มีสูงสุด ตามด้วยจีนและญี่ปุ่น และน่าสนใจว่า ภาษาเกาหลีก็มีความต้องการถึงร้อยละ 23.60 มากกว่าภาษาต่างประเทศอื่นๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศสและภาษาเยอรมัน จึงสรุปได้ว่าความต้องการบุคลากรที่รู้ภาษาอังกฤษนั้นยังสูงมากเหนือบุคลากรที่รู้ภาษาอื่น

7.4.2 ผลการศึกษาจากมุมมองของลูกจ้าง

ผู้ตอบแบบสอบถามในฝ่ายของลูกจ้าง มีอายุเฉลี่ยประมาณ 31 ปี ส่วนใหญ่จบปริญญาตรี ที่จบการศึกษาระดับมัธยมปลายและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงอยู่บ้าง อัตราการใช้ภาษาอังกฤษสูงกว่าภาษาต่างประเทศอื่นในทุกธุรกิจที่ศึกษา รองลงมาคือภาษาจีนและญี่ปุ่น

ความสามารถในภาษาต่างประเทศของลูกจ้าง

ในทุกธุรกิจงานส่วนใหญ่เป็นงานประเภทบริการต่างๆ ในธุรกิจโรงแรมร้อยละ 52.38 ในธุรกิจการนันทนาการ ร้อยละ 64.20 ในธุรกิจการขนส่งร้อยละ 30.59 และ 62.32 ตามลำดับ ในธุรกิจการผลิตมีงานประเภทเอกสาร งานเลขานุการ

และงานการตลาดมากกว่าในธุรกิจประเภทอื่นๆ ในลักษณะงานต่างๆ เหล่านี้ ลูกจ้างระบุว่ามีการใช้ภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงไปที่ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาเกาหลี ข้อมูลระบุว่าในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะที่ใช้มากที่สุดคือทักษะการพูดและฟัง ยกเว้นในธุรกิจการผลิตซึ่งใช้ทักษะการอ่าน พูด และฟังตามลำดับ ลูกจ้างในธุรกิจต่างชนิดกันมีความมั่นใจในทักษะแตกต่างกัน ลูกจ้างในธุรกิจโรงแรมและธุรกิจนันทนาการคิดว่าตนสามารถและมั่นใจในทักษะฟังมากที่สุด รองลงมาคือทักษะพูด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าพนักงานในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารอาจฟังภาษาต่างประเทศได้ แต่พูดไม่ได้ ส่วนในธุรกิจการผลิตซึ่งลูกจ้างระบุว่าต้องใช้ทักษะการอ่านมากที่สุดนั้นลูกจ้างในธุรกิจการผลิตก็มีความถนัดในเรื่องอ่านดี สำหรับลูกจ้างกิจการขนส่งทางบกนั้น ต้องใช้ทักษะพูดมากที่สุดก็รู้สึกว่าคุณเองอ่อนทักษะการพูดมากเช่นกัน โดยทั่วๆ ไปลูกจ้างแสดงว่าตนอ่อนทักษะการพูดมากที่สุด ซึ่งก็เป็นทักษะที่นายจ้างก็ระบุว่าต้องการมากที่สุดเช่นกัน แต่ข้อมูลที่ได้ในปัจจุบันก็คือ นายจ้างมีความพอใจทักษะนี้ของลูกจ้าง

การพัฒนาความรู้ทางภาษาของลูกจ้าง

แหล่งการพัฒนาความสามารถทางภาษาต่างประเทศของลูกจ้างมาจากที่ทำงานนั่นเอง กล่าวคือเป็นความสามารถที่พัฒนาขึ้นมาจากการปฏิบัติงาน ด้วยเหตุนี้ลูกจ้างจึงสนใจเอกสารสิ่งพิมพ์ที่ผู้ว่าจ้างจัดให้ค่อนข้างน้อย รองลงมาเกิดจากความรู้นี้ที่ได้จากสถาบันการศึกษา และน้อยมากได้มาจากการอบรมซึ่งนายจ้างในธุรกิจขนาดใหญ่เท่านั้นที่จัดให้มีการอ่าน และการเรียนเพิ่มเติม

ทักษะทางภาษาที่ต้องการพัฒนา

ลูกจ้างในทุกธุรกิจต้องการพัฒนาทักษะพูดมากที่สุด และถ้าหากจะมีการจัดสอนให้ก็ต้องการให้มีการสอนพิเศษในช่วงเย็นเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือการจัดอบรมอย่างเข้มประมาณ 2 สัปดาห์

โดยสรุปผลการศึกษการใช้และความต้องการภาษาต่างประเทศในธุรกิจ 4 ประเภทคือ ธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร ธุรกิจนันทนาการและบริการที่เกี่ยวข้องกับการนันทนาการ ธุรกิจการผลิต และธุรกิจการขนส่งและท่องเที่ยว นั้นแสดงว่า ภาษาต่างประเทศที่ทั้งผู้ว่าจ้าง/นายจ้างและลูกจ้างระบุว่าใช้มากที่สุดก็คือ ภาษาอังกฤษ อัตราการใช้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับสูงมากเมื่อเทียบกับภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นที่เป็นภาษาต่างประเทศที่อยู่ในระดับรองลงมา ทั้ง 2 ภาษาหลังนี้ยังมีความต้องการต่ำมากเมื่อเทียบกับภาษาอังกฤษ ทักษะที่นายจ้างเห็นว่าสำคัญก็คือทักษะการพูดและการฟัง และก็เป็นทักษะซึ่งลูกจ้างในธุรกิจส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าตนด้อยที่สุด นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าในธุรกิจต่างๆ ยกเว้นธุรกิจการผลิตซึ่งต้องการความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศทางการตลาด และการเอกสารแล้ว วุฒิการศึกษาของลูกจ้าง โดยเฉพาะในการบริการทั่วไปโดยเฉพาะในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารก็อาจจะอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีได้ ข้อมูลนี้อาจจะมีประโยชน์ในการให้การศึกษาแก่นักเรียนในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา ข้อมูลจากการศึกษาในส่วนของผู้ใช้แสดงให้เห็นด้วยว่า ภาษาเกาหลีนั้นเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่งที่กำลังมีความต้องการสูงขึ้น นอกจากนี้การศึกษาแสดงว่า การพัฒนาความสามารถทางภาษาของลูกจ้างนั้นได้จากการปฏิบัติงาน การพัฒนาความสามารถที่นายจ้างให้แก่ลูกจ้างนั้นยังมีน้อยมาก ซึ่งเป็นข้อสังเกตที่ต้องศึกษาเพิ่มเติมเพราะเป็นการชี้ให้เห็นว่านายจ้างในกิจกรรมต่างๆ นั้นไม่มีความคิดในเรื่องการเพิ่มทักษะทางภาษาตามที่หน่วยงานต้องการ แต่คาดหวังว่าความสามารถทางภาษานั้นเป็นเรื่องเบ็ดเสร็จที่ต้องได้มาจากสถานศึกษาที่ลูกจ้างศึกษามาแล้วเท่านั้น

7.5 ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเพื่อสำรวจสภาพการจัดการเรียนการสอนทั้งในส่วนของผู้ผลิตและผู้ใช้ในสามภูมิภาคคือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงใต้ ให้ข้อมูลสภาพการจัดการเรียนการสอนในฝ่ายผู้ผลิตว่าไม่แตกต่างกันกับภาคอื่นๆ ในประเด็นของปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาความไม่พร้อมของผู้สอนภาษาต่างประเทศในระดับประถมศึกษาเนื่องจากไม่มีวุฒิการศึกษาภาษาต่างประเทศ และเนื่องจากการมีภารกิจอื่นๆ นอกเหนือการสอนภาษาต่างประเทศมาก; ปัญหาขนาดของห้องเรียนซึ่งมีขนาดใหญ่และทำให้ไม่สามารถฝึกฝนทักษะต่างๆ ให้แก่ผู้เรียนได้ในทุกระดับการศึกษา การแก้ปัญหาของขนาดห้องเรียนผูกพันกับการขาดแคลนครูด้วย ได้มีการแก้ปัญหาทั้งสองเรื่องนี้ โดยเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามควรจะต้องมีความเข้าใจตรงกันว่าการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่มิใช่การเรียนรู้ที่อาจนำมาแทนผู้สอนโดยสิ้นเชิง ผู้สอนภาษายังคงมีบทบาทอยู่แต่เป็นบทบาทที่เปลี่ยนไป การที่ผู้สอนภาษาต่างประเทศจะมีบทบาทเป็นผู้เกื้อหนุนให้เกิดการเรียนรู้ (facilitator) นั้น ผู้สอนภาษาต่างประเทศต้องรู้จักการทำบทเรียนที่จะกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ค้นหาด้วยตนเอง ในเรื่องนี้สิ่งสำคัญคือ แหล่งที่นักเรียนจะสามารถไปค้นหาด้วยตนเองได้ เท่าที่สังเกตจากภาคสนาม แหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองยังขาดระบบการเพิ่มพูนบทเรียนใหม่ๆ ครูผู้สอนยังพึ่งบทเรียนจากต่างประเทศอย่างมาก การจัดทำบทเรียนด้วยตนเองยังได้รับการสนับสนุนจากรัฐอย่างไม่ต่อเนื่อง ผู้สอนอาจสามารถจับบทเรียนแบบที่ใช้เทคโนโลยีขึ้นจากการได้รับการอบรมแต่ละครั้งแต่บทเรียนที่จัดทำนั้นเป็นเพียงส่วนเสี้ยวเล็กๆ เท่านั้นยังต้องมีการพัฒนาให้เต็มหลักสูตรและต้องพัฒนาต่อเนื่องในเชิงคุณภาพ ทำให้เหมาะสมกับท้องถิ่น กับสภาพเวลาเรียนที่เป็นไปได้ กับสภาพความสามารถอันแตกต่างของเด็ก กับความสนใจที่แตกต่างของเด็ก เรื่องเหล่านี้จำเป็นต้องมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งยังไม่ปรากฏจากการสำรวจ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการน่าจะมีการจัดให้มีการดำเนินงานร่วมกันของผู้สอนในระดับการศึกษาต่างๆ กันในลักษณะเครือข่าย กระทรวงศึกษาธิการเองมีนโยบายในเรื่องกลุ่ม (cluster) อยู่แล้ว แต่กลุ่มเหล่านี้ดูเหมือนอยู่ในแนวระนาบ น่าจะมีการสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาในแนวตั้งหรือการรวมกันเป็นเครือข่ายระหว่างผู้วิจัยต่างระดับ ความคิดเรื่องกลุ่มในต่างระดับนั้นน่าจะมีการศึกษาว่ามีความเป็นไปได้หรือไม่ รูปแบบควรเป็นอย่างไร ให้ผลการต่างจาก cluster ในแนวนอนอย่างไร ผลการวิจัยในลักษณะนี้น่าจะมีส่วนช่วยให้การใช้เทคโนโลยีมาแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูสอนภาษาต่างประเทศและปัญหาความไม่พร้อมของครูรวมทั้งการพัฒนาครูได้เพราะเป็นการอาศัยความร่วมมือของผู้สอนด้วยกันเอง แต่เป็นผู้สอนที่มีความสามารถและความรู้รวมทั้งประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งน่าจะเสริมกันได้ โดยเฉพาะถ้าเครือข่ายเหล่านั้นอยู่ในท้องถิ่นบริเวณเดียวกันและมีปัญหาในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศร่วมกัน

ปัญหาอีกประการหนึ่งในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศคือการที่มีเวลาฝึกฝนน้อยในห้องเรียน ชั่วโมงเรียนภาษาต่างประเทศนั้นมีน้อยในทุกระดับชั้น น่าจะมีการวิจัยว่าหากมีการเรียนเข้มข้นทางภาษาในเวลาปิดเทอมในระดับบางระดับเพื่อปูพื้นฐานที่เข้มแข็งให้กับผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ทำให้เกิดความอยากเรียนภาษาได้แล้ว การเรียนในห้องเรียนอาจเป็นแค่การชี้แนะ และเป็นเวลาที่ผู้สอนได้ทดสอบความสามารถของผู้เรียนเพื่อพัฒนาต่อด้วยความสามารถมากกว่าจะใช้ในการฝึกฝนทักษะซึ่งไม่อาจทำได้เพราะขาดเวลา

นอกจากนี้ยังน่าจะมีการศึกษาการสอนภาษาต่างประเทศอื่นๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ซึ่งมีการเริ่มเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและไม่เป็นการบังคับว่ามีผลสัมฤทธิ์ที่น่าพอใจหรือไม่ เพราะหากมีผลสัมฤทธิ์ดีก็น่าจะเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการสอนภาษาต่างประเทศโดยทั่วไปต่อไป สำหรับภาษาต่างประเทศได้แก่ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ซึ่งกำลังมีความต้องการเพิ่มขึ้นนั้น การวางเป้าหมายแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มากกว่าเป็นการตอบสนองความต้องการของตลาดและของผู้เรียนน่าจะต้องรีบทำโดยเร็วก่อนจะเกิดปัญหาเช่นเดียวกับภาษาอังกฤษ

ภาคผนวก

กรอบการสุ่มตัวอย่างของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดรัฐบาล (Group GP)

No	Name cell		(N)	(n)	k	r	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1 GP	1	1	334	100	3.00	3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36	39	42	45
2 GP	1	2	188	56	3.00	2	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32	35	38	41	44
3 GP	1	3	70	21	3.00	1	1	4	7	10	13	16	19	22	25	28	31	34	37	40	43
4 GP	1	4	50	15	3.00	2	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32	35	38	41	44
5 GP	5	1	1136	341	3.00	2	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32	35	38	41	44
6 GP	5	2	196	59	3.00	2	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32	35	38	41	44
7 GP	5	3	41	12	3.00	1	1	4	7	10	13	16	19	22	25	28	31	34			
8 GP	5	4	13	4	3.00	2	2	5	8	11											
9 GP	6	1	1178	353	3.00	1	1	4	7	10	13	16	19	22	25	28	31	34	37	40	43
10 GP	6	2	135	40	3.00	3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36	39	42	45
11 GP	6	3	24	8	3.00	1	1	4	7	10	13	16	19	22							
12 GP	6	4	13	4	3.00	3	3	6	9	12											
13 GP	7	1	1071	321	3.00	3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36	39	42	45
14 GP	7	2	251	75	3.00	2	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32	35	38	41	44
15 GP	7	3	38	11	3.00	1	1	4	7	10	13	16	19	22	25	28	31				
16 GP	7	4	22	7	3.00	1	1	4	7	10	13	16	19								
17 GP	B	1	0	0																	
18 GP	B	2	9	3	3.00	3	3	6	9												
19 GP	B	3	7	2	4.00	2	2	6													
20 GP	B	4	22	7	3.00	2	2	5	8	11	14	17	20								

กรอบการสุ่มตัวอย่างของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดรัฐบาล (Group GS)

No	Name cell		(N)	(n)	k	r	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	GS	1	1&2	20	6	3.00	1	4	7	10	13	16									
2	GS	1	3	18	6	3.00	2	5	8	11	14	17									
3	GS	1	4	66	20	3.00	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36	39	42	45
4	GS	5	1&2	50	15	3.00	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32	35	38	41	44
5	GS	5	3	45	13	3.00	1	4	7	10	13	16	19	22	25	28	31	34	37		
6	GS	5	4	43	13	3.00	1	4	7	10	13	16	19	22	25	28	31	34	37		
7	GS	6	1&2	51	15	3.00	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32	35	38	41	44
8	GS	6	3	42	13	3.00	1	4	7	10	13	16	19	22	25	28	31	34	37		
9	GS	6	4	43	13	3.00	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32	35	38		
10	GS	7	1&2	72	22	3.00	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36	39	42	45
11	GS	7	3	45	13	3.00	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32	35	38		
12	GS	7	4	61	18	3.00	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32	35	38	41	44
13	GS	B	1&2	3	3	1.00															
14	GS	B	3	7	2	4.00	3	7													
15	GS	B	4	106	32	3.00	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32	35	38	41	44

กรอบการสำรวจตัวของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเอกชน (Group PP)

No	Name cell			(N)	(n)	k	r	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	PP	1	1&2	58	17	3.00	1	1	4	7	10	13	16	19	22	25	28	31	34	37	40	43
2	PP	1	3		10	3.00	2	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29					
3	PP	1	4		6	4.00	2	2	6	10	14	18	22									
4	PP	5	1&2	37	11	3.00	2	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32				
5	PP	5	3	20	6	3.00	2	2	5	8	11	14	17									
6	PP	5	4	12	4	3.00	1	1	4	7	10											
7	PP	6	1&2	18	5	4.00	2	2	6	10	14	18										
8	PP	6	3	25	8	3.00	3	3	6	9	12	15	18	21	24							
9	PP	6	4	15	5	3.00	3	3	6	9	12	15										
10	PP	7	1&2	32	10	3.00	2	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29					
11	PP	7	3	26	8	3.00	1	1	4	7	10	13	16	19	22							
12	PP	7	4	19	6	3.00	2	2	5	8	11	14	17									
13	PP	B	1	49	15	3.00	2	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32	35	38	41	44
14	PP	B	2	95	29	3.00	2	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32	35	38	41	44
15	PP	B	3	63	19	3.00	1	1	4	7	10	13	16	19	22	25	28	31	34	37	40	43
16	PP	B	4	27	8	3.00	2	2	5	8	11	14	17	20	23							

กรอบการดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษา-มัธยมศึกษาสังกัดเอกชน (Group PT)

No	Name cell		(N)	(n)	k	r	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	PT	1	8	2	4.00	2	2	6													
2	PT	1		3	3.00	3	3	6	9												
3	PT	1		4	3.00	2	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29					
4	PT	5	6	2	3.00	1	1	4													
5	PT	5	6	2	3.00	2	2	5													
6	PT	5	4	6	4.00	1	1	5	9	13	17	21									
7	PT	6	8	2	4.00	3	3	7													
8	PT	6		2	3.00	2	2	5													
9	PT	6		4	4.00	3	3	7	11	15											
10	PT	7	13	4	3.00	3	3	6	9	12											
11	PT	7	10	3	3.00	3	3	6	9												
12	PT	7	37	12	3.00	2	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32	35			
13	PT	B	29	9	3.00	3	3	6	9	12	15	18	21	24	27						
14	PT	B	26	8	3.00	1	1	4	7	10	13	16	19	22							
15	PT	B	79	24	3.00	2	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32	35	38	41	44

ชื่อรหัสของแต่ละกลุ่มโรงเรียนระดับอาชีวศึกษา

รัฐบาล (G)		
เขตการศึกษาที่	ขนาดโรงเรียน	
	นร <= 500 คน (1)	นร > 500 คน (2)
ปริมณฑล (1)	GV11	GV12
1+5+สมุทรสงคราม (5)	GV51	GV52
2+3+4 (3)	GV31	GV32
กรุงเทพ (B)	GVB1	GVB2
ตะวันออก (7)	GV71	GV72
total		
เอกชน (P)		
ปริมณฑล (1)	PV11	PV12
1+5+สมุทรสงคราม (5)	PV51	PV52
2+3+4 (3)	PV31	PV32
กรุงเทพ (B)	PVB1	PVB2
ตะวันออก (7)	PV71	PV72
total		

กรอบการสัมพันธ์ของโรงเรียนอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาล (Group GV)

No	Name cell		(N)	(n)	k	r	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	GV	1	1	4	2	2.00	2	4													
2	GV	1	2	11	3	4.00	3	7	11												
3	GV	5	1	12	4	3.00	2	5	8	11											
4	GV	5	2	20	6	3.00	3	6	9	12	15	18									
5	GV	3	1	14	4	4.00	3	7	11	15											
6	GV	3	2	23	7	3.00	1	4	7	10	13	16	19								
7	GV	B	1	4	2	2.00	2	4	6	8											
8	GV	B	2	17	5	3.00	1	4	7	10	13										
9	GV	7	1	13	4	3.00	3	6	9	12											
10	GV	7	2	24	7	3.00	2	5	8	11	14	17	20								

